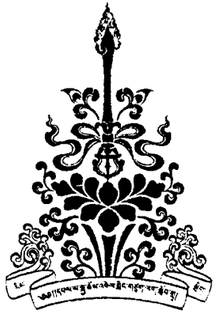

ADVICE BY:- *Khyenchen Appey Rinpoche.*
REQUEST BY:- *Khyenpo Ngawang Gyatso.*
INPUTED IN COMPUTER BY:- *Sachen International, Guru Lama, KTM, Nepal.*
PUBLISHED BY:- *Sakya Choepheling Institute of higher Buddhist studies, P.O. Rimbick bazar, Dist, Darjeeling, W.B. India.*
& Sachen International, Guru Lama, KTM, Nepal.
PRINTED AT:- *Shah offset, 1614 lal kuan, Delhi - 110006*

༡༽ མཁན་ཆེན་ངག་ཆོས་ཀྱིས་མ

༢༽ གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཆོས་

གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད།

ཛོད་པའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
སྐོར་པོད་གྲངས་༥༨ ཀྱི་ནང་གི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

ཚད་མ་ཡོད་ ཇུ་ བའི་དཀར་ཆག །

་པའི་ལེགས་བཤད་ངག་གི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

1 - 505

506 - 521

1

།ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཆོས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དག་གི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། ༄༅།

།མཐའ་ཡས་འཇིག་ལྟེན་ཁྱགས་རྗེས་བརླན་པའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གྱེ། ། །

།།ཨཱ། །རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །སྟེ་བདུན་སྐྱིང་པོའི་ལེགས་བཤད་རིགས་པའི་གཏེར། །དངོས་སྟོབས་རྟོག་གེའི་སྲོལ་འབྱེད་རྣམ་མེད་པའི། །གང་ཁོད་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཁྱོད་གཅིག་པུ། །ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞབས་ཀྱིས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །བསོད་ནམས་རྒྱལ་བའི་ལུས་རྟོགས་ལེགས་བཤད་གཏམ། །སྨྲ་མཁས་དཔལ་ལྡན་མི་ཡི་སེང་གེ་གང་། །འཕྲན་བུལ་བློ་གྲོས་འདབ་རྟོགས་གོ་རམས་རྟེ། །ཀུན་མཁྱེན་བློན་པའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །དེས་གསུངས་ལེགས་བཤད་སྨྲས་གསུམ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན། །སྐྱེ་སྟོབས་དབུ་པོའི་རལ་པ་སྤུག་པོ་ལ། །བསྐལ་པར་འཁྱིལ་བའི་མཛོད་འཕེན་སྲིད་ན་དར། །སུས་ཆེན་འགྲེལ་བའི་དབང་ཕྱུག་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །དཔལ་ཡོན་དྲི་བཟང་འདོད་དགུས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །ཕུལ་ཕྱིན་མཛོད་འཕེན་དར་བབ་བློ་མཛེས་རྟེ། །དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་ཞབས་པད་གཙུག་ན་རྒྱལ། །རིགས་པའི་གཏེར་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བྱེད་གནད། །མདོ་ཙམ་སྐྱིང་པོར་དྲིལ་བ་འདིར་འཆད་ལ། །དཔྱོད་ལྡན་གཟུགས་ཕྱེ་ཐུབ་དགའ་བསལ་ཉམས་ཀྱི། །ཤུང་མའི་དབང་པོས་དུས་ཀུན་འཕྲིན་ལས་སྒེལ། །དེ་ལ་འདིར་མཁས་པ་འཇུག་སྒོ་ལས། །དེ་ཡུལ་བརྟེ་སྒྲུབ་རྟོག་གེ་དང་། །གསོ་བ་ཕྱི་ནང་རིག་ཅེས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། མཁས་པས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལས། རྟོག་གེའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲིབ་རྣང་པའི་རྟོག་གེ་པ་ལ་སྤྱི་གཏེར་བྱུང་བའི་སྤྱི་མ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ནི་

ཐོུགས་གླང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ནས་དེང་སང་གི་བར་གྱི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་སོ། །སྤུ་མའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ལ། མངོན་སུམ་རྟེས་དཔག་ལུང་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ལྟག་ཆོད་གསུམ་དུ་སྦྱར་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་བདག་ཅིག་དང་དེ་འབྲུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་གཞན་འདོད་པ་དང་། སྒྲུབ་དག་འགོད་པ་ན་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་འགོད་པ་སོགས་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཚོག་ལ་སྐྱོན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ། རྟོག་གེ་པ་ཕྱི་མའི་ལུགས་ལ་ལུང་ཚད་མ་རྟེས་དཔག་ཏུ་བསྡུས་ནས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཞུང་པར་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་དུ་བསྡུས་ནས་འབྲེལ་པ་ལ་གཉིས་སུ་དེས་པ་དང་། ལྟག་ཆོད་གསུམ་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། སྒྲུབ་དག་འགོད་པ་ན་ཚོག་ཉང་ལ་དོན་རྒྱས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་འགོད་པ་སོགས་རྟོག་གེ་པ་སྔ་མ་ལས་བཤད་སྲོལ་ཞུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། རང་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཚད་མར་འཛིན། །དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤུ་མ་དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་སོགས། །དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། །དབྱེ་བསྡུའི་ཞུང་པར་འགའ་ཞིག་དང་། །བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུང་རྒྱས་སོགས། །སྤུ་མའི་ཚུལ་ལས་ཞུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཕྱི་མ་ཞུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་ཤཀད་སྲོལ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྤེ་བདུན་མོད་དང་བཅས་པའི་བརྗོད་བྱ་གོང་འོག་

།འཇུག་བསྡེབས་ནས། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་སོགས་བརྟོད་བྱ་ཕྱོགས་རེ་སྟོན་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་དང་། ལྷ་ཤཱཀ་ཆུན་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོ་སོའི་ལེགས་ཚབསྡུས་ནས་འཆད་པ་དང་། སྒྲི་དངོས་པོ་བ་དང་ཡིད་དཔྱོད་པ་སོགས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ངན་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཆད་པ་དང་གསུམ་བྱང་བའི་ནང་ནས། འདིར་འཆད་ཚུལ་དང་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཐུགས་ཀྱི་མཆེན་པ་མདའ་བ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པའི་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས། བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་དོན། མཆོད་བརྗོད། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཨཁཏ་བྱ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། རྒྱ་གར་ལེགས་སྨྲ་ཀྱི་སྐད་དུ་སྦྲ་མ་ཥ་ནི། བོད་སྐད་དུ་ཚད་མ། ཡུག་ཏུ་ནི་རིགས་པ། ནི་ཏྲི་ནི་གཏེར་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡི་དམ་ཀྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བརྗོད། རྩ་བའི་བླ་མ་ལ་མཆོད་བརྗོད། རིགས་པའི་དཔང་ཕྱོགས་རྣམ་གཉིས་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག རེ་ཡང་ཚིགས་ཤད་དང་པོས་མཆེན་པའི་ཡོན་ཏན། གཉིས་པས་བསྟོད་པའི་ཡོན་ཏན། གསུམ་པས་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། བཞི་པས་མཆེན་བརྗོད་ནུས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་ཞབས་ལ་

ཕྱག་འཚལ་བ་བསྟན་ནོ། །འདིར་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་མཚན་ནི། ས་པཾ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ལྔའི་བར་དུ་ཚད་མ་རིགས་པ་སོགས་ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱད་བྱིན་ཞིས་རློབ་པ་པོ་ནི། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་གཅིར་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡང་རྩ་བའི་བླ་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གདུང་རབས་སོགས་རྣམ་ཐར་ཞི་ཡི་གེ་ལས། ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་སྐྱར་ཚོས་གསུང་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་ལྔའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་མཁས་པའི་ཐཱུ་ཀྱ་ཛྙཱ་ན། དེའི་བར་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ངམ་ཡིན། ང་ལས་གཞན་ཁྱོད་སུས་ཀྱང་འདུལ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ཞུ་ལས། །ས་དས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །གཅིག་ཏུ་བསྟས་པ་འཛམ་པའི་དབྱངས། །དེགེ་བསྟེན་མཆོག་གི་སྐུར་བསྟན་ནས། །བདག་གི་འཁྲུལ་པའི་ཟ་བ་བཅད། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ཉིད་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས། །མཁའ་ལ་དེ་ལྟའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ས་པཾ་ལ་ཚད་མ་རིགས་པའི་ཚོར་དངོས་སུ་གསུངས་བ་ཡོན་པས་རིགས་གཅིར་ཀྱི་དབུ་འདིར་དེ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་མི་དགོས་མཁས་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བློ་གྲོས་སྦྱི་གཏུག་ཅེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག དེ་ཡང་རྒྱལ་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་བྱས། གང་རྒྱལ་ན་ཁྱད་གཞི་བློ་གྲོས་ལ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུ

།མཚོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་དཔལ་ལྡན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུགས་སུ་འཛམ་དོ་བོར་བཀོད་པ་དེ་རྒྱུ། ཚུལ་རྗེ་ལྟར་རམ། ཁྱད་ཆོས་གང་གི་སྐོ་ནས་རྒྱུ་ན། བསྟོད་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེའི་བློ་ཁྲིས་སྤྱི་གཙུག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་དང་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་ཆོར་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ཀྱི་མིག་གིས་སྣང་པ་དང་། བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རོ་འཛིན་ནམ་ལྟེ་དབང་གི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་དེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་སྤྲུའི་སྐུ་ཆེར་སྤྲོགས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དང་བསྟེ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁོ་བོར་བཀོད་པ་དེ་ཕས་ཆོལ་ཤྱེ་བ་ཀུན་གྱིས་མི་བཟོད་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོར་དྲིལ་ན། ཏྲི་གསལ་གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱི་བློ་མར་ཤྱར་པའི་དཔལ་ལྡན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་རྒྱལ་ཞིང་བསྟན་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཀྱི་ལུས་འཕགས་པའི་རོར་བདུན་གྱིས་སྤྱས་ཤིང་མཛེས་པ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་སྤྲོགས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དང་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་སྤྲོགས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་བཅས་ཀུས་གསུམ་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བས་བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཚིགས་བཅད་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཆོས་རྣམས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱར་བ་སྟོན་ཚད་གཞན་ཀྱིས་བཤད་པ་མི་སྣང་ཡང་ཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་གོས་སྐྱི་གཙུག་ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ངོ་འཛིན་ཅེས་དང་། མཐྱན་བསྡེའི་ལྟ་

TI656 - 011

ཟེར་ཞེས་པའི་ཚོགས་གི་ནུས་པ་སྐྱངས་ན་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཞག་མཛོད་པ་པོ་ཀུན་གྱིས་བདེན་གཉིས་རོ་འཛོན་དང་། སྟོང་ཉིད་ཕུང་སྲུ་སྟོགས་པ་གཉིས་ཁྱད་ཆོས་ཙོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ། བློ་གསལ་རྒྱམཚོའི་རྒྱན་སྒྲུར་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྟྲུར་ནས། ཁྱད་ཆོས་ལྡའི་སྟོ་ནས་རྒྱལ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དགོངས་པ་གཉིས་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཚོགཔཱ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་དེ་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱད་ཆོས་ལྡ་ལས་ལྡག་པ་ཁྱད་ཆོས་བདུན་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཞེས་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུམ་ཁྱབ་ན། བདེན་གཉིས་རོ་འཛོན་ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉེག་བསྟན་ལ། བློ་གྲོས་སྟོ་གཅོག་ཅེས་པས་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཉིག་མ་བསྟན་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག དེ་བཞིན་དུམཁྱེན་བཅུའི་ལྟ་ཅེར་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །བློ་གསལ་རྒྱམཚོའི་རྒྱན་སྒྲུར་ཞེས་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ཏེ། བློ་གསལ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱམཚོ་ལྟ་བུའི་མགོན་དུ་སྒྲུར་བཞམ། བློ་མར་སྒྲུར་པ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གཉིས་པོ་རྒྱལ་ཞེས་ཁྱད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འཇམ་མགོན་བློ་མའི་ཞེས་པ་ཡང་ཁྱད་གཞི་ཕུག་འཚལ་ཡུལ་སྟོས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། ཁྱད་ཆོས་ཡོན་ཏན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྒྲུར་པའི་སྟོན་གནས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གང་རིའི་ཁྲོད་འཛིར་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས། དེ་ཡང་ཚོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཚོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཤྲད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་ཤེས་

།།རབ། ཤེས་ལྡན་གཟུགས་བོར་ཞེས་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དངོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟས་རིའི་ཁྲོད་འཛིར་རྩོལ་བ་ལོ་དང་། ཆ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྒྱུ་སྐར་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འོད་འཕྲེང་གིས་དཔལ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སངྒྷར་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ས་པཾ་གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྣང་བས་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྐད་དུ། གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་སྟེང་པའི་ལེགས་ཉཱཡ་པའོ་ཞེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་རིའི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། འདི་ལ་རྣམ་ཉཱཡ་མཛད་པ་པོ་ཕལ་ཆེར་ཀྱིས་སྡོམ་བྱོན་མཁས་པའི་རྒྱུ་སྐར་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་པད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་མཛད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཀྱིས་དོན་ལ་མི་གནས་ཏེ། འོན་རྟོག་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཚོས་བྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་མ་བྱས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གསལ་བར་བློས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོམ་མོད་ཅེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་དེའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྗོ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་བྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཉཱཡ་ཉན་ཀྱི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་མཛོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞུང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། རབ་ཕྱེ་མོད་ཅེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རབ་ཕྱེ་ཞེས་པ་ཡང་འཕྲིང་མཐའ་གསུམ་ཀྱི་རབ་མ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུཉམ་དེས་པར་ཁ་ཕྱེ་མོད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱུ་སྐར་གྱི་འོད་ཀྱིས་པརྦྷའི་ཁ་ཐེ་མི་ནུས་པས། ཚོགས་བཅད་འདི་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱན་དུ་འཛོག་ཅེས་བར་ཡང་ཤེས་བྱེད་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་པརྦྷའི་ཁ་ཐེ་མི་ནུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་པརྦྷ་བསྟེད་པའི་གོགས་སུམི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་སྐར་གྱི་འོད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྒྱུ་སྐར་གྱི་འོད་ཀྱིས་པརྦྷའི་ཁ་ཐུང་ཟད་ཐེ་ནུས་པར་བཤད་ཡོད་པ་མ་ཁས་པ་སྐྱ་མ་དག་གི་དགའ་རྒྱན་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོང་པོར་དྲིལ་ན། རྡོག་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་བཀའ་བསྟན་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅམ་ཕྱེ་སྟེ། སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་མཛོད་ཅེད། དངོས་བསྟན་ལམ་ལེ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བརྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་གེ་སར་སྐྱིང་པོ་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་སྟེ། སྟེ་བདུན་གྱི་ལེགས་བཤད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱིང་པོ་དེ་མ་རྟེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་ཆོགས་བཅད་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེས་ལ་པརྦྷའི་ཁ་ཅམ་དང་། གེ་སར་སྐྱིང་པོ་གཉིས་བཤད་པས་དོན་ལ་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལམ་ལེ་བ་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོ་ཕུལ་ཕྱིན་གཉིས་ཡོད་པ་རྟོགས་ན་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ། ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་ལྔོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་ལྔོག་ཐོག་མར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

།།ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཐུབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུབ་པ

སྤྱི་བྱེ་བྲག་ནས་བརྩོད་བྱ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་བར་རབ་བྱེད་བཞིའི་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། སྔ་མ་སྔ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བརྟག་པར། ཡུལ་གྱི་མཚན་གྱི་བློས་རིགས་སུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོགས་སྤྲོ་ནས་དུམར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བློ་བརྟག་པའི་གཞུང་ཚོགས་དང་། བློ་བརྟག་པར། བློ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་འཕྲོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རྟོག་པས་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་སྤྱི་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཚོགས་དང་། སྤྱི་ཐ་དད་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས། དེ་གཉིས་འཛིན་བཏང་སྙོམ་སེལ་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་སྙོམ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པ་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། འཇུག་བྱ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐེ་ཚོམ་བར་ཆེད་པ་ལ། རྟོག་མེད་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག །སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་གཞུང་ཚོགས་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཤཀད་པ་ལ་འཕྲོས། རྩོད་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བརྩོད་བྱ་གཞན་སེལ་ཏོ་ནར་དེས་སམ་ཞེ་ན། རྩོད་ཆེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྩོད་བྱ་གཞན་སེལ་དང་སྤྱི་མཚན་ཏོ་ནར་དེས་ཤེད། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་རྟམས་

།།ཇོ་བྱེད་སྒྲིལ་དངོས་ཀྱི་བརྡོད་བྱར་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བུམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །བརྡོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྨྲ། །ཞེས་སོགས། བརྡོད་བྱ་ཇོ་བྱེད་བྱེད་བརྟག་པའི་གཞུང་ཚོགས་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་དག་ནི་སྔོན་ཆད་གཞན་གྱིས་བཤད་པར་མི་སྣང་ཡང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ན་ལེགས་པར་གསལ་ལོ། །འབྱེལ་པ་དང་འགལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས་ནི། རབ་བྱེད་སྦྱམ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་མ་ཡིན་ཡང་། བར་འདིར་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྔོན་དུ་བཤད་ན་ལེགས་ཤིང་། འཆད་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུའོས་པ་དང་། མི་འོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགལ་འབྱེལ་ལ་ལྟོས་པས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་རྟ་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་གཞུང་ལས། དགག་དང་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྙེད་པ། །འགལ་འབྱེལ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ན། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དཔྱོད་པ་ཡི། །སྔོན་དུ་འགལ་འབྱེལ་དཔྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེལེར་ན། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པས། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡང་། དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཚུད་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་གཉིས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་སོགས་སུ་བྱུང་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་ཡུལ་དང་། ཚད་མ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་

བའི་ཕྱིར། བློ་བརྟག་པ་སོགས་བཞི་ནི་འཕྲོས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་འཕྲོས་ཆུང་གོང་དུ་ཟཁད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བ་བརྟག་པ་གཉིས་ནི། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་འབྲེལ་པ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པ་འགལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རབ་བྱེད་ཕྱིམ་བཞིའི་གོ་རིམ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེན་ན། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ལ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྒྲིབ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་། དབྱེ་བ་ལ་མདོར་རྗེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མདོར་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དབང་མདོར་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག ལོག་ཕྱོགས་མདོར་སུམ་ལྟར་སྣང་ཞར་ལ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཚད་འབྲས་དང་བཅས་པ་གཉན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོར་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་དང་། རྗེས་དཔག་རང་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཞི་རྟགས་ཡང་དག ཡང་དག་གི་ལོག་ཕྱོགས་རྟགས་ལྟར་སྣང་། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བཅས་པ་གཉན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བརྟག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རང་གི་མཚན་ཉིད། དག་སྒྲ་པའི་གང་ཟག་སྐྱེ་རྩོལ་ཕྱི་རྩོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོང་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་རབ་དབྱེ་ལ་རང་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་དག གཞན་ཀྱི་

།འདོད་པ་སྤྱན་འཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་ཐབས་འགྲུར་དང་བཅས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དོན་རྣམ་དཔག་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་བརྒྱ་པ་དང་། རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ནི། དོ་ཤོ་དང་དབྱེ་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་བརྒྱ་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་བརྒྱ་པ་གཉིས་ནི་མཆོག་དམན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མཆོག་དང་། རྗེས་དཔག་ནི་ལྟོས་དེ་ཁྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་མངོན་སུམ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བརྒྱ་པ་གཉིས་ནི་དངོས་བཏགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་དེ་རྗེས་དཔག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་རྗེས་དཔག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་རབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རིགས་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རེ་བར་གསོལ་ནས་གྲངས་དུར་འགྱུར་བརྒྱས་ན། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བར་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་གྲངས་མང་ཡང་མི་འགོས། ཉུང་ན་ཡང་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱེད་དང་ལེའུའི་ཐུན་པར་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རེ་བར་ཡིན་ཏེ། བཞི་བྱ་དྲུམ་སྟོན་པའི་ཐུན་པར་ཡིན་ཏེ། དག་དྲུམ་འདུས་པ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་རེ་བར་རབ་བྱེད་

དང་། བརྩོན་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་དུམ་སྟོན་པ་ལ་ལེའུར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། དེ་དག་ཐན་ཚུན་འདུས་པ་ལས། །བརྩོན་འདོད་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ་དག །དེ་བས་གསལ་པ་ལས་རབ་བྱེད་སོགས། །ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བར་དུ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྟོག་དངོས་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ། བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རིགས་གཅིར་ལས། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱིམཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག སྣང་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་རྟག་འཇིག་རྟེན་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། རི་བོང་རྟ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྟ་འཇིག་རྟེན་པས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཆུངས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རི་བོང་རྟ་འཇིག་རྟེན་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྟ་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོག་པར་བྱ་བམིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྟ་འཇིན་

།རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དགག་གཞན་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག ཞེན་ཡུལ་དང་འཛིན་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། གཟུང་ཡུལ་ལ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན། གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་མཚན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། རིམ་བཞིན་བྱམ་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་བྱམ་འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་འགྲུལ་པ་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་དེ་སྐྱ་ཤད་འཛིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལགོ་པ་ལ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་འཛིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། འགྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཏེ་རལས། དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྣང་གཉིས། །ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་འཛིན་ཀྱི། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་འགྲུལ་པ་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རིགས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཐག་ཁྱོ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་འགྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཐག་ཁྱོ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་སྟེ། ཐག་ཁྱོ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ། དང་པོ་ཐག་ཁྱོ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་འདི་ནི་སྐྱལ་ལོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ལས། དབང་

ཤེས་དེས་ཐག་ཆ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མ་འགྲུལ་ཤེས་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེས་ཐག་ཆ་གཟུང་ཡུལ་མི་བྱེད་པས་འགྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ། །སྣུལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འགྲུལ་ཞེ་ན། །ཁངས་འཛིན་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་མ་འགྲུལ། །ཡུལ་མེད་པས་ན་སྣུལ་འཛིན་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པའི། སྣང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐས་ཆུང་ས་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་། མིག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་ཤད་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟོག་གི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱི་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཁྱོད་མཐོང་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་འཛོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལས་ཇ་ས་ཐ་དད་དུ་ཐྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་ཅ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ལས། །ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡུལ་རྟེད་བར། །གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། །མཐོང་འགྱུར་བུམ་པ་ལས་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བོད་སྤྱི་རབས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད། །གཟུང་ཡུལ་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་དབང་། །ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པའི་སྒྲོས་ཆོས་ཡིན། །འཇུག་ཡུལ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཅེས་སྨོས་དུ་བྱས་ནས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དོན་རིགས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཅེས་

།གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་འགྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་རྟག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྣང་སྤྲངས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་རྟོང་གཟོན་ཅན་ཏེ་བོང་རྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མེ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོང་གཟོན་ཅན་ཏེ་བོང་རྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ། རྟོག་པ་དོན་མེ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྟོང་གཟོན་ཅན་ཏེ་བོང་རྟ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་མེད་དེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྲུད། བཞི་པ་ལ་ཚུར་

མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་ཀྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་དེས་པའི་དཔྱད་ཞེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མིན་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། ཡང་ཁ་ཅིག ཞེན་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་མི་ཕམ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས། རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱང་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྒྲ་རྟགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ཞེག་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཉིར་ལས། དེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག །ཞེན་སྟང་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་སེལ། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །རྫ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་

།ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཏེས་པ་ལ། བྱམ་འཕྲོན་རྩོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕྲོན་རྩོག་པ་རྩོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཁྱོད་འཕྲོན་རྩོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་རྩོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་རྩོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེགས་གཉིར་ལས། རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དིང་སང་ཁ་ཅིག རྩོག་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ། འོན་ཀྱང་རྩོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་བྱར་ཟུང་སྟེ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཁྱོད་ཡིན་པ་ཁྱོད་འཕྲོན་རྩོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཁྱབ་པ་སྐྱམ་དེ་དོན་ལ་གནས་ཚེད་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ། འོན་ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གཞི་གྲུབ་ན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་གྲུབ་ན་རྟེས་དཔག་གི་འཇུག

ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་བློ་རང་ལ་ལྷོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་སྐྱེ་སྟེགས་སྨོད་པ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྷོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཡུལ་དུ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་བཞེར་དབྱེ་བ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྣོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་ལྷོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དོ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བསྟུ་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན། དང་པོ་ལ། སྣོ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན། སྣང་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། གཞི་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་

།འཛིན་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་རྟོག་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོན་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དང་མདོན་གྱི་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་འཇུག་ཡུལ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྔོན་འཛིན་དང་མདོན་དེ་སྔོན་འཛིན་དང་མདོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་སྣང་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོན་སུམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོན་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཞེན་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཟླ་གཉིས་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་ཟླ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱི། བུམ་པའི་དོན་སྐྱེ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་

དང་། རི་བོང་རྟའི་དོན་སྤྱི་དེ་རི་བོང་རྟའཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ། དོན་མི་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། ཞེན་སྣང་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྐོ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་གྱིས། ཞེན་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་མི་འཛིག་སྟེ། སྐུ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྐོ་འདོགས་དང་། སྐུ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་མཚུངས། ཡིན་ཀྱང་། སྐོ་འདོགས་དེ་ཞེན་སྣང་དོན་དང་མི་མཐུན་པས་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་། རྗེས་དཔག་དེ་ཞེན་སྣང་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་། རི་བོང་རྟ་དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རི་བོང་རྟ་དེ་མེད་ཀྱང་། རྗེས་དཔག་དེ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་མ་འགྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེན་ཡུལ་བདེན་བརྫུན་གྱིས་མི་འཛིག་གི ཞེན་སྣང་དོན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱིས་འཛིག་པས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཞེན་སྣང་དོན་དང་མི་མཐུན་པས་སྐྱོ་འདོགས་འཁྲུལ་པ་དང་། མཐུན་པས་དེས་པ་མ་འགྲུལ་པར་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཡང་། ཕུང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྟ་དངོས་མེད་དུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུལ་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་རྟ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་

།།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ།། རི་བོང་རྒྱ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཙམ་དང་། རི་བོང་རྟ་དངོས་མེད་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་མཐུན་དང་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱི། གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་མཐུན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོན་མི་མཐུན་ལ་འཇུག་ཡུལ་མེད་དེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་རིགས་པའི་གཞུང་ལས་མ་ཁཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་རྟའི་དོན་སྤྱི་དེ་རི་བོང་རྟཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚུངས་ལ། འདོད་ན། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོན་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྐྱེས་པ། མདོན་སུམ་གྱིས་དང་རྟོག་པ་ཀུན། སྐྱང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན། ཤེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན། སྐྱང་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཁགཉིས་སྐྱང་ཅན་ཀྱི་དབང་ཡིད་ཀུན། ཁབརྡང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཤེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན། ཁབརྡང་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། དོན་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་། ཞེན་ཡུལ་ཙམ་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟོད་

ཉེད་སྦྱར་དང་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཚད་མ་ཀུན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་། རྟོག་ཉེད་སྦྱར་རྣམས་དོན་མཐུན་ལ། །འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན། །འཇུག་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན།། །།བསྟུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི། །རྣམ་དཔྱོད་སྐྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་ཚོངས། །བློ་གསལ་རང་དང་གཞན་ཀུན་ལ། །ཡང་དག་རིགས་པའི་སྣང་བ་སྤེལ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་པས། དང་པོ་སྣང་ཡུལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཡུལ་ཅན་དེས་སྣང་རྣམ་རིག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་ཅན་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བའི་ཚིག་དེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་སྣང་རྣམ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྣང་རྣམ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། རང་ལུགས་ནི། ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་གང་རུང་དུ་བྱར་པའི་ཡུལ་དེ། སྣང་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུང་ཡུལ་མཐའ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་སྣང་བའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དོན་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་

།བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ལྷོད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱར་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྒྲིབ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་སྒྲིབ་མཚན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྒྲིབ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྐོན་ནས་སྣང་བ་དང་། རྣམ་མེད་དུ་དོས་སུ་སྣང་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱིས། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་དོན་དེ་ག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྐོན་ནས་དེའི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་ཚེ། དེ་ལ་རྣམ་མེད་དུ་དོས་སུ་སྣང་བའི་སྐོན་ནས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ག་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་དེན་དེ། གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཟུང་ཡུལ་དང་། གཟུང་དོན་དང་། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་དེ་ག་མངོན་སུམ་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ཚུར་མཐོང་

གི་བརྒྱད་ཀྱི་མདོན་སུམ་ཐོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཀྱི་རྟུལ་ཕུན་ཚུད་པར་ཅན་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཏཅིག ཕྱི་དོན་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕུན་ཡན་གར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་དངོས་སུ་བསྟེད་ཟེར་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོམ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟ་བར་མི་བཟོད་པའི་རྟུལ་ཕུན་ཚས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཅམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ལ་རིགས་འགྲེ། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་སྐད་ཅིག་

།མ་གཉིས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱའི་བར་ལ་ཡང་རེ་སོགས་འགྲེའོ། དེ་ཙམ་རེ་བ་བྱའི་བར་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་དཔེ་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཞི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཞི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཤྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཞི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཞི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཅིག་པོ་དེ་དམིགས་རྐྱེན་གཅིག་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཅིག་པོའང་ཡིད་པའི་

ཕྱིར།། རྟ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་ཡིན་ན། བང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསླུ། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྫུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་གཅིག་དངོས་རྫུ་གཅིག་ལས་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ཡང་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་ཡང་གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཡོ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་

།མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་བྱང་། གསུམ་པ་ལ། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེར་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སེར་འཛིན་དབང་མདོན་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། གཟུགས་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ར་བྱ་དང་ལྡ་ཡོད་དེ། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡར་དེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐར་ཐུག་པའི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཅིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཆོས་དེས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ། ཆོས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་བྱར་ཐལ་ལོ། རང་ལུགས་ཀི། རང་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་ཞེན་པར་བྱ་བ་དེ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་

ཡུལ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོག་པ་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། བཅད་ཀེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དང་མོན་ཀྱིས་དྲང་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོ་དེས་པའི་བཅད་ཀེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག བློང་དོར་བྱ་བའི་གཞིར་སྐྱར་པའི་ཡུལ་དེ། འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ནམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བློང་ལ་བློང་དོར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅེ། རྟོག་ལ་ཕན་གཉོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅེ། རྟམ་འགྲེལ་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁོད་གཉིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ན། ཡུལ་ཅན་དོན་མཐུན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྐྱར་པའི་ཡུལ་དེ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དོག་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་

།སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་སྟོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིབ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ཏ་གས་ཡང་དག་གི་བསྟན་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ནི་བྱས་ཏ་གས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་ཏོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་ཏ་གས་ལས་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བཤད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་ནི། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལས་འོག་མ་ནམ་དེ། གཞི་གྲུབ་ན། སྒྲས་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་སྒྲུབ་འཇུག་ཡུལ་ནི། རང་བཙོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པཞེས་བཙོད་པའི་སྒྲུབ་འཇུག་ཡུལ་

དང་། ཀ་བ་དེ་ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། རིགས་གཅིར་ལས། མི་བསྟུམ་ཤེས་དོན་གསལ་གཅིས། །རང་མཚན་རྟོག་པར་དོན་ལམཐུན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་བློང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན། ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་རྟོག་པ་མེད་དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། ལུང་གི་དོན་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ། མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་པོ་གང་བཞག་ཀྱང་། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཐུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་རྩ་བར་ཡང་། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་ཕྱིར་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་གཞུང་དེས་ཀྱང་། ཁྱད་དོར་བྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་དོན་བསྟན་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དང་དོན་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཏིས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཞལ་བྱ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་

།ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས། འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་མཚན་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འབྲ་བ་ཐུབ་པོར་མཐོང་བའི་ཚོས་དང་། རྟོག་བྱེད་ཐུབ་ཞེན་པའི་བརྟོད་བྱ་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་བསྡུས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མཚན་དང་། སྤྱི་ཞེས་མཚན་ཉིད་དང་། འདུ་བ་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་དང་། རྟོག་བྱེད་ཐུབ་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་དང་། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞེད། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱི་ཞེས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཞེས་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་བསྡུས་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདུ་དང་མི་འདུ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་དོན་ཡོད་པ་ན། ཁྱོད་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་མ་ཚོས་ཅན། སྤྱི་ཞེས་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཁགས་ཞེན། མི་གཤེགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་

ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་སྒྲུབ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུམ་ཚོག་གསལ་ལས། ཚད་མ་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཟུར་བྱས་ནས་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཀྱིས། མཚོན་པར་བྱ་བ་རང་མཚན་དང་སྤྱིའམ་ཚན་གཉིས་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་སྒྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒོ་བཞི་བསྟུང་མི་དགོས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱེད་སྒྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒོ་བཞི་ཐུབ་ཅིང་། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་མྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་ལ་འཇོག་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ཟུས་པའི་ཚོས་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ཟུས་པའི་ཚོས་དེ་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ཟུས་པ་གང་། ཤེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། ཤེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡཁད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས་ནི། རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་གཅོ་བོར་ངོས་བཟུང་ནས། ཞར་ལམདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། པཾ་ཆེན་ཡམ་དྲིས། ཞར་ལ་ཐག་པ་ཐཞལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྣམ་

།བྱངས་དེ་ལ། ཆོག་ལ་འཁྲིབ་པ་ཅི་ཞིག འདུ་བཅོས་ཅན། འདུ་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདུ་བ་ཚོས་ཅན། མི་འདུ་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། མི་འདུ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་བཞག་ནས། སྐྱེ་མཆེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་འདུ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕོར་སྲུམ། གོང་དུ་འདོད་ན། སྐྱེ་མཆེན་པར་ཐལ། འདུ་བ་ཐུན་མོང་མའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕོར་སྲུམ། ཞེས་སྨྲ་བ་ཡོད་དོ། །རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། དོན་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་གཅིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་དང་། ནང་དོན་གཅིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་གཅིས་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའོ། །ཤེས་པ་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དྲུག་ཡོད་དོ། །འདི་ཡང་ཆོག་ལ་འཁྲིབ་ན། བེམ་པོ་རང་མཚན་ཡིན་ན། བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཅི་ཞིག །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཡིན་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་མཆེན་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ། གཅིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་དང་གསུམ་དུ།

ཡོད་དེ། སྒྲིབ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་གང་ཞིག སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་མཚན་དང་གཞན་སེལ་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བཏེན་ཕྱིར་སྒྲིབ་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བོད་སྐབས་ཕལ་ཆེར། སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་མཚན་ལ་བྱང་སྒྲིབ་མཚན་མ་ཡིད། ཤེས་བྱའི་ལྷོག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྷོག་པ་སོགས་སྒྲིབ་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གནས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་ལྷོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་བསྟན་པར་ཐལ། འགྲེལ་པར། སྒྲིབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དགག་ལས། །ལྷོག་པ་ལ་ནི་བཏེན་པ་ཅན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་བསྟེགས་མཚམས་ཞེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཚྭོད་ཚྭོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་མིན་པས་ཁྱབ། གཞི་གྲུབ་ན། ཚྭོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཚྭོད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཞི་གྲུབ་ན། ཚྭོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚྭོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཞེས་པ་གསུམ་ནི། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དག་ཀྱང་

།མི་མཐུན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པས་ཁས་བླངས་བར་བྱའོ། །དོན་པོ་དང་རང་མཚན་ལ་ཁྱབ་ཅེ་ཚུང་རིལ་ལྟར་ཡོད་སྐྱམ་ན། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བདག་མེད་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་། རང་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ཐལ། སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བཏགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་རྒྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་རྒྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཡུལ་རྒྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གུ་བསྒྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་ན། དོན་དམ་པར་སྒྲ་གུ་བསྒྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲ་གུ་བསྒྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ཉཁད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་སོགས་ནི་

ལུག་སོགས་ལ། །ནུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོག །འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་ས་བོན་གྱིས་ལུ་གུ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཛེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླུབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སེལ་ངོ་གཅོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པར་ཁས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་བསྟན་པ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག རང་མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྟག་ཐུས་རགས་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་ཐུས་རགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་ཐུན་དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་རྟག་ཐུས་རགས་པ་མ་ཡིན། རྟག་ཐུན་མཐོང་བའི་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་དྲན་རས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྟད་བ་དེ་ཡང་རྟག་ཐུས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་ཐུས་ཡིན་ཀྱང་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རགས་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་ཐུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་

།དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་སྒྲུར་དང་ལྡོག་སྒྲུར་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ལྡོག་གཉིས་སུམ་འདུས་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྡོག་ཏུ་སྒྲུར་པ་ལས། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མངོན་ལྡོག་འགལ་མི་འགལ་དམྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། མངོན་སྒྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལྡོག་སྒྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་མངོན་འགྱུར་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། མངོན་སྒྲུར་མིན་པར་ཐལ། ལྡོག་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་བེམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེ་ལ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ལྡོག་སྒྲུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དོན་སྤྱི་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། མངོན་སྒྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་སྤྱི་འཛིན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྡོག་སྒྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། ཡང་ན་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ་རིམ་བཞིན་མངོན་སྤོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྤོག་ནི་ཚུར་མཐོང་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སྒྲུར་དང་ཚུར་མཐོང་ལ་མངོན་སྒྲུར་དོན་གཅིག ཕྱོག་སྒྲུར་དང་ཚུར་མཐོང་ལ་ཕྱོག་སྒྲུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ལྟོག་སྒྲུར་མེད་དེ། གཞི་བྱང་ན། དེ་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་སྒྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱོག་སྒྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་བཏགས་མ་མཇུ་བར་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སྒྲུར། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཞེས་ལ་མངོན་སྒྲུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད། གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཁྲ་བྱ། བཞི་པ་ནི། ཟླ་གཉིས་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པ་ཁ་བྱའོ། ཞེས། རྟོག་པ་ལ་མངོན་སྒྲུར་མེད་དམ་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཐོ་རང་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྣོད་མངོན་སྒྲུར་ཡོད་དེ། སྣ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་སྣ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སྒྲུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སྒྲུར་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུང་ཡུལ་དང་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངོན་སྒྲུར་མཚན་ཉིད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱོག་སྒྲུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་

།ཞེས་ བདག་གཙུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། རྗེས་དཔག་ལ་ལྷོག་གྱུར། སྨྲས་ཤེས་ལ་ལྷོག་གྱུར། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་པ་ལ་ལྷོག་གྱུར། ཐེ་ཚོམ་ལ་ལྷོག་གྱུར་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱག་པ་དེ། སྒྲུབ་ཀྱག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཤེས་དྲན་རྟོག་ནས་སྐྱེས་པའི། སྟོན་པོ་དེས་པའི་བཅད་ཤེས་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཀྱག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲུབ་ཀྱག་མི་ཤྱག་གང་རུང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱག་མི་ཤྱག་ཆམཆམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལ་ལྷོག་གྱུར་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ལ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཟླ་གཉིས་དང་སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་པར་ཉིད་དང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འགལ་མི་འགལ་དཔྱད་པ་ནི། ཁ་ཅིག མངོན་ལྷོག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་འགལ་ཡང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྷོས

ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་མེའམ་རླུང་དང་མེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་འགལ་ཡང་སྤྱིར་རླུང་འབྲས་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཅེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་མངོན་སྟོག་གཉིས་པོ་ཡིན་ཏྲབ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ་སྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པ་མེད། སྟོག་གྱུར་ཡིན་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གླུབ་ཅེ། བློ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་ཡང་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱིམངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞེག དེའི་ཡུལ་དུམ་གྱུར་པའི་ཚོས་དང་སྟོག་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་ཁས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་དོན་གྱི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ། །རྟེས་འབྲེལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཅེ། དེ་ལས་གཞན་དོངས་དབང་པོ་འདས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུང་ཡུལ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི་མངོན་གྱུར་ཏོ་ན་ཡིན་ཅེ། དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོ་དང་། །འཕགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ཅེ། ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་སྐྱིད་ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིག་ བཞི་པ་ངོ་བོའི་

།།ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་ཚིག་སྡུད་པ་

དང༐ ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། གཟུ
མཚན་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ། ལུགས་འདི
ཏེ༐ གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བ
གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་བསྒྲུ
འཇུག་པའི་ཚེ། འཇུག་གཞིར་གྱུར་པ
མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད

ང་འཛིན་རིག་གསུམ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི
ལ་རྟག་དངོས་དང་། རྟག་རྫས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མ
ཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བའི་ཚུལ་ལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་གསུངས་པའི་དོན་
འི་གཞལ་བྱ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ།
དུ་གཞུང་རྩ་བར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་ན། ཞེས་པ་དང

ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས
ཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་དོན་ད
། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ།
ཤད་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ
སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། སྒྲ་མི་རྟོགས་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔ
། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ།

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་དང་དངོས
ས་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ
ཡོད་པ་གང་ཞིག དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་མཐར
ནི། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ། ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས། འཇལ
ག་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ། འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་ནི།
།ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། འཇུག་ཚུལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི

་པོ་རང་
འི་ཕྱིར་
ཕྱུག་གི་
་བྲེད་དུ་
སྒྲ་རང་
་གཉིས་

།ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། །འཇུག་པའི་གཞི་ནི་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། ཚད་མ་མངོན་རྟོགས་གཉིས་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་དེས་པར་ཡོད་དམ་སྣང་པའི་དོགས་པ་སྤྱི་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ནས་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་གཞིའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་དང་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་གྱིས་མངོན་གྱུར་དུ་འཛལ་ན་དེའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར། རང་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ལྟོག་གྱུར་དུ་འཛལ་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར། གཟུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་འང་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་འཇུག་ན་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རང་འཛིལ་ལས། རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཛལ་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ལྟོག་གྱུར་དུ་འཛལ་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེས་བུས་འཇུག་ན་མི་བསླུ་བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་གྱི་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དངོས་སུམ་རྟོགས་ཏེ། དེས་དེ་རྣམ་ཀར་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་གང་ཞེག དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཀར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། ཇི་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དངོས་སུ་འཇལ་ན་ཞེས་

པའི་དོན། མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་ནའེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྷག་གྱུར་དུ་འཇལ་ནའེས་པའི་ཚོག་ཐོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། པཾཨཱཿཡེ་ཤེས་ཏེ་ཅིག བླུ་ཇི་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུམེད་པར་ཐལ། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བླུ་ཏུག་སྤྱུག་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་མ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཁགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཏུག་པར་སྤྱུག་པར་བྱེད་པའི་ཐྱོགས་ཚོས་བྱུང་པ་གང་ཞེག གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། ཏུག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཕྱི་མ་ཁས། ཡང་རིགས་གཏེར་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཕྱི་མ་ཐལ་ཆེར་གཞུང་འདིའི་དོན། གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་དེའི་འཇུག་ཐོགས། ཁོ་ནར། ཡུལ་གཉིས་བཞེད་པས་གཅོད་ཅེ་ན། འཇུག་ཚུལ་སྤྲོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས། ཞེས་པ་འདི། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྤྲོང་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་སྤྲང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ལ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་

།།ཨཱ། །པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཞེས་བརྗག་པ་མཐའ་གཟུང་བཞག་པའི་ཚོགས་གི་ནུས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་ལ་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཞུང་སྦྱི་ཕྱིའི་འཕྲོས་ཚྭགས་རེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་གཟུང་བོའི་བློ་དཔྱོད་མཛོད་ཅིག གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་བོའི། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་པ་དོན་སྤྱི་མིན་པར་ཐལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པ་སྤྱོད་བ། རྩོད་བ་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བ། དགག་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས། སྤྱོད་དོགས་ཚོགས་བྱང་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གསྲུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་མདོན་སུམ་ཤིས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྱོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་དོན་སྤྱིའི་སྤྱོ་ནས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡི། །རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། འཇུག་ཚུལ་སྤྱོ་ནས་རང་སྤྱི་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ལ་མངོན་རྟོག་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་། སྒྲ་ཏོགས་པའི་རྟོག་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲིལ་ཡིན་པས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྒྲིལ་གཉིས་འབྱུང་བའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་སྒྲིལ་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་པ་གསལ་བ་ཡང་གཞལ་བྱ་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མེད་པའང་གཞལ་བྱར་མཚུངས་ཤེས་ན། །དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ནུས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་སྒྲིལ་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་རང་མཚན་མ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མས་སུ་ཚོར་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། དངོས་མེད་གཉིས་པོ་རང་རིག་གི། །ཤུགས་ལས་གྲུབ་པས་གསལ་ཞེ་ན། །འཁྲུལ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡུལ་མེད་ཅིང་། །རང་རིག་གིས་ནི་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །མེད་པ་འཛིན་ཕྱིར་འཁྲུལ་ཤེས་

།ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་དཔག་དེས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དམྱད་ཟིན་ནས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པ་འཇུག་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་མེད་ན། །དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་ཞེ་ན། །དགག་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཅེས། །བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏོ་ནས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྟོག་པ་དང་ལན་ནོ། །གོང་གི་རྟོག་ལན་གསུམ་པ་ནི། དོན་སྤྱི་དང་ནི་མེད་སྟབས་ཀྱིས། །ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་སོགས། གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྐབས་ལས་འཕྲོས་པའི་རྟོག་ལན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྟོག་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་པོ་ནི། གོང་དུ་དོན་རང་མཚན་དོན་སྤྱི་མེད་པ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། སྔ་མ་གཅིག་པུ་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཁོ་ན་ཅེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྨྲར་པའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཤྲུང་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་སྤྲུང་ཚོས་བྲག་སོགས་ཀྱི་མཁས་པས་བཀག་ནའང་ཤེས་པར་སྣང་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་འདིར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། གཞན་ཀྱིས་

བརྟགས་པ་དགག་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་སྨྲའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་སོགས་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོཉིད་རྒྱུར་འདོད། གྲངས་ཅན་ཀྱི་ནང་ཚན་དབང་ཕྱུག་པ་ནི། ལྟ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བློའི་ཁུའི་གཡོ་བ་ལས་སྣོད་བཅུད་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད། གྲངས་ཅན་ཕལ་མོ་ཆེས་ནི་སྐྱེར་གཅོ་བོ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་འདོད། གཟེགས་ཟན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ནི། རྒྱལ་ཕུན་ཚམེད་བས་གསལ་པ་ལས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྲུབ་པར་འདོད། རྣམ་རིག་པ། བག་ཆགས་སད་པའི་སེམས་སྣང་ལས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད། ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་གང་དུ་ཡང་འཆར། གང་དུ་ཡང་སྣང་། དོན་དམ་དུ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། །གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣམ་རིག་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཐ་དད་རང་གཞན་སྟེ་པ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཾ་ཡཱ་པས་རིགས་གཏེར་ཀློང་རྡུལ་དང་ཞེས་པའི་ཐད་དུ་ཉན་ཐོས་ལས་གཟེགས་ཟན་སྨྲོས་པར་མི་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཟེགས་ཟན་དང་དབང་ཕྱུག་པ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་སྨྲས་ན་ཤེས་ཀྱང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བས་ན་གཟེགས་ཟན་ནི་གཟེགས་མ་ལྷུར་ཟ་ཞེས་སྨྲོད་བཟའ་བཞུད་པ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞེད། དབང་ཕྱུག་པ་ནི་གངས་ཅན་ཀྱི་ནང་སེལ་གཅིག་ཡིན་པ་གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཁས་

།།ཤ་འཇུག་སྒོ་ལས་ཀུང་རིག་བྱེད་པ་ཚངས་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ཚངས་པ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དབང་ཕྱུག་ལ་ལྟར་བྱེད་པས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ལྟར་བྱེད་པས་ཁྱབ་འཇུག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གྲངས་ཅན་པ་མཐའ་དག་དབང་ཕྱུག་པར་མ་ངེས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། ཁ་ཅོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་ཁས་འཇུག་ལས་གྲངས་ཅན་ལ་དབང་ཕྱུག་པར་བཞག་པ་དེ། གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཞག་ལྟར་གྲངས་ཅན་གྱི་ནང་མཚན་ཁ་ཅིག་ལ་བྱས། འདིར་གྲངས་ཅན་གཅོ་བོ་རྣམས་སྐྱབ་པར་བཞག་པ་དེ་གྲངས་ཅན་ཐལ་མོ་ཆེ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་འགལ་མེད་ཀྱི་གནད་ཡིན་ནམ་སྟམ། གཞན་དག་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་ཞུགས་པ་མི་སྣང་ངོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་རྣམ་འཕེན་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལུ་སྟེགས་སྐྱོང་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོང་པ་པའི་གཞུང་ལས། རྣ་བའི་མདོག་དབྱིབས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ལུས་ཀྱང་མ་བཀོད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་། །ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་འདོད་པ་ནི། རྣམ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས། དབང་ཕྱུག་དང་གཅོ་བོ་རྣམ་འདོད་པ་ནི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཤེས་ཤིང་། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟུལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་དུ་ཐུག་ཕྱད་དུ་འཛོན་པར་འདོད་པ་ཡང་འོག་ནས་འགྲུང་བའི་རིགས་པས་ཤེས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཀྱི་ཡང་རྩེར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཚད་

མ་སྨྲ་བའི་སྐབས་འདིར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་དང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྨོད་དཔོག་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་དབྱེ་ལས། ཐུབ་པས་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལ། །དངོས་རྣམ་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གསུངས། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ལ། །དགོངས་ནས་ཚོས་རྣམས་སེམས་སུ་གསུངས། །དམ་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ནི། །ཚོས་ཀུན་སྨྲོས་པ་བྱལ་ཞེས་གསུངས། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་། ཚོས་སྨྲོན་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་བྱང་བའི་དང་པོའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཐྱུར་པའི་རྟུལ་ཐུན་བའེན་པར་གྱུར་པ་ཞེས་ཤེས། ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་གསུངས། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོམ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཚེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བའེན་གྱུབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ལང་དཀར་གཤེགས་པ་དང་། རྒྱན་སྤྲིག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་གསུངས། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོམ་པ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྣུ་བ་གསུམ་པ་འདི་བྱུང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཚེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བཏེན་མེད་སྟོས་བྱལ་དུ་ཞུགས་ཀྱིས་བཞེས་ཤིང་ཤེས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་འབྱིད་བསྡུས་གསུམ་གསུངས། རིམ་པ་འདིའི་གྲུབ་མཐའ་འཇོམ་པ་ལ། ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་མཚན་ཀྱི་བསྟན་གས་བརྗོད་དབུམ་པ་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྣུ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཡང་རྩེར་ཐུབ་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཁས་འཇུག་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །ཐེ་བྲག་

།།ལྷུ་དང་མདོ་སྡེ་དང་། །རྣམ་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྱུབ་མཐའ་བཞི་པས། ཚད་མ་སྟུ་བའི་སྐབས་འདིར་གང་གི་ལུགས་འཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ཟུང་འཇུག་བའི་ལུགས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གཅོོ་བོར་སྐྱབ། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའི་གཙོ་བོ་གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་བཞིན་ལ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སྟོང་དཔོག་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཛོད་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་དམྱོད་པ་ན། །མདོ་སྡེ་དང་པོ་སྟོོ་བས་ཤུགས་ཀྱས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དོན་རྣམས་འགོག་པ་ན། །རྣམ་རིག་དང་པོ་སྟོོ་བས་ཤུགས་ཀྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོོ་བ་དཔོག་ནི་ཞེས་པའི་སྟོོ་བ་དཔོག་དེ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ཀྱི་ཤེལ་རྣམས། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དམྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན། །ཁོ་བོའི་མདོ་སྡེའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པར་བཏེན། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་མདོ་སེམས་གཉིས་ལས་གོང་དུ་སྨྲས་པའི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྟོོན་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཀྱ། དེའི་ལུགས་ལ་རང་འཛིན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་མལ་པའི་ཕྱི་དོན་ཀྱི་ལ་གཟུང་ཡུལ་

དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་སྲིད་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཅེར། །ཤེས་བྱ་མདོ་གཅིར་ཞུགས་པ་ན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ནི་འོག་ཏུ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཏོ་ན། །འོན་ཀྱང་འཇུག་ཚུལ་གཞལ་བྱ་རང་སྟོབ་གཅིག །ཚུལ་འདི་སྐྱེ་ལམ་དོ་སེམས་རྣམ་པ་གཅིག །མ་འདྲེས་རང་རང་གྲུབ་མཐའ་དང་སྤྱོད་ལམ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཤེས་བྱའི་ཡུལ་བརྟག་པ་ཐཝད་ཅེན་ཏོ།། ༈ །།རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་ཆེན་ཁྲོས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། །རྒན་པོའི་ལུས་དན་བོང་ཁྲེར་གསུམ་བསྲེགས་ཏེ། །སྟེང་བདུན་ལུགས་བཟང་འཆི་མེད་རྒྱལ་ཐབས་ནི། །སྲིད་པའི་རྩེར་ཡང་མཐོ་མཇད་ས་པཾ་རྒྱལ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྟུ། དེ་དག་གི་དོན་གཉན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཚོམ་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བློའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་རིག་རིག་པའི་དོན་ཡུལ་རིག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་ཁོ་ན་ཚོམ་ཅན། ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་ཡུལ་རིག་པ་ཐལ། འདོད་

།ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་ན། འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རང་ཡུལ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྐྱེས་ཀྱི། ཚན་མེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་མདོན་ཤམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་རིག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིག་བྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཇོས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ལ་རང་ལས་ཇོས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་སྟོན་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་ནས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་གཅན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་རང་རིག་གི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །རྣམ་གཞག་བྱེད་མཐའ་ཡས་

ཆེར་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་བློ་ལ་ལས་སམ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས། བྱེད་པ་པོའམ་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཕྲལ་ཤེས་དང་། མ་འཕྲལ་ཤེས་གཉིས། བྱ་བའམ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་སྤར་མ་ཞུགས་པའི་བློ། འཇུག་བཞིན་པའི་བློ་ཞུགས་ཟིན་པའི་བློ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སོགས་སྒོ་ནས་དུམར་འཛུར། །ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་གཅིག་པུར་འདུས་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་སྤར་མ་ཞུགས་པའི་བློ་སོགས་ཀྱིམཚན་གཞི་ནི། རིམ་པ་བཞིན། ཚུལ་གསུམ་གྱི་བརྟན་ཚད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་བློ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་དང་། དེས་དྲན་པའི་སྟོན་པོ་དེས་པའི་སྤྱད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད། གཉིས་པ་ལ་དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་སྤྱོད་སྣང་ལམ་དེས་དང་། །སྤྱད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེཚོམ་ལྟ། །ཞེས་པ་ལྟར། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཐུབ་ཆེན་པོས་བཞེད། ཚད་མིན་གྱི་བློ་དེ་ལ། ཡིད་སྤྱོད་སོགས་ལྟར་གྲངས་དེས་ཤིད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཤྐོག་ཐུར་གྱི་དོན་བདེན་པ་གསར་དུ་དེས་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན། ཁོན་པ་རྟེད་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྣམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཆུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྤྱོད། གཞལ་

།བྱའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱ་མི་རྣ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་སྐྱོད་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་དེས་ཀྱང་བྱས་རྒྱལ་པོས་སྐྱ་མི་རྣ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཚན་མ་དེས་པའི་ཡིད་སྐྱོད་དང་ གསུམ། ཡང་སྣང་ལམ་དེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོའི་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་བློ། དབྱེ་ན། ཡུལ་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་སྣང་ལམ་དེས་པ། ཡིད་མ་གཏད་པའི་སྣང་ལམ་དེས་པ། འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྣང་ལམ་དེས་པའི་བློ་དང་གསུམ། ཡང་སྣང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤང་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་ལ། འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོའི་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ། དབྱེ་ན་སྤྲོན་འཛིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མན་ཆད་སོགས་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་སྣང་ཤེས་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བློན་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་སྣང་ཤེས་དང་གཉིས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ནི་ཕལ་ཆེར་རང་ལུགས་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ལས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ། ཡིད་སྐྱོད་བརྟགས་ནས་དགག་པ། སྣང་ལམ་དེས་པ་ཚད་མིན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་སྣང་ཤེས་དགག་པ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་འདོད་པའི་ཡིད་སྐྱོད་དེ་རྟགས་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས། མི་ལྟོས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོད་པ་དང་རྟགས་གང་རུང་ལམ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། རྣམ་དེས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ནི། དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་བར་

མཐོང་གི ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་ལ་ལྷོས་སོ་ཞེན། ཡང་དགེ་ལ་ལྷོས་སམ་ལྷར་སྣང་ལ་ལྷོས། དང་པོ་ལྷར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱགས་ཡང་དགེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྷར་སྣང་ལ་ལྷོས་ན། གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ལྷོས་པ་ལས་འོས་མེད་པས། ཡིད་སྐྱོད་ཚོས་ཅན། མ་རྟོགས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མིན་ཕྱི་ཚྭ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རྩ་བར། ཡིད་དཔྱོད་རྒྱགས་ལ་གཏན་མི་ལྷོས། །དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་འཚྱར། །རྒྱགས་ལ་ལྷོས་ན་ཡང་དག་གམ། །ལྷར་སྣང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། །ཅེས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །མཚན་གཞི་དང་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཁོན་པ་རྣེར་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྣམ་པའི་ཏྲོ་ཚོས་ཅན། རྟུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྐྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་ཚུ་ལེན་པ་མཐོང་བ་སོགས་རྟུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་ལ་ཕར་རྟུ་བ་ན་མེ་ཡོད་དམ་སྣམ་པ་དང་། རང་གི་ཁྱིམ་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་དམ་སྣམ་པ་དང་། མདུན་ན་འདུ་ཡོད་དམ་སྣམ་པའི་ཏྲོ་སོགས་ཚོས་ཅན། དོན་བདེན་པར་དེས་པའི་ཏྲོར་ཐལ། རྟུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་སྐྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞུང་རྟ་བར། གལ་ཏེ་རྟུ་མཚན་མེད་པ་ཡི། །

།ཡིད་སྨོན་བདེན་ན་ཀུན་བདེན་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །ཡང་གཞལ་བྱ་དང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་འཇིན་པའི་བློ་ལྟ་བུམ་དེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུར་མཐོང་མིག་ཅེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་འཇིན་པའི་བློ་ལྟ་བུམ་གྱང་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཡིད་སྨོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་སྨོན་ཀྱིམཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྨོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་མཐུམེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་དང་མཉན་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་འཇིན་པའི་བློ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཡིད་སྨོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་དེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོམ་ཉི་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་གོང་གི་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་སྒྲུབ་གིས་ཕྱོགས་ལ་མཐུམེད་སོམ་ཉི་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་ལོ། །འདི་ཡང་གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན། །ཡིད་སྨོན་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ། །ཞེས་པའི་རིགས་པའོ། །གལ་ཏེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་སྨོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དེ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ལུང་། གཞོད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལུང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་དེས་པའི་བློ་ཏེ་རྟེན་དཔག་ཏུ་འདུས། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཞེན་དོན་དེས་པའི་བློ་ནི་

ལོག་ཤེས་སུ་འདུས། གསུམ་པ་ལ་རང་གི་ཞེན་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློར་འདུས་ཕྱིར། འདི་ཡང་། རང་གཞན་སྟེ་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས། །བློ་རིགས་བཞིར་འདུས་ཡིད་སྐྱོད་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་རེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། མངོན་སུམ་གྱན་ཆོས་ཅན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་པའི། སྣང་ལ་མ་རེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་སྣང་ལ་མ་རེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་རེས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཛིལ་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། མངོན་སུམ་ནི་གང་གི་འང་དེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་ཞེག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅིག་ཞེ་ན་དེར་སྣང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྩ་བར། གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་རེས་པ། །ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་ཀུན། ཚད་མ་མི་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལ། །དེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནོ། །ས་སྐྱོགས་པ་ཁ་ཅིག མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་འདིའོ་སྙམ་དུམ་རེས་ཀྱང་། སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཀུན་རང་ཡུལ་རེས་པའི་བློ་འཁོར་འདོད་དོ་ཟེར་བ་ཡང་། རིགས་གཏེར་དང་དཔོན་སུ་འཁས་པ་ཁ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་གོ་དོན་འཆད་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྣང་ལ་མ་རེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྣང་ལ་མ་

།དེས་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་འཇུག་ཏུ་སྐྱར་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། སྣང་ལམ་དེས་པའི་བློ་དོན་གཅིག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་པ་དེས་པའི་སྐྱེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་འཛིན་སྐྱེས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངོ་བོ་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ནི་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་བློ་དང་། སྐྱེ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་འཛིན། སྐྱེ་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་འདས་པ་སྣང་ཡང་བའི་ཚུལ་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་འགལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་དང་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་སྐྲའམ་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་ནི་རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་འདས་པ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དལ་བ་ཞེས་བ། །སྐྱེ་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཡུལ་དུས་འཛིན་སྐྲའམ་འགལ་བ་ལ། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་གལ་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་སྣང་ཡང་དྲན་ཤེས་དེ་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ཕྱི་མ་དྲན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེས་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་འདས་པ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡིན་

T1656 - 067

པས་ནི་མ་ཁྱབ་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུན་པའི་དུན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དུན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཡུལ་འཛིས་པ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དེ་ལ་འཛིས་པ་དང་དུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་འཛིས་པ་དང་དུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་འཛིས་པ་དང་དུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དོར་སྤྲུལ་རྟག་བསྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྐོར་གྱི་གྲྭབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པས་དེའི་དོར་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཞིབ་མོའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བལ་བ་སྟེ། དཔེ་དེ་འགྲོར་ཡང་མཐོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཐྲྀལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཐྲྀལ་

།ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གང་ཞེག དེའི་སྐུ་རོལ་དུ་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ་འདིའི་ལན་ལ། ཁོ་བོའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཀྱི། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་པའི་གཞལ་བྱར་ཡུར་པའི་སྟོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་སྟོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་རོལ་དུ་མངོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་སྐུ་ཕྱིའི་ཟུག་བག་གིས་རང་རང་སོ་སོ་ལ་གནོད་ཡུལ་གསར་མཐོང་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གཏན་ཚིགས་ཕིག་པ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་སྐུ་མ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱེ་བར་སྒྲོར་བར་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་ཟུག་བག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱུ་གཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་སྐུ་ཕྱིའི་ཟུག་བག་གིས་འཁྲུལ་བུ་དང་མངོན་ཀུང་སྐུ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བས་ཀྱི་

བར་སྐྱོར་བ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་དག་སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྟོག་དང་བྱེ་བྲག་མ་འདྲེས་པ་འདི་རིགས་པའི་གཞུང་ལ་གནད་དུ་ཆེའོ། །དེས་ན་སྒྲུབ་ཤེས་ནི་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ལས་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་ཤེས་བྱ་བ་རང་རྒྱུ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་སྒྲུབ་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་དེས་ཤེས་ལ་འཇོག་ན་མ་རྟོགས་པའི་ངྭོར་འདུས། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྟེ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཡུལ་དེ་དང་ལྡན་གྱི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་འཇོག་ན་འོག་ཤེས་སུ་འདུས། །ད་ལྟ་དན་པའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་སྐྱོང་བ་དོག་པའི་ངྭོ་ལ་འཇོག་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས། ད་ལྟ་དན་བཞིན་པའི་གསལ་རིག་པར་ཏི་ངེ་འཛིན་ན་རང་རིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྒྲུབ་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་དཔྱད་ན། །མ་རྟོགས་པ་དང་འོག་རྟོགས་དང་། །ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་འགྲུབ་ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ངྭོ་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་སྒྲུབ་ཤེས་ནི། །རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྟེ་མས་རྟོགས་ཟིན་གཞན་ཡང་དན་པའི་དན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པའི་ངྭོ་ཁོ་ནར་འདུས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔྱད་ན་སྒྲུབ་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་འདུས་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྣང་ཅིག་ཡིན་པས་འགེགས་

།།ཞེས། །ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འཁེལ་གསལ་སུ་ཟིན་ཡང་སྐབས་བློན་རྣོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྣོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་དེ། ཤེར་བཅད་ཟིན་པས་སྤྲ་བྱི་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའམ། གྲུབ་ཟིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་དེ་ཚད་མིན་ཀྱི་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་བསླུ་མ་གྲུབ་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱོན་གས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ངོ་བོའི་སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསླུས་བྱ་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིའོ་བསྟེད་ནུས། མ་དེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསླུས་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིའོ་བསྟེད་ནུས། འགལ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསླུས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་བསྟེད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསླུས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླིང་གིས། ཕྱོགས་ལ་མཐུན་མེད་སོགས་ཀྱི་དང་། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། ཅེས་དང་། རིགས་གཅིག་ལས། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་པ་ལ། ནུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞིན་ཡོད་།། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞི་ལས། ལྟར་སྣང་གསུམ་གྱི་བྱེད་པས་ཚད་མིན་གྱི་བློ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་

T1656 - 071

པ་གསུམ། །འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོད་མིན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་བོའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་ཡུལ་མ་རྟོགས་པའི་བློར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་གཅིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཀྱང་མིན་གྱི་བློ་རིགས་གསུམ་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་བློ་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན། མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་གཞུང་སྟ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ལྷག། འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལན་ཅི་ཟེར་སོམ་ཤིག དེས་ན་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་ནི་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བོའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་རང་དོན་རིག་ཐ་དད་དུ་འགལ་བ་ལྟར་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གསུམ་

།ཡང་དོ་བོའི་སྐོ་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་བློ་གཡོ་བ་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཡོད་པས་འགལ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཅེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་དག་ཀྱང་དོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་བར་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་ཆུས་སྟོང་བ་དང་། དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་དུ་སྣོད་པ་དང་། དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་ཀྱིས་གཅིད་པའི་ལྟོག་པས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མིན་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྣོད་པ་དང་། དང་ཡུལ་དེ་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་། །མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད། །དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་གཅོད། ཚད་མ་གཅོད་བྱེད་ནི་དངོས་བསྟན་ལ་མ་བྱང་ཀྱང་། ཚན་མིན་ཀྱི་བློ་གང་ཞིག་རང་བབ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རང་ཡུལ་ལ་སྣང་དམྱལ་བ་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། ཞུགས་ཀྱང་དམྱལ་བ་མ་རྟོགས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་བློ། རྟོགས་ཀྱང་མ་རྟོག་ཏུ་སོང་བ། དབྱེ་ན་གསུམ། མ་ཞུགས་པ་དང་མ་རྟོགས་དང་། །རྟོགས་

པར་ཐུབ་ཀྱང་མ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། རྟོག་གེ་མིའ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཐྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྐྱག་གམ་མི་རྟག་དྲིས་པ་ན། སྐར་དེ་དམྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐྲ་བུ། གསུམ་པ་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐྲ་བསྟད་ནས་མ་རྟོང་པའི་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མིན་ནས་མ་རྟོང་པའི་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ཤེས་མཐའ་དག་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚད་མ་སྐྱེ་མས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་རྟོགས་བྱེད་ཤེས་རང་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པས་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་བ་ཞན་ཏེ། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྐག་འཛིན་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྟད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱའི་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་ཐུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕྲལ་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བདག་ཅུན་དབང་པོ་བསྟད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། འགལ་རྐགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐྲ་གང་རུང་གང་ཞིག རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ལ་

།འཁྲུལ་བ། དུས་ལ་འཁྲུལ་བ། རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤ་པ་དང་ཕྱུག་པ་གཉིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདུས་པའི་དངོས་པོའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཐྲ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཐག་ཆད་ལོག་ཤེས་ལ། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ལམ་གསལ་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ། ཆ་བར། དེ་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་ཀྱིས། །གནོད་པ་ལོག་ཤེས་དབྱེ་ན་གཉིས། །རྟོག་པ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྣུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཐྲ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་རྐྱེན་ལ་བཏེན་པའི་ཐྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྲོད་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཡིན་སྨོས། དེ་ཅཱ་ཀ་ཏཱ་ལ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་འགལ་རྐྱེན་དང་། འགལ་རྐྱེན་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་རྐྱེན་ཡང་སྣམ་ན། རྣམ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་དེའི་རྟེན་གཞི་ནི། ཐག་ཁྲ་ཆོས་ཅན། སྣུལ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྲ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཐག་ཁྲ་ཆོས་ཅན། སྣུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐ་སྦྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པས། རྐ་ས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དུས་ལ་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རིགས་བསྟེན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་དག་དོགས་

T1656 - 075

པ་ཞུགས་པམི་སྣང་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། འགལ་རྐགས་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དེས་པ་མེད་པས་དོགས་པ་དེ་མི་འཐུང་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཁྱབ་དགོས་ཏེ། གོང་ཡིད་སྤྱོད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རང་འཛིལ་ལས། ཐོ་བསྟད་པ་དང་། རྐགས་འགལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པས་ལོག་པའི་ཡིད་སྤྱོད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་སུམི་འདུ་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཟུས་པ་སྐྱང་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་གཞིར་བཞག་ལ་བདག་ཏུ་ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་བསྟད་པའི་རྟོག་མེད་འཛིལ་ཤེས་དང་། འགལ་རྐགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གསལ་བར་ཐོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་ཐྱོ་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་། དེ་མཚན་གཞི་གཅིག་ལ་མཚོན་ན་སྐྱ་རྐག་གམ་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་རང་ཡུལ་སྐྱ་རྐག་པར་འཛིན་ན་ཡང་། རྒྱུན་དབང་གིས་སྐྱ་རྐག་པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་མྱུར་དུ་སྐྱེ་སྲིད་པས་མཚན་ཉིད་དེའི་གོ་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མངོན་དུ་གྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཚམཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཤས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྐག་གམ་མི་རྐག་ཚམཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱ་རྐག་མི་རྐག་གང་རུང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྐག་གམ་མི་རྐག་ཕལ་ཆེར་མི་རྐག་ལས་ཆེ་སྐམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྐག་གམ་མི་རྐག་ཕལ་ཆེར་རྐག་

།ལས་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་དང་པོ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབས་རྣམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱབ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་ལ་ཉལ་ན། སྐྱོབ་རྣམས་གཞི་ས་བཅུ་ལྟ་བུ། ཆུན་དང་འཕྲད་ནས་ཀུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་བཤད་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔེ་ན། རྣགས་ལམ་བཅེན་པ་དང་། བཅེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕ་མེས་ཀྱི་ཁྲོན་པ་རྣམ་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནི་ཚུ་མེད་དམ་སྙམ་པ་དང་། སྐྱ་རྣག་གམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་མི་རྣག་གམ་སྙམ་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོད་དཔག་ཀྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་བཅེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དང་མཉན་བྱའི་རྣགས་ལས་སྐྱ་རྣག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་རྣགས་ལས་སྐྱ་མི་རྣག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་སོགས་མ་དེས་པའི་རྣགས་ལ་བཅེན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀ་ཅིག བལ་ལ་ཉལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ལས། འདི་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་ཐོམ་བག་ཉལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མའི་འགལ་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བློ་རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་རྟོགས་པའི་བློ་དང་ལོག་ཤེས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞིར་བཞག་པ་གང་ཞེག ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མིན་གྱི་བློ་རིགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་བློ་རིགས་

རྒྱར་གཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཚད་མིན་ཀྱི་བློའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱིར་ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བག་ལ་ཉལ་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཀ་ཚོས་ཅན། ཚད་མིན་ཀྱི་བློར་གཏན་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡང་མ་ཡིན། འོག་ཅེས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཚད་མིན་གསུམ་ཀྱི་བརླག་ཕྱེ་བའི་མ་རྟོགས་པའི་ཐྲོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱིས་གསུམ་ཆར་སོང་བ་ཞེ་ཅེས། ཁོན་པ་རྣམ་པ་ན་ཆུ་ཡོ་དམ་སྐམ་པའི་ཐྲོ་སོགས་རང་ཡུལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་ཧི་ལྟར་འགྲོ་སྐམ་ན་འགྲོ་སྟེ། ཚོད་དཔག་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ཐྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཁོན་པ་རྣམ་པ་ན་ཆུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྐམ་པ་སོགས་མངོན་སྤྱར་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པ་ནི་སྤང་ཡང་། །དེ་སྐད་དུ། ཇ་བར། དེ་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྟེད། །ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་དབྱེ་ན་བཞི། །མངོན་དུ་གྱུར་དང་བཞག་ལ་ཉལ། །ཆམཉམ་པ་དང་ཕས་ཆེར་འཛིན། །ཞེས་སོ། །ཡིད་སྤྱོད་མེད་ཅིང་སྣང་ལ་མ་དེས་ལ། །རྟོག་མེད་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་ཆ་གཉིས་ཡོད། །སྤྱད་ཅེས་མ་རྟོགས་བློ་ཉིད་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྱས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །བློ་བརྟག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ །།ཐུབ་རིག་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་འཕྲོས་པས། །མ་ལུས་ཅེས་བྱའི་ཁྲོན་ཀུན་གསལ་བའི་མོད། །ཕན་བདེའི་སྣང་བ་རབ་འཇམས་སྟོལ་མཛོད་པ། །སྐྱ་བའི་ཉི་མ་ཀུན་དགའི་ཞལས་དེར་འདུད། །གསུམ་པ་བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞེ་སྟེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ། སྣང་བ་དང་སེལ་

།བའི་རྟོགས་ཚུལ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་བསྟན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཡུལ་དུ་སྐྱར་པའི་རང་མཚན་དངོས་བཏགས་མ་མྱེ་བར་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་ཏྲི་དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་དུ་སྐྱར་པའི་སྤྱི་མཚན་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པའི་ཏྲི་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྤྱི་མཚན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་མཚན་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། དེས་རང་མཚན་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཛིན་ཡང་རང་མཚན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཞེས་འཛིན་ཏེ། ཐ་གཉིས་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཐ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཐ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དང་། གསལ་བ་དང་། ཇ་ས་དང་། ལོག་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མ་འཇུས་པར་གནས་པའི་ཚོས་དང་། ཐུན་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་། སྐྱེས་བུའི་བློ་དང་དོན་བྱ་བའི་འཇུག་པོ་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །ཅེ་ནི་ཐུན་དང་འབྲས་བུ་བཤད། །ཅེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེ་ནི་བློ་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་དང་། སྤྱི་དང་གཞན་སེལ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་

དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚོས་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲིབ་དངོས་མེད་དོ་པོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། ལྟོག་པ་དོ་པོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འཛིན་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། རང་མཚན་ནི་ཡུལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱེས་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དེའི་འཛིན་སྐྱེས། སྒྲིབ་མཚན་ནི་ཡུལ། རྟོག་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན། ཤེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོ་བར། ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །སྒྲུབ་དང་གཞན་ཤེལ་རྟོག་མི་རྟོག །གཞན་དག་རྣམ་གཞག་གཞག་གཞན་དུ་འཆད། །ཁོ་བོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། འཕྲལ་པར། ཐ་སྙད་སྒྲིབ་ཡུལ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ནི་བྱེ། སྐད་བ་དང་ཤེལ་བ་ནི་འཛིན་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ཤད་དང་པོས་ཡུལ་དང་། བསྒྲུབ་དང་གཞན་ཤེལ་ཞེས་པས་འཛིན་སྐྱེས་དང་། རྟོག་མི་རྟོག་ཅེས་པས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེན་འདི་དག་ལ་ཅི་ཅེ་ན། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། སྒྲིབ་མཚན་དུ་ཐལ། སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཤཀ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བེམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཇུས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཇུས་སྒྲིར་ཐྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་ཐྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ལྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་

།རིའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་རྟོག་པའི་རང་ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་འཛིལ་ལས། བྱལ་བའི་དོན་རྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ལ་བྱེད་ན། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རྟོག་བྱལ་དུ་འགྱུར་བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱག་ལས་རྟོག་པ་རང་ཉིད་དེ་རྟོག་པའི་རང་ལྟོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བེམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱི་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེས་སྐྱིའི་དོན་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་རྗེས་སྐྱི་ཞེས་མིང་དུ་འདོགས་པས་སྐྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་མཐོང་བ་གཞལ་ཆེའོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་དེའི་རང་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། དངོས་པོ་དང་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་དེ་དང་དེའི་རང་ལྟོག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །དེས་ན། རབ་དབྱེར། དགེ་སློང་ལ་སོགས་སྟོམ་པ་ཡི། །ལྟོག་པ་ཤེ་བའི་ཚོར་སྐྲོང་། །ཞེས་སྟོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་དེ་ལ་དེའི་ལྟོག་པར་ཟཁད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་སྐྱི་བྱེ་བྲག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་བཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆ་བསྟུས་པ་ན་རེ། རང་གི་བྱེ་བྲག་དུམ་གྱུར་པ་དེ་སྐྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་ཚོས་དེ་ཡིན། ཁྱོད་ཚོས་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དེ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱི་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྐྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་

ཅན། ཚྭ་ཡིན་པ་དུམ་གྱང་བར་ཐལ། ཚྭ་ཀྱི་བྱེ་བག་དུམ་གྱང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཚྭ་དངོས་པོའི་བྱེ་བག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚྭ་དངོས་པོ་ཡིན། ཚྭ་དངོས་པོ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ། ཚྭ་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དུམ་གྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། འདོད་ན། བྱེ་བག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫས་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་བྱེ་བག །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེ་བག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྫས་ཡིན་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྡོག་པ་དང་སྤྱི་བྱེ་བག་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། རྫས་དང་སྤྱི་ནི་ཡུལ་ཞེས་གསུངས། །རྫས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་ནི་རྣམ་གྲངས་ལས་བྱུང་བའི་ལྡོག་པ་སོགས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་ཡང་བྱེ་བག་ནི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཆོགས་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མཚན་དུ་འཇོག་སྟེ། རྫ་བར་ཡང་། དེ་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། །སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་སྤྲོ་བཏགས་དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་སྤྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་

།ཞེས་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏུ། ཆོས་དེའི་དོན་སྟོ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར། ཆོས་དེར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་མེད་ན། དེའི་དོར་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་དེ་སྟོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོ། །སོ་སོར་རྟོག་ན། དངོས་པོར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དངོས་པོའི་སྟོའི་མཚན་ཉིད། བྱམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་བྱམ་པའི་སྟོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲེ། མཚན་གཞི་ཡང་རྟོག་དོར་འབའ་ཞིག་ནས་འཇོག་སྟེ། བྱམ་འཕེན་རྟོག་དོར་བྱམ་པར་སྣང་ངོམ་ཀྱི་ཚ་དེ་བྱམ་པའི་སྟོ་དང་། དེའི་དོ་བོར་བྱམ་མིན་བཅད་ཅོམ་དེ་བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དེའི་དོར་བྱམ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་ཙོམ་དེ་བྱམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་དེས་ན་ཀུན་ཞེད་བློ་མས། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་མིན་པར་བྱད་གསུང་བ་དེ་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བོད་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ནི། །དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་འདོད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟོ་ཡི་སྐྱོན། །བརྟེད་པ་འདི་ནི་འདོན་པ་དག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། གཞུང་འདི་འགལ་མི་འགལ་སོམ་ཞེག གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། སྟོ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་སྟོ་དོན་སྟོ་ཚོགས་སྟོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་དོའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྡོས་ནས། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་ཆེག་ཀྱང་གི་སྒྲོ་རྟགས་

ཏེ། རིགས་སྨིན་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་དངོས་པོ་དེ་རྟོག་དེའི་བེམ་པོ་དང་། རྟོག་དེའི་ཤེས་པའི་རིགས་སྨིན་དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པ་དེ་རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་གྱི་རིགས་སྨིན་ཡིན་པ་སོགས་ཀུན་ལ་མཚོན། དེ་ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་གྱི་རིགས་སྨིན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟོག་དེའི་གསེར་བུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་འཛིན་རྟོག་དེའི་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དོར་བུམ་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཀ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག རིགས་མཐུན་པ་ཟངས་བུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་སྨིན་དང་། སྨིན་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུས་ཕྱེ་བའི་སྨིན་དང་། ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྨིན་བྱེད་བ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྨིན་རྟམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཁྱོད་ཚོས་དེའི་རིགས་སྨིན་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ ཁྱོད་ཚོས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་སྨིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྨིན་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཁན་ཆུན་ལྡོག་འཛོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གསེར་བུམ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སྨིན་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གསེར་བུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་སྨིན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པའི་རིགས་སྨིན་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དེའི་བུམ་པ་ལ་རིགས་སྨིན་ཡོད་ཀྱང་དེ་བུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་

།ཀ། རྟོག་དངེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་འཛིན་རྟོག་དོར་ཕྱི་རོལ་བུམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །གོང་གི་རིགས་སྤྱི་ཡང་དོན་སྤྱིར་འདུ་དགོས་པས། སྤྱི་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱིར་མ་འདུས་པའི་རིགས་སྤྱི་འདོད་པ་ནི། ཆུར་མ་འདུས་པའི་ཆུ་མཆོ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཁབ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་རགས་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཚོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པའི་རྩེ་མ་གཞིར་ཐུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཏུད་འདུས་པ་ལས་བུམ་པར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་བུམ་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དང་། ཀ་བའི་རྩེ་མ་གཞིར་ཐུར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཏུད་འདུས་པ་ལས་ཀ་བར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་ཀ་བའི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །རྟོག་དངེ་ཆོས་དེའི་རིགས་མཐུན་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཚོགས་དེ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞུང་འདི་བཀྲལ་ན། གཞན་ལས་ལྡོག་པ་སྤྱི་ཞེས་དང་། ལྡོག་པར་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེའི་དང་པོས་རིགས་སྤྱི་བསྟན་པས། རིགས་སྤྱི་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་གི་སྒྲོ་བཏགས་དང་། གཉིས་པས་བྱེ་བྲག་བསྟན་པས། བྱེ་བྲག་ནི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་དང་། ལྡོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་དང་། ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེ་

བྱག་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །སྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྟོག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི་རྟོག་དོའི་གསེར་བུམ་དེ་རྟོག་དོའི་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསེར་བུམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྟོག་དོའི་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོའི་བུམ་པ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེའོ་ན་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། གསེར་བུམ་དེ་ཡང་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གྲུབ་ཏེ། གསེར་བུམ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། གསེར་བུམ་གྱི་དོན་སྤྱི་དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ན། འདིར་མ་ཁྱབ། ཡང་བུམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ནང་སེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ཕྱིར་བརྩད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞེས་པའི། །རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབང་མངོན་དང་ཐ་དད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་རང་རིག་དང་གཅིག་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་པའི་

།རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཐ་སྙད་བ་དང་། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་རིམ་བཞིན་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ནི་རྟོག་དོ་ནས་འཇོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་གནད་ལོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་པའི་ནང་སེལ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པའི་ནང་སེལ་ནི། བྱམ་པའི་ནང་ཚན་དང་དོན་གཅིག་པར་བྱམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་སོ། །བྱམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། རྟོག་དེའི་བྱམ་པ་ཙམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་དེའི་བྱེ་བྲག་མིང་གི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་བས་དངོས་བཏགས་ཆ་བ་གལ་ཆ། དེ་བཞིན་དུ། ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཐ་སྙད་ཅན། །ཅེས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་ཚོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་ཚོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་རང་མཚན་ཡང་མངའ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ། ཐད་ཀ་དང་གོང་མའི་སྒོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་འགྱུར་

ཏེ། ཐད་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྫས་ཐ་དད། །གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། རྟོག་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དཔྱད་བའི་ཤེས་དེ་ཐད་ཀའི་སྤྱི་དང་། དཔྱད་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་ཤུགས་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་། ཤ་པ་དེ་གོང་མའི་སྤྱི་དང་། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་ཚེ་ཕྱི་མ་འཇིང་པས་དངོས་པོར་མེད། ཕྱི་མའི་ཚེ་སྔ་མ་འདས་པས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སོང་ཚོད་ལ། ཤེད་གི་སྤྱི་ཙམ་དང་ཕྲོད་གྱི་སྤྱི་ན་གཉས་པའི་ཤེས་ཤུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ཐད་ཀའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག ཤ་པའི་སྤྱི་ཙམ་དང་། ཤ་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་སྤྱི་རྣམས་རིམ་བཞིན་གོང་མའི་སྤྱི་དང་། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྫས་ཐ་དད། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དཔྱད་བའི་ཚུལ་གཅིག་པོ་དེ་ཚུལ་ཚོད་ལ་ཤེད་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚུལ་ཡང་། སོང་ཚོད་ལ། རྟོག་དོའི་ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་གཅིག་པོ་དེ་རྟོག་དོའི་ཤེད་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། ཚུལ་ཚོད་ལ་ཤེད་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ན། ཤེད་གི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་ཚུལ་ཚོད་ལ་ཤེད་གི་སྤྱི་ར་ཚུལ་ཡང་། ཤེད་གི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དོའི་དངོས་པོ་དེ་རྟོག་དོའི་ཤེད་གི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག སྤྱི་འབྱེ་བྲག་ཡིན་ན། སྤྱི་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག

།ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། སྒྲིབ་དང་སྒྲིམཚན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞན་དག སྒྲིབ་ཡིན་ན། ལྟོག་པར་བྱེད་པ་སྒྲིབ་བྱེད་བྱག ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲིབ་ཡིན་ན། རིགས་མིམཐུན་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཆིག་ཏུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བམི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་ཤ་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེད་སྒྲིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེད་འཛིན་རྟོག་དོར་རིགས་མི་མཐུན་ཤེད་མ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རིགས་མཐུན་ཤུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེད་འཛིན་རྟོག་དོར་ཤེད་མ་ཡིན་བྱམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྟོག ཤེད་གི་ནང་སེལ་ཤུག་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེད་འཛིན་རྟོག་དོའི་ཤ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་སྒྲིམཚན་དུ་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཤ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཤ་པར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཁྱོད་དང་ཤ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་འཁྱུལ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཤ་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ནཱ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡང་། ཤ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སིགས་སྤྱི་ཡིན་ན། ལྟོག་པ་ཆིག་ཏུ་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། ལྟོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་རྟོག་དོའི་ཤེད་ཚོས་ཅན། བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་དོའི་ཤ་པའི་རིགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོའི་ཤ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསླབས་ཟིན། རྒྱ་བར་འདོད་ན། བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་དོའི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ལྟོག་པ་ཉིས་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་རིགས་མི་མཐུན་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་ལྟོག རིགས་མཐུན་ཤ་པ་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དོན། རིགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་ཡང་། གཞི་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་རིགས་སྤྱི་ལྟོག་པ་ཆིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ན། རྟོག་དོའི་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷོས་ནས་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་ཆིག་ཀྱང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྤྱིར་ལྟོག་པ་ཆིག་ཀྱང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་མཚན་

།།ཉི་འཛོག་ཚུལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་ཤིང་། རིགས་སྨྱོ་དང་བྲེ་བྲག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཤ་བ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལྡོག ཅན་དན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཉིས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པ་གང་ཞེག ཅན་དན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འདིར་མ་ངེས། དང་པོར་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པར་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཅན་དན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྲེ་བྲག་ནི་སེལ་ངོ་འབའ་ཞིག་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཚོད་ལ་ཤ་ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཏུ་རྟོག་དཀའ་ཤིང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བློང་ལྟར་ན། ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་ན་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འཐུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀེ། ལྡོག་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཀི། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐལ། རྩོལ་ཆོད་ལ་ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤ་དེ་ནི། རྩ་མ་དེ་མ་ཁྱབ་ཀེ། རྩོལ་ཆོད་ལ་ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཡིན་ན་ཤིང་གི་བྲེ་བྲག་ཡིན་པས་མ་

ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཚོར་ལ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན། དེའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོང་ཚོར་གཅོ་བོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་དང་བྱེ་བྲག་སེལ་ངོ་ནས་འཇོག་ཚུལ། མ་ཤེས་ཆ་བསྟུས་འགོག་ཅེས་རྟོམ་ན་ཡང་། ཏ་དུང་འཇམ་མགོན་གཞུང་གི་སྣོང་པའི་གནད། །མ་མཐོང་ཆ་བསྟུས་མིག་རྒྱུར་ངལ་བ་མཐོང་། །ཏོ་བོས་འདིར་བཤད་ཀུན་མཁྱེན་ཏྲ་མཻ་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་པར་བཀླ་བའི་འཆི་མེད་ལུགས་བཟང་ལ། །བརྟེན་ས་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་པ་མཛད་ཅམ་ལོང་། །སྟོང་ལྡན་བློ་གསལ་ཡོད་ན་འདིར་རྟེན་ཞེས་ཞུགས། །བར་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། དགག་བཞག་སྦྱང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་གསལ་རྟོག་ཚད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲིབ་གསལ་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་བ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བའི་སྒྲིབ་གཉིས་རང་རང་གི་གསལ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་བྱའོ་ཞེས་ནི། དེ་ཡང་སྒྲིབ་གསལ་གཉིས་པོ་ཐག་པ་ལྟ་བུས་སྤྲུལ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། ཏེ་འགོག་པ་ནི། རང་གི་གསལ་བ་རྟམས་ལ་རྟོག་ཐ་དད་པའི་སྒྲིབ་དངོས་པོ་བཅོས་ཅན། ཁོང་མེད་དེ། ཁོང་སྟང་རྩང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཀ་ཅིག་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཐ་དད་སྟང་རྩང་མེད་པས་ཁེགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ་སྙམ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་གྲངས་དེས་པར་འདོད་པས་ན་གྲངས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་མིང་དུ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་

།།ཤ་ལ། རྣལ་སྦྱན། ལྷུན་པ། སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཚམཉམ་པའི་སྒྲིའི་གཙོ་བོ་དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་དང་རྗས་ཅིག་ཡིན་ཟེར། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་རྣམས་ཀྱང་ཤ་དང་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤིང་ཙམ་དང་། བིའུ་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོ་ཙམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་རྗས་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ཟེར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། གང་ཅན་ཅན་པ་དང་གྲངས་ཅན་མཐུན། །ས་སྐྱ་པ་དང་སེར་སྐྱ་འགལ། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་དག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྣང་རྒྱུད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེད་གསལ་ཀུན་དང་རྗས་གཅིག་པའི་ཤེད་སྒྲི་དངོས་པོ་བཙོས་ཅན། ཁྲོད་མེད་དེ། སྣང་རྒྱུད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྗས་གཅིག་ནའང་སྣང་རྒྱུད་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཚན་དན་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཤེད་དང་སྐྱེ་འཇིག་གཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཤེད་དང་རྗས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེད་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་ཤ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུམི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྲོད་ཤ་པའི་སྤུ་ལོགས་ཀྱི་ཚན་དན་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི། །བྱེ་བག་སྐྱེ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། །སྐྱེ་འཇིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་མི་ལེགས་པར་ཐལ་བ། དབང་ཤེས་ཀྱི་

བཅས་སུ་ཐལ་བ། འགལ་བ་ཇི་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར་དགག །ཅེས་སོགས་གཞུང་དོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཇི་སྲིད་ཀྱང་།ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་རྣམས་དང་ཇི་གཅིག་དང་ཇི་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་གཅིག་ཡིན་ན་གོང་དུ་ཇི་གཅིག་ལ་བཤད་པའི་སྐྱོན་དང་། ཇི་གཞན་ཡིན་ན། ཇི་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་ཚོས་ཅན། ཇི་གཅིག་དང་ཇི་གཞན་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་སྲིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཉིས་མགོའི་སྐྱོན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་འཛིན་རྟོག་དོར་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ཤིང་སྤྱི་དང་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་སྤྱི་འདོད་ཀུན་ཕྱུག་པ། །ཇི་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ། །གང་ཟག་ཅན་པ་རྣམས་དེ་རྟེན་འབྲེལ། །སེལ་བར་འདོད་པ་མ་ཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྤྱི་མེད་ན། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །སེལ་དོར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འཛིག་པའི་ཚུལ། །སྤྱི་གསལ་ཇི་གཅིག་ཇི་ཞེས་གཞན་བཀག་བྱས་ནས། །སྤྱི་ཉིད་སེལ་བར་འདོད་པ་མ་ཁས་པའི་ལུགས། །ཞེས་བྱ་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བརྟག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༈ །།སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་རྟོགས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཡིས། །ཕ་རོལ་ཆོལ་བའི་ལྷ་མིན་གཡུལ་བཅོམ་ནས། །བྱགས་པའི་རྒྱལ་ཌ་སྤྲིད་པ་གསུམ་ན་བརྟུད། །འཇིགས་

།བྱལ་ས་སྐྱེ་དེ་རྒྱལ་སྲུང་ཅིག ། གཉིས་པ་སྡུང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་སྤྱིར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་སྡུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྡུང་བའི་སྐོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་མེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྡུང་བར་རིགས་མི་མཐུན་མེལ་བའི་སྐོན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུང་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན། སྡུང་འཇུག་འགྲུལ་པ་དང་མ་འགྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། རྟོག་མེད་འགྲུལ་ཤེས་ཐམས་ཅད། གཉིས་པ་ནི། མདོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དོ། །མེལ་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན། མེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩོད་བྱེད་སྐྱེ་དོན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད། །གཉིས་པ་ནི། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཤེས་བྱ་དྲུ། རྟོག་མེད་སྡུང་བའི་སྐོན་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་བཞི། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྡུང་བ་དང་། མེལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་བ་གཉིས། དང་པོའི་ནི། སྤྱིར་སྡུང་བ་ཙམ་དང་དོན་པོ་དོན་གཅིག དེ་ལ་སྡུང་མྱན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྡུང་བ་དང་། སྡུང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྡུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཞི་པོ་ཡིན་ཏེ། སྡུང་དང་མྱན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བའི་དོན་བསྟན་ཀྱི་

སྣང་བ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོག་ཚུལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྣང་བ་དང་དོན་གཅིག་པས། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ། སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད། དེའི་དོན་ཡང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པས། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་འདི་དོན་གཅིག་པས། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྣང་སེལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སྣང་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཀ། རྒྱ་བ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ། རྒྱ་གཉིས་གསལ་སྣང་གི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་རྟ་གླང་གསལ་བར་སྣང་བའི་གསལ་སྣང་གི་ཆ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་

།།ཨཱཿ ། །བཅ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་བ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ། སྟོ་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚ་སོགས་རིགས་འབྲེ། འདི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཨཕད་ན། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས། ཏློའི་འཛིན་སྐྱངས། ཏློ་དོན་མཐུན་པར་སྣུབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱ་བྱག་ཏུ་སྣུ་བས། སྟོན་པོ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་རྟོག་གཞན་དུ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་སྣང་སྲོལ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་བར་ཡང་། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། ཁགཅིག་ལ་དུ་མའི་སྲིད་ཅིང་། ཏུ་མ་གཅིག་དུ་གནས་མི་སྲིད། ཅེས་ཨཕད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་རྟོག་གཅིག་པ་ལྟར། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཡང་གཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྣང་བའི་ཚ་དེའི་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱང་སྣང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྣུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཞར་ལ་མངོན་སུམ་མ་དེས་པར་སྣུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཤུས་གཅིག་པ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཚ་གཉིས་མེད་པས་ཁྱབ། དེས་ན་བི་ཤུ་མཐོང་བ་ན་དེའི་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུམ་པ་དང་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཤུས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐྱོར་དགུ་འདིས་ཏློ་དོན་མཐུན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས་ཀྱང་། དོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཚ་ཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་

ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། སྟོན་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བས་ཆྭབ་ཅེས་དང་། གཞན་དག དེ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེ་དང་ཇས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བས་ཁྱབ་ཏུ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོའི་སྐུང་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱད་ཀྱི་མཐོང་བྱར་གྱུར་པའི་མེད་དག་གམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་ཀྱི་མཐོང་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ སྟོང་གཞི་སྣ་མ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོའི་སྐུང་གི་རྟག་ཇས་བརྒྱད་ཚར་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག དེའི་སྐུང་གི་རྟག་ཇས་བརྒྱད་པོ་དེ་གྲུབ་སྟེ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐུང་གི་དྲྭ་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དྲྭ་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་གང་ཞེག འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པོའི་སྐུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་དེའི་སྐུང་གི་ལྷོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཇས་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོན་པོའི་སྐུང་གི་བདག་མེད་དང་། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ལྷག་སྐུ་ཇས་གཅིག་པ་

།ཚོམ་དང་། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་�longམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་སྟེང་གི་གཟུགས་དྲུལ་དྲི་རྒྱལ་སོགས་དྲུལ་ཡུལ་ཚོམ་ལས། དེའི་སྟེང་གི་དྲི་རྒྱལ་རོ་རྒྱལ་སོགས་མ་རྟོགས་ཏེ། རྟོགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དང་བུ་རམ་གྱི་རོ་གཉིས་ཀྱང་ཆོགས་དངོས་ཀྱང་ཆོས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་གླུབ་སྟེ། ཤར་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དེས་བུར་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱང་བུ་རམ་གྱི་རོ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཤར་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཚ་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེ་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཤར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ནི་རང་ཡུལ་མཐོང་ཚམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་གྱི་རང་ཡུལ་དེས་པ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་དེས་བྱ་ཡོད་པ་རང་འགྲེལ་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣ་བར། དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། །རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་དེས་མི་དགོས། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོག་པའི་དེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཀྱི་དེས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས། གཙོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེའམ། སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པ་དེ་ཅི། སྣང་བ་

ཙོམ་ལ་ཟེར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཚོད་པ་ཡི་སྲིད་ལ། གཞན་སེལ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་ན་རྗེས་དཔག་ལྟར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རེ་ས་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་འདིའོ་སྙམ་དུམ་དེས་ཀྱང་སྒྲིར་རང་ཡུལ་དེས་པའི་བློ་འབྱོངས་པ་འདོད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་བླང་བར་འགྱུར་བས་ཟག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བ་ཐུབ་པ་ཁྱད་པར། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནད་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། བློའི་འཛིན་སྟངས་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྫོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡུལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བརྟགས་ཕྱིར་སེལ་བ་དངོས་ཡུལ་མེད། ཅེས་སོ། གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ། །སེལ་བའི་འཛིན་སྟངས་མུ་བཞི་སྟེད། །ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲིར་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ལ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཤ་པ་དང་ཤུག་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཀ་ཅ་དང་བྱམ་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ། སྔ་མ་གཉིས་པོ་དེ་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་རྟོག་

།།ཤ་དོན་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཞེན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞི་ལས། བ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་བྱེ་བྲག་པ། སྒྲོ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཀ་པ་དང་། ཤུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཐམས་ཅད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པས་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡལ་ག་ལོ་འདབས་དང་ལྡན་པར་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་བ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་འཐུལ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཤབས་ཤུག་གཉིས་དོན་ལ་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་བློ་ངོར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་ཡོད་དེ། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་གསལ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡུལ་དུས་གང་ཡང་རུང་བར་ཤབས་ཤུག་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་བར་གོ་བ་དང་། དེར་ཤེས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀ་པ་སོགས་ཤེས་གསལ་གང་ཡང་མེད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་སྐད་དུ། འགའ་ཞིག་གཅིག་ཅར་ཀུན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལ་སྐྱར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་སྟེང་གི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པོན་ལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཚོག་པ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་འགྲུལ་པ་བསྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།། གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་བློའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྐྱའི་སྟེང་གི་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཚོས་ཅན།། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་དོར་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དུ་སྐྱར་བས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་རྣམ་གཞན་རྟོག་ནས། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུམ་རྟོག་པ།། །།རྟོགས་པར་བྱ་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱས་མི་རྟག་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆའམ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ཚ་དང་འཇིག་པའི་ཚ་འམ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཀོད་པ་ནི་རྟོག་དོ་ཙམ་དུ་ཡིན་ཏེ། སོང་ཚོད་ལ་རྟོག་དེའི་སྐྱ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྐྱོན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱོན་འདོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་ཙམ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་པ་གཞན་སེལ་སོགས་དེའི་དབྱེ་ངོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་དེའི་དངོས་

།འཕགས་པཆོད་པའི་སྐོབ་དཔོན་སྟང་བའི་སྐྱོ་བཏགས་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་འཕགས་པཆོད་ནས་འཇུག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པ་འདིས་དངོས་སུ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟོག་དོར་ཡུལ་དེའི་དངོས་འཕགས་སྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཡུལ་དེའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་དོར་བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དོན་ལྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །གཙང་ནག་པ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེམ་པོ་ཉིད་ལ་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་ཅེམ་པོ་ཆེས་ཅན། ཐོུད་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཏྲིའི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་ཏེ། གཞན་སེལ་ན་རྟོག་ཏྲིའི་འཇུག་ཚུལ་ཁོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུམ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། གཞན་སེལ་ཏྲིའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །བེམ་པོ་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེང་སང་ཁ་ཅིག ལུགས་འདིར་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་རང་མཚན་ཕྱིར། །སྒྲ་ཡུལ་འགྱུར་གྱི་སེལ་བ་ཉམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་འདི་ལྟར་ཕྱེ་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡིན་ན། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་གནས་མོད། སྒྲིར་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡིན་

ནས་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་དོན་རང་མཚན་ཚོས་ཅན། ཆྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆྱོད་འཛིན་རྟོག་དོར་ཆྱོད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་བཅད་ཙམ་དེ་ཆྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཆྱོད་མིན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དོན་རང་མཚན་ཚོས་ཅན། ཆྱོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆྱོད་ཀྱི་སྒྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྲིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་དཔྱོད་དེ་ནི། གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན། ཆྱོད་ལ་བློས་འཛིན་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་རྟོག་གི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་། ཡོད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་གཉིས་མེད་པ་སྤྱིའི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་བྱེའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཡོད་དང་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡི། །སྒྲོ་ནས་སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱི་དང་བྱེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཡོད་མེད་དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དགག་པ་དང་སྦྱར་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱི་པའི་དགག་པ་ཉིད་ཐལ་ཞེས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དགག་པ་དང་སྦྱར་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱི་པའི་དགག་པ་ཉིད་ཐལ་ཞེས་ཅན།

།།ཤ།། །།ལས། སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །སྒྲུབ་པ་ཡོད་དང་ཡིན་པ་སྟེ། །དགག་པ་མེད་དང་མ་ཡིན་དགག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེང་སང་ཕལ་ཆེར། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། འཇིག་གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་འདི་གཉིས་རྟེན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རི་བོང་རྟའི་དོན་སྟོན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རི་བོང་རྟའཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་མེད་རྟམ་པ་བཅད་ནས་དངོས་པོར་སྣང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རི་བོང་རྟའཛིན་རྟོག་དོར་དེ་ཙམ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རི་བོང་རྟའཛིན་རྟོག་དོར་རི་བོང་རྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་ཏེ། རི་བོང་རྟའཛིན་རྟོག་པ་དེ་རི་བོང་གི་རྟའི་དོན་སྟོང་དང་རི་བོང་རྟགཉིས་ཀ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཆྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྟདངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རི་བོང་རྟའི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་གི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་སེལ་གང་ཞིག ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག

པའི་འཇོག་གཞི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུངས་པ་ཡང་རྩུབ་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇོག་གཞི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་སེལ་གང་ཞེག ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་གཞི་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་དོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། རང་གི་དགག་བྱ་བ་གག་ཤུལ་དུ་ཚོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་དགོས་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་རང་གི་དགག་བྱ་བ་གག་ཤུལ་དུ་ཚོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱོན་འདི་ཏུ་ཟུང་བྱ་དང་། །གསུམ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་དོན་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་གང་ཞེག སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་

།།ཞེས་ཀྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འགྲེ ཡང་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་ཡིན་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་རྟོག་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་བྱམ་པ་མེད་པ་ཙམ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགག་པ་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པ་དང་། །མི་སྟོང་བ་ཡིས་སྟོང་ནས་གཉིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་པ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐེན་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་དགག་བྱ་བྱམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དགག་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཐེན་རྒྱུ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། སེལ་དེའི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་དེའི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་གི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པཊ་ཆེན་འབྱམ་ཕྲག་གསུམ་པས། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་རྩལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཚོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་མི་འཐེན་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་རྩལ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་གཞན་སེལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སེལ་བློ་ཡི་འཇུག་རྩལ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟ་ཁྲལ་དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། བྱམ་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱམ་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། ཆྭའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་དོད་ན། ཆྭའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་ཆྭའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། ཆྭའི་གཞན་སེལ་གྱི་འཇོག་འཚམས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཐྲུག་པའི་གཞན་སེལ་དང་དངོས་པའི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག དགག་པའི་གཞན་སེལ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐྲུག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དགག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཐྲུག་པར་སྣང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་ཤེས་བྱམ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་སྐྱོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་དོར་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞལ་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཡང་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་དེ་དངོས་པོར་མི་སྣང་བར་ཐལ། དེས་དེ་དངོས་པོར་མི་འཛིན་འི་ཕྱིར། ཕྱིམ་དེ་ལ་

།།ཞེས་བྱའི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་ན། དགག་པའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསྒྲུབས་ཟིན། གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞེ་སྟེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དཔེ་བཅུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་མེད་རྣམ་པར་བཅད་ནས། དངོས་པོར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་གཅིག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོའི་གཞན་སེལ། ཡོད་པ་གཞན་སེལ། ཡོད་པ་སྐྱའི་གཞན་སེལ། ཡོད་པའློའི་གཞན་སེལ། སེལ་རིའི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅེང་། མཚན་གཞི་ནི་ཤེད་འཛིན་རྟོག་རིའི་ཤེད་དང་ཤེད་གི་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག་གང་ཞེག་ཤེད་གི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་

དང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་། འཇོག་གཞི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གཅོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལྡང་དགོས་ཏེ། འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ནས་ཡང་། འཇོག་གཞི་རང་མཚན་མངོན་སུར་དང་། །རང་མཚན་ལྟོག་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་དང་ནི་མི་སྣང་བའི། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྣང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། མི་སྣང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་དང་། འཇོག་གཞི་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞི་ནི། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ལ། །རྟེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ཇི་སྙེད་པ། །སྒྲ་དང་རྟོག་པས་ཕྱེ་བས་ན། །སེལ་བ་ཆ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཀྱང་པའི་སྡོན་པོའི་དོན་སྤྲིལ་ལུ་བུའོ། །སྣང་བ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ལ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་རང་མཚན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་རང་མཚན་ཡིན་ན། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། འཇོག་གཞི་མི་སྣང་བ་ལྟོག་གྱུར་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་བཞག་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞི་

།ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་དངོས་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། །རྟགས་ལ་ལྟོས་པའམ་ལྟོས་ཀྱང་། །སྐྱེ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། །དེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། སྐྱབས་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྐྱབས་རྟག་པ་དེ་མི་སྣང་བ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དོན་སྤྱི་དེ་མི་སྣང་བ་སྒྲུབ་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབས་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞིབ་ཆའདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་སྐྱབས་རྟག་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་དེའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་དུ་ཁས་ལེན་ལ། འོན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་མངོན་སུམ་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱབས་རྟག་པ་རྟོག་པ་དེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་སྐྱབས་རྟག་པ་དེ་མི་སྣང་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་དངོས་ཡུལ་སྐྱབས་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་མི་སྣང་ཡང་སྐྱེ་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གི་བབས་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྔོན་ཆད་གཞན་ཀྱི་མཐའ་ཚོད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་རྟོག་ཚྭ་ཐེ་སྤྲོ་ནས་དཔྱེ་ན། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ། མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། རྟོག་པའི་འཇུག་

ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཀ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་ཀ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཞར་གཞིར་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེར་ལྡོག་བྱ། གཉིས་པ་ནི། གཞི་དེར་ཤེར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེར་ལྡོག་བྱ་ལ། གསུམ་པ་ནི། གཞི་དེར་ཤེར་ཡོད་དམ་སྐམ་པའི་ཐ་ཚིམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེར་ལྡོག་བྱའོ། །ཁ་ཅིག སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་འདིར་བསྟན་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་དོགས་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། འོན་ཏེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། །རྟོག་པའི་འཇུག་རྫས་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་དབྱེས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་གཞི་དེ་མི་སྣང་བ་ལྟོག་བྱར་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མི་སྣང་བ་ལྟོག་བྱར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། །ཞེས་པའི་དབྱེས་བསྟན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། མི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། །ཞེས་པའི་དབྱེས་བསྟན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ལ་

།ཡང་མ་བྱུང་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་ན། དང་པོ་ལ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་སེལ་གང་ཞེག ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་གཞི་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཞན་སེལ་དུ་འཇོག་པའི་འཇོག་གཞི་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར་འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟགའཇོན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རྟགས་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་རྟགའཇོན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་བཞིན། བཞི་པ་ལ། སྒྲ་རྟགས་ལས་ཆེས་མ་པའི་ཐེཚོམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རྟགས་པའི་དོན་སྤྱི་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་

བྱུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དངོས་མེད་དུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བརྟགས་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཡོད་པ་གཅོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མེད་པ་གཞན་སེལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ། མེད་པ་སྒྲའི་གཞན་སེལ། མེད་པ་བློའི་གཞན་སེལ། སེལ་དོའི་དངོས་མེད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། འཇིག་གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རི་བོང་རྟའི་གཞན་སེལ་དེ་འཇིག་གཞི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་དོར་དངོས་མེད་དུ། །སྣང་བའི་སྒྲོ་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་མི་སྣང་ན། སྒྲས་པ་དང་བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱི་རྣམས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་སྣང་། དངོས་མེད་དུ་སྣང་ན་ཞི་ཏ་ཅང་ཐལ། དངོས་པོར་སྣང་ན་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་ཤེས་བྱའི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་མི་སྣང་ལ། བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག བརྟེན་ཚུལ་གྱི་སྤྲོ་ནས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་སོགས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་

།།ལུགས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇོག་གཞིའི་རྟེན་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་འཇོག་གཞིའི་རྟེན་དངོས་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་འཇོག་གཞིའི་རྟེན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲིའི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲིགས་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་ལ་བྱ་ལ་སྤྱིད་པ་དང་། མི་སྤྱིད་པའི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། །སྒྲིགས་སེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བུམ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དགག་བྱ་བུམ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རྟ་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དགག་བྱ་རི་བོང་རྟ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ནི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དོར་སྣུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། དགག་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་སྤྱར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།། རང་གི་དགག་བྱ་ཚོག་ཟིན་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་སྣུབ་པ་དངོས་སུ་འཛིན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་དོར་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དགག་སྣུབ་ཉིས་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་བོག་ཀུ་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། །དགག་པ་མེད་དང་མ་ཡིན་དགག །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་དོའི་མ་ཡིན་དགག་རྣམས་དོན་གཅིག མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། དེའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་དོ་ལ་མི་སྣང་བའི་བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱ་བྱམ་པ་ཚོག་ཟིན་ལ་བཅད་པ་གང་ཞེག ཆོས་གཞན་སྣང་བ་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེལ་དོའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་དོར་མི་སྣང་བའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་དོ་ལ་མི་སྣང་བའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་ཚོད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མདོན་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཕྱོགས་ད་ལྟར་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་རྟགས་པའི་སྐྱེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་དཔྱེ་བནི། དགག་བྱ་བཅད་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ནས། ཡིན་པ་བཅད་པ་དང་། ཡོད་པ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོནི། བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ལྡུ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོག་དོར་

།བྱམ་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོག་པས་སུ་ཡང་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་སྡོམ་པས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོག་དོར་བྱམ་མེད་ཀྱི་ས་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོག་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་དོས་འཛིན་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་བྱམ་པ་མེད་པ་དང་བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་སྡོམ་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྣམས་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན། །དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་བཞེན་དུ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཆད་པ་ཡང་ཆུང་ཟད་འགལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སེལ་བའི་དགག་པས་རྟགས་ཕྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག སེལ་བའི་སྒྲུབ་པས་རྟགས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་དང་མེད་དགག་དོན་གཅིག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པཊ་ཆེན་ཤྲཱི་མཆོག་ལྡན་པས་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ཡང་འགྲེལ་པ་འདི་དང་དོན་སུ་འགལ་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིས་མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མེད་

དབགཝ་གི་གཞན་སེལ་ལ་ཡང་སྟར་ལྟར་གསུམ་ལས། དངོའོ་ནི། དགག་པ་སྒྲུབ་པ་སྤོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་དགག་པ་ཙོ་ནར་སྣང་བའི་སྤྲོ་བཏགས་དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་ནི། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ། སེལ་རིའི་མེད་དགག སེལ་རིའི་དགག་པ། དགག་པའི་གཞན་སེལ་རྣམས་དོན་གཅིག མེད་དགག་ལ་དེའི་གཞན་སེལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། མེད་དགག་སྤྱི་དང་། སེལ་རིའི་མེད་དགག་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ནས་དབྱེ་ཚུལ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་། འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་སོགས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱི་མི་སྤྱི་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཅིག་པོ་དེ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་འདིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཅིག་དགག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་པའི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་

།ཉེ། བྱམ་པའི་གཞན་སེལ་སོགས་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཐལ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་སོགས་དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཉིས་པོ་གང་རུང་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་གནད་མ་ལུས་པ་གཉན་ལ་ཕབ་པ་ནི། ཤིང་དང་ཤིངམ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟར་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གཉན་ལ་ཕབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ཚོས་ཅན། རྣམ་དཔྱོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཤིང་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་ཤིང་གི་དངོས་འགལ་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་སེལ་བའི་ཕྱིར། ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་ཤིང་མིན་ལས་ལྟོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་མཚན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྟེན་བྱེད་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱ་བྱག་ཏུ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེའི་གཞན་སེལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟོད་བྱེད་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན། སྣང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་དང་། ཤེས་འཛིན་རྟོག་པ་གཞན་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དེས་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་རྟེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་སེལ་ཡང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པའི་གཞན་སེལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་སྒྲུབ་

པར་སྣང་བའི་སྐྲ་རྣགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤིང་མིན་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཔྱོད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དོར་དགག་བྱ་ཤིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་དང་། སེལ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དོར་ཤིང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ལས་ལྡོག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། །དངོས་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་དོར་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དང་སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤིང་མིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྐྱེ་བའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་གང་ཞེས་བྱོད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེང་དང་ཤིང་མིན་ཀྱི་གཞན་སེལ་དེ་ལ་མཚོན་ནས། གཞན་སེལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་བྱ་རབ་འབྱམས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྒྲུབ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་སྨྲོས་བསྟན་ནས། །སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་དངོས་ཡུལ་ལ། །འཛིན་སྟངས་སྒྲོན་ནས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི། །སེལ་བ་གཉིས་སུ་གཞན་སེལ་ཆོས་ཀུན་འདུས། །ཞེས་བྱ་བ་བསྡུད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།རིགས་ལམ་མ་ལུས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི། །རྟོགས་ཚུལ་རྟོའི་ཕྱེའི་ཕྱེད་བ་གཅིག་ཉིད་དུ། །བསྟུས་ཏེ་སྟོན་མ་ཁས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཡི། །རང་གཟུགས་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བྱང་ཆེན། །གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ། དགག་བཞག་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་མཚན་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །སྒྲི་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་རང་མཚན་བརྗོད་

།བྱ་ཡིན་པ་དགག ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྨྲ། །ཞེས་པ་ལྟར། མུ་སྟེགས་བརྒྱ་སྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག །བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའོན་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་བརྗོད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ན་བརྗོད་མེད་ཆན་པོས་རང་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར་དེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྗོད་སྤྲོར་རུས་སུ་ཆུག་ནའང་། ཕྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཅེས་པ་ན། དང་པོ་བརྗོད་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འཆོལ་བས་མི་རྟེན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྗོད་བརྗོད་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་མཚན་ཁོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་བརྗོད་བྱམ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། འདས་པ་འགག་པས་ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་པམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་རང་མཚན་སོ་སོར་དེས་པ་ནི། མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་བརྗོད་མི་རུས། །ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། །དང་པོའི་རང་མཚན་རྟེད་པར་དཀའ། །འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བྱམ་པ་རང་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་

བརྟོད་ན་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་མི་གཏང་བའོ་ཞེས་སོགས་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ཞེས་བརྟོད་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱམ་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྟོད་པའི་ཕྱིར་། འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་མངོན་པ་གསལ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་རྣམས་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་དང་རྟོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མེད་པ་དེ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་འདིའི་རྟོད་བྱེད་མིང་འདི་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པས་སྐྱེལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོད་གཞན་སེལ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱིས། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲོད་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་བྱུང་དཔྱོད་པ་དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་པོ་བརྗོད་སྐྱ་རོལ་དུ་རྟོག་པས་དཔྱད་ནས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཞེས་ཞུམ་སོགས་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་བརྟགས་ཏེ། མིང་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་བྱམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་ལ་དངོས་སུ་སྒྲོས་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དུས་བྱམ་པའོན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཆུ་སྒྲོར་བ་དེ་ལེན་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྐྱས་བརྗོ་མ་སྐྱར་ཀྱང་དེས་སྐྱ་འདོན་འབྲེལ་པ་སྟེ། མིང་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོ་ཤེས་པ་མེད་

།།ཤྲཱ་ ལྷོ་ཕྱོར་བམིག་ཤེས་ཀྱིམཐོང་བ་ཙམ་ཞིས་དེ་བྱམ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་ལྷོ་ཕྱོར་བ་དང་བྱམ་པའི་མིང་དོན་ཀྱི་འཇུག་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མིག་སོགས་དབང་པོའི་སྒོར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་དེ་མཐོང་སྐྱོར་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་མེད་དང་འབྲེ་བར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་རང་མཚན་མི་འཛིན་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་འཛིན་པས་མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ལ། །དེ་འགོག་པ་ནི། བྱམ་གཟུགས་རང་མཚན་མཐོང་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། བྱམ་གཟུགས་རང་མཚན་དེས་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཆོས་ཅན། གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའམ། རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད་ན་འཇུག་པ་སྐྱུར་བས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བློ་རིག་པོ་དེ་ལས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོགས་པ་དཔྱོད་དགོས་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལས་ལེན་པར་ཐལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚོགཔ་དང་པོ་དང་བཞི་པ་སྤྱལ་བས་རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། བློན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་པ་ཞེག་འགྱུང་ཞིང་། གཅིག་ཏུ་ཞེན་མ་ཐག་ཀྱི་བློན་པོ་རིགས་པ་ཅན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགལ་བ་གཞི་མཐུན་ལས་ལེན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པ་འདི་

ཅི། མངོན་སུམ་རྒྱས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་ཡིན་ནམ་རྗེས་དཔག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་རྒྱས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དང་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་། རིམ་བཞིན་འཇུག་ཀྱང་ཅེས་པ་ནི་རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་རྗེས་དཔག་དབང་ཤེས་སུ་འགྱུལ་པའི་འགྲུལ་རྟུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་རྗེས་དཔག་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་མི་འདོད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཡང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པ་འདི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་དབང་མངོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་འདི། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས། རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་འགྲུལ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིགས་བཅད་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་ཡིད་མངོན་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་འགྲུལ་སྟོན་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དེ་ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་དབང་མངོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟིན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་རྣམས་འཆར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་ལན་ནི། རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱིའི་ཚིག་ཟིན་ལ་

།ཞེས་མི་ལེན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་བཏོགས་ལྟན་ཡིན་པས། བདག་ཡོད་བདག་མེད་དང་ཏོག་བཅས་ཏོག་མེད་སོགས། །འགལ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཏོག་བཅས་ཏོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་བཤད་པ་ནི། མིག་སྐྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་སོགས་དོན་གཞན་ལ་སྐྲོན་འདོགས་པ་དང་། བཏང་རྐེན་ཅན་གྱི་ཏོག་པ་གཉིས་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སྒྲ་འབྱུང་ཞིང་དབང་ཤེས་སྒྲ་འདོད་པས། ཏོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་དབང་ཤེས་ཡིན་ན་ཏོག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཏོག་པ་དང་ཏོག་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཏོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅེས་པ་དེ་རང་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཏོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་ཏོག་མེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་དང་ཏོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདིར་བསྟན་ཏོག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲན་པའི་དེས་ཤེས་དང་རྗེས་པའི་ཏོག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་བསྟན་ཏོག་པ་དེ་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སུ་ཞུ་པའི་ཏོག་པ་ཡིན་ཞེང་། དེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་རིགས་པ་ཅན་པས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གཞན་ལ་སྐྲོན་འདོགས་ཀྱི་ཏོག་པ་སོགས་གཉིས་པོ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཞེས་པ་ཡང་དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་ལ་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་པས་དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མིག་སྐྱུ་ལ་ཆུ་འཛིན་ཀྱི་ཏོག་པ་རང་ཡུལ་ལ་

འཇུག་པ་ལ་ཡང་། འཇུག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པའི་ལན་ནི། འདིར་བསྟན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟིན་དང་མི་འགལ་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཀྱི་ངོན་རང་མཚན་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སོང་ཞིང་། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་རང་མཚན་སོ་སོར་དེས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དབང་པོའི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པའི་དོན། །འཛིན་ན་བརྟེས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་དང་། དབང་པོའི་སྒྲ་ལ་རྗེས་འབྲངས་ཡིད་ཅེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་ཅན་པས་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་དང་ཐུག་པའི་རྟོག་ཅིང་བཅོད་པའི་རྟོག་ཅིང་བཅད་ཟེས་སྨུ་འདོད་པའི་རྟོད་པ་རྟོད་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟེས་པ་རང་མཚན་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཟེས་པ་རང་མཚན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྗོད་དོངས་སུ་སྨྲོར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔར་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནོ། །

།།ཤ།། །།དང་། ཤེས་པ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་སྐྱོན་དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་། བྱམ་པའི་སྨིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཅི་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྨིག་དངོས་པོ་བ་སྤུར་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་ཅིང་། ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་བྱམ་སྨིག་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་གོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྨིག་ཀྱང་པ་ལ་བརྗོད་བྱེད་དོ་ཅི་ན། མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་ལ་བརྗོད་དངོས་སུ་སྨོར་བ་འཐད་ན་སྨིག་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པས་རང་མཚན་ཉིད་ལ་སྨོར་རིགས་ལ། རང་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྨོར་དངོས་སུ་མེད་ན་སྨིག་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་སྨོར་མི་ནུས་སོ་ཞེན་ན། འོན་སྨིག་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཡང་བརྗོད་སྨོར་མི་ནུས་པ་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡང་ཁྱབ་ཅིང་། ཐོག་ཏུ་ཅིག ཏོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་སྨིག་ཁོ་ན་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་མིང་དང་མཚན་མར་གྱུར་པའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་སྨྲོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ནི། བྱམ་པའི་དོན་སྨིག་དང་བྱམ་པའི་མིང་མཚན་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་སྨྲར་བས་བྱམ་པ་རང་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་དང་བྱམ་པ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་

ཀྱི་བ་སྐྱང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་འབྱེལ་པ་མེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་མཚན་ལྟོ་ལྷིར་ཞེས་ཞུམ་པའང་ཅི་ནས་བྱམ་པ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ཅིང་གོ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་འབྱུལ་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་འབྱུལ་པམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུ་བས་འབྱུལ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ཆུས་པ་མིན་ཏེ། བྱམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདི་ནི་བྱམ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུལ་པར་འཐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་ཉིད་ལེན་པ་ལ་འཛིག་གི བྱམ་པའི་མིང་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཛིག་པ་མ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་འདུ་བས་སྐྱོན་ནས་འཕྲལ་པར་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་རིགས་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་ལ་བརྟ་དངོས་སུ་སྐྱོར་བ་དང་། སྐབས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་གསལ་བ་དང་། ཐུབ་གཞན་པའི་རིགས་སྐྱེ་དངོས་པོ་བ་དང་། བྱམ་པ་དང་འབྲེལ་མེད་ཐུབ་གཞན་ཀྱི་དོན་སྐྱེ་རྣམས་སྐབས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི། རང་ཉིད་འདོད་པའི་བྱམ་པའི་རིགས་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་སྐབས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་ན་སྐབས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་གཞི་མི་སྣོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ཡང་། །བརྗེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱོར་བྱེད་དེ། །ཞེས་བྱམ་སྐྱེ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་དོས་སུ་སྐྱར་ཡུལ་དུ་ཐཁད་པ་དང་སྦྱོང་འགལ་བར་འགྱུར་

།བས་སོ། །སྒྲིབ་དངོས་པོ་བ་རྣམས་བརྟོད་བྱ་ཡིན་པའོག་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་སྒྲོགས་བཤད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཉིད་ལས། དོན་ལ་སྒྲིབ་མེད་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་དང་། བྱམ་པ་ཞེས་ནི་བརྟོད་པ་ལས། །འབྲེལ་མེད་བ་བློང་མི་རྟོགས་ཤིང་། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་རྩོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། སེལ་བའི་སྒྲིབ་ལ་བརྟོད་སྤྲོང་ན། །ལྟན་པ་མིན་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། །ཅོན་སྒྲིབ་གལ་ཏེ་རྟོག་གྱུར་ན། །ཁྱད་བའེན་འོན་ཀང་དངོས་མེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དེའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་བྱེད་ཀྱི་བརྟ་ལས་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་ནི་བརྟོག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྟ་ལས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྟ་ཡིན་ན། །སྒྲིབ་རྟོག་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དུ་སྐྱར་པའི་བརྟ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལུས་བརྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེམེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་བརྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེམེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་ཚོས་སྨྲོན་པའི་བརྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ལ་། སྐྱེས་བུ་འཕགས་ཞེག་ལ་ལས་སྟོན་པའི་ཚེད་དུ། མཚོ་མོས་བརྡ་ཙམ་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་འཕགས་ལ་ལས་རྒྱས་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྡ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྡ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུས་བརྡ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྡ་ལས་ཞེས་པས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་ན། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྟོད་བྱ་དང་རྟོད་བྱེད་སྦྱན་མོང་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བྱམ་པ་བརྟོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འཆད་དུས་དང་འཇུག་དུས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་རྟོད་བྱེད་གཉིས། །ཞེན་པའི་བརྟོད་བྱ་རྟོད་བྱེད་གཉིས། །དེ་དོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ནི་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་ཀྱི་རྟོད་བྱེད་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་བརྟོད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེན་པའི་བརྟོད་བྱ་ནི། བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེན་པའི་རྟོད་བྱེད་ནི་བྱམ་པ་ཞེས་བརྟོད་པའི་སྐྱབས་ཆཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འཆད་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི །དེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་མ་ཁས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། འཆད་པའི་ཚེ་སྐྱབས་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་སྐྱབས་དོན་ཏེ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དངོས་ཀྱི་རྟོད་བྱེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤེས་ན་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཁས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་ལ། དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་

།དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། འཇུག་དུས་ནི་སོང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འཇུག་དུས་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་། མཚན་གཞི་ནི། བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བྱམ་པར་འཛུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པའམ། སེལ་དེའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པས་ཐོབ་ཅེས་དང་། འཕྲལ་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། རང་མཚན་དང་སྤྱི་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པ་ལ་བརྗ་སྤྱར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་དུས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ལ་ཡང་དངོས་དང་ཞེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། འཇུག་དུས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ན་སྤྱི་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་བྱམ་པའི་སྤྱི་སྤྱི་དང་དེའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་སྤྱ་རང་མཚན་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱ་དེ་འཇུག་དུས་ཀྱི་བྱམ་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འཇུག་དུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན། འཆད་དུས་ཀྱི་གང་རུང་ཡིན་ན། འཇུག་དུས་ཀྱི་དེ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་སྤྱ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་མཚན་ཉིད་པས་བརྗོད་བྱ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བེམ་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་། །རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། །ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ན། སྤྱ་དང་མཚན་པ་ཡིན་དགོས་

TI656 - 131

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དེའི་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ན། རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་རྟེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་ལ། བྱམ་པ་རང་མཚན་པ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྟེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་ངོས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་རང་མཚན་པའི་ཞེན་པའི་རྟེད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་རྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ནི། མིང་ཚོག་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་པོ་དེ་འཐད་པ་གང་ཞེག རྣོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཞེན་པའི་རྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡལ་གཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་ཤེད་ཞེས་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྐགས་སྐྱ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རིགས་བརྟེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རིགས་བརྟེད་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་དུ། རང་གི་ཞེན་པའི་བརྟེད་བྱ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་བརྟེད་བྱར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་

།བསྟན་ལ་དགོངས་ཞིང་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཚཤས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྗེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཚིག་དང་དག་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཕྱེ་བའི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་སྦྱི་དང་། ཁྱོད་ནི་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་སོགས་དང་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་དེ་ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉད་དེས་ན། རི་བོང་རྟའི་དོན་སྦྱི་དེ་རི་བོང་རྟ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དང་སྦྱོར་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན། །འབྲེལ་པ་འཁྲུལ་པས་ཁྱས་ནམ་ཡང་། །འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་བསླུ་བམེད། །ཅེས་དང་། དོན་དངོས་ཞེས་པ་རང་མཚན་

ཡིན། །སྤྲོ་འདོད་དང་ངོར་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཞུང་ལས། མེད་ཕྱིར་སེལ་བ་ཡུལ་མེད་ཅེས། །ཤེས་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་ཞེས་ཚིག་གི་ལྷག་མར་སྒྲུབ་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པས། དེའི་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞི་བཞག་པས་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་རྗེའི་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དངོས་པོར་མེད། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་རང་མཚན་ཡིན། །དེ་ཡང་འཆད་དུས་ཡིན་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཚེ། །གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་ཞུགས་པས་རང་མཚན་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཁྱད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་དོ་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དོན་མི་སྟོན་པར་རྗོད་བྱེད་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་ཐལ་སྒྲིབ་དེ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། དངོས་སུ་བརྗོད་འདོད་མི་སྟོན་ཅིང་། །བརྗོད་པ་ཀུན་ཀྱི་གཞིར་ཐལ་བར། །ཡི་གེ་ཞེས་བཤད་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྲིབ་སྟེ་བཞེས་ཏྲ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རང་གི་དོ་བའི་སྒོ་ནས་སམ། རང་སྟོག་ནས་དོན་མི་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱིས། རྣམ་དབྱེ་དང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེས་དོན་ཡེ་མི་སྟོན་ན་དེ་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ན། །དེ་སྐད་དུ། མཁས་འཇུག་

།ལས། རྣམ་དབྱེ་འམ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོ་བ་ཡིན་ཀྱིས། ཡི་གེའི་ལྟོག་པས་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་གཟུགས་སུ་གྱུར་ཅེས་དང་། ཡི་གེ་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྟོས་པས་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཕལ་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཅིག་མ་ནི་དུམ་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་ཚེ་ཕལ་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཅིག་མ་དུམ་ཚོགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེའི་ཚེ་ཕལ་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཅིག་མ་རྣམས་སྐྱེས་བུའི་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་བས། ཚེ་ཕལ་ཀྱི་སྐྱབས་རང་མཚན་པ་དང་སྐྱེས་བུའི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེས་བུ་དང་ནི་ཡི་གེ་རྣམས། །རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །ཡི་གེ་ཀུན་སློང་ཤེས་པ་ལས། །སྐྱེ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཉིད་མིང་ཚིག་གི་རྒྱུར་བཞག་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེའི་ཚེ་ཕལ་ཀྱི་སྐྱབས་རང་མཚན་པས་མིང་ཚིག་གི་ཚེ་ཕལ་ཀྱི་སྐྱབས་རང་མཚན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱིས། མིང་ཚིག་ལ་རྒྱུ་མེད་དེ། དེ་དག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚིག་མེོགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིང་པོ་དང་སྒྲ་དང་མཉམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ཞུ་ལས། ཡི་གེ་ལ་ནི་རིང་གྲང་དང་། ཤིན་ཏུ་རིང་དང་མཐུག་རྒྱང་དང་། དྲག་ཞན་དང་ནི་སྙིམ་ཡང་དང་། །ལྷུང་ཁ་ཟན་ཟླུམ་སོགས། །བོད་ལ་བྱགས་པ་

TI656 - 135

མེད་སྟོབས་ཀྱིས། །ཕལ་ཆེར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་། །དེ་ལ་བདག་གིས་རིང་ཐུང་སོགས། །རྟོག་དཔྱོད་སྤྲུ་དང་མཐུན་པར་བཀྲིས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་འདུས་བྱས་པའི་ཕ་མེད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་བྱིས་པའི་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དུ་འདྲི་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། ཚོགས་གི་སྒྲུ་རིས་འབྱེད་ཤེས་ནས་ཐལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡི་གེའི་འགྲུལ་རིང་ཐུང་དང་། ལྷོ་ཡང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། །སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བས་འདྲི་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་ཉིད་འདྲི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚོགས་གི་སྒྲུ་རིས་མ་ཕྱེ་བར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཚོད་ལྟར་ན། ཡི་གེ་ལ་འདྲི་བ་དང་རིང་ཐུང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཡིག་འབྲུ་དང་ཡིག་གཟུགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅེས་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཞིང་། མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། ཚ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་ཀྱི་མཚོག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཚའི་ཡིག་འབྲུ་དེ་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །ཡི་གེ་ལ་དབྱེ་ན། གསལ་རྟེན་བར་སྣམ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨི་ཡུ་ཨེ་ཨོ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡི་གེ་དུམ་འདུས་པ་ལས་དོན་དངོས་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟོང་དེ་ཡིན་ཏེ། མ་ཁས་འཇུག་ལས། ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྗོ་སྟོས་པ། །མིང་ཡིན་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟོང་བཞི། །དེའང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་

།འབྱུང་སྟེ། ཀ་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མེད་ཡིན་ན་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་མིང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་རྒྱ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་མི་རྒྱ་པ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་ཞེས་པ་དང་། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཀ་བ་དང་བྱམ་པ་ཙམ་བསྟན་ནས། ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཡེ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་། ཁྱད་གཞི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་ཆོས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དེའི་མིང་ཡིན་ན་དོན་དེའི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པ་སྲིད་ཀྱང་། སྒྲིབ་མེད་ཡིན་ན། དོན་གྱི་དོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཞིབ་ཆ་འདི་གཡས་ཆེའོ། །མིང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བའི་མིང་ནི་དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་བ་སྤུང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡལ་གა་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ལྟོ་ལྗིར་ཞུགས་ཤུམ་སོགས་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་ལ་བརྗ་མི་རྟག་པོས་སེང་གེ་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗ་བའི་

TI656 - 137

ཕྱིར། དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དང་། འདུ་བ་དང་འབྲེལ་པ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དོན་དེ་ལ་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་སྦྱོར་འདོགས་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་ནི། བྱམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་ཁ་ཅེ་སྣ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མི་བློན་པོ་ལ་བ་སྤྱང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། སེང་གེ་དང་བ་སྤྱང་སོགས་དང་འབྲེལ་པ་གང་རུང་རྒྱུ་མཚན་བྱས་ནས་བྱམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་སོགས་དེ་དང་དེ་ལ་ཕྱིས་རྗེས་གཅིག་ཤོས་སུ་སྦྱོར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྦྱོར་སྦྱར་བ། །དེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །དེ་བཏེན་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་གཞན། །རྐྱེག་པས་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོད་དོ། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དོན་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མིང་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་བས་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་དངོས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེས་དོན་གོ་བ་ནའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ལ། གཞན་ལ་བྱགས་པའི་མིང་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེས་དོན་གོ་བ་ནི་ཡང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་ནོ་ཀླ་ཤལ་ཅན་ལ་བ་སྤྱང་དུ་བཏགས་པ་དངོས་མིང་དང་། མི་བློན་པོ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། དངོས་མིང་ནི་བརྗོད་མེད་ཚན་པོས་ཐོག་མར་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་དང་། བཏགས་མིང་ནི་ཕྱིས་དོན་གཞན་ལ་དོན་དེར་སྦྱོར་བཏགས་པས་ན། རྗེས་

།།ཐུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། མིང་ཚིག་དེ་དག་ཆུན་པོ་ཡིས། །ཐོག་མར་སྐྱར་བ་བརྗོ་ཡིན་ལ། །ཕྱིས་ནས་སྟོང་པ་ཐ་སྙད་ཡིན། །དེ་ཡི་དང་པོའདོད་ཆུལ་སྐྱ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ནས་དོན། །གཞན་ལ་སྐྱོའདོགས་རྟེས་སྐྱབ་སྐྱ། །ཞེས་བརྗ་དང་རྟེས་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག དོན་དེའི་མིང་གང་ཞེག དོན་དེ་འབྱུལ་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། འབྱུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡི། །བརྗ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །ཞེས་དང་། འབྱུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཐལ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟིར་ན་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སེང་གེ་ཞེས་བརྗོ་ཚོས་ཅན། སེང་གེ་འབྱུལ་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེང་གེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། སེང་གེ་ལ་འདོད་ཆུལ་བས་ཐོག་མར་བརྗ་སྟོང་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་འདོད་ཆུལ་བས་ཐོག་མར་བརྗ་སྟོང་བའི་མིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདོད་ཆུལ་བས་ཐོག་མར་བརྗ་སྟོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེང་གི་འབྱུལ་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་སྐྱབས་འགར་བྱམ་ཟའི་ཁྲེའུ་གོ་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱབས་འགར་བྱམ་ཟའི་ཁྲེའུ་ལ་བཏགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། སེང་གེ་བྱམ་ཟའི་ཁྲེའུ་ལ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་

ཡོད་།། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། བ་གླང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སྟོང་དེ་དང་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཡིན་ན། དེ་དང་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མི་བློན་པོ་ལ་བ་གླང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སེང་གེ་དང་བ་གླང་གི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་དང་མི་བློན་པོའི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འབྲུལ་རྟོག་ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡི། །ཞེས་པནི། དོན་དེ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་ནུས་ལ་མི་འཆད་ཅིང་། འབྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་ཀྱང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དངོས་མ་ཡིན་དོན་ནི། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲ་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་མིང་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་སེང་གེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་བློ་སྐྱེའོ། བློ་དེ་ཉིད་མིང་དོན་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། འབྲུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲ་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་མིང་དང་རྟེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་བྱམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་ལ་བསྟོས་ནས་རྟམ་པ་འཆར་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། དེ་ཉིད་མིང་དང་རྟེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འབྲུལ་རྟོག་ཅེས་ཆེད་དུ་ཡང་འབྲུལ་པར་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་ཁ་ཅིག བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཞེས་དང་། ཁྱོད་ལ་ཆོས་དེའི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་མཚན་

།ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། རི་བོང་རྟ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྟའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་བོང་རྟ་ལ་འདོད་རྒྱུ་བས་ཐོག་མར་བརྗོད་བྱར་བའི་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རྟ་ལ་བརྗོད་རྒྱུ་བས་ཐོག་མར་བརྗོད་བྱར་བ་ལ་དགོས་ནུས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་དེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཁྱེའུ་མེ་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འཇིག་པ་རྟུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེ་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་འཇིག་པ་རྟུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱེའུ་མེ་སྐྱེས་ཞེས་པ་དེ་རྟུ་མཚན་ཅན་དུ་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁོང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོང་ལ་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་བཏགས་མིང་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ན། ཡལ་གའ་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བླུང་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་མཚོན་བྱ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཚོན་བྱ་དེའི་དངོས་མིང་དང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཞིང་། མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། ཁོང་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡོད་པས་ཁྱབ་

TI656 - 141

ལ།། དེར་མ་ཟད། ལྷས་སྨིན་དང་མཚོད་སྨིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་མིང་ཐལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་མིང་ཡིན་པ་མངའ་ལ། ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། ནོར་བཟང་ལ་སོགས་པ་དང་། མེ་སྐྱེས་དང་ཁྱི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འཕེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པས་བཏགས་མིང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ཅན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་འདུ་བ། །ཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ཅིས་ཀྱི་སྐྱ། དོན་ལ་དམིགས་ནས་མཚོན་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་དོན་ལྟོག་མཚན་ཉིད་ཡིན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། །ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཡང་བློ། །མཚན་ཉིད་དོན་ལ་མ་ལྟོས་པའི། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་སྐྱ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མཚན་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་རྒྱལ་དུ་ལྟས་སྨིན་ནམ། མཚོད་སྨིན་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དོན་གྲུབ་པའམ། ནོར་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་། མེ་སྐྱེས་དང་ཁྱི་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་མིང་བཏགས་པ། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གང་ལ་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་གི་སྐྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་མིང་ཡོད་ལ་བཏགས་མིང་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་བཏགས་མིང་ཙམ་ན་ལས་དངོས་མིང་མེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་མུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་ནི། ཤེད་དང་བསྟུངས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མེ་སྐྱེས་དང་ཁྱི་སྐྱེས་

།ཞི། །དང་། སྨན་བྱ་རོག་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྟས་སྐྱེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་མི་དཔའ་བོ་ཞེག་ལ་སྨར་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་དོན་ཐུབ་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ་དང་། མཚན་གཞི་ནི། ཀ་བ་རང་པོ་དང་། བུམ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མ་ཁས་འཇུག་ལས། དེའི་ཁྱད་པར་དག སྟོན་པ་ཚིག་ཅེས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། དོན་ཐུབ་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ་སྨོས་པ་སྟེ། ཀ་བ་རིང་པོའམ་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མིང་འདུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འདིའི་ནུས་པ་སྐྱང་ཤེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དག་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག་ཚོག་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚིག་ཡིན་ན། མིང་འདུས་པ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ནི་མིང་ཙམ་ལས་མིང་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་ནི་དོན་བྱམ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོ་བོ་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་གཞི་ཆུད་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི། མིང་ཙོ་ན་ལས་ཚིག་དང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཙམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་མིང་ཚིག་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་མིང་ཚིག་གི་ཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མིང་དང་། ཁྱད་གཞི། སྒྲ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་

གསུམ་ཉེ་ལུ་རྩ་བཞི་ལ་སྦྱིར་བཤད་དུ་ཚོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་མོད། དངོས་བཤགས་མ་ཕྱེ་བཞམ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དོ་བོ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཀུན་ཚོག་ཡིན་པས་སོ། །དག་ཚོག་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱས་ཕྱེ་བའི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མིང་ཚོག་དུམ་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལས། །བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེལ་ཆགས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྟེ་དང་། མཚན་གཞི་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུབ་ཅིང་འབྱེལ་པ་དེས། །གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་མེད་ཡིན། །ཞེས་པ་ཚོག་ཏུ་གཏེས་ལྟ་བུ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྱེལ་ཆགས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་ཚོག་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་ཚོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚོག་ལ་དག་གིས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཀ་བ་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཚོག་ཙམ་ལས་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཀ་བའི་བྱད་པར་རིང་པོ་ཙམ་ལས། བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྱེལ་ཆགས་སུམི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱས་ཕྱེ་བའི་དག་གི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་སྒྲས་བྱའི་མཐིན་པ་དང་། བྱེད་པ་ལྟེ་རྐན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱས་ཕྱེ་བའི་དག་དངོས་ནི། སྒྲས་བྱའི་མཐིན་པའི་ཚ་ཤས་ཀྱི་ནང་གི་དབང་པོའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བརྒྱས་ཕྱེ་བའི་ལུས་དེ་ཡང་ནང་གི་སྒྲི་བའི་དབང་པོའི་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས

།རྒྱས་ཀྱི་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱང་ནང་ལུས་ཀྱི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མིང་ཚིག་དག་ཅི་རིགས་པར་གྱུར་བའི་རྟོག་བྱེད་ལ། རྣམ་དབྱེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉུང་ཚིག་ཡོད་དེ། མཁས་འཇུག་ལས། དོ་བོ་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། །འབྱུང་ཁུངས་འབྱེལ་གནས་བོད་ཚིག །གཅིག་གཉིས་མང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་བས། །རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཉུ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོ་དོ་བ་ཐརྗེད་པ། གཉིས་པ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་བ། བཞི་པ་དགོས་བྱེད། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་པ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་བརྗེད་པ་དང་བརྒྱལ་ལ་མཚན་གཞི་དོས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ཉེ་ཉུང་ཐཞི་འགྲུར་བ་ལས། བརྒྱད་མཚན་དང་པོའི་དོ་བོ་ཐརྗེད་པ་ནི། ཤེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། ཤེད་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤེད་གིས་ཁང་པ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཤེད་གིས་ཕྱིར་ཆུ་འདེན་ཞེས་པ་དང་། ལྔ་པ་ནི། ཤེད་ལས་འབས་བུ་འབྱུང་ཞེས་དང་། དྲུག་པ་ཤེད་གི་ཡལ་གā་ཞེས་པ་དང་། བདུན་པ་ནི། ཤེད་ལ་བྱ་ཚངས་གནས་ཞེས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ནི། ཀྱེ་ཤེད་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་ཚན་གཉིས་པ་ནི། ཤེད་དག་ཅེས་པ་དང་། ཤེད་དག་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ཞིང་། བརྒྱད་ཚན་གསུམ་པ་ཡང་། ཤེད་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཤེད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ཏེ། །དང་པོ་དོ་བོ་བརྗེད་པ་ནི། སྔར་ཁཁད་པ་ལྟར་མིང་ཚམ་ཡིན་ཏེ། ཤེད་གི་དོ་བོ་ཡལ་གā་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཀྱིས། ཤེད་གི་ཁྱད་པར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ལྷ་བུཞེས་ལ་མཆོད་ན། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་དོ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་བསྟོམ་ཞེས་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་དམ་ཆོས་འཛྱུང་ཞེས་པ་ནི་ལྔ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་དྲུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གནས་ཞེས་པ་ནི་བདུན་པ་དང་། ཀུན་དགའ་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱད་པ་ཏོ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཏོ་པ་ནི་ཀྱེ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་ཤེད་ངམ་ཤེད་དག་སོགས་སྦྱིལ་ནས་ཤེད་ངམ་ཤེད་དག་སོགས་ལ་ཏོ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འཚོ་པ་ལས། དོན་གཞན་ལ་ཏོ་པར་འགྱུལ་པ་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྟེད་པའི་སྦྱ་བཤད་པ་དང་། རིགས་དང་ཆོགས་པ་བརྟེད་པའི་སྦྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་མི་སྟོང་ཞིང་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་བརྟེད་པའི་སྦྱ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྟེད་པའི་སྦྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་རྗས་བརྟེད་པའི་སྦྱ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཡང་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་སྤང་རས་ནས་ཁྱད་གཞི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་བརྟེད་པའི་སྦྱ་དེ་ཆོས་བརྟེད་པའི་སྦྱའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་བརྟེད་པའི་སྦྱ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྦྱོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྗོ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྗེས་

།།ལུས་ཟུང་པའི་གཞི། ཀུན་ལ་རྟག་དང་དངོས་བརྟེན་པའི། །སྐྱེ་ཡི་ཁྱད་པར་འདིའི་ཉིད་དེ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དོན་མོག་ལྷོག་ཤལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་ཉིད་ཅེས་བརྟེད་པ་དེ་ཚོས་བརྟེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཉིད་མ་སྐྱེར་བ་བསྐྱེ་ཞེས་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་དེ་ཚོས་ཅན་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། བ་སྐྱང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་སྤྲོང་བ་དང་མི་སྤྲོང་བའི་བརྟེད་འདོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་རིམ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྟེད་མོད་ཀྱི། །བརྟེད་བྱའི་ཤན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིས། །རྣམ་དཔྱེ་ཐ་དད་འགྲེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྐྱེ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་ཚོས་ཅན། །བརྟེད་པ་དོན་མེད་འཐུར་ཅེན། །དོན་གྱིང་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བརྟེད་འདོད་སྟོང་བས་ཀྱིས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུངྒལ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡུངྒལ་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་བརྟེད་དོན་ཡུངྒལ་སྟོན་པོ་གཅིག་ཉིད་བརྟེད་བྱར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བརྟེད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། སྔ་མ་དེ་ཚོས་ཅན་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཚོས་བརྟེད་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཡུངྒལ་སྟོན་པོ་ཞེས་པས་དམར་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྲོང་ཞིང་གཅོད་པས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཚོས་དེས་རྒྱང་མ་སྐྱེར་བར་སྐྱན་པའི་སྐྱེ་དང་། ཡུངྒལ་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་པས་ཡུངྒལ་ལ་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྲོང་ཞིང་གཅོད་པས་ཁྱད་གཞི་ལ་ཁྱད་ཚོས་དེས་རྒྱང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་བརྟེད་ཀྱི་སྐྱེ་

ནི། ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་མི་བརྗོད་པ་ཁྱད་ཆོས་ཏོན་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཞི་མཐུན་དུའམ་ཐུན་མོང་དུ་བརྗོད་པས་ན་སྒྲ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཞེས་པའི། གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཡང་ཡུངྒལ་ཉིད་སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལམི་འཇུག་གི ཡུངྒལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན། ལ་ལར་སོར་མོ་ལྟན་འཛུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་ཆོས་ལྟན་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བརྗོད་ཅེར། སོར་མོའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར། སོར་མོའི་ལྟན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་སོར་མོའི་ལྟན་པ་ཏོན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་ཁྱད་གཞི་སོར་མོ་ཡང་མི་བརྗོད་ཅིང་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། །གཞན་ཀུན་ཡངས་པ་མེད་པར་ནི། །ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྟན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྟན་འཛུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བྱམ་པའི་གྲངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཉིས་དོན་བྱམ་པ་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་། སྤྱམ་དེ་བྱམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རིགས་ཅན་

།བཤེས་པ་དང་རིགས་བཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཕྱི་མ་དེ་བཟུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀུངས་ཙམ་དམིགས་གསལ་དུ་བཤེད་པས་ཆོས་བཤེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་སོར་ཟེའི་ལྟན་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་བཟུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བཤེད་ཅེན། འདི་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བཟུམ་པ་ཞེས་བཤེད་པ་ཡིན་པས་དོན་ལྷོ་ཕྱོགས་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་དང་། ཐ་སྙད་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་སུ་འཛིན་པས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀ་བཤེད་ཟིང་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། ནོག་ལྷོགས་ཤལ་ལ་དམིགས་ནས་བབྱངས་ཞེས་བཤེད་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བབྱངས་ཏེད་ཅེས་བཤེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཏེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་བབྱངས་ཁོ་ན་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་བཤེད་དང་ཚིགས་བཤེད་བཤད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རིགས་བཤེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཞེན་པའི་བཤེད་བྱའི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོ་བ་བཤེད་བྱར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། མཚན་གཞིའི། བྱམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཞེན་པའི་བཤེད་བྱ་དེའི་རྟུལ་རྩས་སོ་སོ་བའི་ནུས་པ་བཤེད་བྱར་སྣང་རས་ནས། རྟུལ་རྩས་ཚིགས་པའི་ནུས་པ་བཤེད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་ཚིགས་བཤེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི། བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་རོས་འཛིན་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག བདོས་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རིགས་བཤེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་བཤེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བཤེད་བྱ་

ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེག དངོས་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ཞེན་པའི་བརྟོག་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། བ་སྤུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཅན། དེ་ཐས་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོུ་ཡུལ་དུ་བྱ་རྡང་དང་ནོག་ཁྱོག་ཤལ་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་ས་ས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀུན་བརྟོད་བྱར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་ཀྱི། མཁས་འཇུག་ལས། དེ་སྟོན་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། ཁོན་ལ་དམིགས་ནས་མཚོན་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། ཡལ་གা་ལོ་མ་ལྟན་མཐོང་ནས། ཀེ་ལ་ཤེང་གི་བརྡ་སྟོར་ལ། བརྡ་དེ་རིགས་ལ་སྟོར་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་གཉིས་པར། གཟུགས་སོགས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྟོང་བས་དེ་མཚུངས་འབྲས་བུ་ཡི། རྒྱུ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། ཁུམ་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚོགས་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དེ་སྟོ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཁུམ་པ་ཡིས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཞེས། ཀེ་ནུས་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་རིགས་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲ་བསྟན་པ་དེའི་དོན་དུ་དགོངས་ནས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་རིགས་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཁྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཀེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་བརྟོད་པའི་སྒྲ་དང་རིགས་བརྟོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བ་སྤུང་ཞེས་པ་

།།ཞེས། ། དང་། ཤེང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པར་ནི་སྔར་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་རིགས་བརྗོད་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ། །ཞེས་པའི་འཕེལ་པར། མིང་གི་སྒྲ་ནི་ལྷས་སྦྱིན་དང་། མཚོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཤིང་དང་བ་གླང་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། རིགས་བརྗོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟེང་དུ་བྱམ་པའི་རྟུལ་ཕྱ་བརྒྱད་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་པས་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པར་འགྲུབ་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ན་རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་གཞི་མཐུན་མི་བཞེད་པ་འདྲའོ། ། ཁྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག གཞན་ལྷན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དག་དང་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེས་རྒྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པར། ཚོས་ཀྱིས་ཚོག་ཐུབ་པས། ཁྱེད་པས་མི་ལྷན་གཞན་ལྷན་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་། །བྱ་བ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད། །དེ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དེས་རྒྱང་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་གཅོད་བཤད། །དེས་རྒྱང་མེད་པའི་རྣམ་གཅོད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་རྒྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། སྒྲ་བྱས་པ་ཁོ་ནའེས་པ་དང་། སྒྲ་ཁོ་ནམཉན་བྱ་ཡིན་

ཞེས་པ་དང་། ལ་ལ་དུ་བ་སྲིད་པ་ཏོ་ན་ཞེས་པའི་དགེ་རྒམས་སོ། །དེས་རྒྱང་དཏོས་སུམ་སྐྱར་བ་གསུམ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ནག་པ་འཕོང་ཆུན་ཞེས་པ་དང་། །ནག་པ་དང་སྲིད་བསྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་བསྐྱབ་འཕོང་ཆུན་ཞེས་པ་དང་། མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྟོན་པ་སྲིད་ཅེས་པའི་དགེ་རྒམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་ཆུན་པའམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱིར་དག་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། རང་གི་བརྡོད་བྱར་སྐྱར་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་གསུམ་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་རྒྱང་གི་སྐྱ་དངོས་སུ་དང་ཁོང་ན་ཡོད་པ་གང་རུང་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དག་འབེས་རྣམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་གཞན་ལས་ལྡོག་ནས་དེར་འཇུག་ཕྱིར། །ཚིག་ཀུན་དེས་རྒྱང་སྐྱིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མིང་ལ་ཡང་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་མིང་སོགས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་མི་ལྡན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་མིང་སོགས་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཕྱིར། དེས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཡུལ་དུམ་འཆར་བ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཆར་བར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལས་གཞན་པའོ་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་འཆར་བ་བཅད་ནས། ཤེས་བྱ་ཏོ་ནའོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས། འཆར་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། དེས་ན་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་ནའང་། །དགག་སྐྱུབ་ནུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཤེར་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡང་། རྣམ་གཅོད་གསུམ་ཀའི་སྐྱ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དག་ཚིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །

།དེ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚོག །ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཇོག་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཚོག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོག་གི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། དངོས་པོ་དོ་བོ་ཙམ་དེ་ཡང་ཚོག་ཏུ་ཐལ་བས་ཁ་ཅང་ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་གཅོད་དགོས་ཤིང་། གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་གསུམ་ནི་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་གཅོད་དང་། དཔྱད་བྱ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཡིན་ཏེ། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཅེས་མི་སྲིད་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྒྲོན་ཡིན། །སྐྱ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱན། །གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐུབ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ཐུབ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐུབ་ཡུལ་དུ་འཆར་སྣིད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ། གཞི་མེད་ལ་འཁྲུལ་ནས་བརྗོད་སྒྲོང་བའི་ཚུལ། གཞི་མེད་ལ་བརྗོད་སྒྲུབ་བས་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལུ་སྟེགས་བརྗོད་སྒྲོད་པས་དོན་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་རིགས་སྒྲིབ་དོས་པོ་

TI656 - 153

བ་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་། ཉེ་སྐྱས་སྐྱོན་ཞི་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣས་སུ་གྱུབ་པ་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་བཞི་པོ་དེ། བརྟོད་བྱར་མི་འཐད་པ་སྔར་རིགས་པས་སྐྱབ་ཅིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་གཞི་མེད་ལ་འཁྱལ་ནས་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པར་ཞེན་ནས་བརྟན་སྤྲོར་ལ། དེའི་ཚེ་བྱམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་པའི་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ནི་སྐྱབ་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱར་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱ་དང་། རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་རང་མཚན་དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་པ་ལ་བརྟན་སྐྱར་བས་མཐར་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཆད་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཁྱལ་པ་ཡུལ་རང་མཚན་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱང་བཏུགས་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་ནས་བརྟན་སྤྲོར། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འཁྱལ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞེག དེའི་ཚེ་ན། འཇུག་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་ཉིད་གོ་བའི་ཕྱིར། ཁོན་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དང་ཐང་སོར་སྐྱར་ཤེས་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོང་པ་སྤང་བ་ལ། དངོས་པོའི་སྤྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་ས་བོགས་སྟོང་པ་དང་སྟོང་ལན་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ནི། སྐྱ་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་ན་ནི། །ཞེས་པ་ནས་འཁྱལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམ་བཤད་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ༈ །།བཅུ་སྤྱོད་པ་དག་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས། སྐྱ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་ལ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་འཕྲེང་བ་རྣམ་བདུན་བཤད་ནས། །ཉེ་བྱག་

།།ཤ་ཡི་རིགས་སྤྱི་དངོས་པོ་དང་། །བོད་དང་བྱེ་སྨན་སྤྱ་དོན་དངོས་ཀྱི་ནི། །བརྗོད་བྱར་འདོད་ལའང་རིགས་ལམ་རྗེ་རྗེའི་ཐོག །ཕབ་ནས་འཆད་དུས་དངོས་ཞེན་བརྗོད་བྱ་དང་། །རྗོད་བྱེད་རྣམ་བཞིས་མཁས་པའི་ལུགས་ཕྱེ་ནས། །འཇུག་ཚེ་དོན་དང་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ། །འབྲེལ་པས་རང་མཚན་ཐོག་འདི་ཏེ་གེ་གེའི་གནད། །འཆད་དང་འཇུག་དུས་འགལ་དང་མི་འགལ་དང་། །དོངས་ཞེན་བརྗོད་བྱེད་དོས་བཏགས་རྣམ་དུས་དང་། །ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་སྦྱ་གང་ལ། །ཡོད་མེད་རྣམ་པར་ཕྱེ་སོགས་མཁས་པའི་གཏམ། །འདི་དག་ལེགས་ཚལ་གས་པ་གས་པའི་སྐྱེས། །ཡི་གེ་རང་གི་ལྟོག་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན། །མི་སྟོན་རྣམ་དུས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་དང་། །ཡི་གེ་དངོས་མེད་ཡིག་འབྲུ་དངོས་པོ་ཡི། །སྒྲུ་རིས་གཏམ་ཀྱི་ས་སྐྱོང་ཕྱོགས་མ་ལྷུང་། །མིང་ཚམ་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ནུས་པ་ལས། །ཁྱད་གཞི་ཤར་བའི་མིང་ཡང་ཆོག་སོགས་སུ། །འདོན་པའི་ཅ་ཅོ་རྣ་བའི་བདུད་རྩི་མིན། །བརྒྱད་པ་བོད་པ་སྐབས་དོན་ཤེར་ཉིད་ལ། །བོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཀྱི་ཤེར་ཞེས་པས་ཆོག །ཡུལ་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། །དེགས་དང་ཆོགས་པ་བརྗོད་པ་རྣམ་བཞི་ལས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཁྱད་ཆོས་གཞན། །སྐོང་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཙམ་བརྗོད་པ། །ཆོས་བརྗོད་སྐྱ་ཡིན་ཆོས་གཞན་མི་སྐོང་ཞིང་། །ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱན་མོང་བརྗོད་པ་འདི། །ཆོས་ཅན་སྐྱ་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ། །བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་བྱེ་བྲག་རྣམ་སྤང་ནས། །རྟུལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་བྱམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པ། །ཆོགས་བརྗོད་སྐྱ་རྟ་ལེའུ་གཉིས་པར་ཟཧཱ། །

རིགས་བརྟོད་སྒྲུ་ཡང་དེ་ཡི་འགྲོས་ལྟར་ན། །བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་རྣལ་ཇས་སོ་སོ་བ། །བརྟོད་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཤིང་དང་བ་བློང་གི །སྒྲུ་སོགས་རིགས་བརྟོད་སྒྲུ་རྣ་ཡང་དང་ཡང་། །གསུངས་འདི་རྣམ་དམྱོད་སྐྱིང་ལ་གཅེས་པའི་ཧོར། །བྱེད་ལས་སྒོ་ནས་རྣམ་གཅོད་དག་གསུམ་དབྱེ། །འདི་ཉིད་ཁྲག་གཞི་ཁྲག་ཆོས་སྒྲུབ་བ་ལས། །རེས་ཟུང་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་གསུམ་གསུམ་ཡིན། །ཤེས་བྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཅིག་བརྟོག་བརྟོད་ན་ཡང་། །མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ནུས་གཉིས་ཡོད། །རེས་ན་མིང་ལ་རྣམ་གཅོད་གསུམ་དུ་བྱག །ཁོན་ཀྱང་མིང་ལ་ཚིག་ཏུ་ཨཞད་པ་ནི། རྟོད་བྱེད་ཀུན་ལ་ཚིག་གི་སྒྲ་ཡངས་པར། །བྱས་པའི་སྐབས་ཡིན་མིང་ཚིག་སོ་སོར་འཐད། །གཞན་དུ་བོ་སྟོན་ཀུན་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། །འདི་དག་བློ་གྲོས་ཐུབ་པས་ཤིས། །དཔྱད་པའི་དངོས་སྟོབས་རིགས་ལུགས་དམ་པ་ཡིན། །བརྟོད་བྱ་བརྟོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ཨཞད་ཟེན་ཏོ།། ❋ །།ཆོས་ཐགས་གཞུང་གི་དཔྱད་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི། །འཕེལ་པ་ངོ་བོས་སྒྲུབ་འདོད་གཡུལ་བཅོམ་ནས། །སེལ་ངོའི་འཕེལ་པ་ཙམ་ལས་རྟོག་གེའི་གནད། །ཐུགས་ཕྱིན་སྟོན་མ་ཁས་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་ཆུང་། །བཞི་པ་འཕེལ་པ་དང་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཕེལ་པའི་རྟོགས་ཚུལ་དང་། འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་འཕེལ་པ་དགག ཐོ་ངོར་འཕེལ་པ་སྒྲུབ། འཕེལ་པ་སྒྲུབ་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཨཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྟིང་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འཕེས་པར་

།གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འབྱེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐ་དད་པ་གཅིག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཆོས་གཅིག་ལ་ནི་རང་ཉིད་རང་དང་འབྱེལ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཙོང་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག གཅིག་དུ་བྱལ་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྒྲུབ་ཆོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་མེད་ལ་དངོས་འབྱེལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དངོས་འབྱེལ་མེད་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་ལྟོག་འབྱེལ་ཡང་མེད་ན་འབྱེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་མེད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྱེལ་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདག་གཅིག་གི་འབྱེལ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་པས་དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་པར་དེ་འབྱུང་གི་འབྱེལ་ན་འབྱེལ་པའི་གཞི་དེའི་འབྲས་བུའམ་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་སོ། །མ་ཐམ་གཡག་པས། འདིའི་དངོས་འབྱེལ་དངོས་པོའི་འབྱེལ་པ་ལ་མཚོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་དངོས་འབྱེལ་དང་ལྡོག་འབྱེལ་གཅིས་ཀྱི་བརྟས་ཕྱེ་བའི་དངོས་འབྱེལ་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་གྱིས། དེ་ལ་དངོས་པོའི་འབྱེལ་པ་ཡོད་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཅིས་ཀ་ལ་དོན་ལ་འབྱེལ་པ་མེད་དེ། ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་འབྱེལ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན་བྱ་ཞིང་རྟོག་པ་ཤེས་ཀ་མཐུན་པ་གང་ཞིག དེ་དོན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཅིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཅིག་གི་འབྱེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་

དགག་ དེ་སྙང་གི་འཇིལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་ དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་ཏྲེས་ཕྱི་ན་ཚོམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་འཇིལ་པ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་ཐ་དད་པ་ གཅིས་མེད་ཅིང་། ཚོས་གཅིས་མེད་པ་ལ་འཇིལ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིལ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བར་བཟཁད་པས། འཇིལ་པ་ནི་ཚོས་གཅིས་ལ་དེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཊ་ཙེན་རིན་པོ་ཆེས། སྣང་དོར་བདག་གཅིག་ འཇིལ་པ་དག་ །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅད་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྣང་དོར་བདག་གཅིག་འཇིལ་པ་ནི་དག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་དོར་དེ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆྱོ་དོར་འཇིལ་པ་སྐྱབ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། སྣང་དོར་དང་ཆྱོ་དོར་མི་གཅིག་པར་སྣང་དོར་དང་དོན་གཅིས་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །དོད་ཁ་ཅིག གལ་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྟོག་པ་རྩོད་གཞི་སྐྱེད་དུ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཆྱོས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དོན་ལ་བྱས་པས་སྐྱབ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པ་ མི་སྲིད་པས། བྱས་མི་རྟག་གཅིས་རྩོད་གཞིའི་སྐྱེད་དུ་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འཇིལ་པ་ཡིན་མོད་ན། སྐྱབ་སྐྱེད་གི་བྱས་མི་རྟག་གཅིས་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་གཅིག་པར་དོན་མཐུན་མོད། འོན་ཀྱང་བྱས་མི་རྟག་གི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་ བྱས་མི་རྟག་གི་ལྟོག་པ་ནང་ཚན་ཚུན་འཇིལ་ལམ་མ་འཇིལ། མ་འཇིལ་ན་བྱས་པ་སྐྱབ་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིལ་ན་བདག་གཅིག་གམ་དེ་བྱང་གང་དུ་འཇིལ། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་མི་རྟག་གཅིས་རྩོད་ཀྱང་

།།ཞེས། །གཅིག་ལྷོག་པ་ཡང་གཅིག་པས་ཐ་དད་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་གྱིས། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར། དེ་བྱང་དུ་འཁེལ་ན། བྱས་པ་སྐྱེ་རྒ་པར་སྐྱབ་པའི་དུག་སྔོན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཡོད་ཅིང་། བྱས་པ་སྐྱེ་རྒ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་མ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ་མེད་ཅིང་། ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ཐ་དད་དུ

དོན་ལ་རྒྱུ་མེ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་འཐུང་བ་བསྟན་པས། དོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མེ་དེ་ཡང་དོན་ལ་དུ་བ་བསྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་དུ་བ་བསྒྲིབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་དུ་བ་བསྒྲིབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་བོན་དེ་དོན་དམ་པར་མྱུ་གུ་བསྒྲིབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ། །ནུས་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རགས་ལས་མེད་པ་ཡང་། །རྟོག་པ་ཡིས་ནི་སྟོལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུ་བ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་མེ་ལ་རགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་དེ་རང་དུས་སུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཅིན་པས། རང་དུས་སུ་རྒྱུ་ལ་རགས་མ་ལས་པ་ནི་གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་རགས་ལས་མེད་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་དུས་སུ་རྒྱུ་ལ་རགས་ལས་ན་རང་དུས་སུ་རྒྱུ་འདས་པས་དངོས་མེད་དང་། རང་ཉིད་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མེ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དུ་བ་ཅམ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་བསྒྲིད་པའི་རྒྱུ་མེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ལ་འགྲེལ་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་དོན་

།སྒོམ་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དུས་སོ་སོ་ལ་ལྷོས་ནས་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པས་མ་འོངས་པ་དང་། རྒྱུ་རང་ཉིད་དཔྱད་པ་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་སོ་སོར་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དུས་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་མེ་དུ་དོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་དེའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚན་སྙོར་བའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྔ་ཕྱི་བརྩུང་ནས་འབེལ་པ་ནི། །རྟོག་པ་མིན་པས་སྤྲོལ་མི་རུས། །ཞེས་དང་། དེའི་འཕེལ་པར། སྔར་ཀྱི་མེ་དེ་མེད་ན། ད་ལྟར་ཀྱི་དུ་བ་འདི་མི་འབྱུང་། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་པ་ནི། རྟོག་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དོན་ལ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག རྒྱང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། ལྷོས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། མེ་དུ་ལྟ་བུའི་དུས་མི་མཉམ་པ་སྐྱེ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

ནི། གལ་ཏེ་འཕེལ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་བ་མཐོང་བས་འཕེལ་བ་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན། འཕེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མེ་དུམྦུར་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་ཀྱང་མེ་དུ་གཉིས་ཀའི་འཕེལ་བ་དེས་པར་ཐལ། མེ་དུ་རེ་རེ་བ་མཐོང་བས་འཕེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། འདོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཕེལ་བ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། འདི་ཡང་སྟངས་དང་མཚུངས་ཏེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་ཕན་འདོགས་བྱ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་གཅིག་ཤོས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་ལ་དོན་ལ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཊ་ཆེན་ཐྱིས། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྣང་དོར་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་དུ་འཐད་པ་དཀའ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ལ་བློའི་སྣང་དོར་དེ་འབྱུང་གི་འཕེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སེལ་བའི་བློ་དོར་དེ་འབྱུང་གི་འཕེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འབྱུང་འཕེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་བློ་དོར་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འཕེལ་བར་འདོད་དོ་ཞེན་ན། འོ་ན་རྟག་པས་ཀྱང་ཡོད་དང་། ཕ་རོལ་རྒྱ་རོལ་དང་། རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཞི། དོན་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འཐུང་གི་འཕེལ་བ་ཡོད་དོ་ཅེན། དོན་ལ་མ་

།མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ། ལྷོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་བརྟགས་ན་རིགས་པས་ཅིགས་ཏེ། མེའི་ཇས་ལ་གསུམ་ལས། དཔལ་བའི་དུ་བ་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། འདས་པའི་མེ་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ནའང་། རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེར་མེད་པ། དཔལ་ཀྱི་མེ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་དུ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐོབ་པ་གཅིག་ཀ་རྩིར་མེད་དོ། །གཅིག་པ་ལྷོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པས་སྤྲ་ཕྱི་སྒྲིལ་ཏེ་འབྲེལ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པ་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དག་ག་ཅི་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རིགས་ལ་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རིགས་དེ་རྒྱུ་འབྱས་རང་མཚན་པ་ལ་ཟེར་ན་སྤྱར་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས། བཀག་པའི་སྒྲོན་ལས་འདས་པ་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱར་པའི་སྒྲིལ་ཡོད་ན། སྒྲི་དེ་རང་གི་གསལ་བ་དང་ཇས་ཐ་དད་ན་ཟེ་བག་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་དང་། ཇས་གཅིག་ན་གྲངས་ཅན་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་སྤྱར་སྒྲི་དང་ཟེ་བག་བརྟག་པར་ཁཕད་ཟིན་པ་ལྟར་འདྲེས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚེ།

པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པའི་འཇིག་པ་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁར་གཡོོད་ལ་རྒྱུག་བཏེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་པའི་འཇིག་པ་དང་། སྤྱི་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་གསལ་བ་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འཇིག་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐ་དད་པ་མི་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འཇིག་པ་དང་། ཁྱད་གཞི་དང་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དབྱུག་པས་ཁྱད་གཞི་སྐྱེས་བུ་དེ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་གོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུ་འགག་པ་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་བ་གཅིག་མཚམས་སྦྱོར་བའི་བར་ཀྱི་འཇིག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་འཇིག་པ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འཇིག་པ་དང་། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ནས་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུབ་པའི་འཇིག་པ་དང་། ལུ་བྱུག་དང་ཏུ་རོགས་ལ་རྟེ་ཁོལ་ཀྱི་འཇིག་པ་དང་། དུར་པ་ཡོམ་ལ་ཆྱོ་ཤུག་གི་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྷར་ཞེ་ན། ལྷན་པ་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་འཇིག་ལ་སྤྱི་ཅིང་། དངོས་པོར་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་ལྟས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། ཐུས་གཅིག་ཡིན་ན་འཇིག་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་འཇིག་པ་རྩིར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པ་ཐུས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འཇིག་པ་མེད་དེ། ཐུས་ཐ་དད་ལ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོགས་པ་སེལ་དོའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་བདག་གཅིག་འཇིག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་ན། མི་མཚུངས་

།དེ། དོན་ལ་འཇུག་པ་འདོད་པ་ནི། ཐ་ཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པས་ཉེས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པ་གླུབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། སེལ་ངོའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འཇུག་པ་སོགས་ནི་སེལ་ངོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་ལྷན་པ་སོགས་ལ་དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་ཅང་། གཞན་སེལ་ཞིག་སྟེ་ལ་ནི་དོར་འཇུག་པ་གླུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལྟོ་དོར་ཡང་འཇུག་པ་མི་རྟུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ན་ཏོ་དོར་འཇུག་པ་གླུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏོ་དོར་གླུབ་པའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ལྷན་པ་ཅན་སོགས་གནོད་བྱེད་ཡོད། གནོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གནོད་བྱེད་མེད་ན་ཞེས་པ་བཏགས་པ་མཐའ་བརྟུད་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ཏང་དང་པོའི་འཕེལ་པར། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་པར་མི་རྟུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷན་པའི་འཕེལ་པ་སོགས་སྐར་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འཕེལ་པར། ཇི་ལྟར་གནོད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། །འགར་གཞོད་གིས་རྒྱལ་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་མ་བསྟེད་ན་རྒྱལ་ཤ་བཙལ་རུ་ཏེ། ཕན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་མ་བཏགས་ཀྱང་གནས་ན་རྒྱལ་ལུགས་ལྟང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པས་འདོད་

པའི་འབྲེལ་པ་དེ་དག་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ལྟན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་བཞེད་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཅིག་ཅེ་ན། མཐའ་གཞན་བརྟགས་ནས་ལྟན་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་འཁར་གཞོང་གིས་རྒྱུ་ལུག་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟེད་པ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་པའི་དོན་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྒྱལ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་བ་སོགས་ཡིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཉོག་ཤོག་ལ་སོགས་པའང་འདུ་བས་སྦྱིལ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇ་མི་འདོད་ལ། ཉོག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་རྒྱལ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་ཚོགས་པའི་གོང་བུ་སྐྱེ་བ་ནི། རྟུལ་ཕྲན་འདུས་པ་ལས་རིའམ། ནས་འདུས་པ་ལས་ཕྱང་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཕན་བདག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདུས་པས་ལྟན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། འདི་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས། ལྟན་འདུའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་དང་སམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་མཚོན་ན། འདུ་བས་འབྲེལ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ཇ་མི་འདོད་ལ། ཞེས་པ་ནི། འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་བྱེད་དོར་དང་། ནོག་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ནི་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་དོར་སྤུ་གསལ་བ་བཞེད་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་

།མཁྱེན་གཡག་པའི་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཕེལ་བ་དེ་དག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན་འཕེལ་བར་མི་རྟད་ལ། གནོད་བྱེད་མེད་ན་འཕེལ་བ་ཚྭ་རོར་གྱུར་མོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སེལ་ངོར་ཡང་ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཁས་བླངས་ན་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལ། གནོད་བྱེད་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཤེས་ན་འཕེལ་བ་གཉིས་པོར་འདུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དཔྱད་དུ་ཡོད་སྟེ། ལྷན་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཚོར་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་བཞིན་དུ། ཁྱེད་ཀྱིས་འཕེལ་པ་དེ་དག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན་ཞེས་སྨྲར་བ་ནི་སྐྱོགས་བཤད་དུ་སོང་བས་སོ། །པཾ་ཆེན་ཁྱི་གསུང་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་དངོས་སུ་འགལ་བ་སྟེ། གནོད་བྱེད་ཡོད་ལ་ཞེས་ཀ་ཚོན་བཅད་མ་ཐག་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་པའི་འཕེལ་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་མ་ཡོད་ན། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཚུལ་འཆད་མི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟོས་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་མ་ཡོད་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་འཕེལ་པ་རྣམ་གཞག་གི་ཁད་པོའི། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི། ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་དབྱེ་བསྟུ་དང་། །འཇུག་ཡུལ་སྣུག་ཕྱིར་འཕེལ་པར་འཐད། །ཅེས་པས་བདག་གཅིག་གི་འཕེལ་

ལ་དང་། སྐྱེ་ཕྱི་རྟོག་པས་སྤྲུལ་བ་ཡིས། །འཇུག་ཡུལ་སྣུབ་ཕྱིར་འབྲེལ་བར་འཐད། །ཅེས་པས་དེ་འཛུང་གི་འབྲེལ་པ་བསྟན། དོན་ནི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་མོད། གཞན་སེལ་ཕྱི་སྐྱོན་སྤོང་དོར་གྱུབ་ཀྱི། བྱམ་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱམ་པའི་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འབྲེད་པའི་གཞན་སེལ་ཕྱི་རྟོག་པས་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྡུད་པའི་གཞན་སེལ་ཕྱི་བློས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བརྩད་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་ཞེས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་བསྡུ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་བྱགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི། །ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་རིགས་པར་སྨྲའོ། །ཡང་དེ་འཛུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བློ་རོང་གྱུབ་ཏེ། ས་ཕྱོགས་དག་པར་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་མེ་མཐོང་དེ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་དུ་བ་འདི་སྔར་ཀྱི་མེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པས་སྤྲེལ་ཞིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚོས་དེ་ལ་དེ་འཛུང་གི་འབྲེལ་པར་འཛིག་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་ཡུལ་སྣུབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་སྣུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཕྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་

།།ན། དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འཛེལ་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་འབྲེལ་དེ་འཇུང་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཕྱི་རྟོག་པས་སྟེལ་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་སྐྱང་ན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ན། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྡུད་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེ། དེ་འཇུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་རྟེན་ནུ་དཔོག་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཚོག་ཟུར་སྦྱངས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཚོག་ཟུར་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་འཇུང་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྐྱོན། དབྱེ་བ། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ལ་དྲྭགས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་བསྟུས་པ་དག ཁྱོད་ཚོས་དེ་དང་ཐ་དད་གང་ཞེག ཚོས་དེ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པ་དེ། ཁྱོད་ཚོས་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་དུ་སྐྱར་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲེལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཐ་དད་གང་ཞེག རྣམ་མཁྱེན་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་

དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རྟ་དང་འབྲེལ་མེད་རྫས་གཞན་དུ་སྣང་པའི་བར་མཚོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་བྱག་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱག་པ་ཆོད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་སྐྱེ་བཞིན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཅིས་ཤེས་གཏིས་སུམ་འདུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་སྐྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུབ་མཐའ་ལས་ཉམས་སོ། །རང་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་ཞིག གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ངོར་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟ་བར། ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ། །འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཐའ་གཞན་བརྟགས་པའི་དོན་པ་བཀོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞིག གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ངོར་མི་རྟག་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཤན། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་ཚོད་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་ཏེ། བྱས་པ་མཚན་ཉིད་པས་སེལ་ངེའི་མི་རྟག་པ་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་མི་སེལ་ངེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དང་སེལ་ངེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་

།ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སེལ་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས། ཆོས་གང་ཞིག ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་འབྲེལ་པ་སྟེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས། དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚན་ཉིད་ལ་སོང་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཆོས་གཞན་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ཤོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྲོ་ཡང་ཡང་དེ་གཉིས་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་དང་ཆོས་དེ་གཞན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་མི་འདོར་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པའི་སྐད་དོད་ལ་བྷཊྚ་ཞེས་འཇུང་བ་དེ་བཅིངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱོན་ཙམ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་ལ་བཅིངས་པས་མ་ཁྱབ་བོཊྚ་ན། བདེན་གཅིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱོན་གཅིག་པ་ལྟར། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་བདེན་པ་གཅིས་ཀྱི་མིང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་ལྟར་འགྲེལ་པའང་མིང་དོན་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱང་པ་ཡང་འགྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན། བྱས་མི་རྟག་

གི་གཞན་སེལ་རྒྱང་པ་ལྟ་བུ་སྣུམ་དོན་ཙོ་ན་ཡང་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་རང་མཚན་རྒྱང་པ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྣུམ་དོན་དངོས་མེད་རྒྱང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྣུམ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཙོ་ན་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྣུམ་མི་རྟག་པར་སྣུག་པའི་རྟག་པཡང་ཡིད་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་སྣུ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་འཛུལ་ནས་དགག་བསྒྲུབ་བྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་དོར་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་རྟོག་དོར་སྣའི་སྟེང་དུ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་གསལ་བར་བཙུངས་ན། སེལ་དོའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་བྱུང་ཅིང་། སེལ་དོའི་བྱས་པ་དེ་སེལ་དོའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེལ་དོའི་དུ་བ་དང་མེ་ལ་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་པ་བྱུང་ཅིང་། སེལ་དོའི་དུ་བ་དེ་སེལ་དོའི་མེ་དང་དེ་བྱང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །བྱས་མི་རྟག་མཚན་ཉིད་པ་སོགས་ལ་མི་རྟོ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་སོགས་མ་བྱུང་ཏེ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། རྩ་བར། རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲ་དོན་གཉིས། །འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པས་ན། །སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཛུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཙོ་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། །འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན། །སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཛུལ་པས་འབྲེལ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ། །ཞེས་

།ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ནི། །འོ་ན་སྐྱེ་མེ་རྣམ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་འའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་ཡང་དག་དེ་དངོས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱ་མ་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཀྱི། བཅོད་ཚོད་ཀྱི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སོང་ཚོད་དམ་སེལ་དེའི་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས། བྱས་པའི་རྣམས་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་ཡང་དག་དེ་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཅོད་ཚོད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཆྱུ་མཚན་ནི་ཐལ་དག་ཏུ་བཟོད་པས་འགྲུབ་ཀྱི། དེ་ཡང་བྱས་མི་རྟག་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག མི་རྟག་ཡང་བྱས་པ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐུག་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མེ་དྲུ་གཉིས་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དྲུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་དྲུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་སེལ་དོའི་དྲུ་བ་ཚོས་ཅན། སེལ་དོའི་མེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེལ་དོའི་

མེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ཏེ། ཁོང་དང་སེལ་དོའི་མེ་གཉིས་པོ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཁྱབ་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཚོས་དེ་དང་བདག་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་པོ་དེས་མི་གཙོད་སྟེ། མེ་དུ་ཆུ་འབྲས་ཡིན་ན། མེ་དུ་ལ་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆུ་འབྲས་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དང་། འབྲེལ་པའི་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་དེ་ཡོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཁྱབ་བྱ་དེ་ཡོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་དེ་ཡོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཡང

།།ཞེས། འབྱེལ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་གི་འཕྲེལ་པ་དང་། དེ་བྱང་གི་འཕྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་པའི་འཕྲེལ་པ་རྣམས་ནི་བདག་གཅིག་འཕྲེལ་དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྐྱར་པའི་འཕྲེལ་པ་རྣམས་ནི་དེ་བྱང་འཕྲེལ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི། རིམ་བཞིན། ཚོས་གང་ཞེག་སེལ་དོར་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། ཚོས་གང་ཞེག སེལ་དོར་རང་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བའོ། །ཀུན་མཆེན་གཡག་པས། སེལ་དོ་ལ་མ་སྨྲོར་བར་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་འཇོག་པར་མཛད། ཀུན་མཆེན་ཐུབ་མས་འཕྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་དོར་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། སྔ་མ་ལ་སེལ་དོར་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་སྟོང་ཐས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སེལ་དོར་དེ་ལས་དེར་བྱང་བའི་སྟོང་ཐས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་དེ་ལ། ཁ་ཅིག སེལ་དོར་མེ་དེ་ལས་བྱང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་དོར་མེ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་ཐས་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སེལ་དོར་མེ་སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་དོའི་མེ་སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འཕྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེལ་དོའི་བྱད་ཤེད་དང་འཕྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སེལ་དོའི་བྱད་ཤེད་དང་དེ་བྱང་འཕྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་སྟེ། སེལ་དོར་མེ་དང་

སེལ་རོའི་མེ་ལ་ཁྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་རོའི་མེ་དེ་མེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་སེལ་རོར་མེ་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སེལ་རོར་མེ་མེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེལ་རོར་དུ་བ་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེལ་བའི་བློ་ངོར་དུ་བ་དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སེལ་བའི་བློ་ངོར་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཚོལ་བའི་ངོར་དུ་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་བཞེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་སྟེ། སེལ་རོའི་དུ་བ་ཚོས་ཅན། རང་དང་རྗས་གཞན་པའི་ཚོས་གཞན་མི་འདོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་དང་རྗས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱི་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དེ་བྱང་འཕེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྱང་འཕེལ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་རྗས་གཞན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕེལ་ཡིན་ན། སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་སྔ་མ་དེ་ལ་ཡང་སེལ་རོ་ལ་ཞེས་མ་སྤྱངས་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་བདག་གཅིག་འཛིན་ཡང་པར་ཐལ། ཚོས་གང་ཞེག རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཚོས་གཞན་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོར་བ་གང་

།ཞེས་ བདག་སྐྱོང་བདེ་སྐོང་སྡུམ་ཁྲོད་དང་ཆོས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བདག་དང་བདག་ཞེན་གཅིག་པའི་བདག་སྐྱོང་བདེ་སྐོང་སྡུམ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱོང་བདེ་སྐོང་སྡུམ་བདག་དང་ཆོས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོང་བདེ་སྐོང་སྡུམ་ནི་རྟོག་མེད་དང་། ཁྲོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱོང་བདེ་སྐོང་སྡུམ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་མཆེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དུ་བ་བདག་གི་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། བདག་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བྱང་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སེལ་དོའི་དུ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་ན་སེལ་དོ་ལ་སྐྱེར་ནས་འཇོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་འབྲེལ་པར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་དང་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ན་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སུ་འདུས་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དག་ག་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་འབྲེལ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པམ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟོག་འབྲེལ་དེ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པས་ན་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཡང་

T1656 - 177

དག་ཏུ་འཚུང་བས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་ནི་ལྟོག་འགྲེལ་དེ་བྱུང་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་རང་ཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ལྟོག་འགྲེལ་བདག་གཅིག་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་པས་ན་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་བོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་ལའང་སྣང་རྟོག་པ་དམིགས་པས། བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པས་ཁྱབ་བྱ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་འགྲེལ་མེད་ཀྱང་། སེལ་བའི་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་ཡོད་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་དེས་ལས། འགྲེལ་པ་བློ་ཡིས་བྱས་པ་ནི། །མོད་པ་ལ་ཡང་གང་གིས་འགོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་འགྲེལ་བདག་གཅིག་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་སྐྱེ་ཞི་རྟགས་ལྟོག་དང་ཆོས་ལྟོག་ལ་སེལ་ངོར་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འགྲེལ་པ་བྱུང་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། །བྱམ་པ་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལ། སེལ་ངོར་འགྲེལ་པ་ཅོམ་ལས་སྐྱེར་འགྲེལ་པ་བྱུང་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་དངོས་འགྲེལ་ཡོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལྟོག་ཆོས་ལྟོག་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གང་རུང་གི་འགྲེལ་པ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ལ་སེལ་ངོར་དངོས་འགྲེལ་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་དེ་དང་དེའི་རྟགས་ལྟོག་དང་ཆོས་ལྟོག་ལ་

།ཤེས་རིར་འཛེལ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གྱུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། རིགས་པས་དཔྱད་ཚེ་འཛེལ་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། །ཏགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཚོ་ཤེལ་བའི་རིར། །འཛེལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏུགས་རྟེས་འགྲོ་དང་། །དགག་པའི་ཏུགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་འཛེལ་སྒྲུབ་པའི་ཏུགས་ལ་སྒྲུར། །ལྟོག་འཛེལ་དགག་པའི་ཏུགས་ལ་སྒྲུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནད་འདི་དག་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྐྱོང་བ་ལ་ལེགས་བཤད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛེལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གང་ཟག་ཏུ་ཡང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདག་གཅིག་འཛེལ་ཞི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེ་བྱང་འཛེལ་ཞི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛེལ་པ་དེས་བྱེད་དང་། ངོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛེལ་པ་དེས་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཅོག་ཏུགས་ཤུགས་དང་། མཚོན་བྱ་བ་བློང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཛེལ་པ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཅོག་ཏུགས་ཤུགས་བ་བློང་ངོ་ཞེས། མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འཛེལ་པ་ཡང་ལྟོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་གི་ཤེད་དང་། ལྟོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཤ་པ་གཉིས་ཐ་ཅིག་ཏུ་འཛུལ་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའམ་བརྗོད་བྱས་པས་བདག་གཅིག་གི་འཛེལ་པ་འགྱུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚནས་འཛེལ་པ་དེ་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚོན་བྱ་བློང་གི་ཐ་སྙད་ནི་མིང་དང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་

དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲི་བྱེད་བྱ་ཙུང་ཛ་སོགས་པའི་ཚིག་པ་རིགས་པས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྟ་བབ། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་པ་ཡང་། །འཁྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །བརྟགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུམིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་རྟགས་སྒྲོར་དུ་བཀོད་ན། གོང་ཚེག་ཆྭོག་ཀལ་དང་ལྡན་ན་བསྟང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དཀར་ཟས་བཞལ་བཞིན། ནག་ཆུར་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱེ་བྲག་གི་སྒྲོར་བ་འགོད་ལ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པ་དེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་རྟགས་སྒྲོར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་གོ་དགོས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུམ་བཀོད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བརྟག་པར་འཆད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་སྒྲོར་ཡེ་མ་བཀོད་པར་དོན་སྒྲུབ་ལ། རྟགས་སྒྲོར་རྩུབ་པར་བཀོད་པ་ན། ཆོལ་བ་གཞན་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་དོུགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇོགས་བཅད་འདིའི་སྐུ་འགེལ་དུ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་གསུངས་ནས། བརྟགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུམིན་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་སྒྲོ་བརྟགས་དོན་ལ་མི་གཞས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་ལ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་ཐ་སྙད་གཅིག་པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱར་ཀྱིམཚམས་སྒྲུབ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྒྲུབ་མཛད། རྟམ་

།།ཨཨ། །བཤད་གཞན་རྣམས་ན་སྟ་ཕྱིའི་འཕེལ་པ་ཉིད་སོང་བཞག་མ་གཏོགས་དོ་གས་པ་མ་ཞུགས་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་མཚམས་སྦྱར་དེ་དོར་བ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་སྣང་ལ། རང་གི་བསམ་ཚོད། མཚམས་སྦྱར་དུ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཞེས་པ་ནི་ཧོག་ཤལ་དང་བ་བླང་ལྟ་བུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་གམ། དོ་ཧོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་སྦྱར་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྣར་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་སྟེ་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་བཀོད་ཚོད་ལ་མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བཏགས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་ཞེས་པ་སྟ་མ་ནི་སྦྱིར་ཀྱི་དོན་ལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་ལ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེའོ། །འོན་མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བཏགས་དོན་ལ་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཀ་ན་བྱམ་པ་སོགས་དང་ཡོའི་རིགས་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཀུན་ཀྱང་སྦྱོར་བཏགས་སུ་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེན། འདི་ལ་ཡང་རྟོག་གེའི་གསང་ཚིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་ཡོར་ཐྱུར་པའི་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀྱང་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་ཀ་བྱམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར། སེལ་དོའི་ཀ་བྱམ་སོགས་སུ་གོ་ན། བརྟགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་ཞེས་པའི་རྟ་འཕེལ་འབད་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཚན་མཚོན་དང་སྦྱི་བྱ་བག་གི་འབྲེལ་པ་བློ་འགྲུལ་པའི་སེལ་ངོར་འགྲུབ་ཀྱི། དོན་དམ་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་རྟ་བའི་ཚོག་བཅད་ཀྱི་དོན་

དང་། རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་པོར་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགྲེལ་པར་མཚོན་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་སེལ་དོའི་དངོས་པོར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཀ་བྱམ་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་དོན་སྤྱིའི་ཀྱིའབྲེལ་པ་སྤྱིར་བྱེད་ལ། རྫ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་སྤྱིར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་དངོས་པོ་ཡིན་ན། འཇིག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེན་སྤྱི་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་སྤྱོར་འདི་རྟེལ་ཕྱོགས་ཏེ། བདག་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཁྱབ་རྟག་པ་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་དང་། རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ངོར་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱམ་པ་ཞེན། །སྤྱི་ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པར། འགའ་ཞིག་རྟེལ་ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ཡོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་ཙམ་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་ཞུས་པའི་བཞེས་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། འོ་ཀོལ་ཀྱི་ཀུན་ལྡེན་བློ་མ་ཆེན་པོས། དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་ལ་སྦྱ་ཕྱེས་སྐད་དོད་གཅིག་ན་ཡོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་བའི་འགྲུར་ཀྱི་

།བྱེ་བྲག་ཡིན་གསུངས་པ་འདི་ལྟོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། འཇུར་གྱི་དབང་ལས་ཡོད་པ་ཞེས་ཚོག་ཟིན་ལ་སྨོས་ཀྱང་། བསམ་བྱའི་དོན་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟམ་དེས་ཀྱི་ཚོག་ཟིན་ལས། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུར་གྱི་དབང་ལས་ཡོད་པ་སྨོས་ཀྱང་དོན་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མོད། གཞུང་གི་དོན་ནི་སྐར་ཚའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཕུར་དང་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་འཛིན་པ་ལེགས་སོ། །འོན་ཏར་འཁྲུལ་ལས། བོད་ཕལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡོད་པས་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་དེས་པར་འཐྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། བོད་ཕལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་མ་དེས་པར་འཐྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་འཆད་དགོས་པར་འཐྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དུ་འཆད་ན། བོད་ཕལ་ཆེར་ཁྱོས་དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་ཐལ་བྱེད་ཞེན། དེའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུམི་འཆད་དེ། ཕྱ་གཙང་སོགས་ཀྱིས་དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་བྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྟམ་འགྲེལ་ལས། འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འགྲེལ་པ་ཅན། ཤེས་ཡོད་ཙམ་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་མ་དེས་པའི་རྟགས་སུ་འཐྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་

པར་ཚོག་གྲོགས་འོག་མའི་སྟོང་བས་ལས་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་ལྗང་ན། སྔར་གྱི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ལས། གཡས་ཀྱེ་ཡོད་ཙམ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཙམ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེན། དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་ནུས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། མི་ནུས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས། ཡོད་པར་མིང་བཏགས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟགས་འགོད་པ་ན་ཡོད་ཙམ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྔར་གྱི་སྐྱལ་དེ་ལ་འགྲུལ་པ་མེད་ཅིང་། འདི་ནི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་གྱི་པད་སྟེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། །རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་པ་ནི། སྟེང་ཡོད་པ་ལ་ཆོས་གཞན་སེལ་བའི་སྐོ་ནས་བློ་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་པ་དང་། ཆོས་གཞན་སེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཡོད་ཙམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟེང་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་བས་ན་རྟག་པ་ལ་ཡོད་ཙམ་མི་སྟོང་བའི། མི་རྟག་པ་ལ་དེ་སྟོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དྲྭ་ལན་འགའ་ཞིག་ལས། འདིར་ནི་ཡོད་པ་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཉིད་ཀྱི། །དོན་དང་ཐ་སྙད་དག་གིས་སོ། །དོན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱ་བ་བྱེད། །ཐ་སྙད་ཡོད་པ་དག་སྒྲུབ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སྔར་འཛེལ་ཡང་དྲངས་པ་ལྟར། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

།ཞེས་པ་ལ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏོར་ཚོགས་དང་། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏོར་ཚོགས་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་སྣང་ཅིག་པས་ཀྱང་། སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱི། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བཤེག་ནས་ཞེག་པའི་ཚོས་རྣལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། བྱམ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱམ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འཇིག་ཟེར་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོར། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རྗེས་འབྲེལ་ཉིད། །ཅེས་དང་། འདི་ཡང་། སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྒྱས་སྟོན་དུ་བགོད་ན། གང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལས་ཀྱང་ལྟོས་པར་འཇིག་པ་ཡིན་ན། སྐྱེས་ཙམ་ན་འཇིག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྒྱུ་ཚོགས་པ་སྣང་ཅིག་ཐ་མ་དེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པའང་དངོས་པོ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྒྲུབ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་བཞི་པར། གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྟོས་མེད། དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་དེས་ཡིན། །འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ལྟོས་མེད་ཡིན་ན་དེས་པ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུབ་འདི་ཆུ་བའི་གཞུང་དང་སྒྲུབ་ན། སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སྒྲུབ་ཚོས་དང་། དེ་ལ་འཇིག་པྱེད་གཞན་མི་དགོས་

ཞེས་པས། རྒྱས་སུ་བརྟུད་བྱ་བསྟན། དེ་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་གཞན་དོན་ལེའུའི་ཚིག་བཅད་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་སྦྱོར་དེ་ལ་རིག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག བཀའ་ཚོགས་མ་བླུབ་སྟེ། བུམ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་སྨིན་འཇིག་ཀྱང་། འཇིག་རྟུན་དོན་གཞན་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ན་འཇིག་ལ། དེས་མ་བཅོམ་པར་མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་འཇིག་པའི་སྐྱ་འཇིག་པར་བྱ་རྟུའི་བུམ་པ་དཔྱང་བ་ལ་ཡང་འཇུག བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ། བུམ་པ་འདས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱིས། གང་ལྟར་གཏེས་པོ་གང་ལ་ཡང་རྟུ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པ་འདས་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྟུ་གཏན་ནས་མི་དགོས། བུམ་པ་དཔྱར་བ་འཇིག་པ་ལ་ནི་རང་བསྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྟུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ་ཀྱི་རྟུ་ཉིད། དེས་ན་བུམ་པ་བསྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྟུ་ཉིད། བུམ་པ་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་རྟུ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་ཤེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཙོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་རྟུན་ཀྱི་འཇིག་པའམ། འཇིག་རྟེན་ལྟན་སྟེས་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐས་བློ་ཁམ་བསྟུར་བ་དང་ཕྲད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བར། འཇིག་པ་རྟུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །འཇིག་པར་བྱ་རྟུའི་དངོས་པོ་དང་། །ཞེག་པ་དངོས་མེད་གཏེས་ཀ་ལ། །འཇིག་པའི་སྐྱ་དོན་འཇུག་མོད་ཀྱི། །གཏེས་ཀ་ལ་ཡང་རྟུ་མི་དགོས། །བུམ་འཇིག་དངོས་མེད་རྟུ་མི་ལྟོས། །དངོས་ནའང་རང་གྲུབ་རྟུ་

།ཞི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉའ་ཀྱི་དོན། བྱམ་པ་འཇིག་པ་ལ་ཆུ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བྱམ་པ་རང་དུས་སུ་འཇིག་པར་གྱུར་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཁ་རོལ་ལ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཏོད་པ་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག བྱ་རོག་ཕལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་། ཆུ་ལ་དཀར་པོ་སྣིད་པ་ལྟར། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ཡིན་པས། རྟགས་སུ་བཟུང་བྱ་དངོས་པོ་དེ་སྐྱེ་མེ་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པས་རྒྱུ་བའི་རྟགས་སྐྱོར་ལ་ལྷོག་ཁྱབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་དོར་གང་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་ན་དངོས་པོས་སྟོང་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡང་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འདི་འགོད་ཅེང། འདི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་དང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་བྱས་པའམ་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ལ་གཏོད་པ་སྟོན་པས་ན། གཏོད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་ཚོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་ཀྱི་བསྒྲུབ་དགུ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་གཏོད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོར་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཚོགས་ཀོ། །སྐྱོར་བ་འདིའི་སྟོང་གཞིའི་ཚོས་ཅན་ནི། སྐྱོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འགྱུལ་བའི་རྟོག་བློའི་དངོས་ཡུལ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབ་ཚོས་ནི། དངོས་པོ་བ་གག་པའི་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། །མཁའ་བཞིན་

རྟག་པའང་བྱེད་པས་སྟོང་། །ཆོས་ཅན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །དངོས་པོ་བཀག་ཉིད་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དངོས་སུ་ཐལ་སྒྲུབ་ཀུ་ཡང་འགྲོ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་བྱས་པའམ་དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གང་རུང་གཅིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། གཉིས་ཀ་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་མ་དགོས་ཀྱང་། གང་ཟག་ཐ་དད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ལས་སོ་སོའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟེང་གས་ཁ་ཅིག བདོར་པོ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་འཕྲད་ན་འཇིག་པས་སྟོང་ཉིད་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རང་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དང་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོར་ལྟོས་མེད་ལས་གཞོད་པ་ཅན་མི་འཇུག དབང་ཕྱུག་པ་སོགས། དབང་ཕྱུག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིག་པས། སྟོང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་ནི། ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གཉེན་པོར་གཞོད་པ་ཅན་ལས་ལྟོས་མེད་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་མི་འཇུག་ལ། མི་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་མེད་མི་འཇུག་པས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པ་དེས་བྱེད་

།།ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དེ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། དེ་དག་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕན་འདགས་བྱ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ནི། འབྲས་བུ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེད། དབེར་ན་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་འགག་ཁ་མའི་སོ་བོར་སོགས་ཀྱང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མི་འཐད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དུ་འཐད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་ཅང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འང་རྟེས་སུ་འཛིན་ལྔའི་གཞི། །སྒོ་ནས་ཕྱགས་གསུམ་རྟོག་པ་ཡི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ་། ཐ་དམིགས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། དེ་ནས་དུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེས་བྱང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་དད་ནས། ཡང་ན་དམིགས་པ་མངོན་

དུ་འགྲོ་བས་ཕྱག་གསུམ་ནི། དང་པོར་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐོང་། དེ་ནས་སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་མཐོང་བ་ན། རྒྱུ་མེ་མེད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་སྐྱམ་དུ་ཉོག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་བློས་མེ་དུ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བྱེད་ཀོ། །འོན་སྤར་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་པ་རང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོར་ངག་གི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་ནས། འདིར་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་སྤྱོར་ངག་གི་སྒོ་ནས་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཡང་རང་བརྒྱུད་ཀྱི་ངག་གིས་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་མོད། དེ་ལས་མེ་དུ་མཐོང་ནུབ་གི་ཡུལ་ན་གནས་པས་ཕྱུགས་གསུམ་ཚོན་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྒྲུབ་མེ་དུ་རིམ་བཞིན་མཐོང་བ་ན་རང་བརྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཐྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་གཞན་སེལ་དེས་པའི་བློས་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་དེས་ལ། ཡང་ན་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྒྲུབ་རིམ་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ན། རང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོར་བས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས། མེ་དུ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བྱེད་དོ། །འོག་ཏུ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །གཞན་སེལ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འབྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །རྟོག་དཔྱོད་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་དེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤྲང་པ་ནི། ཐྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག དུ་བའི་རྒྱུར་མེ་དེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་མིན་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས། དུ་བ་སྐྱེས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་ཐྱིར་ཞེན་ན། རྒྱུ་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་པ་བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོའི་སྟོ་ཐུར་བ་དེ་ནི་མེ་འབྲས་དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱུན་གྱི་སྤྱི་བོའི་

།སྟོང་ཕྱིར་བ་དེ་དུ་བ་དང་རྣམ་པའའང་བས་འགྲུལ་ནས་དུ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་གསུངས་སོ། །འདིའི་བརྒྱ་ཁྱིན་ཀྱི་སྐྱི་བོ་རྡེ་བཙུན་མྱས་རབ་འབྱམས་པ་དང་། ཐུབ་བོམ་ལས་ཆེན་གཉིས་ཀས་བྱོག་མ་ཤར་ལ་དོས་འཛིན་མཛད་ཅིང་། གྲོག་མ་ཤར་ནི་གྲོག་མོའི་ཐུན་ཡིན་པར་རྟོག་ག་འབར་བར་ཟཕད་དེ། དེ་ཡང་བསགས་ཕྱིར་གྲོག་མ་ཤར་ལས་ཐུབ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན

བརྒྱད་འདུས་སུ་ཟཱཧ་པ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ལ་དགོངས་ཞིང་དེ་ཡང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རླུང་མཚན་རིམ་བཞིན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ལ་རྟུལ་ཕྲས་བྱ་གའི་འདུས་པ་ལས། དྲི་རོའི་རྟུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཕྲས་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་ཐ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་རྟུལ་ཕྲས་བརྒྱད་འདུས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་རགས་པ་སྟོམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟུལ་ཕྱན་དེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲས་བརྒྱད་འདུས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྲས་བརྒྱད་འདུས་ཡིན་ན། རྟུལ་ཕྱན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྟུལ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི་སྟངས་སོང་ཟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་འཇེལ་པ་དེ་དག་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི། པཊ་ཆེན་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་འཇེལ་པ་དཔྱོད་པས་ངེས་པར་བྱེད། རླུ་གར་ཀྱི་འོག་པ་རྣམས་རྟེས་སུ་འཇོག་པའི་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱེད། རང་ལུགས་ནི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོང་ཐས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཆྭ་དི་ཡིས་འཇེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། བདེ་བྱེད་དགའ་བ་སྟོང་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། རྟོག་དཔྱོད་དེ་ཡིས་འཇེལ་པ་དེས། །ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །འཇེལ་པ་དོན་ལ་དགག་དང་ཆྭ་ངོར་སྒྲུབ། །བསྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འཇེལ་པའི་རྟོགས་ཚུལ་བཤད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཙམ་དང་གཉིས་ཀ་ལ། །རིམ་བཞིན་འགོག་པ་དང་པོ་སྟེ་བསྟན་ཡིན། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཐ་དད་ཚོས་གཉིས་མེད། །ཚོས་གཉིས་མེད་ལ་འཇེལ་པ་མི་སྲིད་དང་། །རླུང་དུས་འབྲས་མེད་འབྲས་དུས་རླུང་མེད་སོགས། །རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་ནི་སོ་སོར་ཡིན། །ལྷན་དང་

།འདུ་བའི་འབྲེལ་སོགས་བྱེ་བྲག་བའི། །ལྷག་ལས་ཡིན་གཞོན་བྱེད་ཚད་མས་འབྲེལ་པར་མིན། །རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འབྲེལ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱང་། །ཐུབ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་དབྱེ་དང་། །སྤྲུལ་རྟོག་པས་མཚམས་སྦྱར་འབྲེལ་པར་འཐད། །མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་སོགས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ། །སེལ་བའི་བློ་ཡིས་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མིན། །ཐུབ་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་དོན་འགྲུབ་འབྲེལ། །རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རང་སྒྲུབ་སྦྱོར་བས་འགྲུབ། །དེ་ཡིས་ཁྱབ་ཚུལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོས་མེད་དང་། །གཞོན་པ་ཅན་ཀྱི་རྗེའི་ཐོག་གཉིས་ཀྱིས། །སྒྲུབ་ནས་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བསྟེལ། །སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ན་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ། །ཆོས་བཟོས་བཞིད་པའི་སྲོལ་ཡིན་ཐོ་བ་དང་། །མེ་སོགས་ཆུ་གཞན་ཕྱོས་ནས་བྱམ་པ་དང་། །ཤིང་སོགས་འཇིག་པར་བྱེད་ཅེས་སུ་སྟེགས་ལྟགས། །དེས་ན་དངོས་དེ་བསྟེད་བྱེད་ཆུ་ཙམ་ལས། །འཇིག་བྱེད་ཆུ་གཞན་མི་དགོས་རང་སྟེའི་གནད། །བྱམ་པ་ཐོ་བས་བཤིག་ནས་འཇིག་པ་ནི། །འཇིག་པའི་མིང་ཙམ་མཐུན་ཀྱང་འཇིག་དངོས་མིན། །དོན་ལ་དབང་ཕྱུག་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི། །ཏོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་རྟགས་ལས་དབང་ཕྱུག་ནི། །རྟག་པ་དངོས་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་སྐྱབ་ཚོས་མི་རྟག་པས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལ་གཏོད་བྱེད་པས། །གཏོད་པ་ཅན་ཞེས་འདི་ནི་མགས་ལ་བྱགས། །རང་འཁེལ་སྐྱེ་ཟིན་ཙམ་ལ་ཡོད་པ་དང་། །དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་ཐཁད་གཅད་བ། །སྐད་དོད་གཅིག་ལ་ལཀྵར་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཡོད་པར་བསྒྲུར་ཡིན་ཡོད་པ་སྤྱི་ཙམ་མིན། །ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་

ཞེས་། །རྣམ་འགྲེལ་ལུང་དུ་གསུངས་ཏེ་འདང་དངོས་པོ་ཡིན། །གཞན་ཡང་བོད་རྣམས་ཐལ་ཆེར་དངོས་མེད་ཀྱང་། ཡོད་པར་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་མང་གསུངས་པ། །འདི་ལ་རང་ཚྭགས་ཁ་ཅིག་དངོས་པོར་ཞི། །འདོད་པ་འགྲུ་སྟོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་སུ་ཡིས་བྱེད། །ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ལ་འགྲུ་སྟོན་ཅེས། །ཡོངས་འཛིན་བློ་མའི་ཞལ་པདཀྵི་ཡང་འཚུམ། །ཡང་ན་ཆགཙོང་སྐྱི་ནི་དངོས་པོ་ཟུ། །ཁས་ལེན་པ་ལ་འདི་དག་གསུངས་པ་སྟེ། ཚོག་ཟིན་དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འདོད་ཀྱང་། །ཏེན་ཀྱི་དེ་ལྟར་སོང་བས་དེ་ལྟར་གསུངས། །དེ་བྱང་འབེལ་པ་རྣགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱང་། ཆུ་འབས་ཕུགས་གསུམ་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་སྒྲུབ། །འབས་བུ་དེ་དང་བདག་ཆུ་དེ་ལས། །བྱུང་ཡིན་དུ་བ་ཆུ་ཟིན་སྐྱི་བོ་ལས། །སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྣམ་པ་འཇུ་བས་འཕྲུལ། །འོན་ཀྱང་མེ་ཀུན་ཤེད་ལས་བྱུང་མ་དེས། །རྗེ་གཙོབས་མེ་ནི་མ་དུལ་སྦྱ་མ་ལས། །བྱུང་སྟེ་རྗེ་ཉིད་རྣལ་ཇས་བཆུད་འདུས་ཕྱིར། །འབེལ་པའི་མཚན་གཞི་རང་མཚན་སྐྱི་མཚན་ནི། །ཆུང་པ་རེ་རེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་དོན་ལ། །རང་མཚན་ཉིད་དུ་འཕྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །སེལ་རིའི་བྱས་དང་མི་རྟག་མེ་དུ་སོགས། །འབེལ་པ་གཉིས་སུ་རིགས་ཡིན་མཚན་ཉིད་པ། །འབེལ་པ་མིན་ཏེ་འབེལ་པ་སྐྱི་མཚན་ཡིན། །ཞེབ་མོའི་བློ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་བློ་མའི་གསུང་རབ་ལྟ་བར་བྱོས། །ཏོན་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་དེས་པར་སྐྱི། །འབེལ་པའི་རྟོགས་ཚུལ་བཞཱ་ཟིན་ཏོ།། །།ཆོས་གང་གང་ལ་གཞོད་བྱེད་འགལ་བ་ཡིས། །གཞོད་བྱ་སེལ་ཚུལ་ཆོས་གྲགས་གཞུང་གི་དཔྱིད། །གསལ་བར་

།།ཞེས། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་མཛད་ས་སྐྱའི་འཛམ་མགོན་རྒྱལ། གཉིས་པ་འགལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཞེག ཆོས་གཞན་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འགལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོན་འདོགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་དེས་ཤེས་དེ་ཁྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་ཏེ། རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ལ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཚྭ་དང་། ཁྱོད་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། ཆོས་གང་ཞེག་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུང་བ། ཆོས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གནོད་བྱ་དང་གཅིག་ཏོས་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་མཇུག་ནས་སྐྱེ་ཤེས་ལ། ཕན་ཚུན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་

འཚང་རྒྱ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ། གཞི་གཅིག་ལ་གཉིས་བྱ་དང་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷན་གཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ། གཉིས་བྱེད་དེ་གཉིས་བྱ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལྡན་བར་བྱ་ལ། གཉིས་བྱ་དེ་གཉིས་བྱེད་དང་འགལ་བ་མིན་ཏེ། གཉིས་བྱས་གཉིས་བྱེད་ལ་གཉིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། གཉིས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་ན་སྨོས་པས་ཀྱང་གཉིས་བྱ་གཉིས་བྱེད་དང་འགལ་བ་བཅད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། འགལ་ཟླ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱི། །ཡུལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྦྱོས་ནས། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགལ་ཟླར་ཐུར་གཉིས་གཉིས་བྱེད་བྱ་གཉིས་བྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་འགལ་བ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། འགལ་ཟླ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོ་ཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐུར་འགལ་བ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གཉིས་བྱ་བཟློག་པའི་དུས། འགལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ཞེག ཆོས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་གཉིད་བྱེད་དེ་ཆོས་གཞན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚ་གྲང་གི་འགལ་ཟླར་ཐུར་པའི་གཉིད་བྱ་གཉིད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་ཐུར་པའི་གཉིད་བྱའི་མཚན་ཉིད། རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་ལྷན་ཅིག་མི་

།ལྷ།། །གནས་འགལ་གྱི་གཞིར་སྐྱར་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣ་བར། གང་གིས་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དུ། །བསྒྲེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་བྱེད་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚ་གྲང་གི་ལྟུན་ཚེགས་མི་གནས་འགལ་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཕྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གནོད་བྱེད་ནི་གནོད་བྱའི་སྐྱ་རོལ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། འདིའི་གནོད་བྱ་ནི་རང་གི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་ན། ཚ་གྲང་གཉིས་དངོས་སུ་འཕྲད་དུས་ཀྱི་ཚ་རེགས་སྐྱོ་བས་ཆེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གནོད་བྱེད་དང་། དེའི་དུས་ཀྱི་གྲང་རེགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་གནོད་བྱ་ཡིན་ཞེད། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱ་ཕྱི་དང་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་སུ་གྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲང་རེགས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚ་རེགས་སྐྱོ་བས་ཅན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ལྟུན་ཚེགས་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་དེས་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་བཞིན་དུ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ། མ་ཕམ་གཡག་པ་དང་པཊ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གཅིག་པ་བཀག་པས་ཐ་དད་ཡིན་གསུངས་པན། དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལྟུན་ཚེགས་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའམ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོ་དང་། གཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཅིག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕན་ཚུན་སྤྱད་འགལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་

དོ་གས་པའི་མཐའ་སྐྱེ་ཟད་དཔྱད་ན། འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་བས་རང་གི་གནོད་བྱ་སྐུན་པ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དམ་མི་བསྒྲུབ།། མི་བསྒྲུབ་ན་སྐར་ཁཤད་པ་དང་འགལ། བསྒྲུབ་ན་སྣང་སྐུན་གཉིས་དངོས་སུ་ཕྱད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན། མ་ཕྱད་པ་ཐལ། སྣང་བ་སྒྲིས་པ་དང་སྐུན་པ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པ་སྐང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།། ཡང་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན། ས་ལྷའི་ས་བོན་དེ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སོགས་རྒྱུ་གཞན་གྱི་འཕྲས་བུ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སོགས་གཞན་གྱི་འཕྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་གནོད་བྱེད་ཚ་རེག་དང་ཕྲད་པའི་གང་རེག་སྐད་ཅིག་དང་པོས་གང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་དམ་མ་བསྒྲུབ། མ་བསྒྲུབ་ན་གང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚཞས་ཙམ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། བསྒྲུབ་ན་དེ་གང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དང་པོའི་ལན་ནི། སྣང་བ་དང་སྐུན་པ་དངོས་སུ་འཕྲད་ནས་སྐུན་པ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། སྐུན་པ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུན་པ་འགག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་སྣང་བ་དང་ཉེ་བའི་སྐུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་

།མ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྒྲེད་པས་སྒན་པ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་སྟོང་སྒྲོན་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུབ་པ་འགག་པའི་སྐྱེ་རོལ་ཀྱི་རྒྱས་མེད་ནི་གཞོན་བྱ་དང་། དེའི་སྐྱེ་རོལ་སྒྲུབ་པ་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོང་ཐ་ནི་གཞོན་བྱེད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རེག་སྐད་ཅིག་གཏིས་པ་རྒྱས་མེད་དང་། སྐད་ཅིག་གཏིས་པ་དེ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་སྐྱེ་མ་བཞིན་ནོ། །གཏིས་པའི་ལན་ནི། སལ་ལུའི་སའོན་དེ་ནས་ཀྱི་རྒྱུ་གསྒྲེད་པ་ལ་རྒྱས་མེད་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུན་རྒྱས་མེད་དུ་བསྒྲེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཚ་བྱང་འཕྲད་པའི་ལྟར་སྟོང་སྒྲོན་ཅིག་གཏིས་པར་བྱང་རེག་རྒྱས་མེད་བསྒྲེད་ལ། བྱང་རེག་རྒྱས་མེད་དུ་མ་སྒྲེད་པའི་ཐུང་བར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་མེད་དུ་བསྒྲེད་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་ཚ་རེག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཞེང་། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་མེད་ནི་བྱང་རེག་ལས་མ་འདས་པས་དེ་བསྒྲེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུར་བྱང་རེག་སྤྱམ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཏིས་པ་མ་ཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། དངོས་པོ་ལས་སྐྱར་པའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྐྱར་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྐྱར་པའི་ཚ་བྱང་ཕན་ཆུན་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྐྱར་པའི་ཚ་རེག་དེར་སྐྱར་པའི་བྱང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེར་སྐྱར་པའི་བྱང་རེག་དེར་སྐྱར་པའི་ཚ་རེག་དང་

T1656 - 199

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྟ་ཕྱི་ལ་འདོད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚ་རེག་ཚོས་ཅན། དེར་གྱུར་པའི་གང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་གང་རེག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་གནོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་གང་རེག་དེ་ཁྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བྱི་གནོད་བྱ་ནི། གནོད་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་ལ། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་ནི་གནོད་བྱ་ཡང་ཚུར་གནོད་བྱེད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་པཊ་ཆེན་གྱིས་གསུང་ལས། ཚ་རེག་གིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་རེག་གི་རྒྱུན་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་རེག་ལྟ་བུའི། དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱམ་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱ་རྟག་འཇིན་ཀྱི་རྟོག་པ་མའོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་མའོངས་རྣམས་ནི་གནོད་བྱ་དང་། གཅིག་ཤོས་དེའི་གནོད་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཤ་མའོངས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་གནོད་བྱ་ཡིན་ཀྱིས། སྐྱ་པ་འདས་པ་དང་འགྲོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱ་པ་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་། འདས་པ་ལ་ནི་གནོད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་

།དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཚ་རེག་གིས་གནོད་པ་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་གང་རེག་གི་རྒྱུན་དེ། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟན་ཚིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གང་རེག་གི་རྒྱུན་དེ་མེད་རེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གང་རེག་ཚོས་ཅན། ཁོད་ཀྱི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། ཁོད་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་གང་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་རེག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ལོགས་སུ་གང་རེག་གཞན་མི་བསྐྱེད་པའི་གང་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འདོས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འདོས་པ་ཚོས་ཅན། ཁོད་ཆྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟན་ཚིག་མི་གནས་འགལ་ཀྱི་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོད་ཆྱིའི་རོང་ས་ཇུར་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་རང་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་མ་འདོས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མ་འདོས་པ་རྣམས་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་སྐབས་པ་མ་འདོས་པ་གནོད་པ་བྱ་རྒྱུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག གནོད་པ་བྱ་རྒྱུ་དུ་དམིགས་པར་ཐུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གཉིས་པ་བྱང་ཀུ། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་མའོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་པཊ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས། གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཏོད་བྱ་གཏོད་བྱེད་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཤཱཀ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དེ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གཏོད་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇམ་དཔྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གཞན་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གཏོད་པ་མི་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། དེས་དེ་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པས་ཡང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཚ་རེ་གིས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་གང་རེ་གཏོད་པའི་ཚེས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་གཏོད་བྱ་ནུས་མེད་དུ་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནུས་མེད་དེའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གང་རེ་ཚ་རེ་གི་གཏོད་བྱ་ཡིན་གསུངས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གང་རེ་གི་རྒྱུན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཚ་རེ་ཏ་གསལ་སུ་བཀོད་ནས་གང་རེ་རྒྱུན་ཆགས་པ་འགོག་པ་ཏ་གསལ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་ཞེད་ལྟར་ན་ཐུང་དང་ནུས་མེད་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ལྟོག ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་གང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཐད། གཉིས་པ་ལ་གཏོད་བྱེད་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ལ་གཏོད་བྱའི་རྒྱུན་འགགས་ཤིང་ལྟོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེད་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་ཡང་གཏོད་བྱ་གང་རེ་གི་རྒྱུན་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་གང་རེ་དེའི་

།།ཐུབ་དབང་གྱུར་པའི་གང་རེགা་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་སྣང་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དཔྱད་བ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གོ་སྐ་གཅིག་ཏུ་སྣང་སྒྲུབ་དུས་མཉམ་པ་མེད་ཀྱང་། གོ་སྐ་ཐ་དད་པའི་སྣང་སྒྲུབ་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྱིང་ཐ་དད་པའི་སྣང་སྒྲུབ་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པཉྩ་ཏ་ཚན་པོ་མཁྱེན་པའི་དགོངས་ཡང་བསྟེད་པར་ཞུ་འཚལ་ལོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དོན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་སྤང་བ་ཁཁ་དེ་ཡིན་ལ། ཐྲེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་གཞོད་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་སྤྱ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ནི། གཞོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིས། །མི་སྐྱེ་བའི་ཐྲེ་ཡི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དེས་པ་སྐྱེས་པས་ཞེས་པས་གཞོད་བྱེད་བསྟན། སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་པས་གཞོད་བྱ་བསྟན། །ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པས་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གཞོད་བྱེད་དེས་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་གཞོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་སྤར་ཡོད་དེའི་ཐྲུན་འགགས་ཏེ། དེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤྱང་བྱ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་སྤང་བྱ་འགགགས་ཏེ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུའམ་གཏན་དུ་སྤངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་གཞོད་བྱེད་

TI656 - 203

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཏིལ་དེ་བོར་ཐྱར་པ་ལ་ནི་གཅོད་བྱ་སྟར་ཡོད་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་ཕྱིས་བྱུང་བས་གཅོད་པས་གཅོད་བྱ་སྟ་ཞིང་། གཅོད་བྱེད་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཕྱི་བ་ཡིན་ལ། ཚ་བྱང་ལྟར་དངོས་སུ་འཕྲད་ནས་གཅོད་བྱ་རྒྱུས་མེད་དུ་བསྟེད་པ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་གསལ་དང་རིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིལ་ཆོས་དུས་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐུད་པ་མི་སྲིད་པས་གཉེན་པོ་ཡོད་པ་ན་སྤང་བྱ་སྐྱེ་མི་རུས་པ་ཉིད་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟངས་གཅོད་བྱ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྟེད་པའི་ཚུལ་གཅོད་བྱེད་དུ་ཅཀྱར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་གྱི་དོར་ཐྱར་པའི་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་མ་ཟད་དེ་ཡང་ཚུལ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མིན། །བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་སྟ་མ་སྟ་མ་ལས། སྟོན་མེད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྟེ། །དེ་ལ་ཚུན་དུ་སྟོན་བཏགས་པ། ཁྱོག་པར་བྱེད་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། ཕད་དང་ནུས་མེད་བསྟེད་པ་སྟེ། །སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅི་བོར་ཐྱར་པའི་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བློའི་ངོ་བོར་ཐྱར་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ནུས་པ་མི་འགོས་ཤིང་མི་ཟུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་ཟུར་ལས་ཀྱང་དོན་འགལ་བཟློག་ཅེས་དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐྱར་པའི་འགལ་བ་ལ་སྟུར་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་

།དཀོན་མཆོག་ཆོས་ཡིན་པ་ཞེག་ལ་འགལ་བ་འཇུག་གི ཤགལ་བྱ་གང་རུང་གཅིག་དཀོན་པོ་དང་། གཅིག་ཏོས་དཀོན་མེད་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚ་གང་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། རྒྱུན་སྤྱི་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འགལ་བར་མི་འཐད་དེ། དོན་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གཞོད་བྱེད་ནི་གཞོད་བྱའི་སྤྱོད་དུ་བྱེད་ཞིང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་། གཞོད་བྱ་ནི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་འཐས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཇི་སྙེད་པ། །དངོས་པོ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་རང་བཞིའི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཤས་མི་ལེན་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལ་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་བཏགས་པ་བར་བྱས་ནས། གཞོད་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་གང་རེགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་འདོད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ཡང་། གང་རེགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་མེད་རེས་ཡིན་པས་འདིའི་གཞོད་བྱ་མི་འཐད་དེ། འདིའི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར་རྒྱུན་གཉིས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚ་གང་གཉིས་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐུག་པའི་ཚ་གང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐུག་པའི་རྟེས་དེ་མ་ཐག་ཚ་རེག་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་པ་ཅན་དང་། གང་རེག་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་ནུས་མེད་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར་

TI656 - 205

ཏུ། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་ཚ་བྱང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱོག་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཅི་ཞེ་ན་གཅིག་བྱེད་ཚ་རེག་རྒྱུས་ཅན་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་གཅིག་འགག་བའི་དོན་ཐྱིས་ཏེ། རྒྱུན་འགག་བའི་དོན་ནི། སྤྱི་ཕྱི་འགག་པ་ཡིན་དགོས། གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་ལ་འགག་བར་བྱས་ན་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གཅིག་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་ལས། གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་དངོས་དེ་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་མིན་ཞེས་པའི་དོན། འདིའི་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་ཡིན་པས་སྤྱི་ལ་ཚོུས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་མེད་དེ། དོན་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱར་པ་ལ་གཅིག་བྱེད་སྤྱ་ཞིང་། ཁྱབ་རྒྱུ་ཡོད་བྱར་པ་ལ་ནི་གཅིག་བྱ་སྤྱ་ལ། ཕན་ཚུན་སྤྱད་འགག་ལ་ནི་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་དུས་མཉམ་དང་སྤྱ་ཕྱི་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཚ་བྱང་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་བྱང་གཅིག་པོ་གཅིག་བྱ་གཅིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཅིག་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཅིག་འགག་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིར་ཚ་བྱང་འགག་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱིར་ཚ་བྱང་ལ་དོན་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགག་བ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་དེས་ལས། དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གཅིད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ

།ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། དཔེར་ན་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་སྟེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྔར་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཇི་བར་རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་རྒྱུན་གཉིས་འགྲོགས་སུམི་རྟང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ཚོགས་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཚ་གྲང་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་གྲང་གཉིས་དུས་མཉམ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་རིགས་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ནི་གཞུང་ཕྱིམར་བསྟུད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དུས་མཉམ་ཡིན་ན། བསྟེན་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཚ་གྲང་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད་དུས་ཀྱི་ཚ་གྲང་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་དེས་ཀྱང་དེའི་དུས་ཀྱི་བྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་གང་ཞེག དེའི་དུས་ཀྱི་བྲང་རེག་དེས་ཀྱང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་དེས་དེའི་དུས་ཀྱི་བྲང་རེག་ནས་མེད་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱག་ཏུ། དོན་ཀྱི་དོ་བོར་རྒྱུར་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ཚད་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དུ་བསྟེད་པ་ལ་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུམ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་ཀྱི་བྲང་རེག་དེ་གྲང་རེག་གི་རྒྱུན་ཕྱིམ་གསྟེད་པ་ལ་ནུས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གྲང་རེག་སྣང་ཅིག་མ་ཕྱིམ་གསྟེད་པའི་ཕྱིར། ཚ་གྲང་སྐྱེ་ཚམ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་

མིན་ལ་པཾ་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ཙེམ་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་སྟེ། རྒྱུན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་མི་རུང་ལ། དེ་ཡང་གང་རུང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གཟུགས་བོའི་བློས་དཔྱད་ན་ཚ་བྱང་སྤྱི་ཙེམ་ནས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་བྱང་སྤྱི་ཙེམ་ནས་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་ཙེམ་ནས་ཚ་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། གང་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཚ་བྱང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད་པའི་སྐྱོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ། གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོགས་ཆོས་ཅན། བྱང་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚ་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚ་རེག་དང་བྱང་རེག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་བྱང་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་རེག་དེ་བྱང་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་མེད་དེ་དང་འགལ། ཡང་རང་གི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚ་རེག་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་རེག་སྔ་མ་དེ། ཚ་རེག་ཕྱི་མ་ནུས་མེད་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླངས་སྟེ། ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ཚ་བྱང་སྔ་མ་ནི་གནོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་རྟུལ་ཕན་ལས་རྟུལ་ཕན། ནུས་

།ཞེས་སྒྲ་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སོ་སོར་ཕྱལ་ན། རྟུལ་ཕྲན་ལས་ཞེས་པས་གཏོད་བྱེད་དང་། རྟུལ་ཕྲན་ནུས་མེད་ཅེས་པས་གཏོད་བྱ་བསྟན། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱེད་ཀྱི། ལས་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚོགས་ནུས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །མདོར་ན་ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཚོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་ཡིན་ན། དེ་ཚོས་དེ་དང་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཏོད་བྱ་བཟློག་པའི་དུས་ནི། ཕྱད་དང་ནུས་མེད་བསྟེད་པ་སྟེ། །སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ལྟོག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཚ་བྱང་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཕྱད་པར་གཏོད་བྱ་གཏོད་བྱེད་མེད། འཕྲད་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཕྲད་པ་ཙམ་ལས། གཏོད་བྱ་གཏོད་བྱེད་ཚ་ཚང་བའི་རྣམ་གཞག་མེད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཚ་རེག་སྟོང་ཟ་ཆ་སྟེ། བྱང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་སྒྱུར་པ་དེ་གཏོད་བྱ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚ་རེག་དེ་གཏོད་བྱེད་དུ་བྱག་ དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚ་རེག་དེ་བྱང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་གང་དང་གང་། ཕྱད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འཕེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བྱང་རེག་སྟོང་ཟ་ཆ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཚ་རེག་ནུས་མེད་དང་། བྱང་རེག་ནུས་ཅན་དུ་བསྟེད། དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་

བྱང་རེག་དེ། ཚ་རེག་སྐད་ཅིག་གཏིས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ན་དང་། བྱང་རེག་སྐད་ཅིག་གཏིས་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་བྱས་ཚིང་། འདིའི་ནུས་ཅན་ནུས་མེད་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་དེས་ཤེས་དེས་གནོད་བྱར་གྱུར་པའི་སྟོབས་དེ་སྟོབས་འདོགས་ནུས་མེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱེད་རྟེས་དཔག་རང་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་། རྟེས་དཔག་སྐྱེ་ཁམའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་དེས་སྐད་ཅིག་གྱི་ལོགས་སུ་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། སྟོང་འདོགས་ནུས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་ནས་རྟེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་རྒྱང་དུ་བྱས། དེ་ནས་སྟོང་འདོགས་ནུས་མེད་འཐོགས་ཏེ་སྤྱི་རྟག་ཏུ་གྱུར་ཀྱི་རྟེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ནི་སྤྱི་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོང་འདོགས་བཟློག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འཐོལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། འཐོལ་བ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ན་གཞོད་བྱ་མ་སྐྱེས། གཞོད་བྱ་སྐྱེས་པ་ན་གཞོད་བྱེད་འཐོགས་ཤིང་དུས་མཉམ་པའི་ཚ་གང་ལ་ནི་འཐོལ་འབྱེལ་གང་གི་ཡང་རྟམ་གཞན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བློ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སེལ་ངོར་འཐོལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞོད་བྱ་ནུས་མེད་དང་། གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གཞོད་བྱེད་ནུས་ལྡན་དམིགས། དེའི་རྟེས་སུ་གཞོད་བྱ་ནུས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས། ཚ་བྱང་ལྷ་བུ་ལ་མཆོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འཐོལ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། འཕེལ་པ་བཞིན་དུ་འཐོལ་བ་ཡང་། །དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད། །རྟམ་པར་རྟོག་པས་སྟོང་པཉིས་རྟོས། །འཐོལ་བ་

།ཉི་དུ་རྣམ་པར་བཞག །སྣང་དང་མི་སྣང་མ་གཏོགས་པ། །འགལ་བ་དེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ན་སྐྱོན་བཏགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འཐུབ་ཀེ། འབྲེལ་པ་དང་འགལ་བ་དོན་ལམ་གྱུབ་མཉམ་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག འབྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་སྤྱི་ཁྱོད་དུ་གསལ་བས་སྐྱེལ་ནས། འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་སྐྱོན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱོར་འགལ་བ་ལ་སྐྱོན་བཏགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་ལ་དོན་ཀྱི་ངོ་བོར་ཐྱུར་བ་དང་། ཏློའི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེས་པ་དང་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་ཡོད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཏློའི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་འགལ་བ་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ལ་འཇུག ཅེས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་འབྲེལ་པ་དང་ཡང་མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལ་དོན་དང་ཏློའི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་འབྲེལ་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ལ་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་རྟོག་པས་སྐྱོན་བཏགས་ཡིན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་བྱ་གསལ་སྟ་བཀོད་ནས་གཞོད་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག མེ་ཙམ་དྲགས་སྟ་བཀོད་ནས་གཞི་དེར་བྱང་རེག་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པས་མེ་སྐྱོས་ཆེན་པ་དྲགས་སྟ་འགོད་པ་ཡིན་ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག སྐྱོས་ལྷན་དྲགས་སྟ་བཀོད་

ནུ། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྱུབ་པས་མི་འཐད་ཅེར་བ་བྱུང་ཡང་། རང་ལུགས་ནི་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གཞི་དེར་རང་གི་འགལ་རྒྱུའི་གྲང་རེག་མེད་པར་སྣང་ནུས་པས། མེ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་འགོག་ལ་མེ་ཙམ་ནི། །མ་དེས་སྟོབས་ལྡན་མི་འགྱུབ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་ལྡན་འགོད་ཅེས་ཟེར། །རང་གི་ངོ་བོ་མེ་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཚན་གཞི་ནི་མེས་ཁྱབ་པར་ཚོན་པའི་ཡུལ་ཅན། རང་གི་འགལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་ཚོན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་དུ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་ཞེ་ཀྱང་ཐོབ་པས་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་མཚན་གཞི་དེ་རེགས་འགྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤྱང་འགལ་ལ། འགལ་བ་འཇོག་པའི་གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འགལ་བ་དངོས་སུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་དད་ཕན་གནོད་འབྱེད་དང་འགལ། །གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཙམ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་ཐ་དད། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐ་དད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་དད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྱེལ་པ་སྟེ། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་སེལ་དོར་མེ་དང་དུ་བ་འབྱེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགལ་བ་གང་ལ་འཇོག་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་ཙམ་ཀྱི་འགལ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀ་བུམ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གང་ཞེག ཆོས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་དེ་ལྟན་ཚིག་མི་གནས་འགལ་དང་བླུས་ཕྱེ

།འདི་ཙམ་ཚུན་སྤྱངས་འགལ་གྱིམཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་འགལ་དང་། ཚན་ཚུན་སྤྱངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་མིན་འགོག་པ་དེ་རང་མིན་དེ་དང་དངོས་འགལ་གྱིམཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་འགལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། རྟག་མི་རྟག་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་མིན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་པ་དེ་རང་མིན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དང་བརྒྱུད་འགལ་གྱིམཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱེད་འགོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་དངོས་དང་ལྡོག་བཅས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དུམ་ཡོད་དོ། །འོན་སྟོ་སེར་དང་ཀ་བུམ་སོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་གཅིག་ཤེས་ཡིན་པ་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་འགལ་དང་ཚན་ཚུན་སྤྱངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་ལྟ་བུ་སོགས་ཚན་ཚུན་སྤྱངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚན་ཚུན་སྤྱངས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚན་ཚུན་སྤྱངས་པའི་སྟོ་སེར་སོགས་འདི་དག་ཚན་ཚུན་ཡོད་པའམ་ཡིན་པ་འགོག་ན། སྣང་རྟོག་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བར་སྣང་རྟོག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་ཡིན་པར་སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དཔྱིས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་རྩ་བར་ཕན་ཚུན་སྤྲད་པའི་དངོས་པོ་གཉིས། །ཡིན་པ་སྣང་རུང་མེད་པས་ཁེགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕན་ཚུན་སྤྲད་འགལ་ནི། དངོས་འགལ་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འགལ་ཟླ་འགོག་པ་མེད་ཀྱང་། བརྒྱུད་འགལ་ལ་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྤྱོར་བས་འགལ་ཟླ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇ་བར། ཕན་ཚེན་སྤྲད་འགལ་གཅིག་པ་བཀག །དེ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་ཀྱིས་འགོག །ཅེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོར། །ཡུན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་དངོས་འགལ་ཀྱིས། །ཁྱེད་པར་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྟགས་སུ་སྤྱོར་བས་འགལ་ཟླ་འགོག་པར་ནུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆོས་གཞན་དེ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་དེ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། གསུངས་པ་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། འོན་ཏྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་སྡེང་དུ་རྟག་པ་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱའི་སྡེང་དུ་རྟག་པ་ལ་དངོས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་དང་དེ་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ན། བརྒྱུད་འགལ་ལ་བཏེན་པའི་རྟགས་

།།ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཊ་ཚན་གྱིས། ཕན་ཚུན་སྤྲངས་པའི་དངོས་འགལ་རྣམས་འགལ་བ་གོ་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འགལ་བ་ཇི་སྙམ་སྙོམ་ནས་འགལ་རྟེན་གཞི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། སྐྱམི་ཇི་སྙམ་སྙོམ་ནས་སྐྱེ་བོ་དང་ཐ་དད་པའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། དེ་ཁ་ཅིག་ལ་འགལ་བར་འདོད་གས་པའི་ཚུལ་མཚན་ནི། སྐྱམི་ཇི་ཏོག་གས་ཀྱི་རྟེན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཤིང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེ

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པའི་དངོས་འཐལ་གྱིས་འཐལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དངོས་འཐལ་དུ་སོང་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དང་འཐལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་གསུམ་ཤུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁས་བླངས་འཐལ་བས་གོ་མི་ཆོད་པར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། གཞོད་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འཇུག་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་འགལ་ན། དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཀྱང་མར་དེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟ་ན་དེ་དེ་ལ་འཐེལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རིགས་གཏེར་ལས་ཐུབ་ཐོན་གྱི་བཞེད་སྲོལ་གསར་པ་བཀོད་སྣང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་གཟུ་བོའི་ཐྲོན་དཔྱད་ནས་ལན་རིམ་བཞིན་འབྱལ་བས་གསལ་ཞིག ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པའི་དངོས་འཐལ་རྣམས་འཐལ་བ་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་འཐལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཐལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རིགས་ཐིགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཐལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཐལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཐལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། རིགས་ཐིགས་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག

།།ཐུབ་ཅིང་ཐུབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་རྟག་པ་སྟེ་བཅོད་ནས་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་འགལ་བ་མིག་ཀྱི་རྟག་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་རྣམས་ལ་ཡང་གཅིད་བྱེད་རྟག་སྟ་བཅོད་གཅོད་བྱ་འགོག་པའི་རྟག་ཡང་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་གཅིད་བྱེད་ནུས་ལྡན་ཐུབ་རྟག་སྟ་བཅོད་གཅོད་བྱ་ནུས་མེད་འགོག་པའི་རྟག་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མཐུན་པས་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་གཅོད་པའི་སྐོན་ནས་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་ཉིད་ཡར་མིང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐོན་ནས་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་ཉིད་ཡར་འཐུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐོན་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྐོན་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཅོད་བྱེད་འཐུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད། ཉེ་དུ་ཐལ་ཏེ། ཐུབ་ཅིང་ཐུབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་རྟག་སྟ་བཅོད་གཅོད་བྱ་འགོག་པ་ལ་འགལ་བ་མིག་ཀྱི་རྟག་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་རྣམས་ལ་ཡང་གཅིད་བྱེད་རྟག་སྟ་བཅོད་གཅོད་བྱ་འགོག་པའི་རྟག་ཡང་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཐྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མཐུན་པས་འཛིན་སྐྱངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་གཅོད་པའི་སྐོན་ནས་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་ཉིད་ཡར་མིང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐོན་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་སྐོན་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཅོད་བྱེད་འཐུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད། ཉེ་དུ་ཐལ་ཏེ། ཐུབ་ཅིང་ཐུབ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཕག

ཡིན་པ་ནི་གཞུང་དེའི་དོན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་བའི་ལུང་སྦྱོར་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །ཅེས་གསུངས་པ་དྲངས་པ་དང་། རང་གི་ཞེ་འདོད། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་། ཚད་མས་གཨོད་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད། ཅེས་སྨྲར་ན་ལེགས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིགས་གཏེར་དུམ་ཟད་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཡང་ཆོལ་བར་སྣང་སྟེ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་པས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་སྟེ། །ཞེས་པས། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་བསྟན་པ་ཟེད་རང་ཉིད་དགོས་པས་རྣམ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཟུང་པར་མེད་པ་ལ། རིགས་གཏེར་ཀྱི་དེ་ལ་ཤུང་པ་ཕྱི་མ་འདོན་པ་བསྒྲུབ་བ་དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཤུང་པ་ཕྱི་མའི་ཚབ་ཏུ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ཀྱི་གཏེར་ཕྱིར་སྟེ་ཞེས་པ་འབྱུང་རིགས་ཤིང་། མི་འབྱུང་ཁ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟླུད་ཀྱི་འགལ་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཚད་མས་གཨོད་འགལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས། རིགས་གཏེར་ལས་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་འགོག་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཞིང་ཚད་མའི་གཞུང་ཀུན་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འདི་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགལ་བ། རིགས་དེས་དང་འགལ་བ། རིགས་ཐིགས་དང་འགལ་བ། ལྟ་དབང་བློ་དང་འགལ་བ། རྒྱུན་མཐའ་ཡོ་དང་འགལ་བ། ཆོས་མཆོག་དང་འགལ་བ་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ལ་

།།ལགས། །གསོལ་བཞིན་ངོ་བོར་སྟེ། །ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཕྱིར་ཡང་། །དེས་འགྲུར་དང་ནི་ལྡོག་བཅས་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདིའི་ཚིག་ཤད་དང་པོས་དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་ནས་ཚིག་ཤད་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་ངོ་ལྡོག་ཅེས་གཟི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤྱད་འགལ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། ཐྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྲ་ཕྱི་གོ་ལྡོག་པར་ཡང་འགྲུར་ཏེ། ཐྱེད་ལྡར་ན་ཚད་མས་གནོད་འགལ་སྤྲོན་ལ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་འདིར་དངོས་འགལ་སྤྲོན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ནི་དངོས་འགལ། འགལ་བའི་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་དབྱེ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ནི་ཞེར་བྱུང་གི་དབྱེ་རིར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྐྱེ་དང་བཅས་རྟེས་ལ་ཟུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྐྱེའི་ནུས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བ་སྤྲ་མ་དངོས་འགལ་འགལ་བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་ཤུགས་ལས། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡང་འགལ་བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་དགོས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་དེས་ལས། དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བར་གཟོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་པ་ལས་འདོད་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ནས་ཀྱང་སྐྱོང་ངོ། དེས་ན་འདི་ན་གྲངས་བའི་རེགས་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་པས་ལྟས་ཚིག་ཤད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་

ཡ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཕན་ཚུན་སྐྱང་འགལ་བསྟན་ནས་ཚད་མས་གཅོད་འགལ་སྟོན་པ་ན་དེའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་པར། ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱས་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷོས་པ་དང་དེས་པའི་དོན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྣམ་དེས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ན་སྐར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྐྱང་འགལ་འགལ་བའི་དབྱེ་བའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་དུ་ཚད་མས་གཅོད་འགལ་ཞར་བྱུང་གི་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དེས་རྩ་བར། ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཤུང་པ་གསུམ་རྣམ་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སུ། ཚད་མས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། །ཁྱོས་བཅས་དང་ནི་དེས་དོན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཚད་མས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མས་གཅོད་འགལ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་སྐྱོ་སྐྱོས་པའི་ནུས་པ་འདོད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཕིགས་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཚངས་བམེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་སྟེ་གང་པ་དང་དྲྭ་བའི་རེག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཅིག་གི་གཅིག་སྐྱེས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནའི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདི་དག་རིགས་གཏེར་ལས། འགལ་རྐྱེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་སོགས། །ཚོགས་བཅད་གཅིག་གི་བསྟན་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞེག རིགས་གཏེར་ཀྱི་ལ་ཞྭེད་ཀྱིས་

།བཀའ་སྩོན་ཕོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟམས་ཀྱི་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་སྨྲ་ལ་དངོས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཕན་ཚུན་སྤྱད་འགལ་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟའི་འགྲེལ་པར། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་བྱ་སྨོས་ཏེ། རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་ཅན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་བ་དང་དྲྭ་བའི་རེ་ཤ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཕན་ཚུན་སྤྱད་སྟེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་ནི་གཅིག་ཤོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་གཉིས་སུ་དེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འགལ་བ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་གཅོད་འགལ་ནི་ཞར་བྱུང་བརྒྱུད་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་པ་ལས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། །པརྒྱུད་པས་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རེས་འགའ་བ་དང་ལྡོག་མེད་བཞིན། །དངོས་པོ་གང་ལ་ལྡོག་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རེས་འགའ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་། ལྟ་པ་ནི། ཚངས་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྒྱན་གྱིས། རྗེ་ལྷར་ཡན་ཆུན་གནོད་པས་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚངས་མས་གནོད་པས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྟོས་པ་མེད་པའམ། འམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ཆུན་འགལ་བ་ཡིན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འམ་པར་འགྱུར་བ་དག་འགལ་བ་ནི་ཡན་ཆུན་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚངས་མས་གནོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འཕེལ་པ་འདིས་ཡན་ཆུན་སྤྲངས་པའི་དངོས་འགལ་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚངས་མས་གནོད་འགལ་ཡང་འགལ་བར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་ཅི་ཟུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འཕེལ་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འདོད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཚངས་མས་གནོད་འགལ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅེས་སྨྲས་ན་ལེགས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚངས་མས་གནོད་འགལ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཆུན་འགལ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཞར་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ན་རྒྱུན་མ་ཁན་པའི་བཞེད་པས་ཕན་ཆུན་སྤྲངས་འགལ་དངོས་ནི་དངོས་འགལ་ཉིད་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཚངས་མས་གནོད་འགལ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་འགལ་བ་གཞན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་སྣང་སྟེ། ཕན་

།ཚུན་སྦྱངས་པ་དངོས་ལ་ནི། །རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པས། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་དངོས་དང་། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་དངོས་དེ་དངོས་འགལ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་འགལ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྒྱུ་དངོས་ལ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་དངོས་དང་རྒྱུ་པ་བྱས་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པས་དེས་པ་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ལྟོས་པ་དེས་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་ལས་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དེས་པ་ལྟོས་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་དང་མི་རྒྱུ་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅོད་བྱ་གཅོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་པ་མི་རྒྱུ་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་དང་། མི་རྒྱུ་པ་ཡང་རྒྱུ་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་གཅོད་པས་འགལ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གཅོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་འགལ་བ་རྣམས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། མཚན་གཞི་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་ལྟ་བུ་སོགས་དངོས་འགལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུད་འགལ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་འགལ་ཡང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྦྱངས་པར་མཚུངས་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྲང་རྩི་བའི་བྱས་པ་རྣམས་ལ་སྦྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱས་

TI656 - 223

པ། ཞེས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པར་གྱུར་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་དུ་འཇོག་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པ་གང་ཞེག འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་པོམ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་གང་ཞེག འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་མཚུངས་སོང་། དྲུག་པ་ནི། ཚོས་མཚོག་གི་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་ཐ་དད་བ་དང་། དོ་བའི་རེག་པ་དག་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་འགགས་པར་སྐྱེད་ལ། གཞན་སྐྱེས་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ཡུལ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་སྦྱངས་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོམེད་པ་མཐའ་དག་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འཕེལ་པ་འདིས་འགལ་བ་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྦྱངས་འགལ་གཉིས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་གང་ཞེག འགལ་བ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་གར་མ་ཁས་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཀུན་རིག་པའི་གཏེར་ཁྱི་དཔུང་གཉན་དུ་མཁྱེན་གཅིག་ཏུ་བཏུངས་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཞུགས་ཡོད་པ་འདི་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་ཁྱིས་མི་གཟིགས་པར། དོན་མེད་

།འོལ་ཚོད་ཀྱི་དཔྱད་པ་མང་པོས་འཛམ་དབུངས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རང་དགར་ཟོལ་བ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་སྐུན་ནག་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པ་དེར་ཟད་དོ། །རྣམ་འཕྲོལ་ལས། ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྨྲོས་ཏེ། །ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་འཆད་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། གལ་འགལ་ཏེ། རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་དང་རྟགས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་སྡུམ་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་ན། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་ཕྱིས་མ་དེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ལ་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱུད་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ལ་བརྒྱུད་འགལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་ལྡན་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་རུང་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱུད་འགལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚད་མའི་རྒྱུ་གཞུང་གང་ནས་གསུངས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ལས་བརྒྱུད་པའི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི་ཆོས་གཞན་ཀྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དངོས་སུ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱུད་ནས་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲེལ་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པས་ཡང་གནོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཡིན་

ནུ། བརྒྱད་འགལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་འགལ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་བརྒྱད་འགལ་ཡིན་པ་དངོས་འགལ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་འགོག་པར་སྣང་ཡང་གཞི་མེད་ལ་འགོག་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་གཉིས་ཀར་ཁས་ཀློན་པ་ནི། དངོས་འགལ་དུ་མ་སོང་གསུངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་གྱིས་སྒྲིབ་གཡོགས་ཙམ་སྟེ། ཁས་བླང་འགལ་བ་ལ་ཡང་ཁས་བླང་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། དོན་གྱི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླང་བ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ནི་དེ་དོན་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་འཇུག་པ་གཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་དངོས་དང་། བདེན་དངོས་དང་། བདག་ཡོད་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱད་འགལ་གྱི་གནོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། བདག་དང་ཕུང་པོ་དང་། དངོས་པོ་དང་། བདེན་དངོས་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྣལ་མར་དེས་ན། རང་ཉིད་ལ་འགྲེལ་དགོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་རྣལ་མར་

།ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིགས་ཤིང་ཆགས་མར་དེས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འཛིགས་ཤིང་གི་ཚུལ་གྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཕྱི་གསོ་བྱེད་ནི། གསོ་བྱ་དང་འགལ་གསོ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་འགལ་ལ། །འགལ་ཟླ་གཉིས་ཀ་ཡན་ཆད་གསོ་བྱེད་བྱུང། །ཚད་མས་གསོ་བྱེད་འགལ་འགལ་ཟླ་གང་རུང་གཅིག གསོ་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ་ཟླ་གཞན་དང་མཚུངས། །གསོ་བྱ་རྣམས་མེད་བསྒྲུབ་ལ་གསོ་བྱེད་བྱེད་དུ། །གསུངས་པ་ཚ་གང་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ལ། །དགོངས་ཡིན་འགལ་བ་གཞན་ལ་དེ་མི་འཐད། །ཚ་གང་གཉིས་ལ་གསོ་བྱེད་བྱེད་རྣམས་ལྟན་ཐྱེས། །གསོ་བྱ་རྣམས་མེད་བསྒྲུབ་ལ་གསོ་བྱེད་བྱེད་དང་། །གསོ་བྱ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དུ་བྱེད། །དེས་ན་རྒྱུན་རྣམ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཐྱེས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འགལ་མིན་གཞུང་གི་དོན། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱུན་འགལ་མི་འཇོག་ན། །སྐད་ཅིག་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་འཕྱེད་བ་རིམ་སྐྱེ་ལ། །རྒྱུན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དཀྲག་སངས་འཇམ་དབྱངས་གསུང་དང་འགལ། །ཚ་གང་སྨྲོ་ཙམ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། །སྟོབས་ཆེན་སྟོབས་ཆུང་འཕྲད་པའི་སྐད་ཅིག་མ། །གཉིས་པར་སྟོབས་ཆུང་ནུས་མེད་གསུམ་པའི་ཚེ། །སྟོབས་ཆུང་ནུས་འགགས་གཅིད་བྱ་ལྟོག་པའི་དུས། །དེ་ཚེ་གཅིད་བྱེད་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲད་བ་ནི། །མ་ནུས་དེ་ལ་གཅིད་བྱ་འགགས་པ་དང་། གཅིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་མངོན་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས། །ཚུལ་འདི་མ་གོ་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་དོན་ལས། །གཞན་དུ་འཕྲལམས་རྣམས་ལེགས་ཅཧཏ་འདིར་རྗེས་ཞུགས། །

འཁོར་བ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་སོང་ཚོད་ཀྱིས། ཐབས་དུ་བྱས་ཡིན་འཕེལ་པ་བཞིན་དུ་ནི། མ་རིག་འདི་ལ་བཅམ་པོའི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཡིས་ངོ་བོར་ཐྱུར་པ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། མི་ཡིས་བྱང་རིག་འགོག་པ་སྟོབས་ཆེན་པ། མེད་ཀྱང་མེ་ཚམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱིས། འཁོར་ཟློའི་གང་རིག་པ་ཡང་དག་རྟགས། ཕན་ཚུན་སྐབས་བའི་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་དང་། ཞེར་བྱང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་སུམིང་གི་དབྱེ། དང་པོ་སྐང་འགལ་ཉིད་དུ་རིགས་གཉིར་དང་། རྒྱན་ཀྱི་འཕེལ་པར་གསུངས་ཡིན་ཤུགས་དེ་ལས། ཕྱི་མ་ཕན་ཚུན་སྐང་འགལ་དངོས་མིན་པར། ཀླུབ་ཏེ་དམྱོད་ལྡན་གཟུགོ་དམྱད་ན་རྟོགས། འགལ་ལ་དེ་ལྟར་འགལ་པ་རྣམ་གཉིས་སུ། དབྱེ་བར་རྣམ་འཕེལ་རྣམ་དེས་རིགས་ཕིགས་སོགས། ཆོས་བྱགས་གཞུང་ན་དངོས་བསྟན་གསལ་བར་བཞུགས། དེ་ཡང་ཡུལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆོས་མཆོག་དང་། ལྟ་དབང་ཐྱོ་སོགས་འཕེལ་བྱེད་ཚད་ལྡན་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་གསུང་བཞིན་འཇམ་མགོན་སྐྱ་པས། རིགས་པའི་གཏེར་དུའང་ཇི་བཞིན་གསུངས་པ་ལ། རིགས་གཏེར་ཉིད་ལ་སྟོང་འདོད་མཁས་པ་འགས། མ་འཕེལ་འགལ་བའི་དམྱད་པ་མང་སྟང་བ། ཆོས་བྱགས་དགོངས་འཕེལ་བཅས་དང་འགལ་མིན་ནམ། ལུགས་གཞན་ཕྱི་རོལ་སྐྱར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཞན་ཀྱིས་སྐྱབ་འདི་ཅི་འགྱར་ལེགས་པར་སོམས། དེ་བས་གཞུང་འདིར་རྟག་ཏུ་གུས་པ་བྱོས། །འཁོར་བའི་རྩོགས་ཚུལ་ཁཁད་ཟིན་ཏོ།། ❀ ।।མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཁཁད་བྱའི་གཞི་བཟང་ནས། སྐབས་དོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རིགས་གཞུང་བཞིན། སྟོན་མ་ཁས་ལེགས་ཁཁད་ལྟ་ཡིས་རྗ་བོ

།།ཞེས། །སྲིད་གསུམ་ཁྲག་མཛད་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན། བྱ་བྱག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེས་བར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟོག་གསུམ་ཀྱིས། །ཁྱབ་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤད།། །།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་རྟག་མི་རྟག་དགག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཐལ་ཆ་ཀུན་ལ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བོ་དོན་གམཐུན་ཀྱིས་ཞེན་དུ་རུང་བ་ནི།། མཚོན་བྱ་རང་རང་གི་རྣམ་པ་དང་། མཚོན་པའི་གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བ་ནི་མཚན་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚམས་སྦྱར་ནས་ཚོས་གསུམ་འདི་འཆད་པ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དོ་ཤེ་དོས་བཟུང་བ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི་གང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པ་དོན་ཚོས་ཏེ་ནོག་ལྷོག་ཤལ་ལྟ་བུའོ། །མཚོན་བྱ་ནི་གང་གོ་བར་བྱ་བ་ཐོབ་ཆོས་ཏེ། བ་གླང་གི་ཐ་སྐད་ལྟ་བུའོ། །མཚན་གཞི་ནི། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཏེ། ནོག

སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་མཚོན་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་དོན་ཡིན། མཚོན་བྱ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནམ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཚོས། །མཚོན་བྱ་གོ་བྱ་བྱེད་ཡི་ཚོས། །མཚན་གཞི་གོ་བྱ་རྟེན་གྱི་ཚོས། །དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ནི། སོང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གསུམ་ཀ་འདུ་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཚ་ནས་མི་འཕྱུར་གྱི་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་ནའདིར་དཔོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་ཚོས་སུ་བཤད་པས་སྒྲོམ་བཏགས་པར་རྟག་ཡོད་དུ་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། འདིར་མཚན་ཉིད་དོན་ཚོས་སུ་བཤད་པ་དང་། འོག་ཏུ་ཡང་། མཚན་མཚོན་གྲངས་མཉམ་ངེ་བོ་གཅིག །རྟག་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་དེས། །ཞེས་མཚན་ཉིད་རྟག་པ་རྣམས་ཀྱང་སེལ་དེའི་རྟག་ཡོད་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་ཚོས་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་དེའི་ལྷུག་ལྷིར་བ་དེ་སེལ་དེའི་དོན་ཚོས་དང་སེལ་དེའི་རྟག་ཡིན་ཞེང་། སེལ་དེའི་ལྷུག་ལྷིར་བ་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་བྱར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་དོན་ཚོས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ནས་བཤད་ལ། སྒྲིར་མཚན་མཚོན་གང་དང་གང་དོན་ལ་གྲུབ་ན་གྲུབ་མཉམ་དང་། སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ན་ཡིན་

།།ཞེས། །མཉམ་ཡིན་ནོ། །པཾ་ཆེན་གྱིས། འདིའི་མཚན་མཚོན་ཆོམ་ཚོད་དུ་བཞེད་ཅིང་། ཆོམ་ཚོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་སྟེར་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་མིང་ཡིན་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆོམ་ཚོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་མིང་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། མིང་ཡིན་ན་སྒྲ་སྟེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆོམ་ཚོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་གྲུར་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀ་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འཛོག་པར་གཞན་སེལ་དུ་གསུངས་བཞིན་དུ་ཟྱེད་ཀྱི་འདི་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ལ་བཞེད་པ་མིན། སྔར་བྱངས་པའི་འགྲེལ་པ་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཨཱདྱ་པ་སོགས་གསུམ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་གསལ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དུ་ཟྱེད་ཀྱི་འདི་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་ལ་བཞེད་པ་མིན། བཤད་པའི་ཚུལ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཇས་ཡོད་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཕྱ་མ་ཆེན་པོ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་ཉིད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། གཙོང་ནག་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལའང་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་དང་འདྲ་བར་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་དགོས་ཟེར་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་རྣམས་ནི། མཚན་ཉིད་ཇས་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཐུགས་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་འཐད་

དེ།། རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་མ་དེས་པར་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་མཆོག་བྱ་དེས་པ་ཡོད་དམ་མེད། དེས་པ་ཡོད་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཆོག་བྱ་གོ་བར་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་དེས་པ་མི་སྲིད་པས། དེའི་འགྲོས་ཡར་རིམ་བཞིན་བརྟག་པས་མཐར་རྫ་བའི་མཚན་ཉིད་དེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འཛོག་རྒྱུ་ནི་མ་དེས་པར། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན། ཡང་ཁ་ཅིག བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མ་འབྲེལ་བའི་ཞེན་རྟོག་མེད་ན། ཤེས་བཟློད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་གཉིས་པ་ཡིན་པས། བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐ་སྙད་གཉིས་པ་དེ་ཐ་སྙད་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་ཐ་སྙད་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བའི་འདོད་པ་བཟློག་པ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཞེན་ཏུ་ཞེག་ཅེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཤེད་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཡལ་གྱ་དང་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཡལ་གྱ་ལོ་འདབ་གཉིས་པ་མེད་ན་དེ་ཤེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་ལ་ཡང་ཡལ་གྱ་ལོ་འདབ་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། རང་ལུགས་ནི། ཡལ་གྱ་དང་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་ལས་མཚོན་བྱ་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ། ཇོག་ཤྱོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་ལས་མཚོན་བྱ་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་ནི། ཤིང་དང་བ་

།།ཞེས། །བློང་སོགས་ཀྱི་བརྡ་དང་། ཡལ་གა་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཕེལ་བར་ནམ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཐ་སྐད་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོལ་བ་མཁས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བརྗོད་དགོས་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐ་སྐད་འགྱུར་ལ། ཆོལ་བ་བློན་པོ་ལའོག་ནས་འཕྱང་བའི་ཐ་སྐད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སྨོས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྨོས་བ་རྣམས་བཀོད་པས། བརྗོད་བྱའི་འཁོར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ནོག་ལྷོག་ཤལ་གྱི་དོན། གཉའ་བར་ཤའ་འཕྲུངས་པ་དང་། མགྲིན་པར་པགས་པ་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས་བརྗོད་བྱའི་དགོས་པ་སྨིད་དོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོལ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་དང་། པཾ་ཆེན་གྱིས། ཆོལ་བ་བློན་པོ་ཁོ་ན་ལ་བཤད་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་སྒས་རབ་འབྱམས་པས་མཁས་བློན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོང་ནས་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་ཡང་སོང་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐ་སྐད་འགྱུར་བ་དེ་ལ། གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་བཀོད་པ་ལ། མ་ལྷོས་པར་འཕེལ་པ་དྲན་ནས་ཐ་སྐད་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དང་། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྷོག་རྟགས་སུ་ཟོད་པའི་ཐ་སྐད་འགྱུར་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོར་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་ཀྱི་འཕེལ་པ་རྟོགས་པ་ན་ཐ་སྐད་འགྱུར་པ་དང་གཉིས་སུ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་འཕྲོལ་

TI656 - 233

བདར། མཁས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱིའོན་མཐོང་ཚམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ལ། བློན་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་ཟོད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ཏུ་ཡང་། མཚན་གཞི་དང་ནི་མཚོན་བྱ་ཡི། །འབྲེལ་པ་མཁས་པས་མཐོང་བས་ཟློག །སྒོ་སྣང་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་དོན་གཅིག་པས་གཞུང་འོག་མར་ཚོག་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་མཁས་བློན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚོག་ཤད་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བར་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་གི་བབས་སྐྱེགས་པས་རྟོགས་ནུས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་བློན་པོ་ལ་འགོད་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། །སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །གཉིས་ཀའང་སྤྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག །བཞི་པ་ཕན་ཚད་དགོས་ནུས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ལ་སྤྱི་དེ་སྤྱོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྤྱོར་བ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་ལ་ཡང་། བྱེ་བྲག་གི་སྤྱོར་བ་དང་། སྤྱི་དེ་སྤྱོར་བ་གཉིས། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་གཉིས་ཀའང་སྤྱོར་བ་གསུམ་པར་མཐར་ཐུག་ཅིང་། སྤྱོར་བ་བཞི་པ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་ནུས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ལ་སྤྱི་སྤྱོར་སྤྱོར་བ་དང་པོ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྤྱོར་བ་སྤྱོར་བ་གཉིས་པར་བྱས་པས། རྟགས་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་གཉིས་པོ་གང་ཟས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྟགས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་གསུམ་པ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ་བས་ངོ་བོའི་སྤྱོ་ནས་རྟགས་ལ་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་སྟེ། འདིར་བསྟན་སྤྱོར་བ་

།།ཞེས་ཀུ་དེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་འདང་སྟོང་བ་གསུམ་པར་ཐུག་ཅེས་པའི་དོན་འཁྲུལ་པ་མེད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ཁུང་འདིའི་དོན་བསྒལ་པར་འབད་ཀྱང་མི་རྟགས་སོ། །སྟོང་བ་དེ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྔར་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ན་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཆོལ་བ་དེ་དབང་རྟོག་མཐས་པ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་དུ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འཛེལ་པ་དེས་ཏེ། ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་བ་འདི་དག་འགོད་མི་དགོས་པར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འགོད་ཡུལ་གྱི་ཆོལ་བ་དེ་ཟུན་པོ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྣང་བ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྟོང་གྱི་དག་འགོད་པར་བྱ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་སྙམ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའང་ན་ཁྱས་པ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོང་བ་བཀོད། སྟུ་སྟོང་དེ་བཀོད་པས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེན། གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བརྡ་སྦྱར་ཏེ། དེའང་ན་ཡལ་གལ་ལོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་བཞིན། ཞེས་པའི་སྟེའི་བརྡ་དྲན་གྱི་སྟོང་བ་བཀོད། དེ་དག་བཀོད་པས། དུ་བ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་རེས་ཀྱང་། བྱེ་བག་དུ་ལྷན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་

སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་དེས་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཤེས་འདོད་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་ནས་སྣར་ཡང་འདྲི་བ་ན། གང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཞིན། དུ་བ་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོར་བ་བཀོད། དེ་བཀོད་པས། དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པའི་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡིན་འདྲི་བ་ལ། གང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་བདུ་སྒྲུབ་ཀྱི། དེས་ན་ཡལ་གལ་ལོངས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བདུ་སྒྲུབ་ཀ་ཞིན་ཞེས་པའི་ཁྱེད་དུ་བྱ་བ་གོང་དུ་བཀོད། དེ་ལྟར་དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་བཀོད་པས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་ཤེས་དོར་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འཁེལ་པ་རྟོགས་ནས། ལ་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཤིན་ཏུ་བློ་ལོ་ད་དུང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཤཱཀ་ནས་ཀྱང་བརྟེན་གྱི་འཁེལ་པ་ཤེས་པར་བྱེད། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་བར་དུ་ཤཱཀ་ནས་ཀྱང་བརྟེན་གྱི་འཁེལ་བ་མ་གོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་དེ་དག་འགོད་པའི་ཚོར་མ་སྟ་ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲིའི་བརྟེན་གྱི་སྒྲོར་བ་གཉིས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་བ་གསུམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་བརྟེན་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོར་བ་བཞི་པར་བྱུང་ཡང། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་བའི་གཙོ་བོ

།སྒྲིབ་བྱེད་བཞག་གི་སྒོར་བ་གཉིས་སོ་སོར་བྱའོ་སྙམ་བརྟད་ནས། བརྟན་པ་ཐུབ་ཀྱིས་ཞེར་བྱུང་གི་སྒོར་བ་ཡིན་པས་བྱའོ་སྙམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བྱངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོར་བ་གསུམ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་ཤེད། འགོད་པའི་གོ་རིམ་ཀྱིས་སྒོ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒོར་བ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །འདིར་པཊ་ཆེན་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒོར་དང་བྱེད་བྱའི་སྒོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བྱ་ཏུ་ཟླ་ཚེ་རབ་ལམ་སྟེ་བྱས་ཏེ་བྱ་ཏུ་ཟླ་ཚེ་རབ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བ་དང་པོའོ། །ཏུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུགས་གསུམ་ཚང་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་པའོ། །གང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བརྗོད་བྱར་ཉེ། དཔེར་ན་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྗོད་བྱར་བ་ཞེན། ཞེས་པའི་གསུམ་པ་སྟེ། ཉེ་བྱག་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། འདིའི་དངོས་སྨན་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་ནད་ཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།ཿ སྔར་ལམེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའམ། སྐྱེས་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ཟེན་པའི་ཚེ་བཏུས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ལས་ཀྱང་རྟགས་སྒྲིབ་བ་འདི་དག་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ལས་བཅད་འདིའི་སྐབས་ལ་བྱ་འོན་ཀྱང་སྐྱེས་ཟེར་བྱུང་པ་ལ་ཐ་ན་ཞེས་དང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲིབ་ལ་འགྲེལ་པར་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སྐྱིར་གཏན་ཚིགས་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེ་བྱག་ཏུ་

སྤྲོས་བའདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་བཞིན་དུ། དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངེས་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་སྤྲོས་བ་དང་པོ་ཡིན་ན། འཕེལ་པར། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་འཁྲུངས་མི་རིགས་པར་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་མེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་འཁྲུངས་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྲོས་དང་པོ་དེ་ངོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྤྲོས་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགག་ཏུ་བཀོད་པའི་སྤྲོས་བཞིག་དགོས་པས། ལ་མེ་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུས་མི་ཚོགས་སྤྲེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་འདིར་བསྟན་སྤྲོས་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཏན་ཚིགས་དང་སྒྲུབ་དགག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་བ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་ནི། སྔར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་བ་བློ་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་ནོག་ཡོག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནོག་ཡོག་ཤལ་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དུ་བཀོད་པ་ན། རྟོལ་བ་མ་ཁས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཇེལ་པ་དེས་ཏེ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་བ་བློ་གི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པས། ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་བ་འདི་དག་མི་དགོས་ལ། ཁྱབ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བཀོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ནོག་ཡོག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ཀྱི་སྟེང་དུ། མཚོན་བྱ་བ་བློ་གི་ཐ་སྙད་མི་རྟོགས་པས་

།།ཞེས་སློབ་ཤལ་འདུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཐ་ཚམ་གྱི་སྐོ་ནས་དེའི་ཆུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། གང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུབ། དཔེར་ན་ལྟོ་ལྗིར་ཞབས་ཞུམ་བཞིན། མོག་སློག་ཤལ་འདུས་པ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུབ་པ་ཡིན་མོན་ཅིང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ན། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོར་བཀོད། དེ་བཀོད་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་ཡལ་གལ་ལོ་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་དྲན་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཀོད། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་དང་། དེའི་བརྡ་དྲན་ཀྱི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་འཕེན་ཞིང་། ཤེན་ཏུ་ཆུང་བ་ལ་དུ་དངོས་པོ་ཀླག་ཤལ་ཀྱི་དོན་གཉའ་བར་ཤ་སྟྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞིབ་པར་བཤད་ནས་ཀྱང་། བརྡ་དོན་ཀྱི་འཕེལ་པ་དེས་པར་བྱས་ཏེ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་རྟོངས་པས་འདིར། ། གཞན་དག་རྗེས་སུམི་བརྗོད་པ། །བྱུང་པ་དང་ནི་ཚོས་མཐུན་ལས། །བརྗོད་བྱ་བཞའི་ཐོག་གོ །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། རྟོངས་པ་ལ་ནི་བརྗོད་བྱ་འདི། །ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཉན་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྐྱོ་སྐྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྐྱོར་བ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤུ་བར། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱོ་དང་ནི། །སྐྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་དྲུག །

ཅེས་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་དེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་རྒྱས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་པམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་སྦྱོར་ཡིན་ན། སྒྲུབ་དགུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་ཚོག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་དགུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། རྒྱས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། །སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱས་ལ་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐྱུར་པའི་རྒྱས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱི་ལ་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱི་སྦྱོར་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱས་མ་གྲུབ་བོཞེན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི་ལས་ལོགས་སུ། གཉིས་ཀ་འང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག །ཅེས་པས་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱས་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ། བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཚན་ཉིད་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་གྲུབ་ཀྱི། རྒྱས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། རྒྱས་ཀྱི་སྦྱི་སྦྱོར་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཀྱི་མིམཐའ་འགྲེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱས་སྦྱོར་ལ་འཕྲོས་ནས། བོད་སྐད་བས་ཀ་ཅིག གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་གཉིས་པ་མེད་

།ཞེས་བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད

གསུམ་དུ་བཏོན་ནའི་ཆོས་སོགས་ཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྡུད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱས་པས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དུས་མཚོན་ན། བྱས་པ་སྒྲུབ་ཏོ་བཏོན་ཆོས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་གཞན་མེད། །ཅེས་པ་དང་། དུ་བ་ལ་ཉིད་ཏོ་བཏོན་ཆོས། །དབྱེར་མེད་ཡིན་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་མེད། །ཅེས་པའང་རིགས་འགྲེ་བས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལམ་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་དང་དུ་བ་མཐུན་དུས་བྱམ་པ་དང་ཚད་བང་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་དང་། དུ་ལྟན་ཀྱི་ལ་ཏོ་ན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྣང་མོད། རང་གི་བསམ་ཚོད། རྩ་ཚོགས་གི་དགོངས་པ་ནི། སྒྲུབ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ་སྒྲུབ་སྟེང་གི་སྒྲུབ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོག་གེའི་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། བྱས་པ་སྒྲུབ་ཏོ་བཏོན་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་རིགས་བསྟེར་རྩྭང་ལ། འགེལ་པར་ཏོ་བ་ཅག་དུ་བཀྱིད་ཆྲོས་ཚུལ་གསུམ་དུ་བརྩད་བ་མ་གཏོགས། དུ་བའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དུ་བ་ཉིད་དུ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བློས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་བརྩད་བམ་གཏོགས། ཆོས་ཅན་དུ་བའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཞེན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་ཅེས་པར་གསལ་བས་སྤར་བཀོད་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཏེ། །དེང་སང་ཁ

།ཅེག་གཞུང་སྦྱ་ཕྱིའི་འགྲེལ་པ་དང་སྐབས་དོན་གང་ཡིན་མི་རྟོག་པར། ཚུལ་གསུམ་དུ་ཁོནའི་ཚོས། །སོགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་རྣགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟེར་བ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་ཀྱང་ཕྱོགས་སུམ་ཕྱིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ནི། རྣགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ལ་འཕྲོས་ནས་དུ་བ་རྣགས་ཡང་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་རྣགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་གཞན་གཉིས་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་སྟོན་པའི་མཐའ་ཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ཡིན་ཀྱིས། སྒྲོར་བའི་སྐོར་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། དེའི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ལ། ལོ་སྟོན་ཆེན་པོས་མཚོན་བྱ་རྟམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་ས། ཕྱ་པ་དང་གཅིང་ནག་པ་རྟ་ལས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བཅམ། མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོག་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་རྟམས་ནི་མཚན་ཉིད་དེས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་འགལ་གཅོད་པ་ནི། རང་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་མཚོན་བྱ་དེའི་དངོས་འགལ་མཚོན་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པ་རྟམ་པར་གཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་དེར་སྟུབ་པ་ཡིན་ལ། དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ནི་

མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་ལྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་གཅད་ནས་སྐབས་དོན་གྱི་མཚོན་བྱ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ན། དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྲུབ་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསལ་བྱ་སྟོན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོན་བསྟན། །གསུམ་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་ཕལ་ཆེར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ལ། རང་ལྟོག་རྫས་སུམ་གྱང་པ་དང་། དོན་ལྟོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། མི་སྲིད་པ་མ་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར་དང་བཞི། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་ལ། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། །མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་ནས་མི་གནས་པ་དང་བཞིར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱིས་རང་དགར་བཏུགས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འདི་དག་སྟོན་དུ་འཐད་ན་ནི། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅིས་མི་བཞེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་བོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོས་པ་བློས་བཏགས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་འགྲུར་ལ། ཇུང་ཟད་མ་འགྲུལ་དུ་ཟིན་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་

TI656 - 244

།ལས་བྱགས་པས་མི་བདེ་སྟེ། ཀུ་ཀྱིའི་སྐད་ཀྱིས་སྨྲ་བཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་དང་སྡེ་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་སྨྲའི་སྐྱོན་ནི། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་སོ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྨྲའི་སྐྱོན་གཅོད་དགོས་པའི་རྣམ་གཅོད་དང་། མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་སྐྱོན་གཅོད་དགོས་པའི་རྣམ་གཅོད་ཀུན་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚོས་ཀྱིཨོ་ཕྱད་ཐ་དད་པར། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་སྨྲའི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་བསྟན། བདག་ཉིད་ཆོག་ཕྱད་ངོ་བོའི་སྐྱ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ཁྲོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁྱབ་ཆེས་པ་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་བསྟན། འདོད་སྐྱས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས། མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་བསྟན། སྐྱབ་བྱར་ཐས་ཀློང་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད། དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གཅོད་དང་ལྡོག་མ་ལ། །མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་གྱི་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ། དགག་བཞག་སྒྲུབ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་བསྟུས་པ་ཁ་ཅིག དངོས་པོ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་དོན་ལ་ཇ་ག་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱའི་ཐ་སྙད་དེ་མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན་མཚོན་བྱར་མི་རུང་

ལ། བྱས་ན་མཚན་ཉིད་ལྟོ་ལྷོར་བ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་བྱམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འཐུང་བའི་ལྟོ་ལྷོར་བ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱ། སྒྲུབ་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེག མིང་ཡིན་ན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྩ་བར། མཚོན་བྱ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། །དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྲུབ་ཞེད། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤེས་བྱེད་པ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤེས་ནི། །མཚོན་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་ལྷོག་དང་། ཅན་ནི་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་པའི་དོན་དང་། སྒྲུ་ཤེས་བྱེད་པ་ནི་ལྟོ་ལྷོར་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟོང་རང་ཉིད་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སེལ་ངོ་ན་བྱེད་པའི་དོན་ཚོས་ཅན། དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་མིང་མཚོན་བྱ་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཞེས་པས་མིང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བསྟན། བྱེད་ཞེས་པས་ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་དེའི་སེལ་ངོ་ན་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ། རྩ་བར། དོན་ལ་ལྟོས་པའི་མིང་ཡིན་པས། །བཏགས་ཡོད་ཉིད་ཡིན་དངོས་པོ་ལ། །མ་བྱུང་ཕྱིར་ན་སྒྲ་བཏགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེས་ན་རིགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲུ་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ནོ། །བློ་ཞེན་རྟེད་གྱི་ཚོས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་མཚན་

།ཞེས་ཟེར་བས་བཀག་ཡོད་ཡིན་ན། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་བློའི་ཚོས་སྐྱོ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སེལ་དོའི་མཚོན་བྱ་སྐྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་གྲུབ་པ་སེལ་དོའི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ལྟོ་ཁྱིར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བྱམ་པའི་བརྗོད་བྱར་བའི་མིང་དང་། ཡལ་གা་ལོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེང་གི་བརྗོད་བྱར་བའི་མིང་གི་སྐྱ་སེལ་དོའི་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྗོད་སྐྱར་བའོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་དོན་ལྟོ་གལ་བརྗོད་སྐྱར་བའོ་ཞེས་དང་། མཁས་པ་འཇུག་སྐྱོ་ལས། ཡལ་གা་དང་ནོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བརྗོད་བཀགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྐྱའོ། །དེ་ལེར་ན་ཤེད་དང་བ་གླང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པས། མིང་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱ་རྟོག་གང་ལ་བྱད་པའི་གཞི་རང་མཚན་དང་སྐྱ་དོན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བྱམ་པ་རང་མཚན་ཀུང་པ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མཚོན་བྱམ་ཡིན། བྱམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ཀུང་པ་ཡང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མཚོན་བྱམ་ཡིན་པར། བྱམ་པའི་སྐྱ་སྐྱི་ལ་བྱམ་པར་བྱོམ་ཚོད་ཀྱི་བྱམ་པ་དེ་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སྐྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱ་སྐྱི་ཙམ་དང་། མིང་དངོས་སུ་བཀགས་པ་ཙམ་མཚོན་བྱམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྐྱི་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ནི། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་གོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྨྲས་པའི་རྟགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དོན་ལ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་དང་། མཚོན་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་སྤྲོ་བརྟགས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་པའི་ཚོས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ལ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་པའི་རྟེན་དུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་མི་འགལ་ཏེ། མཚོན་བྱ་སྒྲ་སྤྱི་དང་། མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱི་གཉིས་རྟོག་པ་འབྲལ་བས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་བ་དེ། ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་འཛིན་པའི་སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་བརྗོད་སྤྲོང་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི། རྩ་བར། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་ལ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་རྟགས་སུ་མི་འཐད་ལོ། །སྐྱེ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འཕྲལ་བས་ཐ་སྙད་སྤྲོང་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །བྱག་པའི་རྫོས་དཔག་ཏུ་ལ་འགལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལེར་མཚོན་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ཚོས་ཅན། བ་སྤུངཔ་ཡིན་ཏེ། ནོག་ཡོགཔ་ཨལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཚོས་གཅིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མྱུ་བས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་འཕེལ་པ་ཡིན། །

།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སོང་ཚོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚོན་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་ཇས་ཡོད་དང་དེན་ཆོས་ལྟར་སྣང་ཡང་། དེ་དང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་བརྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། །མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། མཚན་གཞི་བཏགས་པ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བ་ལང་གི་མཚན་གཞིར་དཀར་ཟལ་བརྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བ་ལང་མཚན་གཞི་རྟ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་སྤྱོད་དོས་བརྟུང་བ། རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ཀྱི་རང་སྤྱོག་སྟང་བའི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་ནས་དེས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། །རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྐྱབ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟང་བའི་ལྟོག་པ་རང་མཚན་གང་ཡིན་པའི་ཆ་ནི། སོང་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། སོང་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་སྐྱབ་རྟོག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་རང་ལྟོག་ལ་སྟང་བའི་སྐྱབ་པ་མེད་

ཀྱང་། སེལ་བའི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་སྟེ། ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བྱོག་སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་ངོའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་སྣང་བའི་བྱོག་པ་ནི། །ཆོས་གསུམ་ཉིད་མིན་སེལ་བ་ཡིན། །ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བྱོག་ལ། །སྒྲུབ་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། ཆོས་གསུམ་ཀ་འང་གཞན་སེལ་ཕྱི་ཆ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་སྒྲུབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆ་སྒྲུབ་ན་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །པཾ་ཆེན་ཀྱིས། འཛད་པའི་ཚེ་ན་སྣང་བའི་བྱོག་པ་ནི་ཆོས་གསུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་ཆེས་ཏེ། རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མཚོན་བྱ་དང་། བྱམ་པ་མཚན་གཞིར་བཞག་པའི་ཆོས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ནི། མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན། །མཚན་གཞི་ཐལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྲེལ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེལ་ངོའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སེལ་ངོའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དངོས་པོའི་བརྡ་སྦྱར་ཕྱིན་ཆད། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་ནི་དངོས་པོའོ་ཞེས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འགྲུལ་པས། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མཚན་ཉིད་ནོག་ཁྱོག་ཀལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བ་གླང་གི་མཚོན་བྱ་གཅིག་རྟོག་པ་འགྲུལ་པས་

།།ལག་ཅིག་ཏུ་བརྟུང་བ་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་མཚོན་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་ཕལ་ཆེར་གནས་སྐབས་འབྱེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་མཐོང་བ་ནི་དེ་ལ་ནོག་ལྷོག་ཤལ་དང་བ་གླང་གི་ཏྲོ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་བྱེ་བྲག་པ་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེ་བས་སོ། །ཡང་དངོས་པོ་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་བཞིན་འབྱེལ་པའང་ཡོད་དེ། སེལ་དོའི་དངོས་པོ་དང་སེལ་དོའི་མི་རྟག་པ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྱེལ་པ་གླུབ་ཅིང་། སེལ་དོའི་དངོས་པོ་དང་སེལ་དོའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྱེལ་པ་གླུབ་པའི་ཕྱིར། པཊ་ཆེན་གྱིས་གནས་སྐབས་འབྱེལ་པའང་མཚན་མཚོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་གཞིག་འཆུག་པ་སྟེ། མཚན་མཚོན་ལ་རང་བཞིན་འབྱེལ་པ་ལས་གནས་སྐབས་འབྱེལ་པ་མ་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་འབྱེལ་པ་ནི། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ལ་འམ། ཡང་ན་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལ་འབྱེལ་པ་དེ་ཅི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འབྱེལ་པ་དེ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་ནི། མཚན་ཉིད་དོན་སྟོན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་འབྱེལ་པ་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྱེལ་པ་རྟོག་མ་མ་ཐག་པས་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའ་བཅུད་ལྡན་པས་འགྲུབ། རྟོག་པ་རྗེངས་པ་

ལ་སྦྱོན་དཔེ་ལ་འཁེལ་པ་དྲན་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྨྲོང་ཐྱིས་དེས་དགོས་ཏེ། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ཅོག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་དེ་ལ་བ་བླང་གི་བརྗོ་སྨྲོང་མི་ཤེས་པས། དེའི་ཐ་སྙད་ལ་རྟོང་པའི་ཚོལ་བ་ལ་ཐ་སྙད་འཁའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་རྟེན་རྟེས་དཔག་དགོས་པའི་ཕྱིར། པཊ་ཆེན་ཐྱིས། འདིའི་རྟེས་དཔག་བརྗོ་བྱ་ཐྱོང་བ་མཇུད་པ་ནི། བརྗོ་བྱ་པའི་ཞེས་པའི་ཚོག་དེས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་པར་སྣང་ཡང་། འདི་ནི་མཚན་མཚོན་ལ་བརྗོ་དོན་ཐྱི་འཁེལ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་སྨྲོང་དང་ཁ་བྱ་བའི་སྤྱི་ནང་ཁུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེས་དཔག་དགོས་ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྨྲོང་བ་རྟམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། །སྨྲོང་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་དྲུག །ཅེས་པ་བྱུང་བ་གང་ཞེག བརྗོ་བྱ་ཐྱིས་བ་ནི། སྤྱི་སྤྱོང་དང་ཁྱེ་བྱག་གི་སྨྲོང་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལས་ལོག་ས་སྐྱོང་པའི་སྨྲོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཁས་པ་དང་རྩོད་པར་ལ་ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་ཐྱི་འཁེལ་པ་སྤྲར་ནས་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་ལ་མ་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤར་ནས་མི་ཤེས་པའམ། ཤེས་ཀྱང་བརྗེད་པ་ལ་རྩོད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་གསུང་བ་ཡང་བརྟག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཚོལ་བ་རང་བཞིན་ཐྱི་དབང་རྟོན་གཅིག་གིས་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ནམ་མཐོང་བ་ན་མཚན་མཚོན་ཐྱི་འཁེལ་པ་ཤེས་པ་རང་མ་ལས་པར་མཚོན་བྱའི་བརྗོ་སྨྲོང་ཤེས་པ་ནི་འདིའི་མཁས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ལ་ནོག་ཡོད་ཤེས་མཐོང་ཀྱང་། བ་བླང་གི་བརྗོ་སྨྲོང་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐྱི་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ནི་འདིའི་རྩོད་པ་

།ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྔར་ནས་ཤེས་པ་ལ་འདིའི་མཁས་པ་ཡིན་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་སྨྲོས་དང་ཡང་མི་འགྲིགས་སོ། ལུང་དེས་ནི། ཚོལ་བ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པས་མཚན་ཉིད་ཞིག་མཐོང་བའི་མེད་ལས། དེ་ལ་གསར་དུ་མཚོན་བྱའི་བརྗོད་སྨྲོས་ཤེས་པར་བསྟན་ལ། ཁྱོད་ལྡན་ན། མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྐུ་རོལ་དུ་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་ཟིན་པས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་དང་། ཕན་ཚུན་དེས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་ཡང་། སྨྲོས་བའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟོད་པ་སྤྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྨྲོས་བ་ལ་སྤྱི་སྨྲོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྨྲོས་བ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་ལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྨྲོས་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡང་དག་གི་སྨྲོས་བ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། མཚོན་བྱའི་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱང་པ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཤིང་བཞིན་བ་གླང་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྨྲོས་བ་ནི། ནོག་ཚྭག་ཤལ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱང་པ་ཡིན་ན། དེའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཤིང་དེ་ཡལ་གལ་མ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱང་པ་ཡིན་པ་བཞིན། བ་གླང་ཡང་ནོག་ཚྭག

ཀལ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཚེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་གཞིའི་གཏིས་ཀྱང་། གང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བ་གླང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན། ཞེས་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་ཡང་བ་གླང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཐཁད་པའི་དུག་པོ་དེ་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚོན་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་དག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་པར་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་མཚོན་བྱའི་སྦྱོར་བ་གཏིས་གསུངས་པས་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འཛུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། །ཅེས་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ན། བརྗ་ལས་འཇུག་པ་ཐ་སྙད་དུ། །གསུངས་ཕྱིར་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་མིན། །ཞེས་སྔར་ཐཁད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་ཐཁད་པ་དེ་ཕྱོགས་སྔ་མས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཙམ་པ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ལ་འདིར་ཐ་སྙད་ནི་གཙོ་བོར་བརྗ་ལ་བརྟེན་ནས་དེན་གོ་བའི་རྟེས་སུ་བྱུང་དོར་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་བྱ་རིགས་པས། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པར་ཐཁད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚོན་བྱ་གླང་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ། ཐ་

།སྟོང་དང་པོར་བཀག་པ་ལ་བརྟུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་བླང་དོར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱོ་བོ་མ་ཁམས་ཆེན་ཚུལ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལས་བཟློག་པ་གཞན་ལྟོག་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ཡང་། བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་དང་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྤྱོར་བ་གཉིས། རོག་སོགས་འདྲས་པ་དང་། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྱིར་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྤྱོར་བ་གཉིས། རོག་སོགས་འདྲས་པ་དང་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པའི་སྤྱོར་བ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་དང་། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་དང་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞེང་། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོར་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་སྤྱི་ཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་མི་ནུས་པ་དང་། ལྷོག་ཤལ་དང་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱང་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་གླང་འགའ་ཞིག་གི་ཁ་དོག་ཁྲ་བོར་མཚོན་པ་ལ་དཀར་ཟལ་དུ་སྣང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོར་བ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཐོ་

བ་ཡང་སྲིད་ཅིང། ལྷོག་ཤལ་དང་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་གི་ཚོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཀྱང། ཚོས་གཞན་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་འགྱུར་བ་མེད་པས་མཚན་གཞིའི་སྒྲུབ་བ་ལྷོག་ཤལ་དང་བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒྲུབ་བ་སྐྱོན་མེད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། བཟློག་ལའང་དྲྭག་ལས་མཚན་ཉིད་དང། །མཚན་གཞིའི་ཆ་ཤས་སྐྱོན་མེད་སྲིད། །ཅེས་དང། དེའི་འགྲེལ་པར། གོང་བུ་འདིའི་ཁ་དོག་ཚོས་ཅན། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་རུང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཞིག་ཟེར་ན། ཡང་ལྷོག་ཤལ་དང། བ་གླང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་ཀྱིས་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། འདིའི་སྒྲོར་བ་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཤུགས་ལས་གཞན་གཉིས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན། ལྟོག་ལའང་དྲྭག་ལས་མཚན་ཉིད་དང། །མཚན་གཞིའི་ཆ་ཤས་སྐྱོན་ཅན་སྲིད། །ཅེས་གཞུང་འདོན་པ་བསྟུར་བ་དང། ཁ་ཅིག་སྐྱོན་ཅེས་པ་དང། སྲིད་ཅེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས། སྒྲོར་བ་བཞི་སྐྱོན་མེད་དང། གཅིག་སྐྱོན་ཅན་སྲིད་ཅེས་འཆད་པ་དང། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་མི་ཕམ་པས། རོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བ་གླང་མཚན་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེ་བྲག་སྒྲུར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ་ཞེས་དང། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང། པཾ་ཆེན་ཀྱིས། སྒྲིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་

ཀཱ་ཏན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

ལས་ཞེས་པའི་དྲྭ་གི་ནང་མཚན་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་མཛོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། ལྷོག་ལའང་དྲྭ་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། །མཚན་གཞི་མ་གཏོགས་སྐྱོན་མེད་སྨིད། །ཅེས་འབྱུང་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོར་དང་། མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱོར་བ་གཞན་བཞི་སྤྱོར་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞེག སྐྱོན་མེད་སྨིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱོན་མེད་རྣམས་དྲྭ་ལས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དྲྭ་གི་ནང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལས་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འགྲེལ་པར། དྲྭ་ལས་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞེང་། གཉིས་པོ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་པཾ་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་དག་ནི། གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཅི་ལོང་གི་སྒོ་ནས་གཞུང་དོན་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་འགྲུ་སྟོན་མི་མཛོད་པར། རང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་སྣང་བས་ཆོས་ལ་དབང་ཐ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མཐོང་ཞེང་། རང་གི་ངས་བློང་སྟ་ཕྱི་ཡང་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་ཚགཉིས་སྐྱོན་མེད་སྨིད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཞེད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་མཚན་གཞིའི་དབང་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོར་གང་རུང་གཅིག་ལ་སྐྱོན་ཅན་སྨིད་པ་དེའི་ཚེ་གཅིག་ཤོས་སྐྱོན་མེད་ཀོ་ནར་དེས་པར་བཞེད་པས་གཞུང་དང་ཡེ་མ་འགྲོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེད་ནས་ཡང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཚ་གཉིས་གཉིས་སྨིད་གསུངས་པ་ནི་སྟ་ཕྱི་ཞལ་བབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོར་

།བཅུ་དྲུག་ཅིག་སྟོན་ཅན་ཡིན་པ་ན། གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྟོན་མེད་ཁོ་ནར་བཤད་ཚར་ནས། ཡང་དེ་མ་ཐག་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྟོན་ཅན་དང་སྟོན་མེད་གཉིས་གཉིས་བཞེད་པ་ནི་རང་གི་རང་ལ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་སོ། །གཞན་ལྟོགས་མིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ། ཞེས་སོགས་སྨྲར་ན་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གོ་མི་བདེ་སྟེ། ཚོགས་བཅད་དེ་འདྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་དངོས་ཀུགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྤྱོད་བ་གཉིས་ཀ་སྟོན་མེད་འབའ་ཞེག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱོད་བ་སོགས་བཞེ་ཡང་དག་དང་། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིའང་བབྱང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཕྱེད་དང་ལྡན་ཡང་དག་དང་། དཀར་ཟླ་མཚན་གཞིར་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བབྱང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞིར་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། དཀར་ཟླ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བབྱང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་མཚོན་པ་ལ་དཀར་ཟླ་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོད་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་པ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་བབྱང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་གཞི་སྟོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཀུན་

མཁྱེན་ཚེན་པོའི་སྤྲེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྣྲེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གོང་གི་གཞུང་ཚོགས་ཤད་གཏིས་པོ་དེ་ལ་བསྐལ་པར་འབད་ཀྱང་ཅང་ཟེད་ཟེད་པོ་ལས་འབྲེ་ཐབས་པར་མི་འཐྲུབ་བོ། །གཏིས་པ་རྩོད་པ་སྤྱད་པ་ནི། སྤྱོད་བའི་དོན་གཏོགས་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོགས། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན། །རྩོད་པ་པོ་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི་ཕྱ་པ་དང་། གཅོད་ནག་པ་སོགས་ཡིན་པར་མ་ཕམ་གཡག་པས་བཤད་དོ། །གཏིས་པ་ཕན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་གི། མཚན་མཚོན་གྱང་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག ཇས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་མི་འདྲ་བ་དུམ་དང་། མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུམ་མེད་པར་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་མཚན་མཚོན་གྱང་མཉམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པས་མཚན་མཚོན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་ཞིང་འཛིན་པའི་རྟོག་ངོ་ན་མཚན་མཚོན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མིང་འདོགས་པའི་ཚུལ་མཚན་ཡིན་པས་སེལ་ངོའི་ཇས་ཡོད་དང་། མཚོན་བྱ་ནི་ལ་ལྟོས་ནས་མིང་དུ་སྣང་བས་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཇས་ཡོད་ཡིན་ན། ཇས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཚོས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་ན། དོན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སེལ་ངོའི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་ནི། ཇས་ཡོད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་ལྷེར་བའི་གཞན་སེལ་དེ། སེལ་ངོའི་ཇས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སེལ་ངོར་ལྟོ་ལྷེར་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མཚན་

།མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་རྣམས་ནི་འདིར་དངོས་སུ་ཤཀ་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པས། བརྡོད་བྱ་རྫོད་བྱེད་ལྡན་ལྟར་འདིར་ཡང་འཆད་དུས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་དང་འཇུག་དུས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། དང་པོ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ལ་རྣམ་གཞག་བྱས་ཏེ་ཐར་སོར་མཚན་ཉིད་པ་དང་འཇུག་དུས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་ནི། འབྲལ་པས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད། །སྲོང་བས་མཚན་མཚོན་འབྲེལ་པ་གྲུབ། །ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། བློ་འབྲལ་པའི་ངོར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པས་ན། སོ་ཤོད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་སྤྱི་དང་མཚོན་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་མཐར་མཚན་མཚོན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་མཐར་ཐུག་པར་བཤད་ཟིན་པས་ན་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཤཀ་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་ཀྱིས་ཤེས། བཀོད་ཚོད་དང་ཟློམ་ཚོད་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། བཀོད་ཚོད་ནི་བཀོད་པ་ལྟར་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཟློམ་ཚོད་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་དོན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་ཟློམ་ཞིང་ཞེན་པའི་བློ་ངོ་མཚར་བ་བཤད་པ་ལྟར་ཤཀ་པ་ཡིན་པས་ན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཤཀ་པ་ཉིད་ཀ

དཔལ་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས། །ཚར་བཅད་ཆོས་བྱགས་གཞུང་གི་གེ་སར་བཞད། །མཚན་མཆོག་བརྟེན་འདི་བཞེལ་པར་ནམ་རྟོགས་པ། །དེ་ཚེ་མ་ཁས་བླུན་ཀུན་ལ་ཐ་སྙད་འགྱུབ། །བླུན་ལ་རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ། །སྨྲེ་དང་བྲེ་བག་གཉིས་གཉིས་བརྗོད་ན་ཐུབ། །སྨྲོན་ཏ་བྱངས་ཀྱི་གསུམ་པར་མཐར་ཐུག་ནས། །བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་ཆུས་ལུགས་འདིར་མིན། །རིགས་གཉིར་འགྲེལ་མཛོད་ལྟ་བུའི་མཚན་ཅན་སོགས། །དུ་བས་ལ་ལ་མེ་སྐྱབ་སྨྲོན་ཏ་སོགས། །སྨྲེ་ལ་གསུམ་དང་བྲེ་བག་ལ་ཡང་གསུམ། །བཞེད་པ་རང་འགྲེལ་ཉིད་དང་མངོན་སུམ་དུ། །འགལ་ཏ་རྣམ་དཔྱོད་མིག་བུས་གསལ་མཐོང་བས། །འཇམ་དབྱངས་གཞུང་དོན་རྣམས་ཤེད་མ་གས་པའི་གཉམ། །འདི་ན་ཁཁང་པར་བྱ་ཡིས་དཔྱོད་ལྡན་ཉིན། །རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་སྨྲེ་དང་སོ་སོར་ན། །བྲེ་བག་སྨྲོན་ཏ་སྐྱབ་པའི་དག་ཡང་དག །དེ་དག་ཞེར་བྱང་ཚུལ་དུ་བརྗོད་དེན་ཐྱི། །སྨྲོན་ཏ་གསུངས་པ་སྐྱབ་པའི་དག་མིན་མོད། །ཤན་ཏན་ཚུལ་གྱིས་བྱངས་ཀྱི་གསུམ་པར་བཀོད། །དུ་བམཚན་གཞི་རྟགས་ཆོག་ཡང་དག་ཏུ། །སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་བཀོད་པའི། །གཏན་ཚིགས་སྨྲེ་ཡི་སྨྲོན་ཏ་ལ་འཕྲོས་ནས། །ཚུལ་གསུམ་ཚང་ལའང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་ཁོག་ས། །ཐུག་མེད་ཐལ་བ་གཞན་དག་འཕེན་ན་ཡང་། །ཆོས་ཅན་དུ་བ་ཙམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས། །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་བརྟུང་ཡིན་ཚུལ་གསུམ་གཞན། །མི་དགོས་ཐུག་མེད་སྨྲོན་ལས་ཅིས་མི་བྱོལ། །དངོས་འགལ་གཅོད་པར་ཐྱུར་པའི་དོན་ཡྱོག་ནི། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ། །མཚན་ཉིད་བསལ་བྱའི་སྨྲོན་ལ་བྱང་ཕྱོགས་པ། །རྣམ་གྲངས་མང་

།།ཐུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲུབ་བྱེད་གས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་དག་ག རང་གི་ལུགས་བཞག དེ་ལ་ ། དེས་ན་མཚོན་བྱ་ཐ་སྙད་ཉིད་ཡིན་ཏུང་། ཁཏ་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་བཟློས་ཕྱེ་བའི། ཐ་སྙད་མཚོན་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཅེས། མཚན་ཉིད་རྟེན་པ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཚོས་གསུམ་རྣམ་གཞག་ནི། ཀཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་རང་མཚན་ལྟོག་པ་ནས། མ་བཞག་འོན་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ལ་བཀོད་ཚོད་མཚན་མཚོན་འཐད། ཚོས་གསུམ་སེལ་བའི་དབང་བྱས་གསུངས་པའི་གནད། ཇུག་ས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱན་སེལ་ངོ་ན། ཡིན་པས་སེལ་ངོའི་ཚོས་གསུམ་འདིར་བཞག་ཡིན། །འདི་ལས་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་བཤགས་ཡོད་ཀྱི། དངོས་མེད་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ན། ཐ་སྙད་འདོགས་གཞིའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ན། རྗེས་ཡོད་སྒྲུས་བསྟན་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་མཚོན་ལ་གཉིས་གཉིས་དུག ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །མཚན་ཉིད་སེལ་ངོའི་རྗེས་ཡོད་ཅམ་འཐད་ཀྱང་། །སྒྲིང་ནི་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་བཤགས་ཡོད་དེས། །འོན་ཀྱང་འཆད་དང་འཇུག་དུས་རྣམ་དབྱེ་གཅེས།།

རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་བསླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རྣམ་གྲངས་པའམ་ཕྱེ་སྟེ་སྨོས། །མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཇོག་ན་ནི། །མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །མཚན་མཚོན་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་། །སྒྲིབ་མཚན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐོབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ནི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆོད་པས་རེ་རེ་ཡང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ཡིན་ཞེད། དེ་ཡང་གཉིས་པོ་དེ་དོན་ཐ་དད་འདོད་དེ། ལྟའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་གཅིག་ཁཽ་ནོ། །མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱན་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་མཚོན་བྱ་སོར་མཐུན་ནས། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས། སྐོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ། བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་མི་བསླུ་བ་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། ཆོས་མཆོག་གི་མཛད་པའི་ཚད་མ་བརྟག་པ་ལས། དོན་བྱེད་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་ཐོག་བྱེད་ཚད་མར་འདོད། །འཇུག་ཡུལ་བློང་དོར་བྱ་བའོ། །ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཆ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་ལ། ཆོས་གསུམ་ནི། དོ་

།དེའི་ཚུལ་དང་སྦྱོང་བའོ་སྐབས་སེལ་བ། ཡུལ་གྱི་ཚུལ་དང་སྐབས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ། འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཚུལ་དང་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་བཞི་ལས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དེ་མཚོན་བྱ་དོན་ཐ་དད་པ་གཅིས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚན་ཉིད་དོན་ཐ་དད་པ་གཅིས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་འདི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལས་སོང་ངེ། མ་ཤེས་དོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཅིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་མཚན་ཉིད་གཅིས་པོ་ཐ་དད་པར་ཁས་ཀྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འཕེལ་བར་དེས་ན་འདས་ཀ་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཤཱཀ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་འདས་ཀ་ཅན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཀྱིས། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་འདས་ཀ་ཅན་ནི་མང་ངུ་ཡོད་དེ། མདོན་སུམ་དང་སྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་རྣམས་ལ་ལོག་རྟོག་དང་རིགས་མི་མཐུན། སེལ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་འདས་ཀ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །པཱ་ཆེན་ཀྱིས། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཅིས་ཀྱིས་འཇོག་ན་ནི། མཚོན་བྱ་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཅིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་གཅིས་པོ་ཚད་མ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟས་དེ་གཅིས་ཀ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། རྣམ་གྲངས་པའམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟའི་བཞེད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཞེས་

ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞེས་ཞེ་ན། ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གསལ་དེ་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་ལས་མཚན་ཉིད་གཞན་ཡིན་པར་ཞལ་ཀྱི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་མ་ཤེས་དོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ཡིན་པ་ལྟ་དང་མཐུན་ཀྱང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་རྣམ་གྲངས་པར་བཞེད་པ་དེ་མི་མཐུན་པས་དེ་འདིར་འགོག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱི་ཡང་འཇོག་ན་ནི་ཞེས་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཚོན་བྱའང་གཉིས་སུ་འགྲོ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པ་རྒྱུན་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ནས་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འདོག་པ་ནི་འགྲེལ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་སྦྱི་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་ན། ཚད་མ་མཚོན་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅོས་མཆོག་གི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་སྟེ། མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚོག་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་དངོས་སུ་མེད་པར་གཞན་ནས་ཁ་བསྐངས་དགོས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་བྱེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྲེང་གི་དགོངས་པམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མ་ཁྱབ་གཅོད་ཚུལ་འདིར་མི་འཐད། །གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དགོངས་པམི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་བཞི་པ་བྱམ་ཟའི་རྗེས་འབྲང་གི་

།བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྤར་མ་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་པ་གང་ཞིག ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒོ་འགོག་གོ་རྟོགས་གཅོད་པས་ཚད་མ་ལ་མཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡིན་ན། སྤྲང་ཤེས་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པ་གཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཀྱི། མངོན་སུམ་ཀུན་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཟེར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མི་དགོས་མ་ཁྱབ་མི་སྲིད་བསྟུམ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེང་སང་གི་རྟོག་གེ་པ་ཕལ་ཆེར། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླུར་དུ་གསར་དུ་བསྟན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོན་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། སྤྱར་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཚེས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྤྲོང་མཛད་པམི་འཐད་པར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླུར་དུ་གསར་དུ་དེས་པ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་ལ་སྤྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མངོན་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁྱབ་ཚེས་པ་སྤྲོང་བ་ལ། གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ན། མི་གཙོ་ཅེས་པ་དང་། མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྤྲོང་བ་ལ་བློ་ཞི་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་པའི་གཞུང་མ་

བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེ་རྣམས་ཚད་མ་བསྟུམ་མེད་ཅན་ཉམས་པ། ཞེས་པའི་འཕྲོས་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་འཆད་ཚུལ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་དེ་རྣམས་གཞུང་སྡེ་མ་ལ་འཕྲོས་པའི་འཆད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱམ་ཟེའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསར་དུ་བསྟན་པ་དེ་འགོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུར་དུ་གསར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་པས་མི་དགོས་ཏེ། འཛིན་སྐྱངས་དོན་ལ་མ་འབྱུལ་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲངས་སུ་ཁས་འཆེ་བ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསར་དུ་བསྟན་ན་འགྲེལ་པ་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག གཞན་ཡང་ཚད་མའི་སྐབས་དོད་ལ་ཐུབ་ཀ་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཐུ་ཞི་རབ་དང་དང་པོ་ལ་འཇུག ཐ་ཀ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པས། ཚད་མའི་སྒྲུབ་མཁན་ཉིས་གསར་རྟོགས་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསར་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ཅིང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མ་ཉིད་བཞག་པར་ཡང་དོན་གྱིས་འགྲོ་བས་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ། མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་སྒྲུབ་མཁན་པས་རབ་ཏུ་འཇལ་བ་དང་། དང་པོར་འཇལ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་དང་པོར་མཇལ་བ་ནི་གསར་དུ་འཇལ་བ་ཉིད་

།ཡིན་ཞིང་། དེ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་རང་བྱོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྟོང་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མི་བསྟུན་པའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཅོད་པོར་དགོངས་ཀྱང་། གཞུང་གི་ཚའགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ཕྱོགས་གླང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མཛོད་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྟུན་པའི་ཐྲོག་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་མི་བསྟུན། བྱེད་པོ་གང་གིས་མི་བསྟུན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་མི་བསྟུན་ད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་ན་འཇུག་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་བསྟུན། མེད་ན་འཇུག་ཡུལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་མི་བསྟུན་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་ཀྱི་མི་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཚད་མ་རང་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མི་བསྟུན་པར་གསུངས་པས། ཤེས་པ་ཚད་མ་མཐའ་དག་འདིའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་མི་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་ལས། རང་མཚན་ཡོད་ནས་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྟུན། རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱར་པའི་དངོས་མེད་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྟུན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསྟུན་མེད་ཅན་ཤེས་

པ། ཞེས་པས་བྱེད་པ་ཡོའི་མི་བསླུ་བ་བསྟན། དོན་བྱེད་ནུས་ཞེས་པས་ཡུལ་གྱི་མི་བསླུ་བ་དངོས་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དངོས་མེད་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གནས་པ་ནི་མི་བསླུ་ཞེས་པས་བྱ་བའི་མི་བསླུ་བ་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཚིག་ནས་དོན་ཞེས་པས། ཡུལ་གྱི་མི་བསླུ་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གང་རུང་བསྟན། གསལ་བྱེད་ཅེས་པས་བྱེད་པ་ཡོའི་མི་བསླུ་བ་བསྟན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་། མི་བསླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག །མི་བསླུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང་། །བྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། འཕྲལ་པར། མི་བསླུ་བ་དམ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་བསླུ་བར་དོན་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྤུ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སོགས་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་འཛལ་བས་ཁྱབ་ལ། ཚོས་དེ་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་ཁོ་ནར་འཛལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་ཕྱིར་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཅི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་ནས་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཡོད་གས་

།དེ་དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་དང་། ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་དཔག་དེའི་གཟུང་རྣམ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་དོན་མེད་དེ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དག་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕེལ་པར་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་མི་བསྟུ་བར་དོན་མཐུན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་ཉིན་དང་བ་ཡི་ཁ་བསྟུན་པའི་དཔེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་དེ་ཁྱབ་ཆེས་སོ། །ཞེ་ན་མི་བསྟུ་བ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། བསྟུ་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། ཉེ་བར་བསྟུད་པ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཅོད་བྱེད་དེས་པའི་རང་བཞིན། དེས་ཇི་ལྟར་དེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཞེན་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཞེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་པའི་འགལ་ཟླ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གཞས་ལུགས་ལས། །མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་དབྱེ་ན་གཉིས། རྟོག་པ་ལོག་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་ཡུལ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞེག་དེ་འཛིན་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་འཐུབ་མི་སྲིད་པ་དེ་དེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན། ཚད་མར་གྱུར་པའི་

དེས་ཤེས་དང་། ཚད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་དཔག་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་དངོས་པོས་སྐྱོང་འདོད་གསུངས་མི་གཅོད་ཀྱང་། །དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་རྟེས་དཔག་གི་དེས་པ་གཉིས་པོ་དང་། སྐྱོབ་འདོད་གས་གཉིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུའང་འཐད་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྣམས་དེས་པ་དྲངས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཏྱོག་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཚད་མ་འགའ་ཞིག་རང་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད། འགའ་ཞིག་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། དེས་ཤེས་དེས་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པའི་དོན་ཡང་དེས་ཤེས་རྣམ་སྐྱེས་པ་རྣས་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ། དེའི་འགལ་རྐྱེན་གྱུར་པའི་སྐྱོ་འདོགས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚོན་བྱའི་རང་ངོ་བྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། དེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་གྲངས་དེས་སྣང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྟེས་དཔག་གཉིས། །དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས། །ཞེས་

།ལགས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས། ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཚམ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན། ཁྱེད་བྱག་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཐུལ་བས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། དེས་ན་བློ་ཡི་ངོ་བོར་གཅིག ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན། ཅེས་པ་ལྟར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡུལ་ཅན་བློའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཚོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་བེམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ། ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ལ་ལམ་ཡོད་དུ་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་དངམ་མེད་ཚོག་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་ཁྱད་གཞི་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དུ་འཐུབ་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཁྱད་གཞི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཉིད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་དང་། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཡུལ་

ཅན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་ལ་སྒྲོས་ནས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས། ཡུལ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་རྟོག་མེད་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ཡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་རང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འཕེལ་པར། ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་ཀྱི་མེ་ལ་སྒྲོས་ནས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པའི་དོ་བོ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སྒྲོས་ནས་ཐ་དད། ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲོས་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། ཡུལ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱོན་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། པཾ་ཆེན་ཀྱིས་ཡུལ་རང་སྐྱེ་གཉིས་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲུམཔ་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་མི་འགྲོར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་དགོས་པར་འཐུབ་བ་ལས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འཕེལ་པར་ཡུལ་ལ་རྟག་ཀྱི་མེ་ལ་སྒྲོས་ནས་རྗེས་ཞེས་པ་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་སྐྱེ་མཚན་ལ་སྒྲོས་ནས། མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་འཇལ་བ་ལ་སྒྲོས་ནས་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་

།།ཞེས། །མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལེར་ནི་ཤ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤིང་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་འཐྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འཐྱུར་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་གཅིག་པས་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཐྱུར་ན། དེ་དག་མངོན་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པས་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཐྱུར་བ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེན་སྐྱོན་དང་པོ་མེད་དེ། རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་ཚེ་རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་བོ་དེ་རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་ཅི་ལྟོག་ཆམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་བོ་བོ་དེ་རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཅི་ལྟོག་ཆར་སྐྱར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། འཕེལ་པར། རྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་ཅི་ལྟོག་པམ་ཡིན་ཅིས། ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དང་པོ་ལས་བོལ་ལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། མངོན་སུམ་ཅི་བྱག་པ་གཅིག་དང་དོ་བོ་གཅིག་ན་མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། མངོན་སུམ་ཅི་བྱག་པ་གཅིག་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཟབ་པའི་ཕྱིར། དེལེར་ན་ཤ་ཡཱུག་པ་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཤིང་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་པར་འཐྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །དེ་ལ་གྲངས་གཞན་བཀག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟོག་སུ་བྱས་པས་ཏེ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་བྱས་པས་འཕགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲུབ་དོན་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱད་དོད་དུ། ཐུ་ཀེ་ཙཀྵུཛྙེས་པ་འཐུང་བའི་ཐུ་ཀེ་སོ་སོར་དང་། ཙཀྵུནི་དབང་པོས་སོ་ལ་བརྟེན་པས་ན། མངོན་སུམ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་བཤད་ལ། རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས་དབང་པོལ་བརྟེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུ་སུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བཤད་འདྲུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འདྲུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བཤད་དུ་མེད། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་སྐད་དོད་དུ་ཨ་ནུ་ནི་ཕྱིས་སམ་རྗེས་འཇུང་བའི་ཨ་ནུ་ནི་ཕྱིས་སམ་རྗེས་ལ་འདྲུག ལྟ་ཅི་འཇལ་བའམ་དཔག་པ་ལ་འདྲུག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་མཐོང་ཞེས་པའི་རྗེས་འཇུག་ལ་རེས་པའི་རྗེས་ན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བཤད་འདྲུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཚ། །མངོན་སུམ་ཚོད་མར་འདོད་པ་ཡོད། །རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་

།སྒོམ་མིན། །རྟགས་ལས་དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་མཇད་པ། ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོ་ཕུགས་ལ་འཁྲུལ་ཡང་། ནོར་བུ་ཙམ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །དུལ་བ་ལྟ། དུས་ལ་འཁྲུལ་བ། ནམ་མཁྱེད་ལ་ཉེན་ཁྱེད་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཉེན་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚ་རྨི་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉེན་གྱང་གི་བུ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། རོ་གལ་ལོ་སྟ་བ་རྣམ་པ་ལ་འཕྲུལ་པ་དུད་དཀར་སེར་འཛིན་ཀྱི་དབང་ཤེས་དེ་དུད་གི་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱིས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། ལྷོན་ཤེད་འཁོར་སྐྱང་གི་དབང་ཤེས་དེ་ལྷོན་ཤེང་སྟོད་པའི་ཚ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ལྷོན་ཤེང་རང་མཚན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་མི་འཐད་དེ། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནོར་བུ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ནོར་བུ་རང་མཚན་སྐྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ནོར་བུ་རང་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དུས་ལ་འཁྲུལ་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཆོས་ཅན། ཉེན་གྱང་གི་བུ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཉེན་གྱང་གི་བུ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་སྐྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུད་དཀར་སེར་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་དང་། ལྷོན་ཤེང་འཁོར་སྐྱང་གི་དབང་ཤེས་ཡང་ཆོས་ཅན། དུད་གི་དབྱིས་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། ལྷོན་ཤེང་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷོན་ཤེང་བསྟོད་པའི་ཚ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། དུད་གི་དབྱིས་དང་ལྷོན་ཤེང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར། ཐུབ་ཀྱི། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་�longསྤྱོད་གཅིག་ཡིན་ན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཚ་གཉིས་མེད་པས་ཐུབ་པ་གང་ཞིག དུང་གི་དཀྱིལ་དང་དེའི་ཁ་དོག་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་�longསྤྱོད་གཅིག་དང་། ལྷོ་ནས་ཤིང་དང་ལྷོ་ནས་ཤིང་སྟོད་པའི་ཚ་ཡང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་�longསྤྱོད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོ་གཅིག བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཚ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ནོར་བུའི་འོད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ལས། གཞི་དེར་ནོར་བུ་ཡོད་པར་དེས་པ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཏུ་འབྱུང་སྲིད་དེ། དེའི་དེས་ཅེས་དེ་འབྲས་རྟགས་ཡང་བརྟེན་པའི་ཐོག་ཏུ། འདིར་པཾ་ཆེན་ཀྱིས། གཞན་དག་དེ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅེར་བཀའ་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རང་མཚན་མི་སྣང་བ་ཞིན་ནོ། །ཅི་ནི་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇོག་ཀུས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་ཚད་མར་འཇོག་པ་ལ་དེ་མཐོང་བ་དང་ཉོགས་པ་དགོས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དོན་ལ་ལྷ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས། འཇུག་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཉོགས་པ། །བྱེ་བག་སྣ་བའི་ལུགས་ཡིན་གྱིས། །མདོ་སྡེ་སྣ་བའི་གཞུང་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་

།ཀ།། །དེ། འོ་ན་སྟོན་འཛོན་དབང་མདོན་དེས། །སྟོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་དེས་སྟོན་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་རྫས་གཅིག་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་གསལ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་མིན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛོན་དབང་མདོན་ཀྱིས་སྟོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན་གཞུང་དེ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མདོན་སུམ་མིན། །ཞེས་བའི་འགྲེལ་པར་གཞུང་དེ་དྲངས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་འཛོན་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟ་བྱར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་མེད་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ལ་ལྟ་བའི་མདོན་སུམ་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །མ་ཁྱབ་ན་ལྟ་བྱ་མེད་བའི་ལྟ་བྱེད་འདོད་པ་ཁྱད་ཅན་ཀྱི་ལུགས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ལྟ་བྱར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མཐོང་བྱར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་མདོན་སུམ་ཡིན་ན། སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་ཏོགས་པ་དགོས་པ་མདོ་སྡེ་ཡི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཆུན་མཁན་པོ་དང་རྩོག་ལོ་སྟ་བ། དུད་གྲི་ཁ་དོག་འཛོན་པའི་མིག་ཅེས་དེ་དུད་གྲི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་ལྡི་བ་ལ་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་གསུངས་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་རེག་བྱ་འཛོན་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྟེད་པ་ལ་ལུས་དབང་དོན་མེད་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་རེག་བྱ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུད་གྲི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལས་དུད་གྲི་རེག་བྱ་འཇམ་པ་སོགས་ཀྱང་རྟོགས་རུང་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ནི་

མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆོས་རྣེས་སུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ལས་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲུབ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་བློན་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །གཡག་ཏེག་ཏུ། རིག་བྱ་འཇམ་པོ་ལས་ཀ་དོག་དཔོག་པ་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཡི་གོ་ལོག་པ་སྟེ། འདིར་ནི་དུང་གི་ཀ་དོག་མཐོང་བ་ལས་དེའི་རིགས་བྱ་འཇམ་པོ་དཔོག་པ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེ་དཔོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་པཊ་ཆེན་གྱིས། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་བྱེད་འཇུག་ཀྱི་རིགས་བྱ་ལ་ཚད་མར་མི་འདོད་ཀྱང་། སྤྱིར་རིགས་བྱ་ལ་ཚད་མར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཞེས་གསལ་ལེན་དགོས་ཏེ། སེར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་སེར་པོའི་རྟེན་ཐུབ་ཐུན་ཙམ་ཆོགས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡང་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་སེར་པོར་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྲོད་མིག་ཤེས་དང་། སྣའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བའི་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས། དྲི་འཛིན་དབང་ཤེས། རོ་འཛིན་དབང་ཤེས། རེག་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། དབང་ཤེས་སོ་སོས་ཕྱིའི་སྒྲུབ་མཆེད་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུམ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞེག ཏྲི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱང་རེམ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བསྟུ། གཉིས་པ་མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། སེར་པོའི་སྟེང་གི་དྲི་རྟུལ་གཟུང་འཛིན་

།དོན་དུ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་རིགས་འགྲེ། དེས་ན་སེར་པོའི་སྟེང་གི་དྲི་རྟུལ་སོགས་རྟུལ་རྫས་གཞན་བདུན་སེར་པོ་དང་གྲུབ་སྟེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཐུང་། དེ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་པས། སེར་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་དེ་རྣམས་སྣང་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་རང་འགྲེལ་ལས་ཐུང་། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆགཉིས་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པས་ཐུང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་སོ་སོར་བསྟེར་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བུམ་པའི་གཟུགས་དེ་མིག་ཤེས་ཙོ་ནའི་ཡུལ་དང་། དེའི་དྲི་དེ་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཙོ་ནའི་ཡུལ་དང་། དེའི་རོ་དེ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཙོ་ནའི་ཡུལ་དང་། དེའི་རེག་བྱ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འཕྲུར་གཉིས་ཀ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཅོན་དན་ཀྱི་གཟུགས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་སོ་སོའི་འཇུག་པམ་འབྱེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །དེ་ནུས་ཐུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བརྟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཐུང་རིན་ཆེན་གྲགས། སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་མཛོད་ཕུགས་ཀྱི་བུམ་པར་འགྲུལ་པའི་ཚེ། སྒོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པའོ་ཞེན་མིག་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་པ་དང་། སྐུ་དྲེའི་བུམ་པ་ལ་ཕྱི་དྲེའི་བུམ་པར་འགྲུལ་ནས་སྐུ་དྲེའི་བུམ་པའོ་ཞེན་མིག་ཤེས་དེ་

དུས་ལ་འགྲུལ་པ་དང་། སྣམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་པོར་འགྲུལ་པའི་ཚེ་སྣམ་བུའི་དམར་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་རྣམ་པ་ལ་འགྲུལ་པས། དེའི་ཚེ་མིག་ཤེས་སོ་སོ་སྣོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་དང་། སྐྱ་རྡེའི་བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་དམར་པོ་ལ། མདོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱང་བའི་ཆ་སོ་སོར་འཛིན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་དེའི་ཚེ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འགྲུལ་པའི་རྟོག་པའི་ཆ་ནི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་འགྲུལ་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་སྣོ་རྒྱབ་ཀྱི་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་སོགས་ལ་མ་འགྲུལ་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་རྟག་པར་སྣོ་འདོགས་འགྲུལ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚེ། སྣོ་འདོགས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྟོན་པོའི་རྟག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ། དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ། །འགྲུལ་པས་མངོན་སུམ་འགོག་ཅེས་ཟེར། །རྟོག་པ་འགྲུལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ། །མི་སྣང་སྟོན་འཛིན་ཚད་མ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བུམ་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྣོ་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། སྟོན་པོ་ལ་རྟག་པར་སྣོ་འདོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁྱད་གྱི་རྟེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག སྣམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་བུམ་པའི་དམར་

།སོར་འབྲལ་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་སྣམ་བུའི་དམར་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དུང་སེར་པོར་འབྲལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དུང་གི་དཀྱིལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་འབྲལ་པའི་ཤེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཚད་མའི་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག ཤེར་བྱའི་ཁོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ཤེར་བ་རྟོགས་པའི་ཐྲོ་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད། ཤེར་བྱའི་ཁོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་གཏན་ཚིགས་མི་འགྲུབ། ཁོད་ཅམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ས་ལྟའི་རྫུ་ཀུའི་རྟགས་ལས་གཞི་དེར་ས་ལྟའི་ས་བོན་དཔོག་པ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་དཔོག་པ་སོགས་འབྲས་རྟགས་ཕལ་ཆེར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ས་ལྟ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་། ས་ལྟའི་རྫུ་ཀུ་བཀོད་ནམ་བྱུག ཁུ་ཀུ་ཅམ་བཀོད་ནམ་དེས་པར་མཚུངས་པས་སོ། །ཁཀྱིས་པ་ནི། དན་བཀག་པ། དུ་བས་ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་དཔོག་པ་ན་རྟགས་དང་སྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲལ་དོན་མེ་ཅམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར། གཙོང་ནག་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་གི་བྱས་པའི་ཚང་བ་ཁེན། ཞེས་བཀོད་ན་རྟེན་མ་ཚོད་ཀྱི་རྟགས་འབྲལ་པ་ཡིན་ཡང་། གྲུབ་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་

རྣམས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་རྟེས་དཔག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅེར་བཤད་དེ། དུ་བས་ལ་ལ་རྣག་པའི་མེ་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བ་རྣས་སུ་བཀོད་ནས་རྣག་པའི་མེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཚུལ་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣག་པའི་མེ་དང་དོན་དམ་པའི་དུ་བའི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཡ་ཅེ་སོང་ཚོད་དམ་བྱས་ཚོད་ལའི་རྣག་པའི་མེ་དང་དུ་བསྐྱབ་ཚེས་དང་རྣས་སུ་སོང་ངོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་ཚེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣག་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་རྣས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པ་མ་གྲུབ་པས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་རྣག་པའི་མེ་དང་། དོན་དམ་པའི་དུ་བའི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཀོད་ཚོད་ལ་རྟོགས་ཀྱི་མ་ཚོད་དང་། ཞེ་འདོད་ལ་སོང་ཚོད་ལྟར་ཚོད་དང་། ཞེ་འདོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་དང་བསྟུན་པའི་གཞན་ལ་བྱགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱིས། རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་སྟེ། རྟོག་ཚོད་ནི་སྐྱེ་དོན་དང་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ཡིན་པས། སེལ་ངོ་གཅོ་ཆེ་ལ། བཀོད་ཚོད་ནི་སྐྱས་ཅམ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཞེ་འདོད་ནི་སྐྱས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྟོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པས་བྱགས་ཚོད་དང་དོན་གཅིག་ལ། སོང་ཚོད་ནི་རྣགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རྣགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ཀ་གཞན་སེལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་མ་ཉིད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་ཚུལ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་བའི་ཚུལ། །འཐད་པའི་ཕྱོགས་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཅེ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་

།ལས་དེས་སམ་གཞན་ལས་དེས་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་དོ་བོ་ཉོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོག་ཤད་དང་པོས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རང་དེས་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་མཆོན་ནས་བསྟན། སྒོམ་བར་བཀོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཀྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དེས་པ་དྲངས་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ལྟའི་འགྲེལ་པར། རང་རིག་པ་ལས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དེའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱིས། ཚད་མ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོག་ཤད་གཉིས་པས་གཞན་དེས་ཚད་མ་མཐའ་དག་དངོས་སུ་བསྟན། སྒོམ་བར་བཀོད་ན། དང་པོ་པའི་མདོན་སུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་འབྱུང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལས་ནི་ཚད་མའི་དོན་མི་བསླུ་བ་ཉིད་དུ་དེས་པར་བྱེད་དེ། དོན་བྱེད་སྣང་སོགས་ཚད་མ་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དེར་དེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལྟའི་འགྲེལ་པར། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱིས་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོན་སུམ་ཡིན་ན་འབྲལ་བའི་ཆུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསླུ་བར་སྣིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱིས་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་ཆོག་ཏུ་ཤེས་ཏེ་

ཤུང་སྦུ་ཕྱིས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པའི་ཚ་ལ་རང་དེས་དང་། མི་བསླུ་བ་ལ་གཞན་དེས་བསྟན་པས་རང་དེས་གཞན་དེས་སྨྲི་ཚམ་ནས་སྨྲོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེས་པ་ཅན་མ་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་པཊ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཞེས་པས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་རང་དེས་སྨྲོན་པར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་ལྟན་མ་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་ལ། རྗེ་བཙོན་མྱས་རབ་འབྱམས་པས་ཆོག་ཤེར་སྦྱངས་རང་དེས་ཁོ་ན་སྨྲོན་བྱེད་དུ་སྣང་བར་མཛོད། འདི་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏའི་དགོངས་པ་འབྱུལ་མེད་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་རང་ཁོ་ན་ལས་དེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གཞན་ཁོ་ནས་དེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་སྨྲོ་བས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་དང་སྨྲོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། མདོན་སུམ་ཀྱིས་ནི་བརྟེད་བ་ལ། །ཕྱད་པར་ཚ་ཤས་རྣམས་སྦྱངས་པ། །ཕྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཤུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་པ་ཡང་། གཞུང་སྡུམ་ཚོགས་ཤུང་གཉིས་པོས། རང་དེས་གཞན་དེས་སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ་སྡུར་སྟུང་ཡིན། གཞུང་ཕྱི་མ་ཚོགས་ཤུང་བཞི་པ་ཅན་དེས་རང་དེས་དངོས་བསྟན་དང་། གཞན་དེས་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པར་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། །རང་དེས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་

།ལྷག་མོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞིག་གཞན་ལས་འཕགས་ཏེ། ཞི་བ་ལྟར། བྱམ་ཆེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ཚད་མའི་རྟེན་སུམ་སྟེས་པའི་བློ་དམྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་དེས་པར་བྱེད་པས་ན་གཞན་དེས་ཁོ་ན་ལས་རང་དེས་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་དོ་བོ་ལ། །བརྟགས་ནས་གཞན་དེས་མི་སྲིད་ཅེར། །ཅེས་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཚད་མ་དང་། དེས་བྱའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཐུམ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་ཅིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཚད་མ་སྐྱ་ཐྱིའི་ཡུལ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་པོར་ཟུབ་པའི་ཚེ། གཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཐྱིར་དང་། གཞན་དེས་སུ་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེས་རང་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར། ཆོད་ན་རང་དེས་ཚད་མར་འགྱུར་བས་གཞན་དེས་ཚད་མ་གཉན་ནས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ལ། ཁ་ཅིག རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་ལ་རང་དེས་གཞན་དེས་སུ་འཛིག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འཛིག་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ། རང་དེས་གཞན་དེས་སུ་འཛིག་ཟེར་བ་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་བསྟན་པས་ལུགས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་ཤག་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་དཔག་རང་དེས་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མི་མཐོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནམ་འབྲས་བུ་རྟགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་དངོས་པོའི་འབྲས་བུཉིད་དུ་དེས་པ་ནི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོམེད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཚོད་མ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཨག། དེ་བས་ན་མངོན་སུམ་ནི་རང་དང་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་སྤྱི་མས་ནི།། རྗེས་དཔག་ཕྱིས་ཀྱི་ཚོད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པ་འབྱེན་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས། ཤུགས་ལ་རང་དེས་ཚད་མར་བསྟན། འགྲེལ་པ་ཕྱི་མས་མངོན་སུམ་ལ་རང་དེས་གཞན་དེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་རང་དེས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་སྟེ། མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་རང་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་སྣང་བས་དངོས་པོ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཇོག་མཐའ་དག་སྣང་ཡང་དེ་ལ་དེས་པ་རང་སྣོང་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པར་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་ཞེས་ཀྱི་འགྲུལ་རྒྱུས་བསྟད་པའི་གང་ཟག་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་མངོན་སུམ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པ་རང་སྣོང་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པར་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་རྟག་པར་

།།ཐུགས་བདེ་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནོར་བུའི་འོད་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེས་བའི་ཚེ། དབང་ཤེས་དེས་ནོར་བུའི་འོད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་འགྲུལ་བསྟན་པ་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པར་རྟོག་པས་འདི་ནི་ནོར་བུའི་སྐུམ་དུ་སྨྲ་འོག་གས་པ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་ཐག་ཆོད་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཡང་འགྲུལ་རྟོག་བསྟན་པ་ན་ཐག་ཆོད་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པས། གཞན་དེས་ཚད་མར་འཛིན་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ་འགྲུལ་པའི་རྟོག་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་གཞན་དེས་ཚད་མ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷས། གཞན་དག་ཏུ་ནི་མངོན་སུམ་དང་། །དེར་སྣང་བ་དག་སྐྱེ་བའི་ཚེ། །ཁྱད་པར་དེས་པ་མེད་པ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས། མི་བསླུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཨས། དང་པོའི་མེ་དང་ཆུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གོམས་པ་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་དུ་ཟིན་ན་ཡང་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་དེས་པ་བསྟེན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། ལ་ལ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་ལས་འགྲུར་ཏེ་འགྲུལ་རྟོག་ཙམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་པ་སྔ་མའི་དོན་ནི། སྒྲ་རྟགས་འཛིན་ཀྱི་འགྲུལ་རྟོག་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་ཚེ་སྒྲ་རྟགས་མི་རྟག་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་

ཕྱིས་ཀྱི་ཚོད་མ་གཞན་གྱིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་སྟོབས་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལམ་མི་བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། འགྲེལ་པ་གཉིས་པས་མ་དང་ཆུ་དང་པོར་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཡང་གོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཀྱི་སྤྱི་རིས་ཟིན་པ་མེད་ན། གཞན་དུ་འགྲུལ་པའི་ཆུས་རང་ཉིད་ལ་དེས་ཤེས་བསྟེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། འགྲེལ་པ་གསུམ་པས་ནི། འགྲུལ་ཆུ་ཅན་ཀྱི་དབང་མངོན་རྟོགས་གཞན་དེས་ཚད་མའི་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ལ། ཆུང་འཕེན་པ་ཆུང་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆུང་འཕེན་པ་དེས་རང་ཆུང་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་མ་དེས་པར་ཐལ། ཆུང་འཕེན་པ་དེ་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་བཞི་པ་དང་ལུགས་ལྔ་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲོར་པས་རང་ལུགས་སུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་རང་དེས་གཞན་དེས་འཇོག་པའི་ཚུལ། ཡུལ་གང་ལ་དེ་གཉིས་འཇོག་ཚུལ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དཔྱད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བློའི་རྗེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་ལ་རང་དེས་དང་། བློའི་རྗེས་གཞན་ཀྱིས་དེས་པ་ལ་

།གཞན་དེས་སྙུང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་ཡིའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་དེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དེས་པར་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་དྲངས་པའི་ཚན་རང་དེས་ཚད་མར་འཛིག་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། རང་ཉིད་དེས་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་བྱེད་གཞན་འཆོལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་སུམ་གཞིར་བཞག་ལ་བློའི་ཐུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། ཚད་མ་གཞན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་རང་དེས་གཞན་དེས་སྐུ་ཤཱཀ་པར་བྱེད་པའི་དེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་ན་རང་ལས་དེས་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ཤེས་འདྲེན་མ་རྒྱས་པ་སྔོས་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་དེས་དགོས་པ་ལ་གཞན་ལས་དེས་པའི་རྟམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་སྨྲ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་རྩོད་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྟུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལས་རང་དེས་གཞན་དེས་སུ་འཛེག་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ཞེག་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་མི་བསྟུ་བར། རང་སྟོབས་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གིས་དེས་པ་

དྲངས་པ་དེ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་མཆོག་ཉིད་མི་བསྟུན་བ་དེས་པར་བྱས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྟོན་དེ་སྟོན་པོ་ལ་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བ་ལ། །རྟེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་རྗེ་སྐྱེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་དེས་ཡིན་པའང་ཡོད། གཞན་དེས་ཡིན་པའང་ཡོད་དེ། སྟོན་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྟད་པ་ན་དེས་སྟོན་པོའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་དེས་པར་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞེག རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་དྲངས་པས། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྟུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་དང་། གཞན་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གང་ཞེག་རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པས་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྟུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པར། ཚད་མ་གཞན་ཀྱི་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་དགོས་པ། དཔེར་ན་དག་འཛིན་དབང་མངོན་དེས་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་དྲངས་པས། དེ་རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་དབང་མངོན་ཀྱིས་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོངས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་

།འཕེན་ནོ། །ཞེས་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་ལ། གོ་བདེར་བརྗོད་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེས་པ་རང་སྤྲོས་དང་གཞན་སྤྲོས་གང་རུང་གིས་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་མི་བསྒུ་བའི་ཏིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ཏུ་བ་སྟེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི་གཞུང་འདིར། ཚད་མའི་སྤྲོས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན། །ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འགྲུལ་བ། ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་འམ་གཞན་ཀྱི་སྤྲོས་ཉིད་ལས། །དེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྗེས་དཔག་ཏུང་བསྟུན་པ་དང་། ཁྱིས་དེས་པ་དུངས་པ་གང་རུང་གི་སྒྲོས་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟོད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་རྣམ་གཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྣམས་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་ཟུར་དང་པོས་རྗེས་དཔག་དང་། ཟུར་གཉིས་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐུབ་པའི་མངོན་སུམ་རྣམས་བསྟུད་པ་ཡིན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྒུ་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་རང་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྒུ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པ་དངོས་སུ་འཇུག་མི་བྱེད་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་དགོས་པའི་མི་བསྒུ་བའི་ཏིག་པ་དེ་གཞན་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འདི་གཉིས་གཞུང་དང་འགྲེལ་པ་གང་

གིས་བསྟན་སྐྱམ་ན། གཞུང་ནི། དེའམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །དེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་པའི་རྒྱུ་སོ་སོར་ཕྱལ་བས་མངོན་སུམ་གཞིར་བཞག་གི་རང་དེས་དང་། གཞན་དེས་ཚད་མའི་དོན་ལྟོག་སོ་སོར་བསྟན་པ་རྣམ་དམྱོད་ཀྱི་མིག་བུས་མཐོང་བའོ་ལ། དེ་མ་ཟད་འགྲེལ་པར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ན་རང་ལས་དེས་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སྤར་དྲངས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་དེས་ཚད་མ་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་འཛོག་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པའམ། དེ་ལ་དེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུའང་དེན་པའི་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་རང་དེས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་ལམི་བསླུ་བ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་པ་དོན་གཅིག་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལམི་བསླུ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་དེས་གཞན་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ལ་རང་དེས་གཞན་དེས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་འཇོག་པས་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ཡང་ཡུལ་གྱི་མི་བསླུ་བ་དང་སྦྱོལ་དགོས་པས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཁྱད་པར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཁྱད་པར་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་སུའང་དེན་ནུས་པ་དེ་ལ་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་

།བྱམ་པ་མེད་པ་ལ་དེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་མ་ནུས་པས་དེ་ལ་རང་དེས་ཚད་མར་ལྟུང་ཞོག་ཅེས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་འཛིན་དབང་མངོན་ཤེས་སུ་རྟོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་དེས་པ་དྲན་པ་ཡང་བརྒྱད་ནས་ཡིན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་དངོས་སུ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དབང་མངོན་ལ་དེས་པ་དྲན་ནས་ནའི་རྟེས་སུ་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་སྙམ་པ་དང་། བྱམ་པ་ནི་མ་དམིགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འཇོམ་ལ་ལས། གཅིག་དམིགས་ཤམས་སུ་རྟོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་འམ། །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅོན་ཀྱི། །ཐོ་རེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་རྣམས་རང་ལས་དེས། །དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །འགྲུལ་རྟུ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་དེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེས་བཅོ་བསྟེག་གི་དོན་བྱེད་བཞིན་པ་མཐོང་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དོན་བྱེད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམ་པའི་སྤུ་རིས་ཟིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དོན་གོམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྟེས་དཔག་མཐའ་དག་རང་རེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཀྱིས་རེས་པ་འདྲེན་མི་དགོས་པར་རྟེས་དཔག་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་བྱེད་

སྣང་གི་མངོན་སུམ་སོགས་དེ་རྣམས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་དེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་རྟོག་བཅས་རྗེས་ཐོབ་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་དོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། དམེར་ན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དང་། དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། གོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཞི་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་གོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལས་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བམེན་ཀྱི་གནུགས་དང་པོར་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་དང་། ཡུལ་ལ་གོམ་པའི་སྤྱི་རིས་ཅིན་པ་ལ་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྟན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གནུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་མངོན་དང་། འབྲུལ་ཆུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཆུང་ངིང་ཙིའི་དམར་འབར་བ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྣང་བ་རང་ལས་དེས་ཤེད་བདེན་པ་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དོན་ལ་ཤ་པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ཤ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཆུང་ངིང་ཙིའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་བཅས་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྟོང་རང་ལས་དེས་ཤེད་བདེན་པ་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དོན་ལ་མེར་སྣང་གི་བློ་འབྱུང་བ་ལ་རྟོག་པས་མེར་སྣང་བློ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་མེར་སྣང་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ལྡན་ནི་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་

།འཇུག་ཡུལ་ལ་དེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདེན་མི་ནུས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་ཀྱང་གཞན་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ནི་རིགས་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་གང་དང་ཡང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ལས་དེས་མི་ནུས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་མེད་ཕྱིར་ན་དེས་མི་ནུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ནི་དེ་དག་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་མངོན་ནོ། ཤས་མེ་དང་ཆུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གོམས་པ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་སྟར་དྲངས་པས་གཞན་དེས་བསྟན། དེ་ཡུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་རིས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤས་དེ་ཡང་གོམ་པ་ཡོད་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་ཐོག་ཡས་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མ་གཏད་པར་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་བསྡུས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སེམས་མི་འཕྲོ་བར་ནད་དུ་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པའི་དབང་མངོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཡུལ་ལ་མ་གཏད་པར་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུའང་གཡག་པས་འདིའི་མཚན་གཞི་ལ། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འགྲུལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཉ་ཕྱིས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཡིད་མ་གཏད་

བའི་དབང་མངོན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉཱཡ་ལ་དཔྱལ་དུ་འགྲུལ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་འདུ་བའི་སྐོར་ནས་ཡིད་རྟོག་འགྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་གཞི་དེ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་ཀྱི་གོ་དོན་མེད་དོ། །དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མི་གཏད། །འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་སྐྱང་བས་ཀྱང་། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད་གཅིས་འགྲུལ་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་གཅིས་དང་འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཉཱཡ་ལ་དཔྱལ་དུ་འགྲུལ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉཱཡ་འཛིན་པའི་མེག་ཤེས་ནི་འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་གཞན་དེས་སུ་འཐད་ལ། འོན་ཀྱང་འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ལས་འོགས་སུ་གཞན་དེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་ནི་མེ་འཐད་དོ། །འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ནི་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་འཐད་པར་དགོངས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་མ་ཐས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྣང་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་གཞི་སྐར་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས་ཡང་སྒྲ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་དེས་པ་དེས་ན་ཁ་ཅིག་ཏུ་མེ་སྒྲ་བ་ན་ཁོ་བོ་ལ་མེ་སྒྲ་བའི་བློ་གཅིག་བྱུང་ངམ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ཆོོག་ཅེས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་རྟོག་བཟལ་མ་འགྲུལ་བས་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དེས་མ་རྟོག་པ་གཞན་ལས་དེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་དེ་ལ་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་མེ་དེས་པ་གཞན་ལ་རགས་ལས་པར་མ་ཟད་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མེར་སྒྲ་བ་ཉིད་

།།ཨཱ། །ཀུང་ཕྱིས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྟོན་པས་ལས་དེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲལ་རྒྱུ་ཅན་དེ་དག་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོན་པས་ལས་དེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་བར། དོན་བྱེད་པ་དང་གོམས་པ་ཅན། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་དེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་མེའི་རྣམ་པ་དམར་འབར་བ་སྣང་ནས་མེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། ཕྱིས་མེའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་བཙོ་བསྲེག་གི་དོན་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་དེའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་སམ། བཙོ་སྲེག་གི་དོན་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ཡང་མེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཛིན་པ་གོམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཀྱིས་དམར་འབར་བ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་པར་དེས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་མེར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་པས་དེས་པའམ། མེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ཅན་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རང་ལས་དེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་དེས་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པས་ཤ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ནས། ཕྱིས་ཤ་པའི་མདུན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཤ་པའི་ཡལ་གা་ལོམ་དང་ལྡན་པ་སོགས་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་སྟོན་པས་ཀྱིས་སམ། ཤ་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་གོམས་པ་ཅན་གྱིས་སྟོན་པས་ཀྱིས་སྒྲུ་རིས་ཟིན་ནས་ཤ་པར་དེས་པའམ། ཡང་སྟར་ལྟར་རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་ཤ་པར་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་དེས་པ་འབྱེན་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པར་མི་བྱེད་པས་དེས་པ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་སྟོང་ལྟ་བུ་ཚད་མ་སྟ་མ་དང་། འཇུག་ཡུལ་དེས་པའི་

ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་། རྟེས་དཔག་གིས་དེས་བར་ཆེད་པ་ན་ཐོབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྱུང་བར་རྟེས་དཔག་རང་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་སྣང་བ་རང་ལས་དེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་དེས་སོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དེས་པའི་ཐོབ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྟེས་དཔག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ཤེས་གཞན་འདྲེན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱམི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་གིས་སྐྱམི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་གཞན་དྲངས་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་ཞེས་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་དེས་ཚད་མས་བྱབ་བོ། རྒྱུད་འཛིན་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྟེས་དཔག་གི་བ་སྤྱད་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ཅོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུད་འཛིན་ཕྱིར། རྟེས་དཔག་གི་བ་སྤྱད་ལ་རྟོངས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་ཚོད་ནི་རྒྱུད་འཛིན་ཀྱི་བརྒྱད་ལ་རྟེས་དཔག་གི་བ་སྤྱད་དེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟེས་དཔག་དེའི་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེས་དཔག་གི་བ་སྤྱད་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་ལས་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་ལ་ཞེན་ཏེ། རྟེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྟོག་པའི་བརྒྱད་ལ་རྟེས་དཔག་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱངས་ཅན་ཀྱི་བརྒྱད་ལ་སྐྱམི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་མེད་ཀྱང་སྐྱམི་རྟག་པར་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱངས་ཅན་ཀྱི་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་

།མདོན་སུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་དེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་པ་གང་ཞེག་ དེའི་དེས་ཤེས་དེ་སྟར་གྱི་སྒྲུབ་བརྗོད་ལྡན་གྱི་བྱ་དེས་ཅན་དེའི་བརྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་དེས་གཞན་དེས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ངེས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ངེས་པ་གང་ཞེག་ དེ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣོག་བཅས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མོག་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་རྣོག་བཅས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྣང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་དེས་གཞན་དེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡུལ་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། རང་སྟོང་གས་གཞན་སྟོང་གས་གང་རུང་གིས་དེས་ཤེས་འདྲེན་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕེལ་བར་འཕགས་པ་རྣོག་པའི་བཀའ་ཆགས་མ་སྤྲངས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་རྟེན་ཐོབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པས། འཕགས་པ་རྣོག་བཅས་རྟེན་ཐོབ་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ལྟ་པ་རྟོག་པ་སྤྲང་བ་ནི། ཡུལ་དང་དོགས་པ་བརྟགས་ནས་གཞན་དེས་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྟར་བཞག་ཟིན་ལ། དེ་སྤོང་བ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་དང་། །རྟོག་

ཡའི་བྱེད་པ་འདྲེས་པར་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན། དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པའི་བྱེད་པ་སོ་སོར་འབྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་དོན་དེ་ལྟ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་རང་ཡུལ་དེས་པའི་སྒྲ་ནས་དེ་མིན་གྱི་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ། ཁྱེད་ནི་དོན་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚེ་དོན་དེ་ཉིད་དེས་པའི་སྒྲ་ནས་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་བརྟགས་པའི་སྐོང་སྤོང་ལ། །ཁ་ཅིག དེས་བྱ་དང་དེས་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྣ་བ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་གསུང་བ་སྣང་ལ། དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུན་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། དེས་བྱ་གཞན་དེས་ཚད་མ་དང་། དེས་པ་འདྲེན་བྱེད་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་ཀྱི་མངོན་སུམ་སོགས་འཇུག་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྲུག་སྡུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དེས་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་བྱེད་སྣང་གི་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པར་ཐལ། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་གང་ཞེག་ཁྱེད་ཀྱིས་དྲང་བའི་དེས་ཤེས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་

།རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་བརྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་མི་བསྟུ་བར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཀྱི། གྲངས་ཅན་པ་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེ་བ་མི་རྟོག་བར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདིར་མ་དེས་ཀྱི། འོ་ན་རྒྱང་འཕེན་པའི་བརྒྱད་ཀྱི་ལ་མེ་ལྟན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་ལ་དངམེའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱར་མ་དེས་པར་ཐལ། རྒྱང་འཕེན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབས་མཚུངས། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་དེས་པ་རང་སྒྲུབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་དེས་ཚད་མར་འཇུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་རྟོག་བསྟུད་པའི་གང་ཟག་གི་བརྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེས་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་དེས་པ་རང་སྒྲུབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབའ་ཞིག་ལ་གཞན་དེས་ཡིན་ན་གཞན་དེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཀྱི་གཅོ་བོ་ལ་གཞན་དེས་དང་དེ་ལ་རང་དེས་ཡིན་ན་སྤྱིར་གཞན་དེས་དང་རང་དེས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྟགས་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཡིད་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབས་ཀྱི་ཚེ་ཁྱབ་པ་ལ་ཡིད་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས

བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་བརྗོད་ཞེག་ཅེས་ཀྱང་གདམས་པའོ།། ❌ །།ཚད་མ་སྨྲི་ཡིས་མཚན་ཉིད་འདོད་ཚུལ་ལ། །ལྟ་རྒྱུན་ཆོས་མཆོག་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་རྣམས། །མཚན་ཉིད་ཐ་དད་རྣམ་གྲངས་མཚོན་བྱ་ལ། །ཐ་སྙད་དོན་དམ་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་བདེན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྟན། །འདོད་པ་རྒྱ་གར་པཾ་ཆེན་སོ་སོའི་ལུགས། །འདིར་ནི་མི་བསླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས། །དགོངས་པ་གཅིག་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །གང་ལ་མི་བསླུ་གང་ཉིད་མི་བསླུ་དང་། །ཇི་ལྟར་མི་བསླུ་གསུམ་ཀྱིས་མི་བསླུ་རྟོགས། །དངོས་མེད་འཇལ་དང་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ལ། །མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་ཡང་སྤང་རམ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན། །དེས་དེས་རང་གི་འགལ་ཟླ་སྐྱོན་འདོད་གས་གཅོད་། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་ཉིད་དེས་ཤེས་ཕྱིར། །སྐྱོན་འདོགས་གཅོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་གྲུབ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་ཚད་མའི་དབྱེ་གཞི་སྟེ། །དབྱེ་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཡིན་རྗེས་དཔག་ནི། །ཡུལ་ཅན་ངོ་ཉི་བོར་མངོན་སུམ་དང་། །གཅིག་ཡིན་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་རྗེས་དཔག་ཉིད། །མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གྲངས་གཞན་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་ཆོས་གྲགས་བཞེད། །དབང་པོ་ལ་བརྟེན་མངོན་སུམ་སྐྱོན་དང་། །རྗེས་སུ་འཇལ་བ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་དེ་ཉ། །མངོན་སུམ་སྐྱ་ལ་སུ་གསུམ་རྗེས་དཔག་ཀུན། །ཤཱཀ་འཇུག་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་མ་ཁས་པས་བཞེད། །མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་རྗེས་ཀྱི་དེས་ཤེས་ལ། །རྗེས་འཇལ་བཤད་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གནད། །ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས། །ཡུལ་ལ་

།།ཚད་མར་འདོད་དང་རྟོག་པ་ཉིད། །ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་ཚེ་དོན་མཐོང་བའི། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། །འཁྲུལ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཚད་མ་དང་། །སེར་སྣང་དབང་ཤེས་དུང་གི་རེག་བྱ་ལ། །ཚད་མ་ཡིན་པ་མཚུངས་ཞེས་འགྲེ་བ་དང་། །ཁོར་བའི་འོད་ལས་གཞི་དེར་ཁོར་བ་ནི། །རྟོགས་པ་རྣམ་དཔག་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། །བཀོད་ཚོད་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་གཏན་ཚིགས་ལ། །བརྟེན་པའི་རྟེས་དཔག་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་གཞི་ལ། །སྣོངས་པ་དེ་དག་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་བསལ། །ཚད་མ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་མི་བསྟུན་བར། །དེས་པ་རང་གི་འདྲེན་ན་རང་དེས་དང་། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འདྲེན་ནམ་རྟེས་དཔག་གིས། །དེས་པ་གཞན་དེས་ཚད་མའི་རྣམ་དབྱེ་ནི། །རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་འཁྲུལ་པ་མེད། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་གིས་བསྟུན་བྱ་དེས་པའི་ཕྱིར། །རྟེས་སུ་དཔག་ཀྱན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དེས། །དེས་ཤེས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་གནད་འདི་གཅེས།། །།བཞི་པ་དག་བྱ་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དག་བྱ་སྒྲུབ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དེས་གཞན་དེས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚད་མ་དེས་དག་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོན་སུམ་ཀྱིས་དག་བྱ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་དེ། མདོན་སུམ་ནི་རྟོག་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དག་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མདོན་སུམ་ཀྱིས་དྲན་པའི་དེས་ཤེས་དང་རྟེས་དཔག་གཉིས། སེལ་འཇུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་

འཇུག་དེས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པས་སེལ་བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྣང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཚིག་རྒྱར་གྱི་སྣང་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་ཀྱང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སེལ་འཇུག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ་དེས་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་དངོས་སུ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །གཞུང་འདིར། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་ཡང་སེལ་དོའི་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་ནི་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བར་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་བློས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། བློས་རྟམ་བཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རིམ་བཞིན་གཟུགས་རང་མཚན་དང་བྱམ་མེད་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་། སྒྲུབ་པ་ལ

།དབྱེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་བཞིའོ། །དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས། ཞེས་གསུངས་ལ། འོ་ན། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་དོན་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱོས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་དང་བཞིར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་དེ་གཅིག་པ་ཉག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་ཁོ་ན་དང་དགག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགག་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །པཊ་ཚེན་གྱིས། སེལ་བ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་མེད་དགག་གཉིས་སམ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིང་མ་ཡིན་དགག་གིས་དགག་པའི་ཚོར་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུམཆོ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་མ་ཟད། སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་

གཞན་སེལ་གྱིས་བྱེད། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བློས་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོགས་བྱས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་རྣམས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པའང་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་དགག་པ་དང་། ཅི་བྱག་ཏུ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། མཁས་འཇུག་ལས། གཞན་སེལ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་པ་ནི་སྒྲུབ་གཉིས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་དགག་པ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བར་འདོད་ན། དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློས་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་ཏེ། མཁས་འཇུག་ལས། ཐ་སྐྱོགས་བྱམ་མེད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆུ་བར་འདོད་ན། དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཚོགས་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན་སྒྲུབ་དག་ཡང་དག་དེ་སྒྲུབ་དག་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིང་སྒྲུབ་དག་དང་བྱེ་བྱག་ཏུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པའི་

།ཞེས། སྟོབས་མཚུངས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། དེ་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་དེས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སེལ་དོའི་ཆོས་རྣམས་སེལ་འཇུག་གི་ཚུལ་དགག་སྒྲུབ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བཞག་བྱའི་ཕོ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ཀྱི་གཞུང་རབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མར་གྲགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །བློ་དོར་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས། །དགག་དང་སྒྲུབ་པ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བའི་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི། མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་པ་དང་མེད་དགག་དོན་གཅིག་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྟོག་བློས་དགག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་ཡོངས་གཅོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བློས་དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རྣམ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྐད་དུ། དགག་པ་སྒྲུབ་པ་སྤྲོང་བ་དང་། ཞི་སྤྲོང་བ་ཡི་སྒྲ་ནས་གཉིས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དང་། འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་མེད་པ་དང་བྱམ་པ་མེད་པའི་སྤྲོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྟུང་པ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཚོགས་པའོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འདིར་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་ཡིན་ནམ་སྟྲག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་སྟྲག་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དགག་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེལ་བའི་སྟྲག་པས་སྟྲག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་སྟྲག་པ་ཡིན་ན། དགག་པ་ལ་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་མིང་གི་སྟོང་ནས་དབྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་དགག་སྟྲག་གཉིས་ཆོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟྲག་པ་རྟུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་དོན་གསལ་གནད་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས། མ་ཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡང་སྟོ་ཆོགས་པ་བྱུང་སྟེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། མ་ཡིན་དགག་དང་སེལ་བའི་སྟྲག་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མཚན་གཞིར་བྱམ་པས་དག་པའི་སྡོམ་འཛིན་པ་དང་མས་བསྟན་ན་བཞུགས་པ་ཙམ་ཞེག་དང་། སྟྲག་པ་སྟོ་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་ཡེས་ཡིན་ཡོད་བཞིར་དབྱེ་བར་མཛད། དེའི་དགོངས་པ་བརྟགས་ན་སྟྲག་པ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་པོ་ལ་བྱས་ནས། སེལ་བའི་སྟྲག་པ་འཇམ་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པར་སྣང་།། པཊ་ཆེན་གྱིས་མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་མཚན་ཉིད་པར་རྩལ་ཐོན་དུ་སྟྲག་པ་སྣང་། རང་ཅག་གི་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མ་ཆེན་པོས། སྣང་བའི་སྟྲག་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་སེལ་བའི་སྟྲག་པའི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་དགག་པར་གསུངས་ནས། དགག་པ་སྟྲིའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་མི་སྣང་བས། དངོས་སུ་གསལ་ལ་ཆེར་མ་མཛད་མོད། འོན་ཀྱང་ཅ་ཅིག་དགག་སྟྲག་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྣང་བའི་སྟྲག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་

།།ཤྲཱ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་འཕེན་ཚྭར་ལ་བལྟས་ནས་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་པས། མ་ཡིན་དགག་དགག་པ་བརྟགས་པ་བར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །རེ་ཞིག་རང་གི་བསམ་ཚོད་ནི། མ་ཡིན་དགག་དགག་པའི་དབྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་བརྟགས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་གཅོ་ཆེ་ལ། མ་ཡིན་དགག་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཉིས་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམཚན་གཞི་དངོས་པོ་གཅོ་ཆེ་ནས་སྒྲུབ་པའི་མིང་ཙམ་དེ་དང་། སེལ་བ་གཅོ་ཆེ་ན། དགག་པའི་མིང་ཙམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་དགག་སྒྲུབ་ཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་ཚ་གཅོ་ཆེ་ན། སྒྲུབ་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། དགག་དང་བསྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེལ་བའི་ཚ་གཅོ་ཆེ་ན་དགག་པར་ཡང་མིང་འདོགས་ཏེ། རྟམ་འགྲེལ་ལས། འདིས་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཚ། །ཁས་བླངས་མེད་ཅན་དགག་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་བྱེད་སྟབ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་དགག་པ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མཁས་འཇུག་ལས། འདི་སྒྲུབ་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་ན། སྒྲུབ་པའི་མིང་དུ་བརྟགས་པ་ཡང་ཡོད། །དགག་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་ན་དགག་པའི་མིང་དུ་བརྟགས་པའང་ཡོད་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅག་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སོང་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚེས་རྟམས་མ་ཡིན་དགག་གི་དགག་པ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་

གཞི་མཐུན་ཡིན་ཞིང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་སོགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་གཞི་དངོས་པོའི་ཚའཐགའཞིག་ནི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཆད་དོ། །རང་འགྲེལ་ལས། མ་ཡིན་དགག་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མ་ཡིན་དགག་དང་། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུམ་ཡིན་དགག་ལ་སྒྲུབ་པའི་མིང་ཅན་དང་དགག་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུམི་འབྱེད་ན། འགྲེལ་པར་ཁ་ཅིག་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་རྩོལ་དོར་མ་དོར་ལ་བྱས་ནས་མ་ཡིན་དགག་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི། སྒྲ་དང་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུན་ཆགས་པ་མ་ཐོང་བས་སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཕྱེད་ཅིང་། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པའི་ཚམ་ཕྱེད་པར་ཟད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་མ་ཡིན་དགག་གི་སྒྲུབ་པ་ནི། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་འགགའཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཁལ་ཆེ་བ་དགག་པའི་མིང་ཅན་ཡིན་པས། མ་ཡིན་དགག་དགག་པའི་དབྱེ་བར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དགག་པ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ནི་བློས་རྟོག་ཅིང་སྤྲོས་པ་གཅད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བློས་ཡོངས་སུྱོད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེའོ། །གཅིག་པ་དགག་སྒྲུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒོམ་གྱི་མ་ཁས་པ་ཕྱི་པ་ཆེ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྟེས་

།དཔལ་གཡས་ལམ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་མེ་འཇལ་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱ་པ་ལ་བྱས་པམི་སྲིད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱས་པ་ལམི་རྒྱ་པས་ཁྱབ་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་སོགས་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གཅིག་པ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒོ་འདོགས་གཅིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མི་འཐད་དེ། འོན་རྣ་རྩེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་དག་རྟགས་ལ་ལྷོས་ཤིང་། ཤུགས་རྟོགས་རྟགས་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཤུགས་རྟོགས་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་གསུམ་པར་ཐལ། ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞེག མངོན་སུམ་ནི་མ་ཡིན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྩེས་དཔག་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྩེས་དཔག་ཤུགས་རྟོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟོགས་བྱ་སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སེལ་ངེའི་དོན་ཤེས་ཡིན་ཡོད་བཞིན་དང་། རྟོགས་བྱ་སེལ་བའི་དགག་པ་ལ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཞིར་ཡོད་དེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། །ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི། །དགག་པ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དགག་པ་ནི་མེད་དགག་ཙོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་བོར་གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་

ཡིན་ཏེ། སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ། མེད་དགག་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་དེས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་རྟོགས་མེད་ན་སྒྲིབ་དོན་གྱིས་གཞུང་གི་ཚའཁར་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡི་གེ་མཉམ་པས། བསྒྲུབ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དབུ་པ་ཡང་དག་སྒྲུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ནི་ལ་ལ་དུ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་པས་ལ་མེ་ལྟན་དུ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་རྗོལ་བ་མ་ཁས་པས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པ་ལས། གློ་བུར་དུ་ལ་མེ་ལྟན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲུ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཤུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཁྱེད་པའམ་རྗེས་དཔག་གི་ཉིད་ལ་དགོངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་མི་ཁྱེད་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱིས། །དགག་སྒྲུབ་ཁྱེད་པ་རྟོག་གེའི་དབྱར་གཅིག་ཡིན། །སེལ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་དང་དགག་པ་གཉིས། །སྒྲུབ་ལ་དོན་ཤེས་ཡིན་ཡོད་རྣམ་པ་བཞི། །དགག་ལའང་དེ་ཉིད་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི། །དགག་སྒྲུབ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་སྟོབས་ཀྱིས་སམ། །རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་རྗེས་དགག་ཚད་མས་འགྲུབ། །གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་། །སེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག

།།དེ་དོས་པོ་ལའང་། །མ་ཡིན་དག་གི་རྣམ་གཞག་ལུགས་འདིར་བཞེད། །དགག་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་མཐུན། །མདོར་ན་མི་བསྟུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་རིག་པ་གཉིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། མཚན་གཞི་མངོན་རྟོས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་རང་དང་གཞན་ལས་རིས་ཤིང་། དེས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ཐྲི་གནས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མ་ཅེན་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། མི་བསྟུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་དོན་ལྡོག་གཅིག །མཚན་གཞི་མངོན་རྟོས་གཉིས་ལ་མི་བསྟུ་བ། །རང་གཞན་གཉིས་ལས་རིས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི། །རང་ལས་དེས་པའི་བྱེད་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། ༈ །།ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛལ་བྱེད་པའི། །ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་ཡང་དག་གོལ་ས་བཅས། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་འབྲས་རྣམས། །ཚུལ་བཞིན་འདོམ་མཛད་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཕྱ་པ་སོགས་རྟོག་བྱལ་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྐར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྣང་གྱིས་སྒྲིབ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་

དེ།། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་པའི་མཚོན་བྱ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཡུལ་ལ་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པའི་བློ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྒྲོང་བས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པ་འཁྲུལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དེས་དང་རིགས་གཅིར་གཅིས་ཀ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་རམ་ཞེ་ན། གོ་བཏས་ལ་ཡིན་ཀྱང་ཆོག་གི་བར་ལུན་ལ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མངོན་སུམ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུ་བཞའོ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་དེ་རྟོག་བཟལ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་དང་བཟལ་ཚུལ་ཇི་

།།ལྷུ་བུ། མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོར་སྡུམ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལྟོག་ལ་སྦྱོར་དེན་འདྲེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཏྲོ་མི་བསྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལྟོག་ལ་སྦྱོར་དེན་འདྲེས་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཏྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཏྲ་མའི་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རང་ལུགས་ནི། རང་ལྟོག་ལ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་གཞིར་བརྟུད་བའི་ཚེ། སྒྲ་ཐྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མ་ཚང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྦྱོར་དེན་འདྲེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཏྲོ་དེ། བག་བྱ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྦྱོར་དེན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས། རྟོག་པ་སྦྱར་འདོན་འཛིན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཕྱིར། སྦྱོར་དེན་འཛིན་པའི་ཞེན་ཏྲོ་དང་། ཁོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཞེན་ཏྲོ་རྣམས། །རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་གོ་བཞག་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་མིན་པ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཏྲོ་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཏྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཞེན་ཏྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇུ་བར་འདོད་ན་མིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་མིན་པ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཏྲོ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་རིགས་འདྲེ། ཁ་ཅིག རྟོག་པའི་ཇ་ལས་དང་བྲལ་བ་རྟོག་བྱལ་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་དག་རྟོག་པའི་ལྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་རྟོག་བྱལ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་རྟོག་རྩོད་རང་རིགས་མངོན་སུམ་ཚོས་

ཅན།། རྟོག་པའི་ཐ་དད་བྱེད་བར་ཐལ། རྟོག་བྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བར་འདོད་ན། རྟོག་པའི་ཐ་དད་མ་བྱལ་བར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་དུ་ཐལ། རྟོག་པའི་ལྟོག་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྟོག་པ་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོག་པ་མིན་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་བྱལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་འགྲུལ་བའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཡུངས་མི་བསྟུ་བ་མ་འགྲུལ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། མ་འགྲུལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསྟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་འགྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།། འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། མ་འགྲུལ་བར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། རང་ལུགས་ནི། དགང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུལ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུལ་པར་མ་བསྟེད་པའི་ཚེས་དེ་མ་འགྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། དེ་ལ་མ་འགྲུལ་བ་ནི། རབ་རིབ་དང་། སྐྱུར་དུ་བསྐོར་བ་

TI656 - 318

།།ཞེས། །དང་། བྱང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲལ་པ་ལ་སོགས་པས་འབྲལ་པར་མ་བསྟེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཅིག གང་ཟག་འབྲལ་པ་ཚོས་ཅན། མ་འབྲལ་བར་ཐལ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲལ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་འབྲལ་པར་མ་བསྟེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟགག་གང་ཞིག་ཁྱོད་འབྲལ་པར་བསྟེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེས་བུ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་འཇུག་ཅོ། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བཞིས་དང་བསྦྱན་ན། འབྲལ་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་། རང་རོས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། འབྲལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླང་ན་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཤུག་སྒྲབ་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཤུག་སྒྲབ་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་བསྐྱད་པའི་འབྲལ་རྒྱུ་ལ་འབྲལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི་རང་རིག་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱ་བཤད་འཛིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་བསྐྱད་པའི་འབྲལ་རྒྱུ་ལ་འབྲལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི། འགལ་མེའི་རྩེ་མོ་སྐུར་དུ་འཛོར་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཞུགས་པའི་འབྲལ་རྒྱུ་ལ་འབྲལ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ནི། བརྒྱད་ཀེ་སྟང་དྲག་པོས་དཀྱུགས་པའི་ཚོས་གཞི་དམར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་

བག་ཚགས་ཀྱི་འཁྲུལ་ཆུས་འཁྲུལ་པར་བསྒེད་པའི་རིག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐོག་མེད་བག་ཚགས་ལས་བྱུང་བའི། །རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྒྲུབ་པ། །ཞེས་དང་། གང་དེ་འཁྲུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མཐོང་གིས་སྤྲུལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་དུ་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་འཇོག་པ་དེ་མདོ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོག་བཞལ་སྣོམ་པ་དེ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚེད་དང་། མ་འགྲུལ་བར་སྣོམ་པ་དེ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཚད་དུ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོག་བཞལ་དང་། མ་འགྲུལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཚད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་གཅིག་པོས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆོད་ཀྱང་། རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཚེ་དུ་རྟོག་བཞལ་སྣོམ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པས། མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དེས་པར་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེབ་ཆམ་ཕྱེད་པ་ཁ་ཅིག རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་

།ཞི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུང་དོན་ཅན་ཞི་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བཅལ་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུ་བཪའོངྷ་ན། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཞི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་བཅལ་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུ་བཪའོངྷ་ན། དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པཪའང་བཪའོངྷ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ། གང་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་གི་སྟོང་ནས་དབྱེ་བའི་ཚུལ་

ནི། ཡུལ་དང་རྟེན་དང་གང་ཟག་གི །སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་རྣམ་པར་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གཞན་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་གཅོ་བོར་མཐོང་བ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས། ཡུལ་རང་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་གཅོ་བོར་མཐོང་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ། ཡུལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་གི་བདག་ཏུ་ཞེན་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དབང་མངོན། རང་གི་བདག་ཏུ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིད་མངོན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་ཙམ་ཏུ་ཞེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག རང་གི་བདག་ཏུ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །སྒོམ་ཚེན་བློ་མའི་བཞེད་པས་ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། རིགས་གཉིར་རྣམ་བཤད། རིགས་ལམ་གསལ་བའི་ཀྱི་མར། འདིའི་དོན་ཐམྦྷ་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་གཟུང་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་སྣང་བ་ཡང་མྱུར་ཚེན་རྫོགས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་ཅ་ཅིག བདག་ཏུ་ཞེན་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། སྒོང་བྱ་གཞན་དབང་ལ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་

།།ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིན་བཏགས་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པས། བདག་ཏུ་སྣང་དབང་པོ་དང་ཉིད་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཤཱཀྱ་པ་འགྲིག་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་སྣང་ཚོད་མེད་པས། བདག་ཏུ་སྣང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཤཱཀྱ་ནི་ཁམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་གོ་བ་ཆེར་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་མངོན་སུམ་དང་པོ་གཉིས་དབང་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་བརྟེན་པ་དེ་འཁྲས་བུ་ཆུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་པས། རང་རིག་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཆུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་ལྡན་དག་དགེས་པར་མངོངས་ཅིག དེས་ན་གཞུང་གི་དོན་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དུ་འཇུར་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་བདག་ཆུན་མ་ཟིན་པས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟོག་སྒྲོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་སོགས་རང་རིག་དེ་དང་དེའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུར་བཀའ་ཤེས་པ་སྟམ་དེ། རྟོག་སྒྲོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དང་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དུ་ཀྱུར་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞན་དབང་

TI656 - 323

ཙཾ་ལ་བཏེན་པ་རང་རིག་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུར་བཤད་པའི་དོན་དེ་གོ་ཅོམ་སྐྱེའི་ནུས་པ་ལེགས་པར་ཐོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ལ་དབང་མངོན་སོགས་སུ་བྱེད་བའི་ཀུངས་ངེས་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་ཀུངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྒོང་དག་གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གཞན་ཕྱི་དོན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཅིག །ཤེས་པ་རང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ལས་ཀུངས་མངམ་ཙི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས་ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། མངོན་སུམ་གྱི་ཀུངས་ངེས་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བཏེན་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་སྒྲོ་བཤད་པ་དེ་དང་། འདིར་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་གཅིག་དོན་གནད་གཅིག་པས། ཇི་སྐྱེ་གཅིག་མགོ་སོགས་སྤྱངས་པའི་གོ་བབས་བསྟལ་མ་བྱེད་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཡུལ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཙོ་ན་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད་པས། སྒྲས་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས་དཔྱད་པར་བྱའོ་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ཙོ་ན་ཡིན་མིན་གྱི་དྲྭགས་པ་

།འཇུག་ཅུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བག་སྟྲ་བའི་ལུགས་ལ་རལ་གྲི་སོས་རལ་གྲི་རང་མི་གཅོད་པ་ལྟར། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་མི་འདོད་པས་ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྟག་འགྲོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་དུ་གྲུབས་དེས་པར་འདོད། རྟག་རིག་པའི་ལུགས་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་མེད་པས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱང་རང་རིག་ཏུ་བསྟུས་ནས། མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྟག་འགྲོར་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར། བྱེ་བག་སྟྲ་གསུམ་རྟག་པ་རིག་གིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་མངོན་སུམ་འཛིན་པ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། །ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་བྱེ་བག་སྟྲ་གསུམ་རྟག་པ་རིག་གིས། །ཞེས་པར་འགྱུར་བས། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རིགས་གཉིར་རྩ་བའི་ཚོགས་ཤད་གཉིས་པོ་དེའི་མགོར། ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདི་སྟྲུར་ཤེས་ན་གནད་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྱས་གཉིས་ཤཀད་པའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་རང་རིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཕྱིའི་འབྱས་བུ་ཡང་རིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིག་བྱ་རང་དང་རྟོག་གཅིག་ཁོ་ན་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དེ། ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞེག དེ་དེའི་

ཚོད་འབྲས་གཉིས་དང་ཐུས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་མཚོན་ན། བག་ཆགས་བཏུན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་རང་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་དྲངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་ཕྱི་དོན་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལས། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན། སེར་འཛིན་དབང་མངོན། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་ཁས་ལེན་ཏེ། བག་ཆགས་གཏན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་དོན་རྣམས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དང་སྒྲ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་སོགས་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་སྟོན་པོ་དང་སྒྲ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཡོངས་འཛིན་བློ་མ་དང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ལས་བྱང་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། །འོན་སེམས་ཙམ་པས་སྟོན་པོ་ཁས་མི་ལེན་ན། དེས་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུལ་བླ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་བཞིན་

།ཞེས། །ཞེས་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་རྣམ་གཉིས་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་མེད་མཚུངས་སུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་སྔོན་སྣང་དགའ་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་སྣང་གི་དགའ་ཞེས་དང་། དུང་དཀར་སྣང་བའི་དགའ་ཞེས་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མར་འཛོག་ལ། རྣམ་པ་གཉིས་སྣང་གི་དགའ་ཞེས་དང་། དུང་སེར་པོར་སྣང་བའི་དགའ་ཞེས་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། ཉེ་བར་བསླབ་པའི་བག་ཆགས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་མཐས་པས་ཀུང་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། གཞན་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་བཅི་སྲིད་པར་མི་འབྱལ་བར་རྟེན་པས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི། ཐ་སྙད་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་དང་བརྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་དང་དུ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མར་འཛོག་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིས་ཀྱི་ལུང་དེས། དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་བསླབ་པ་ཞུགས་པའི་ཀུན་གྱིས་དུང་སེར་པོར་སྣང་བ་དང་། གང་ས་ཅི་གཡུར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱུན་པོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དབང་ཞེས་འབྱུང་པ་དང་། བདག་ཀུན་དབང་པོའི་བག་ཆགས་ལ་བསླབ་པ་མ་བཞུགས་པའི་དབང་

གིས་དུང་དཀར་པོར་སྣང་བ་དང་། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་ལ་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་རྣམས། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མཁས་ཏྲན་ཀུན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་འདོད་པས། དུང་དཀར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བར་བསྟན་ནོ། །འོན་སྟོན་པོ་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་མོད། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྟོན་པོར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ལས། སྟོན་པོར་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས། དོན་དུ་སྣང་བ་ཐྱོད་ཉིད་ཡིན། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ནམ་ཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད། སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་དེ་ཡུལ་སྟོན་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། །སྟོན་པོར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་དཀར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དུང་དཀར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་། དུང་དཀར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ལས། འདིར་འགའ་ཞིག་ན་འགའ་ཞིག་གི །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ། ཅེ་ཕྱིར་བློ་ནི་རྣམ་དེས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡིན་

།།ཤས་ཆུང་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དང་། གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་ཀི་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་རིག་གཉིས་ཞེས་པའི་འཕྲོས་དོན་རྟོང་ཟད་ཅཱཀ་པའོ། །འོན་སྣང་དང་མངོན་ཤེས་རྣམས་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་གང་དུ་འདུ། ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུས་ཏེ། རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་ལས། འོན་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞན་སེམས་ཤེས་པར་ཐལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཚོས་ཅན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟོགས་བྱ་གང་ཞེག དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།། འདོད་ན། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་བློ་ཕན་ཚུན་ཇ་གཅིག་པ་སྟིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།། མངོན་ཤེས་ཅན་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སེམས་སྣང་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྣང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་གང་ཞེག དེའི་སེམས་སྣང་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྣང་ལྟར་གསལ་བའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྣང་དེ་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གསལ་སྣང་དེ་མངོན་ཤེས་ཅན་ཀྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ལྟར་གསལ་བས་རང་རིག་པ་ལས་མ་འདས་སོ། ཞེས་པ་དེ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བར། མངོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་མོང་མངོ་སྤྱི་པས། །མ་འབྲུལ་རིག་པའང་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་བཞེད། །བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་སྐྱེ་དོན་འཛིན་ཡིན། །དབྱེ་བ་ཡུལ་གཞན་མཐོང་དང་རང་མཐོང་དང་། གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་དོན་རིག་དང་། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ། །བདག་ཏུ་ཤེས་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་དོན་རིག་གཉིས། ཉེར་ལེན་གཞན་དབང་བརྟེན་པ་རང་རིག་དང་། །བདག་ཏུ་ཤེས་ཉིད་འཛིན་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །བཞིར་དབྱེ་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ནས་འཕགས་རྒྱུད་དང་། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སུ་དབྱེ། །ཡུལ་དང་རྟེན་གྱི་བཞིར་དབྱེ་མདོ་

།།ལྷའི་ལུགས། །ཅེ་སྟེ་རང་རིག་མི་འདོད་གསུམ་ཏོ་ན། །རྣམ་རིག་མདོན་སུམ་མཐའ་དག་གཉིས་སུ་བསྟུ། །སྣང་གྲི་དོན་བསྟུ་བའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབང་མདོན་ལ་བཞི་སྟེ། མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་གྲི་ཚད་མ། མཚོན་བྱའི་སྒྲུབ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྐ་རབས་པ་ཁ་ཅིག རང་གི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཞེད། རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་རྟོག་བཞག་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་དབང་མདོན་གྲི་མཚན་ཉིད་དང་། བདག་ཉིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱབས་པའི་དོན་ལ་མྱོང་སྟོང་ཚྲིས་སྐྱེ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིག་པ་དབང་མདོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དབང་མདོན་དང་དབང་མདོན་གྲི་ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་རང་གི་བདག་ཉིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གང་ཞེའོ་ཞེས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་རྟོག་བཞག་མ་འགྲུལ་བས་དབང་ཤེས་འགྲུལ་པ་གཅོད། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པས་དབང་མདོན་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་མདོན་གྲུབ་ཀྱང་། དབང་མདོན་ཏེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག དབང་མདོན་དང་དེ་

ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་གྲུབ་ཏེ་རྟག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །འོན་དཔང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། དཔང་མངོན་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་རང་གི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལྡུར་བའི་བདག་རྟེན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེའི་ཐ་སྙད་དཔང་པོས་བྱས། །ཞེས་དང་། རིགས་གཉིར་ལས། དཔང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །དཔང་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྟོག་ཐེབ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དོགས་པའི་གནས་སྐྱེང་ཟད་ལྡང་བས་རང་གི་བློ་ཚོད་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། དཔང་མངོན་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རང་རིག་དེ་དཔང་མངོན་གྱི་བདག་རྟེན་དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་གི་བདག་རྟེན་དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔང་མངོན་གྱི་བདག་རྟེན་དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། དཔང་མངོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བདག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་བདག་རྟེན་གྱི་ཉམ་ཐང་ཆོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་དོན་ཡང་། དཔང་མངོན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བདག་རྟེན་མི་བྱེད་པར་དཔང་མངོན་གོ་ནའི་བདག་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱིས། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་

།།ཞེས། །གཉན་ནས་མི་བྱེད་པ་ནི་གཅལ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཚོག་ལ་འཁྲིས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་དེས་སོ། །གོ་བདེར་བརྗོད་ན། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྱ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིགས་པ་དེ། དབང་མངོན་དང་། དབང་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནས་མཚན་ཉིད་འཇོག་པ་འཁྲུལ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཚད་མའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཅྱེན་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ནས་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བར་ལྟ། དམིགས་ཅྱེན་གྱི་སྐོ་ནས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས། རེག་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྟ། དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། གཟུགས་འཛིན་གྱི་དབང་མངོན་དོན་གཅིག རྣ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་དོན་གཅིག་པ་སོགས་རིགས་འགྲེ། ཁ་ཅིག གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་ན། སྒྲ་འཛིན་པའི་དབང་

མངོན་ཡིན་པས་བྱུབ། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་བྱུབ་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཚོས་ཅན། གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྟོགས་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། སྒྲག་ཚུལ་རིགས་འཇྲེལ། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་མཚན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ། དབང་མངོན་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་ཡུལ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཡུལ་ཐུབ་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཡུལ་ཐུབ་པའི་

།མིག་དབང་དེ་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་ནུས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཏེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ཏེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒོ་ལྷ་ཚང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། གལ་ཏེ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མིག་དང་རྣ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱིས་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་མི་བསྒྲེད་པར་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་བསྒྲེད་ཅིང་། དེ་དག་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་བསྒྲེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། ནུས་ན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་འདི་དས་རྒྱུ་ལྡོག་གས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་ཡོད་པར་རིགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མིག་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་མ་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲེད་མི་ནུས་ན་དེ་ཏེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་རང་འབྲས་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཏེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མིག་དང་རྣ་བས་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འགའ་ཞིག་བསྒྲེད་པས། འཕེན་ཚུལ་དོགས་གནས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཅང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གང་བསྒྲེད་དུས་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་དབང་ཤེས་བསྒྲེད་མི་ནུས་པ་ནི་

TI656 - 335

གཞིར་བཞག་ལ། སྣའི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་མངོན་ཤེས་དང་། ལུས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་མི་སྲིད་པས། ཤུག་ཐུབ་པའི་སྣའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་སྒོམ་པ་དབྱེ་ན། རང་དེས་དབང་མངོན་དང་། གཞན་དེས་དབང་མངོན་གཉིས། དང་པོ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དེས་དབང་མངོན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། ས་བཅད་ལས། འབྱུལ་རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། མཚན་གཞི་ནི། དོན་ཐྲེད་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། དོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་དེས་དབང་མངོན་དང་། མངོན་སུམ་ཉོག་དང་བྲལ་བར་ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་དང་། འབྱུལ་རྒྱུ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་རྣམས་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི། ཉོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐམས་ཅད་ལས་ནི་མེམས་བསྟུས་ནས། །ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་མེད་པར། །གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་ཐློ་དེ་དབང་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་འབྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ལ་འཛོག་ཅིང་། ཀུན་ཆུབ་ཐ་བྲལ་བའི་བཞེད་པས་

།རྟོག་པར་འགྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་འགྲུལ་རྒྱུ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་ཀེ། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ། རྟོག་པར་འགྲུལ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། དེ་འགྲུལ་རྒྱུ་ཅན་རྣམས་གཞན་ལས་དེས་ཤེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀེ། དེ་ལྟའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱི་དབང་མངོན་དང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་དབང་མངོན་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་དེས་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་དེས་པ་བྱ་བ། རྟོག་བྲལ་ཀྱི་དོན་དེས་པ་བྱ་བ། མ་འགྲུལ་བའི་དོན་དེས་པ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་ནུས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་དེས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་མངོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབང་པོའི་དོས་འཛིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་ནམས། མིག་དབང་ནི་འབྱུང་འཕྲུར་ཀྱི་གཟུགས་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣ་བའི་ཙོག་གེ་བ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའི་འཛེར་པ་འབྲ་བ་དང་། སྣ་ནི་མེ་ཏབ་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྕེ་ནི་ཟླ་བ་བཀས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དབང་ནི་བྱ་རེག་ན་འཇམ་ཀྱི་ལྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འདོད་མོད། དེ་དག་ནི་འདིར་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་ཅིང་མི་འཐད་ལ། འོན་ཅིའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་སོ་སོར་ལ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལྟ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དེ་དབང་མངོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཡང་རྟེས་སུ་

འཕྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཀེ། དཔེར་མཚོན་ན་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་བསྒྱེད་ནུས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་བདག་ཏུ་བལྟས་ཤད་ཅིག་མ་དང་པོས་དམིགས་ཏུ་བྱས་ཏེ། གཟུགས་ལ་ལྟ་འདོད་ཀྱི་བློ་སྟེ་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱས་པ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སུམ་དུ་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་ཞིང་། དབང་ཤེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་མ་ཚང་ན་རྒྱུ་གཞན་ཚང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འབྲེལ་ལས། གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་དབང་པོ་མི་འབྱུང་ཀྱང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྟ་ལ་འཛིན་ནུས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་གང་ཡིན་དབང་པོའང་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་རྟེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཀེ། འདི་ལྟར་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དང་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པ་ལས་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དམིགས་པའི་རྟེས་སུ་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་མེ་དུད་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་བརྒྱ་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་ཉི། བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་པོ་དང་། དམིགས་ཏུ་ཡུལ་གཉིས་བར་མ་ཆོད་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཉིད་འབྲེལ་པ་བརྟག་པར་བཤད་པའི་མ་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་འཕྲུགས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དང་པོརྒྱུ་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དང་། འབྲས་བུ་དབང་

།ཞེས་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་དམིགས། དེ་ནས་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་དམིགས་པས་སོ། །རྟེ་བཙུན་མྱས་རབ་འབྱམས་པ་ཐུགས་རྟེས་དཔལ་བཟང་པོས། དབང་པོ་བར་མ་ཆོད་ཅེས་བཤད་སྣང་བ་བདག་ཉིན་དབང་པོ་ཙམ་ལ་ཐུགས་རྩེ་གཏད་པས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེན་ཏུ་འཚོར་ལ། འོན་ཀྱང་རང་བཞེལ་གྱི་ཚོགས་ཟེན་པ་དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་པ་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཞེས་སོགས་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མདོར་ཐྱི་བདག་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཡང་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་དབང་མདོར་ཐྱི་བདག་ཉིད་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྟུང་པའི་ཆུས་པ་ལ་འདོད་པ་འཇུ་བས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་ཡང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་ནུས་ཏེ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་རྐེན་དུ་འཇོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་དམིགས་བརྟག་ལས་སེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་མདོན་ཐྱི་རྒྱུན་གསུམ་བཤད་པས་དབང་མདོན་འདོད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། བདག་རྒྱུན་ནི་སྔར་ཐྱི་ཚོགས་རྣངས་གཉིས་པོ་དེས་བསྟན། དམིགས་རྒྱུན་ནི་དམིགས་བརྟག་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོའི། །ཐྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་དེ། ཁོན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཐྱིར། །དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཐྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གི་དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མ་ལ་འཇོག་ན། ཚོགས་བཅད་སྐྱ་མ་དེས་དོན་ཀྱིས་བསྟན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་

ཤེས་པ་ནང་ཚན་ཆུན་དུ་སོང་བས་དམིགས་རྒྱུན་དེ་ཉིད་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་འཇོག་ན་དམིགས་རྒྱུན་སྟོན་བྱེད་དེ་གས་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་གཡག་གི་མཚན་ཅན་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྤྱི་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྒྲིད་པའི་ནུས་པ་དེ་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་ནས་རྒྱུ་རྐེན་དུ་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། མིག་ཐྲེའི་སྐྱེ་བ་རང་ནུས་གང་ཞེག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་འགྲུར་ཞེང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྐེན་ཀྱི་ནུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་གས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པར་མཛད། པཊ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེ་ཤྲཱུ་མཆོག་ལྡན་ཀྱིས། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྒྱེད་པའི་ས་བོན་ཉེ་ཞེས་བཤད་ལ། གང་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཙམ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མི་འདོད་པས། འཇུག་པའི་ལུང་དེ་ཚེར་མི་འབྱེལ་ལ། པཊ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེས། རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་དེ་ཅི། རང་རང་གི་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་ནུས་པས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་ལྔ་སོ་སོ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལས་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་དྲངས་དོན་དུ་འཕེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒོམ་རྩུ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་

།སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་གང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཞེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱུ་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་མ་འབྲལ་བ་རང་རང་གི་དམིགས་རྒྱན་སོ་སོ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྒྱན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྔར་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ལ་ངོས་འཛིན་མཚོད་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་དུས་མཉམ་རྟོག་གཅིག་པས་དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་རྣམ་རང་གི་དམིགས་རྒྱན་དུ་མི་འཐད་པས།། དབང་ཤེས་སྔ་མའི་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་དོན་ལྔ་བུར་སྣང་བ་དེ་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱན་དུ་བཞེད་པ་འདྲའོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཤེང་གེའི་བཞེད་པས། སྣང་བའི་དམིགས་རྒྱན་དང་། ནུས་པའི་དམིགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས།། དང་པོ་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྣང་ཚུལ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ནཱིད། དེ་ལ་སྔ་མ་ནི་དམིགས་རྒྱན་གྱི་སྣུང་དོན་ཚང་བ་ཙམ་ལས། དམིགས་རྒྱན་བཏགས་པ་བར་བཞག། ཕྱི་མ་ནི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་གྱི་སྟེང་གི་སྟོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་དེ་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སྟོན་པའི་རྣམ་ལྔན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པས་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱན་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་ཅིང་། སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི། ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་

ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བདག་ཏུ་རྟོག་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྟོག་ཀྱི་སྐྱེད་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་བསྟེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟོག་དུ་ཐྱར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་དུ་ཐྱར་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་རང་དབང་དུ་བསྟེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི། ཤེས་པ་སྤྱམ་དེས་རང་ཉིད་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇོག འདི་ནི་གོ་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་ལས་དངོས་སུམ་བཤད། ཅེས་བཞེད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཀྱི་ཏིན་གསུམ་དམིགས་བརྟག་ལས་བཤད་པར་བཞེད་པའི་ཁཤད་ཚུལ་ཞེབ་ཏུ་བཀོད་དོ། །དེས་ན་གནད་ཀྱིའོ་ན་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ཐྱར་པའི་སྟོང་སྣང་གི་བག་ཆགས་དེ་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་གཞུང་ལས། འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་འགའ་ཞིག་གི །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ནི་རྣམ་དེས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་སྟོང་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྐྱ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །འདིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཞེས་པ་རྐྱེ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་ཞེས་དང་། བློ་ནི་ཞེས་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནང་ཚན་ཙམ་ཁོ་ནའོ། །སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་རང་གི་དམིགས་རྟེན་དུ་ཐྱར་པའི་སྟོང་སྣང་གི་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྟེད་པའི་ནུས་

།།ལས་དེ་སྟོང་སྐྱང་དབང་ཕྱུག་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། རང་གི་དམིགས་ཤྲིན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་སྐྱང་གི་བག་ཆགས་ཡུལ་དུ་ཟེད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིད་ཟེད་ཀྱི་ཁྲོ་སྐྲ་མཛམ་ཡང་ན་དམིགས་ཤྲིན་སྟོང་སྐྱང་གི་བག་ཆགས་དེ། སྟོང་སྐྱང་དབང་ཕྱུག་ཀྱི་མཚོན་པ་དེ་མ་ཐག་ཤྲིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོག་བྱལ་གྱི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། གསལ་བར་སྐྱང་བས་རྟོག་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགག་ཚོས་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེང་། དེ་ལ་རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྐྱང་བས་ཁྱབ་བར་བྱེད་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་གསལ་བར་སྐྱང་བ་རྟགས་སུ་ཟོད་པས་ན། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྐྱང་བས་ཁྱབ་སྟེ། རྟམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། །དོན་གསལ་སྐྱང་བ་ཅན་མ་ཡིན། ཞེག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ལམ་ཕལ་ཆེ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྐྱང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོག་པར་བཞེད་པས། ཚད་མ་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་གཉིས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་གཅེས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་

TI656 - 343

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་མཚན་འཛིན་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བདག་ཏུ་རང་དབང་ལས། །དངོས་སྐྱེས་རྟོག་བཅས་མ་འཁྲུལ་དབང་མངོན་གྱི། །མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་མིག་དབང་མངོན་སུམ་ནས། །ལུས་དབང་མངོན་སུམ་བར་ལྟ་ཡང་ན་ནི། །གཟུགས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་ལྟར་ཡང་བཞེད། །དེས་བྱེད་སྒྲོ་ནས་རང་དེས་གཞན་དེས་གཉིས། །གང་ཟག་སྒྲོ་ནས་འཕགས་དང་སོ་སྐྱེ་གཉིས། །ཏ་ཅིག་འཕགས་ལ་དབང་མངོན་མེད་བཞེད་ཀྱང་། །སྒོམ་པའི་མིག་དབང་སོགས་ཀྱིས་མིག་ཏྲེ་སོགས། །བསྟེད་ན་འཕགས་ལ་དབང་མངོན་བསྒོམ་མེད་གསལ། །མི་བསྟེད་ན་ནི་རྟེན་བཅས་དབང་མིན་ཐལ། །དེས་ན་འཕགས་ལ་རྟེན་བཅས་དབང་པོ་ལྟ། །མེད་ཅེས་ལོག་པའི་སྐུན་སྐྱལ་ཁྱེད་སྐྱོའོ། །དབང་མངོན་བདག་ཏུ་དབང་པོའི་དོས་འཛིན་ནི། །དེ་ལས་སྐྱེས་པར་རྟེ་ཁོ་ཉིད་སྐྱེ་བས་འགྲུབ། །དབང་དོན་བར་མ་ཆོད་ལ་གོ་དོན་དགོས། །དབང་པོ་བར་མ་ཆོད་ཅེས་བཤད་པའང་མཐོང་། །དམིགས་བརྟག་ལྡང་དེ་སེམས་ཙམ་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། །དབང་པོ་ནུས་པར་འཛིག་ལ་འདིར་ཡང་འཆྱོར། །སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཏུ་གསུམ་ལ། །མཁས་པའི་བཞེད་སྲོལ་མང་མོད་བདག་ཏུ་ནི། །དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་བསྟེད་ནུས་དང་། །དམིགས་ཏུ་རང་ཡུལ་རྣམ་ལྟན་བསྟེད་བྱེད་ཡིན། །རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བས་རྟོག་བཅལ་འགྲུབ། །འདི་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་རྟགས་ཡང་དག །རང་ཡུལ་གཟུང་དོན་འཛིན་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་འགྲུབ། །དེས་ན་དབང་

།ཞེས་མཚན་ཉིད་རྒྱར་གསུམ་ལྟན།། ༈ །།བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དོན་དངོས་དང་། རྟེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་དེ་རང་རྒྱུན་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པར་། དམིགས་རྟེན་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་གི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པར། བདག་རྟེན་དབང་པོ། ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས། སྤྱིར་དབང་མངོན་དང་། ཉེ་བྱག་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་རྒྱུ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དབང་མངོན་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མིང་བཏགས་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཤེས་ཐུན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མིང་བཏགས་ན། གཟུགས་ཐུན་སོགས་འཁྲུལ་བ་དུ་མའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གོ་མི་རྣམ་སོ། །དེ་ལེར་ན་རྗ་ལ་དབྱུག་གུ་བསྡུན་པའི་ཐུ་བྱུང་བ་ལ་དབྱུག་གུའི་ཐུ་ཞེས་བརྗོད་ན། དབྱུག་གུ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པས། ཇ་ཐུན་ཐུན་མོངམ་ཡིན་པའི་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་མི་རྣམ་ལ། ཇ་ཐུན་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐུ་གཞན་དང་མ་ནོར་བར་ཇ་ཐུ་རང་ཉིད་གོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇ་དེ་ཇ་ཐུན་ཐུན་མོངམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་དེའི་རྒྱུ་ནི་གཅོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། མདོ་དང་རིགས་གཏེར་ཀྱི་ལུང་སྡུར་དྲངས་པ་དེ་དག་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རྗ་ཚོས་ཅན། ཇ་སྒྲ་ལས་འབྱས་བུ་གཞན་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། ཇ་སྒྲ་ཁ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐུན་མོངམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན།། རྣ་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་མི་བསྒྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་བདག་འཛིན་སུ་ཐྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་ནུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྒྱེད་ཅེད་ཀྱི་རྒྱུན་དེ་རང་གི་བདག་འཛིན་སུ་ཐྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། མཚན་གཞི་དབང་ཤེན་གཟུགས་ཅན་འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྒྱེད་པའི་ནུས་པ་གཟུགས་ཅན་པ་ཞེས་གྱི་རྒྱུན་ཆོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དམིགས་རྒྱུན་དང་མཚུངས་པ་དེ་ཙམ་རྒྱུན་ཆོགས་ཀྱང་མིག་བསྡུམ་མ་བསྡུམ་ལས་གཟུགས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བས། དབང་ཤེན་འདིའི་ནང་ན་བདག་རྒྱུན་དབང་པོར་ཐྱུར་པའི་ནུས་པ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཛིན་ནུས་ཤེག་སྟེ།། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཤེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་ཅན་དང་། ཤེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་སོགས་ལ་ཤེན་དང་བཤེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་གཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པའི་ཤེན་དུ་ཐྱུར་པའི་དབང་ཤེན་གཟུགས་ཅན་ནི། ཤེན་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ལ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེན་ཞེད། ཤེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ནི། དེ་ལ་བཤེན་པའི་ནུས་པ་

།བཀྲིགས་ཅན་པཎི་པས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་ཕྱིམ་རྣམས་ལ་ཡང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། བརྟེན་པ་དབང་པོ་དངོས་སུ་ཐྱུར་པའི་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་སོ་སོར་མ་འདེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་དོན་ནི་ཅུང་གང་གི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་རང་དབང་དུ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྒྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་ཅུང་ཟེའོ། །རྣམ་ཤེས་དེའི་སྟེང་གི་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཚ་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་བསྒྱེད་བྱེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དེའི་དམིགས་ཅུང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་ཆུང་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་རང་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་ན་དུ་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་སྒྱེད་བྱེད་དེ། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་ཆུང་ཀྱི་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་ཀྱི་དམིགས་ཅུང་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྤྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཅུང་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྒྱེད་པའི་དམིགས་ཅུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་ཀྱི་དམིགས་ཅུང་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྣང་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཆུང་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་ཅུང་དང་། གཟུགས་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཚུར་མཐོང་གི་ཆུང་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་དམིགས་ཅུང་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཆུང་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོའི་དམིགས་ཅུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར། གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲོ་བོ། །རིག་པ་གང་ཞེག་རང་འབྲས་སུ་ཐྱུར་པའི་རིག་པ་ཚོས་གཞན་ཀྱི་བར་མ་ཆད་པར་གཅོ་བོར་གསལ་རིག་ཏུ་སྣང་བྱེད་

དེ། མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ཆུན་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱ་མས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པ་ཕལ་ཆེར་ལ་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་གྱི་གོ་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ནི་ཆུ་འཕྲས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་མཚོར་པས་ན་མཚོར་བ། ཚོར་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་ཆུན་ནོ། །ཁ་ཅིག སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྡང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟླར་ལ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ཞེས་འཛོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྡང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ལྡན་པའི་དམིགས་ཆུན་མེད་པར་ཐལ། ཁོང་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ལྡན་པའི་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཀྱི་སྤ་ལོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྡང་བ་ཡང་ཡིན་ཁོང་ཀྱི་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ཡང་ཡིན་པའི་ཐ་ཤྨད་ཡིན་ཏེ། ཁོང་དང་ཁོང་ཀྱི་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་གྱི་བར་དུ་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོང་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་ལྡན་པའི་བདག་ཆུན་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་རྒྱུར་ལྡན་པའི་ཆུན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེའི་དམིགས་ཆུན་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་མཚོར་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་དེ་དེའི་

།དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་གོང་གི་རྩ་ཁྲལ་དེ་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་ལྡང་མ་ཐག་བའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱུན་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་གཅིག་ཅར་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་སྤྱ་ལ། གཅིག་ཤོས་འགའ་ཞིག་ཕྱི་བར་འཐྱུང་བ་ནི། ཁས་བླངས་འཆལ་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག མ་རིག་གས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། མངོ་སྤྲེ་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་སྐྱེམ་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་བའི་སྤྱ་རོལ་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ། སྐྱེམ་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་སེམས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཡེ་མེད་ན་ལུས་རྩལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་འདི་སྤོང་བར་བཞེད་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེམས་འཇུག་དང་། །འགོག་པའི་སྐྱེམ་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཡོད་པས། ལུས་རྩལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མི་འཐྱུང་བར་འདོད། སེམས་ཙམ་པས་སྐྱེམ་འཇུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་རུང་མེད་ཀྱང། ཀུན་

གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བཞེད། མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པས། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གང་རུང་གི་བསྡུས་པའི་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གསལ་པོ་མེད་པ་ལ་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུས་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཞཱི་ཧཱ་དུ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཞེས་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་གཟུགས་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པར། གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བ་མེད་པ་ལ། དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུས་བ་ཡིན་ཀྱིས། གཟུགས་ཤ་ནི་ཡོད་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གཟུགས་ཤ་བ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པ་གང་ཞེག དེ་ལས་གཞན་པ་འཇིན་རྒྱུ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ན་འདོད་གཟུགས་སྐྱེ་ཚེག་ཐ་མ་དེ་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་ཤ་བའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཤ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་བཞེད་པ་སྣིང་པོར་དྲིལ་ནས་བཀོད་པའོ། །སྣིང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་མེད་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་མེད་ལ་རྒྱུ

།འཕེལ་དང་སྦྱར་བའི་མཐའ་ཚོད་དགོས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་དངོས་སུ་བསྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཆུན་གསུམ་དུ་གྲངས་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྷོག་པས་ཕྱེ་ན། རང་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚ་དང་། སྒོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཚ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཅོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་བདག་ཆུང་དང་། གཉིས་པ་གཅོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་དམིགས་ཆུང་དང་། གསུམ་པ་གཅོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུང་ངོ་། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལ་དབང་མངོན་སྤྱི་མ་སྤྱི་མཐིལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མཐིལ་དེ་ཉིད་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དབང་མངོན་ཀྱི་བདག་ཆུང་དང་དམིགས་ཆུང་གང་རུང་ཡིན་ན། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་དུ་མ་ཟད་དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུང་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པས་རང་གི་བདག་ཆུང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུང་ལས་སྐྱེས་པ་གཞིར་བཞག་ཅིང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་ཆུང་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དུང་དེ་དུང་དག་རས་སྡང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཆུང་དང་། ལྷོ་ནས་ཤིང་དེ་ལྷོ་ནས་ཤིང་འཐོར་སྡང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཆུང་དང་། ཟླ་

གཟུགས་དེ་རྟག་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་དང་། སྐྱ་ཤཀ་འཛིག་པར་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་སྐྱ་ཤཀ་འཛིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ལྡུང་བའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ལྡུང་བའི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྟགས་ལས་དེས་ནུས་དཔག་སྲིད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། །དུང་དང་ལྡོན་པ་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་པའང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་དམིགས་རྟེན་མེད་ན་དུང་ལས་དུང་དཀར་མེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སྟེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་དེའི་དམིགས་རྟེན་དུ་འགྱུར་སྟེ། དུང་དེ་དངོས་སུ་བསྟེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་ཡུལ་རང་མཚན་ལས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ཡུལ་རང་མཚན་ཞེས་པས་དམིགས་རྟེན་དང་། དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལས་ཞེས་པས་བདག་རྟེན་བསྟན་ཞིང་། རྟེན་དེ་གཉིས་ཚང་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཞལ་ཆེར་ལ་ཚང་སྟབས། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཀུན་ཀྱང་རྟེན་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཚོགས་པ་སྟེ་བས། བདག་རྟེན་དང་དམིགས་རྟེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པར་བཞག་ནས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དངོས་སུམ་སྟོས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་ཐོ་སྟེ་བར་འགྱུར། །

།།ཞེས་དང་། རིག་གཉིར་ལས། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྟུལ་ཐུ་རབ། །ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་ཀྱི། །སྲོང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྒྲེད་པ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀྱེན་གསུམ་ཆར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དོན་ལ་ཡང་དབང་མངོན་ཡིན་ན་ཀྱེན་གསུམ་ཆར་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་དམ་ཏོ། །འདི་ར་ཡང་ཡིད་ཅེད་སྐྱ་མར་འགྱུར། །རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས། །འཕེལ་པ་ཅན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་ཞེས་སོགས་སྐར་དྲངས་པ་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་རྟུལ་ཐུན་སོ་སོ་ལ་མི་འཇུག་གི རྟུལ་ཐུན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་ཅེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟུལ་ཐུན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུན་མེད་པའི་རྟུལ་ཐུན་ཡན་གང་བ་རྣམས་ནི། ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་ཀྱེན་དུམ་རི་རྙང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྟུལ་ཐུན་ནི། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་སྣང་བས་ཡུལ་དུམ་རི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཡིན་ཡང་། རྟུལ་ཐུ་རབ་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་ནུས་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུམ་རི་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། ཐ་རན་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཉེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། རྟུལ་ཐ་ན་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྔར་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་། དེའི་དམིགས་རྟེན་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཀྱི་རྟུལ་ཐ་ན་ཞུགས་ཀྱི་རྟུལ་ཐ་ན་དང་། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོང་ནུས་ཀྱི་རྟུལ་ཐ་ན་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་བསགས་རྟུལ་ཁྲུལ་པར་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཁྲུབ་མཉམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྲུད་པར་ཅན་རྣམས་ནི། དབང་ཡུལ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རྟུལ་ཐ་དབུས་པའི་ཡུལ་དང་། ཞེས་དང་། རྟུལ་ཐ་ན་གསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟུལ་ཐ་ན་ཁྲུད་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་སྟེ། ནང་དབང་པོའི་རྟུལ་ཐ་རན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྟུལ་ཐ་ན་ཁྲུད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ནང་དབང་པོའི་རྟུལ་ཐ་ན་ཁྲུད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་དབང་པོའི་རྟུལ་ཐ་ན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རྟུལ་ཐ་ན་ཁྲུད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོའི་རྟུལ་ཐ་རན། ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཇི་སྙེད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཁས་གྲུབ་ཕལ་ཆེ་བ། རྟུལ་ཐ་རན་ཚོགས་པ་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་

།ཞེས། དབང་པོ་ལ་སྟོང་བར་མི་མཛད་པ། གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། དབང་པོའི་རྟེན་ཕྱ་རབ་ཅེས་པའི་བྱག་སྟྭ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཕེལ་པར་རྟུལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྟུལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། རྟུལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བས། རྟུལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཞེས་པའི་ཚོགས་དེ་དབང་པོ་ལ་ཡང་གསལ་བྱེད་དུ་སྟོང་བ་མཛེན། སྟུན་ཡངས་པས་གཟིགས་པར་ཞུ་འཚལ་ལོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་པོ་སོ་སོའི་རྟེན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སྟྭ་སོགས་ལྟ་སྟེ་བཅུ་ཕྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཕེལ་པར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །བདག་ཅྱེན་སྟོན་ནས་དབང་ཤེས་མིང་བཏགས་ཏེ། །བདག་ཅྱེན་འབྲས་བུའི་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི་ཕྱིར། །དམིགས་ཅྱེན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ཤེས་དང་། །ཡིད་བྱེད་ཤེས་པར་བཏགས་ན་གོ་མི་ནུས། །ཅྱེན་གསུམ་ནང་ནས་བདག་ཅྱེན་གཅོད་པས་ན། །ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུར་བཞག་གི་ཁོ་ནར་ནི། །འགྲུལ་པར་མི་བྱ་རིགས་པའི་གཏོད་བྱེད་འཕོག །རང་འབྲས་རང་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་གཅོད་པོར་ནི། །བསྟོད་བྱེད་ནུས་པ་བདག་ཅྱེན་དབང་པོའི་དོན། །རང་འབྲས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་ལྟ་དུ། །གཅོད་པོར་བསྟོད་བྱེད་དམིགས་ཅྱེན་ཡུལ་ཀྱི་དོན། །རང་འབྲས་ཤེས་པ་གསལ་རིག་

ངོ་བོར་ནི། །བསྒོམ་བྱེད་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིན། །སྟོམ་འཇུག་གཉིས་ན་སེམས་མེད་བྱེ་སྨའི་ལུགས། །ལུགས་འདིར་སེམས་གསལ་མེད་ལ་དམན་པ་ཡི། །དགག་སྒྲུབ་ཡིན་མི་གསལ་སེམས་ཡོད་བཞེད། །དེས་ན་ལྷང་སེམས་སྐད་ཅིག་སྟར་རོལ་ན། །དེ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་ལེན་སེམས་ཡོད་ཕྱིར། །འཇུག་སེམས་ཕྱི་མ་ལྷང་སེམས་སྟ་མ་ཡི། །ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་དལ་བ་འདིར་དོན་མེད། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱང་དམན་པ་ལ། །དགག་སྒྲུབ་ཡིན་ཐུབ་བའི་གཟུགས་ཡོད་ཅེས། །སྐྱེ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་མཁྱེན་བསྟར་བཤཊ་འོག་ཏུ་སྟོན། །འཁྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་ཀུན་ཀྱང་ཇི་ནས་ཀྱི་ཡང་སྐྱེས། །ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ལུང་གིས་འགྲུབ། །བདག་ཇི་ན་དམིགས་ཀྱི་ནང་ཚོང་ཁེར་ལེན་ཀྱི། །ཚོགས་པ་སྐྱ་བས་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བཅེན་ནས་མིག་ཏྲི་སྐྱེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱགས་གསུངས། །དབང་མངོན་བསྟན་ཅིག་ཀྱི་ཚེ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །ཧང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ནང་གི །རྟུལ་ཕན་འདུས་པ་རིགས་གཏེར་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དབང་མངོན་བསྟན་ཅིག་ཀོ། ། ❁ ། །གཅིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ། རྟོག་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་གཅིས། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བཅེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བཞལ་མ་འགྲུལ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཅེན་ནས་མ་འགྲུལ་བའི། །ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

TI656 - 356

།ལའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡིད་མངོན་ལ། དོན་རིག་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་འཛོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་ཡིད་མངོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། དོན་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ཡིན་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་མངོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འབྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚོས་ཅན། ཡིད་ཀྱིམངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་རྟ་ཁྲལ་མ་དེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། གོང་དུ་འདོད་ན། མངོན་

སུམ་ལ་བཞིར་གྱངས་མ་དེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གྱངས་དེས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གང་ཞེག མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྐྱོས་མཚུངས། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བསྟོམས་བྱང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། བདག་ཏུ་ཞེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་སྒྲ་མ་འགག་སམ་ཐག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དམིགས་ཏུ་ཞེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་རྒྱུར་ཐལ་དབང་མངོན་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཛིན་པ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་མངོན་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བློ་སྒྲ་མས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་པས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི། ཡིད་མངོན་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །དེ་མ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད། །ཅེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་བ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། །བྱུང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། བདག་པོའི་ཏུ་ཞེན་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲ་མ་འགག་ས་ཐག་པའོ། །གཟུང་བའི་ཡུལ་

།ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བརྟེད་བའི་སྣང་ཅིག་ཁ་འཛིན་པའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཅིག་ཁ་འཛིན་པར་བསྟེད་པའི་ཡིད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཞེས་དང་། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་དབང་ཤེས་ཞེས་པས། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དང་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། རྐུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དང་པའི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་བ་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་དང་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་ཐུབ་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། ཡང་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གསུམ་པའི་ངོ་བོར་ཐུབ་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གསུམ་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་སོགས་སྣང་ཅིག་མ་བརྒྱད་སྟོང་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རིགས་འགྲེས་པར། དེ་དོན་དེ་མ་ཐག ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་ཞེས་པས་དམིགས་རྐྱེན་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། སྟོན་པོ་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་པ་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། སྟོན་པོ་སྣང་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དེ་སྟོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་འགྲེས་ཞེད། རང་འཛིན་རྐུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱ། རྐུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་མ་དང་

T1656 - 359

པོ་དེས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བརྟུང་ཡུལ་ལས་གཞན་ཕྱི་དོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་བརྟུང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་དང་། དེ་མ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་དང་། ཚད་མའོ་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་རྣམས་དོན་གཅིག མཚན་གཞི་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་མཐའ་དག་གོ །འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་དོ་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡིད་ཡིན་ན། སྔར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དེ་དག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏུ། འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྟོན་བྱེད་དང་། གཞན་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱང་དོ་ཞེས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་སྔར་བྱངས་པ་དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་བརྟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྟེ་མ་ལུས་པའོ། །ཡིད་མངོན་ལ་རྐྱེན་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་སྟར་བྱངས་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་རིས་དེས་གསལ་བར་ཐོན་ཞིང་། མ་ཐམ་གཡག་པ་ཡང་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟོ་སེམས་དེ། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྡན་

།ཅི་གཟིང་ཆུན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཆུན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་ཏུ། རང་བཞིན་ལས། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཞིང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འཇོག་པར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་ཆུན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ལས། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཆུན་བྱས་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསློན་ཡིད་རྒྱུ་ཡེ་མེད་དོ། །ཡིད་མངོན་ལ་ཆུན་གསུམ་སོ་སོར་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་། བདག་ཆུན་དང་དམིགས་ཆུན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆུན་དང་། ཆུན་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་མཚན་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་

ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པར་གསལ་ལོ། །འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབས་ལྡོག་པ་ཀུན་མཆེན་གྱི་གསུང་ལས། ཤེས་རྟོག་ཅར་ལེན་ཙོ་ཤིས། རྟེས་སུ་འཇུག་ཚོ་རིགས་ཀུན་སྐྱེད། ཆོས་གྱི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་མིན། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། ཤེས་པ་དེའི་ཅར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་ཁས་པ་མངའ་དག་ཞལ་མཐུན་པར་ཁྱབ་པ་འཆའ་ཞིང་། ཀུན་མཆེན་མ་ཐམ་གཡག་པའི་ཞལ་སྦྱ་ནས་མ་གཏོགས་མ་ཁས་པ་ཉ་ཡུག་པ་དང་། པཊ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཤཱཀྱའི་མཆོག་ཅན་དང་། སྒྲས་བྱ་ཆེན་པོ་གྲོ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་ལྡན་གྱབ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་ཆེ་བས་ཡིད་མངོན་ཞི་བདག་ཅེད་དང་། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཅེས་བཅིག་ཏུ་མངོད་ནས་དོན་ལ་ཡིད་མངོན་བསྒྲེད་པ་ལ་ཅེས་མི་འདུ་བ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོག་པའི་བཞེད་སྲོལ་ཤེས་ཀྱང་མང་ངོ། །དེ་ལ་ལྡོག་པ་ཀུན་མཆེན་ཞི་དགོངས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ཅར་ལེན་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ལས་བྱེད་བའི་ཁྱད་པའི་ཕྱིར་ན། ཅར་ལེན་ཞི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་ཅར་ལེན་ཤེས་པ་སྟ་མའི་རིགས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་ལ། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་བདག་ཅེད་ཞི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་ཀེ། བདག་ཅེད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་བསྐྱེད་པས་ན་དབང་ཤེས་དང་། བདག་ཅེད་ཡིད་དབང་གི་བསྐྱེད་པས་ན་ཡིད་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ཆོས་བཅད་དེའི་དོན་དུ་གསལ་བས། དགོངས་པ་གཞན་དུ་ཏོགས་པར་མི་བྱའོ། ཤེས་པ་དེའི་དངོས་རྒྱུར་

།ཞེས་བའི་ཚེས་བ་ཐམས་ཅད་ཚེས་བ་དེའི་ཉིན་ལེན་ཡིན་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བེམ་པོ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འཐུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཚ་གྲང་འཕྲད་དུས་ཀྱི་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན་། ཚ་གྲང་འཕྲད་དུས་ཀྱི་གྲང་རེག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉིན་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མཚུངས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བེམ་པོ་གང་ཞེག ཁྱོད་དང་དེའི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱུར་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གང་དང་གང་། །ཕྱད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འབྱིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་བསྟུང་ཀ། ཚ་རེག་གི་རྒྱུན་སྟོབས་ཆེ་ན་རྟགས་མེད་དུ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་ལ་རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟར། ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་སོ་སོར་དགོས་ཤིང་། རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཤཱཀ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་ནས། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་བཞེད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་དངོས་སུ་འཁའ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བྱུང་ནས། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུར་བཞེད་པ་ནི་རང་འགྲེལ་དང་དངོས་སུ་འཁའ་མི་འགལ་སྟེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུན་ལྟུན་དེ་དག་གིས་དུད་ཞེབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིར་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྟོགས་ཤིང་ལེགས་ཅཽད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ཡང་། རྒྱུ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འཐུར། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་

དུ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིན་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ཚོག་ཟིན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། པཊ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ཆྭན་དུ་ཞེས་པའི་འབྲུ་སྣོན་སོགས་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་བ་མང་དུ་མཐོང་ངོ་། །འབྲུལ་གཞི་ནི། དབང་ཤེས་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་ལས་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་ལས་བྱུང་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས། བདག་ཆྭན་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད། དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་བསྟན་པས་མཚུངས་པ་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་གཞེར་བཞག་ནས་ཆྭན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མི་དགོས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་མངའ་སོད། འོན་ཡིད་མངོན་ཀྱི་དམིགས་ཆྭན་ཡང་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་འཇུར་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དེའི་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་དོན་ནི། བདག་ཆྭན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཐ་ཐག་ཆོས་གཞན་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པར་ཡིད་མངོན་བསྟེད་པ་ཙམ་ཞེས་གཞན་མི་སྣང་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་གཏེས་ཀ་ཤེས་པར་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ཐ་ཐག་པའི་དོན་ཡང་ཆོད་བས་མཚུངས་པ་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་འདོད་ན་ཡང་། དེ་ཆྭན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱར་པའི་མཚུངས་པ་དེ་ཐ་ཐག་ཆྭན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཆྭན་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་དེ་ནི་བདག་ཆྭན་ལས་ཡོགས་པ་ཞེས་པའི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆྭན་གཅིག་དང་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕྲིན་མི་རྒྱས་པའི་གནད་ཀྱིས། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གང་བསྟེད་ཀྱང་མ་མཐའ་ཆྭན་མི་འདྲ་བ་དེས་པར་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་ཀྱི་བདག་ཆྭན་ཅིའི་དབང་མངོན་རྣམས་

།།ཤུང་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པཞིག་དགོས་ཏེ། གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོས་ཤིང་དེ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་དང་ཡིད་རྣམས་དོན་གཅིག་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་ཡིན་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དང་པོ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འབྱུལ་བའི་འགོ་དུ་བྱང་བའི་སེམས་བྱང་འདུན་སོགས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་མངོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགོར་དུ་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་འགོར་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བ་དེ་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་འགོ་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་བཅས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་སྟེ། རྟགས་རིགས་འགྲུབ། དབང་ཤེས་དང་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དག་ཡོངས་འཛིན་བློ་མ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའོ། །འདིར་དོགས་པ་དལྡན་དགོས་པ་ལ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་མ་འབྱུལ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་སུ་བྱེད་དམ། རང་འགག་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་རང་དུས་སུ་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཐྱུང་

ལ། དེ་ལྟར་ན། རང་འཁྲིལ་ལས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཀྱིས་ཡིད་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མི་སྲིད་དེ། དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། རང་འགགས་མ་ཐག་ནས་བྱེད་ན། རང་འགགས་མ་ཐག་པར་རང་འཁྲས་ཡིད་མངོན་སུམ་པ་དུས་མི་མཉམ་པར་ཐལ། རང་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་ཞིག ཡིད་མངོན་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་མངོན། སྐྱེས་པ་གཅིས་དུས་མཉམ་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟློག་པ་དཔྱོད་ལྡན་ཀྱིས་དོགས་པ་བཀོད་བྱང་ན་མཁས་པ་དག་ལན་ཅི་འདེབས། ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་བདག་ཉིད་ཡིད་དང་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡིད་མངོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་དབང་མངོན་ཁོ་ནར་མ་དེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ། མེད་ན་དུག་པོ་ཞེས་སྨོས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྨོས་དགོས་ཚོས་མཚོག་གིས་ཀྱང་། ཁམས་དུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་གང་འདས་མ་ཐག་པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཡིད་ཅེས་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ཅི་འདེབས། དེ་ལ་དང་པོའི་ལན་ནི། ཡིད་མངོན་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་རྒྱུ་དེ་དང་དེས་དངོས་འབྲས་དང་རྒྱུ་འབྲས་གང་བསྟེད་ཀྱང་། བསྟེད་པའི་བྱ་བ་རང་དུས་སུ་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་འགགས་ཟིན་ནས་འབྲས་བུ

།བསྒྲེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་གནད་འདི་གོ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅུན་དུ་འཛིག་པ་ནི། རང་འགག་མ་ཐག་འབྱས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་ནས་འཇིག་གིས། འབྱས་བུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་མ་ཡིན། དེས་ན་བུས་བུ་གཞན་བསྒྲེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཀྱང་རྗེ་སྲིད་བུམ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐར་མི་འཇིག་ལ། བུ་གཞན་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་ཁའི་ཐ་སྙད་ཙོག་པ་དང་། འབྱས་བུ་ནས་ལས་ནས་སྡུག་སྐྱེས་པ་ན་འབྱས་བུ་ནས་དེ་ཉིད་འབྱས་བུ་གཞན་གྱི་ས་བོན་དང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པའི་མཚོན་འཛིན་ལས། དེས་ན་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཐར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱས་བུ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་དུས་སུ་འབྱས་བུའི་ལྟོག་པ་གཅོ་མི་ཆེ་བས་རྐྱེའུ་ལྟོག་པ་གཅོ་ཆེ་བས་རང་དུས་ཉིད་ནས་དེའང་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དེའང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རང་དུས་སུ་འབྱས་བུའི་ལྟོག་པ་གཅོ་ཆེ་བས་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དུས་སུ་འབྱས་བུའི་ཐ་སྙད་ལས་རྐྱེའུ་ཐ་སྙད་གཅོ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མངོན་པར་ཡང་ཉེན་དང་པོའི་ཁམས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་ན། དེའི་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་འབྱས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་པའི་དབེར། རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་ན། དེའི་བསྟོན་མོ་དྲུག་དང་སྐས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྟོར་བར་མཛད་པ་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་མཛོད་

འཕེལ་ལས་ཀྱང་། བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཕར་འགྲུར་བ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབང་མདོན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་འགགས་མ་ཐག་པ་མ་སློས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔོན་ཚད་རྟོག་དཔྱོད་མཚོད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་བའཇའོ། །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་ཡིད་དུ་བཞག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ད་ལྟར་བ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཡིད་དུབང་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཕེལ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་རྟེས་ཀྱི་རྟོག་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་མིན་ཏེ་བསྟན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁོང་དེ་བསྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོང་ཀྱིས་དེ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་དེ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེའི་སྔ་རོལ་དུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་བས་རང་དུས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མདོན་བསྟེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དུ་བྱང་ན་ཡང་སྒྲུབ་མེད་དེ། སྔོན་སྟེད་བྱེད་དམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཀྱང་། གཞི་གཅིག་ལ་སྔར་ན་ཚོས་དེ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ཚོས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཚོས་དེའི་སྟེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དེ་བསྟེད་པའི་བྱ་བ

།ཞེས་བའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ། རྟེས་ཀྱི་རྐྱེག་པས་ཆུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དཔྱར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དཀའ་བའི་བཤད་སུ་སྣང་མོད་ཀྱང་། །དུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །ཞེས་བའི་མཛོད་གཞུང་དེ། འདིར་ཚད་མར་མཛད་པའི་གནད་ཀྱིས། དངོས་པོ་ལ་དཔྱར་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་དཔྱར་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིད་དབང་དུ་ཞུ་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལ་མཛོད་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་གསལ་ཞིང་། དགེ་བ་ལ་དུས་གསུམ་མེད་ན་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ཁ་སྐྱབ་དང་འགལ་ཚེས་པར་འཆད་རོ། །ཡང་ན་རང་གི་བདག་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྨྲར་ནས། དེའི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་ཁས་བླང་སྟེ། དེའི་འགོག་ཀྱིས་གཞུང་དང་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟེན་ཀྱིས་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལ་སྨྲར་ནས། དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་དཔྱར་བ་རྣམས་རང་དུས་སུ་བདག་ཆུན་ཡིན་པར་ཁཕྱད་ན་ཡང་། རིགས་པའི་གཞུང་གི་བབས་དང་འགྱེར་བས། གང་

TI656 - 369

འཐད་མཁས་པ་དག་གི་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་སོ། །ཡང་དབང་མངོན་སྤྲུལ་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་རྟོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུཕྱིའི་འཕེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་སྤྲུལ་འགག་མ་ཐག་པ་དང་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་སྤྲུལ་འགག་མ་ཐག་ཏུ་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་མངོན་སྤྲུལ་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་བདག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བདག་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འཕང་བྱུང་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། འགག་མ་ཐག་པའི་དོན། མངོན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་ན། ལན་འདེབས་དེ་ཀས་ཆོག་ལ། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་སྐྱེ་ཞེན་སྒྲོང་ན་རིགས་པ་དེ་ཚོག་ལ་འཁྲིས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཤིང་། དབང་མངོན་སྤྲུལ་འགག་མ་ཐག་ཏུ་རང་འབྲས་ཡིད་མངོན་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་འགག་མ་ཐག་ཏུ་བྱམ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ད་ལྟར་བར་ཡང་དུས་མི་མཉམ། འདས་པར་ཡང་དུས་མི་མཉམ། མ་འོངས་པར་ཡང་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། བྱམ་པའི་དངོས་རྒྱུ་འགག་མ་ཐག་པ་ནི་འདས་མ་ཐག་པ། བྱམ་པ་སྐྱེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་འགྲུ། གསུམ་པ་སྟ། རྩ་བའི་དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། ཡིད་ཀྱི་

།ཆོས་བཤད་ཤེས་པ་སྟེ་མས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྐེན་བདག་ཅུན་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅུན་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅུན་ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་རྟུང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟར་དྲངས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དེས་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་དུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུན་སྨྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཡིད་མངོན་བདག་ཅུན་ཟེ་བྱག་ཏུ་ཟཁད་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བཅད་མཛོད་ནས། དངོས་ལ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཅུན་དང་། གཉིས་པ་ལ་དབང་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅུན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཚོགས་གི་ནུས་པས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྲིད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་མངོན་རྣམས་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅུན་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཅུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་ན་རྒྱུན་བཅས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བདག་ཅུན་ཡིད་དབང་ལས། །སྐྱེས་པའི་རྟོག་བཞི་མ་འགྲུལ་ཡིད་མངོན་གྱིས། །མཚན་ཉིད་ཅུན་གསུམ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི། །ཡིད་ཤེས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མཚན་གཞི་ཡིན། །བདག་ཅུན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཅུན་དང་། །གཅིག་པའི་ཞལ་གྱི་པདྨ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །མ་ཐམ་གཡག་པས་

ཆུན་གསུམ་སོ་སོར་བྱ། །ཨཁའ་འདི་རྣ་བ་མཁན་པོའི་དགོངས་པར་འགྲུབ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཉེར་ལེན་དང་། །བདག་ཆུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཆུན་ཡིན་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་ཤར་ན་སྐུན་པའི་ཐུང་ལས་ཞོལ། །གཞན་དུ་ཡིད་མངོན་དབང་མངོན་རིགས་ཆུན་འགྱུར། །དབང་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པ་བདག་ཆུན་དུ། །གསུངས་པ་མཁས་རྣམས་མངོན་རང་ཚོལ་སྤྱི་ཡིས། །ལྟབ་ལྟིབ་དག་གི་ཨཁའ་པ་མཐའ་ཡས་མོད། །ཚལ་ཆེར་འཛམ་དབྱངས་དགྱེས་པའི་གཞུང་ལས་གོལ། །འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་རིགས་ལམ་ཕྱེད་བ་ནས། །དོགས་པའི་མཐའ་བཀོད་དོགས་པའི་མཐའ་དཔྱད་སྟེ། །རྩ་བ་མཁན་པོའི་བཞེད་གཞུང་གསང་ལམ་ཞེས། །ཕྱེའདིར་དཔྱོད་ལྡན་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡིན།། ❋ ।।གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཚུལ། ཚད་མར་འགྲུབ་བའི་འཐད་པ། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་འགག་ས་རྟེས་སུ་ཡིད་མངོན་གཅིག་སྐྱེའམ་ལྟ་སྐྱེ། གཅིག་སྐྱེ་ན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ལྟ་སྐྱེས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུམར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟའམ་དུམ་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུམར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ནང་ལྷས་ལ་རང་རིག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་མངོན་དུམ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྟེང་གི་དོ་བོ་གསལ་རིག་གི་ཚ་དེ་རང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་དུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུད་མར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་རིག་

།།ལགཅིག་ཅེས་པ་དང་། འོག་ཏུ་རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་མེད་ཅེས་པ་བརྗོད་དོན་གནད་གཅིག་ཅིང་། སྐྱེར་ཡོན་ཏན་རང་ལྟས་ལ་དུམ་ཡོད་ན་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་རྒྱུད་དུམ་རང་ལྡོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དེས་པ་རང་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་ལའདྲེན་ནུས་སམ་ཞེན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྗུན་པར་བཞག་པའི་གཞན་དེས་ཚད་མ་བཞིན་དུ་དེས་པ་རང་སྟོང་གསུམ་ལའདྲེན་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། འགྲུལ་པ་མེད་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་མེད་ཕྱིར་ན་དེས་མི་ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་རང་འགྲེལ་ལས། རང་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་དེས་མ་ནུས་པས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་ལ་མཐའ་ཆོད་ཀྱི་ཁཕར་པ་དགོས་ཀྱང་མ་ཕམ་གཡག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཀ་ཅང་མི་སྣང་། ཀུན་མཁྱེན་བློན་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་རྟེད་པ་ལ་ཁཕར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྟེ་བཅུན་མུས་རབ་འབྱམས་པས་རང་སྟོང་གསུམ་དུངས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་ལུང་ཀུན་བློས་བླངས་ཏེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཐོབ་པར་ཁཕད་ལ། འདི་ནི་རྩ་བའི་དགོངས་པར་འགྱོར་སྟེ། སྤར་ཁཕད་པའི་གཞན་ལས་དེས་བཞིན་དུ་རང་སྟོང་གསུམ་དེས་མི་ནུས་པས་ཞེས་སོགས་ཚོག་སྦྱར་ཕྱི་འབྲེལ་ཐུས་པས་ཀྱང་ལ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ལ་ཡང་

དེས་པ་བློའི་ཐ་སྙད་དང་། རྟོག་པ་སྤྲའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལས། འདིའི་ཐ་སྙད་དེས་པ་ཁོང་གསལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྩུང་ཟད་སྤོམ་པར་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་མངོན་ལ་ཆུན་ཡོད་པས་རང་ལས་དེས་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་མངོན་ལ་ཆུན་མེད་པས་རང་ལས་དེས་མི་རྟོག་པ་ལ་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དབང་མངོན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱ་མ་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་དེས་ན་དབང་མངོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་པའི་ཆུན་བཅས་ཡིན་ལ། ཆུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཚམས་སྦྱོར་ནུས་པས་རང་ལས་དེས་ནུས་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིད་དང་དེ་དབང་ཤེས་སྐྱ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ལ་བཞེད་པས། འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དང་དང་ལས་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དབང་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆུན་མེད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཚམས་སྦྱོར་མ་ནུས་ཤེད་རང་ལས་དེས་མ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དང་དང་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་རང་གི་སྡུ་ལོགས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྡུ་ལོགས་སུ་འགགས་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཀྱི། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྡུ་ལོགས་སུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་དུ་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་འབྲས་ཀྱི་སྡུ་ལོགས་སུ་དངོས་རྒྱུ་ལྡང་བ་དང་། དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་ན་དངོས་རྒྱུ་འགགས་པ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། པཊ་ཚེན་རིན་པོ་ཆེས། ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་

།།ཞེས། །དབང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དཀྱུར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོན་ཡིད་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་སྤྱན་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། མེད་ན་ཡིད་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་སྤྱོས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་དབང་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་འགག་སར་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་འདོད་ན། དབང་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སྤྱོས་མ་ཐག་པའི་དུས་དེར་ཡང་དབང་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་འགག་སར་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དབང་མངོན་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་འགག་སར་ཐག་པའི་དུས་མི་སྣོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ཁས་བཀོད་དེ་ཡང་འགལ་ཏེ། ཡིད་དབང་ལ་འདས་པས་པ་ལ་ད་ལྟར་བས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་ད་ལྟར་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡིད་མངོན་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་པའི་འདས་པ་དེ་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པར་ཞུ་ཀྱི་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐུག་པ་བཟློག་ཅིང་མཚམས་ཞེས་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་མ་ཁས་པ་དག་གིས་ཚོགས་བཅད་འདི་འཆད་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཞེས་པོད་དང་བཅས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དབང་མངོན་ལས་ནི་དབང་མངོན་སྐྱེ། ཡིད་མངོན་ལས་ནི་ཡིད་མངོན་མིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་བཅོས་བ

TI656 - 375

དང་། འགའ་ཞིག་གཞུང་འདི་ཡིག་སྒྲོས་གཞན་འཆུགས་པ་ཡིན་ཀྱིས། ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཚལ་ཆེར་གཞུང་ཆོག་ཟིན་ལ་བཅོས་མི་བྱེད་ཀྱང་། དོན་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་སོགས་རྗེ་སྐྱེད་གཅིག་བྱུང་ཞིང་། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བར་ཟཁད་པ་དང་། དབང་མངོན་ལས་དབང་མངོན་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡང་དེང་ཚང་ཡང་མང་དུ་སྣང་མོད། དེ་ནི་འགྲེལ་པ་ལ་གཞིག་པ་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཞན་ལས་གཞན་མི་སྐྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆོག་སྔ་ཕྱིའི་འགྲེལ་ཀྱི་ནུས་པས། དབང་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཀྱིས། སྤྱིར་ཡིད་དབང་སྔ་ལས་ཡིད་དབང་ཕྱི་མི་སྐྱེ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སློབ་མའམ་ཆེན་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་མཛད་པ་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་དེ་ནས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག འདི་རྟེས་སུ་ཡང་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་སྒེལ་མར་སྐྱེ་བས། དབང་ཡིད་བྱང་མཉམ་ཞེད། མགོ་དབང་མངོན་ཀྱིས་འཛིན་ལ། འཇུག་ཡིད་མངོན་ཀྱིས་སྤྱད་དོ། །ཞེས་བཞེད་ལ། སྒོག་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དབང་མངོན་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀྱི། དབང་མངོན་

།ཞེས། །དངང་དུས་མཉམ་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གཟུགས་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱན་ཀྱི་བཞེད་པ་གྲངས་མཉམ་སྦྱེལ་མར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། སྦྱེལ་མར་སྐྱེ་བས་རྒྱུན་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། དབང་མངོན་ཀྱིས་རང་སྟོང་བས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ། ཡིད་མངོན་ཀྱིས་སྟོང་བས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་ཐམ་གཡག་པས་སྦྱེལ་མར་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱུན་བཀོད་པ་མི་སྣང་གསུང་ལ། དོན་ལ་འགྲེལ་པར་མི་སྣང་ཡང་ཁ་ཅི་པཊ་ཆེན་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱུན་ལས། རྒྱུན་ཀྱི་བཞེད་པར་བྱང་བ་དེ་འདི་ར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ན་མེད་དོ། །ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་དཔང་མངོན་ཀྱི་རྒྱུན་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་ཀྱི་རྒྱུ་ཤུན་ཆོགས་ཀྱང་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱིས་དབང་མངོན་རྟོགས་རྟེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། སྦྱེལ་མ་དང་ནི་རྒྱུན་ཀྱི་མཐའ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐད་དུ་འགྲེལ་པར། རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སྔར་མི་སྐྱེ་བར་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཡག་ཏེ་ཀ་ཏུ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་ཟཁད་ལ། པཊ་ཆེན་ཀྱིས་རྒྱུན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཞེས་སྨྲས། རྗེ་བཙུན་མྱས་རབ་འབྱམས་པས། དབང་མངོན་དང་པོ་དང་ཐམའི་དུས་ན་ཡིད་མངོན་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་མཛད། དེ་ལ་འགྲེལ་

པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། པཊ་ཚེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྐྱེ་བ་དོན་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་སྣང་། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་གསལ་བས་སྐྱེ་ཞིན་ལ་ནུས་འདོན་ཞེག་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །སྐུས་ཚེན་གྱི་དེའང་དབང་མངོན་ཐ་མའི་དུས་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པ་རང་ལྡོགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་སྐྱ་མས་འདོད་པས་ན། དེའི་ཁས་བླངས་ཏྲང་ངས་རྟགས་བཀོད་མཛོད་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལྡོགས་ནི། སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་བླ་མེད་དུ་སྐྱེ། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྐྱེན་བྱས་ནས་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བསྐྱེད་པས། ཁ་ཕྱིར་ལྷས་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་དང་། ཁ་ནང་ལྷས་ལ་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལེའུར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་འདི་ལ་མངོན་སུམ་འཐོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཇི་སྙེད་སྐྱེས་ཀྱང་དུམར་འཐུས་བའི་སྐྱོན་ལས་གཅོག་སྟེ། ནང་ལྷས་ལ་རང་རིག་རིགས་གཅིག་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལྡོང་བ་གསལ་

།རིག་རྟམ་དེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར། །རང་རིག་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཞན་མེད། །དེས་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱས་ནས་ཚོགས་ཞེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་དོ། །ཏཱ་ཐྱི་ལྟ་ལ་དོན་རིགས་མངོན་སུམ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ན་ཁ་ནང་ལྟས་རང་རིགས་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཇི་སྙེད་སྐྱེས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་བསྟུས་པས་རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ལས་བྱོལ་ཞིང་། སྟེལ་མར་མི་སྐྱེ་བར་ལོགས་ཤེག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རེས་མ་རེས་སྤྱིད་པས། རྒྱུན་མཇད་པ་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། བྱང་སམཉམ་པར་སྐྱེ་བས། ཆོས་མཆོག་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱོན་ལས་བྱོལ་བ་འདི་ནི། ཤང་ཀར་ནན་ཏའི་དགོངས་པ་ཁོ་བའི་མཁན་པོ་ལས་བསྟེད་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་མངོན་སྐྱེ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་གསུམ་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དབང་མངོན་སྐྱེ་ཅིག་མ་གསུམ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས། ཇི་སྲིད་དབང་མངོན་ཀྱི་རྒྱུན་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་མངོན་

དེས་བར་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དབང་མངོན་གྱི་རྟོག་མེད་པར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། ཡིད་མངོན་གྱི་རྟོག་མེད་པར་དབང་མངོན་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་ཐོའི་དུས་ན་ཡིད་མངོན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུའི་མིག་སྐྱོན་མེད་པས་མར་མེ་རྟུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་ཡང་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྷས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཀྱས་ཐ་དད་ཡིད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རིག་གཉིས་ཀྱང་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ལྷས་དོན་རིག་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལྷར་ནང་ལྷས་རང་རིག་གཉིས་སྐྱེ་བས་འབྲེལ་བཞི། ཡང་ན་ཕྱི་ལྷའི་འབྲེལ་གཅིག་སྟེ་འབྲེལ་གཉིས་པར་འཛྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉ་དབོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་ནས་འབྲེལ་གསུམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་བཞེད། ལྷོ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ནི། རང་རིག་ཏུ་ཇུས་གཅིག་པས་འབྲེལ་གསུམ་ཡིན་ཀྱིས། རིགས་གཅིག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བཞིའམ་གཉིས་ཀྱས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཅིག་ཇུས་ཐ་དད་ཅིང་། ཉམས་སུམ་སྟོང་བའི་རང་རིག་ཀྱི་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་བཞིར་མི་འཛྱུར་ཏེ། ཇུས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་དབང་ཡིད་གཉིས་དོན་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་ཅིང་། རང་རིག་གཉིས་ཀྱང་རང་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་རིག་དང་རང་རིག་གི་འབྲེལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་དགོས་པར་མི་འཛྱུར་

།།ཀེ། དོན་དེག་ཏུ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པར་མི་འཐུར་བས་སོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་པོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ནང་གི་བསྡུས་པ་ལ་རང་རིག་གི་འགྲོ་ཚུལ་འདི་ནི་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་ཞེས་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པའི་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དོན་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྣང་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་སོ་སོར་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་རིག་ཏུ་ཇོག་གཅིག་པས་འགྲོས་གསུམ་ཡིན་གྱི་རིགས་གཅིག་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས། ལྟོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གསུང་དེ་ལ་ཡང་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། རང་རིག་ཏུ་ཇོག་གཅིག་པས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་དོན་རིག་གཉིག་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་ཇོག་གཅིག་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུད་བྱ་ཐན་ཆུན་ཇོག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱའི་དབང་ཡིད་ཇོག་དང་ཡིན་ཞེས་གཉིག་སྲ་ཐལ་གསུང་བ་ཡང་། རང་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་གོ་ཆོད་ལ། དོན་རིག་ཏུ་རིགས་གཅིག་པས་གཅིག་གོ་མི་ཆོད་པའི་གནད་མ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་ཡིད་

།།ཨཱཿ ། །སུམ་འགྱོས་གསུམ་ཀ་དོན་རིག་གི་འགྱོས་སུ་འཇུར་བ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་ལྟས་ལ་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རིགས་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འཐུང་ངེ། ཁ་ནང་ལྟས་ལ་རང་རིག་སྐྱེ་བ་ནང་རིག་རིགས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ། གོང་དུ་ཡང་དག་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་རིག་གཅིག ཞེས་དང་། རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྲེལ་པར་ཡང་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ན། ཁ་ནང་ལྟས་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རིག་གཅིག་ལ་ཁ་ནང་ལྟས་རང་རིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚཤད་པའང་སྣང་མོད། སྐབས་ཐོག་རིགས་གཅིག་པ་ལ་བྱའི། རྒྱུན་གཅིག་པ་ནི་འདིར་མི་འཐེལ་ལོ། །དབང་ཡིད་རྣོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གཉིས་ཀྱས་ཐ་དད་ཀྱང་རྣོང་བ་དབང་ཡིད་ལྟར་རིགས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཡག་ལྟེག་ལས། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། ཉེར་ལེན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་དང་། དམིགས་རྒྱུན་དོན་ཚོགས་ན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་པ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའམ། ཐ་མར་རྒྱུན་གསུམ་ཚོགས་ན་གསུམ་པར་རམ་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལངས་ཉེས་པ་མཚུངས་སྲིད་པས་བློ་གསལ་ཅན་རྣམས་དཔྱོད་མཛོད། ཞེས་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་

པར་མཛད་མོད། འོ་ན་དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་རི་ཙམ་སྐྱེ་བའི་དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་ཐ་མའི་དུས་སུ་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཆུན་མ་ཚང་མོད། གཞན་དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་རྣམས་སྐུང་ཅིག་གང་གི་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཆུན་གང་མ་ཚང་ཞུ་བར་བྱ་སྟེ། དགའ་ལྡན་ནས་བཀའ་སྩལ་དགོས་སོ། །སྐུང་ཅིག་ཐ་མའི་དུས་མ་གཏོགས་སྐུང་ཅིག་གཞན་རྣམས་སུ་ཡིད་མངོན་གྱི་ཆུན་མ་ཚང་བམེད་དེ། དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་དེ་དང་དེ་ནི་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་དང་དེའི་བདག་ཆུན་དང་། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དེ་དང་དེའི་དམིགས་ཆུན་གང་ཡིན་པ་དེ། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་དང་དེའི་དམིགས་ཆུན་དང་། དབང་མངོན་སྤྱི་མའི་སྐྱེད་གི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་དེ་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡིད་མངོན་དེ་དང་དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་གཉིས་པར་འགྲོས་གསུམ་ཚང་ན་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བའི་སྐུང་ཅིག་ཐ་མ་ཚུན་ཆད་དུ་འགྲོས་གསུམ་དེས་པར་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་ཐ་མའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་ཏེ། དེའི་དུས་ཡིད་མངོན་གྱི་དམིགས་ཆུན་ཕྱི་དོན་མ་ཚང་བས་སོ། །དམིགས་ཆུན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲོ་ལུར་འཇུར་ཏེ། ཆུན་གསུམ་ཚན་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དང་སྒྲ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབང་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་དང་པོ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ཀུན་ཚངས་སྐྱོན་མེད་པ་དག་ལ་མངའ་བར་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་འཛིན་དང་མངོན་སྐུང་ཅིག་མ་

།གཉིས་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་སྣོད་ནས་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་འཛིག་ཅིང་སྣུམ་འཛིན་སོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་འཐུ་བས་སོ། །ཡུལ་གྱི་སྣོད་ནས་ཕྱེ་འའི་འཁོར་འདི་ལ་དོན་རིག་ཁོ་ན་ལས་རང་རིག་གི་འཁོར་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིགས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་འཛུར་བའི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་འཁོར་ལྟའི་སྟེང་དུ་དབང་ཡིད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྣོད་ནས་ཕྱེ་བའི་འཁོར་བསྟན་ན་བདུན་དུ་འཛུར་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྣོད་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་རིགས་རྐྱེན་སྟ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རང་དེས་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་མངོན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་མེད་པས། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་གྱི་འཁོར་དམྱད་ན་རང་རིགས་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་འཁོར་ལྟར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་མ་བསྟན་ན་འཁོར་བདུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཆེན་བློན་མའི་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། དེའི་ཚེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་བསྟན་ན་བདུན་དུ་འཛུར་ཏེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྣོད་ནས་རང་རིས་གཞན་རིས་གཉིས་སུ་རིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རིགས་གི་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་འདིས། རང་རིགས་མངོན་སུམ་ལ་རང་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཡོད་པར་དོན་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་རིགས་ལ་ཡུལ་གཞན་མེད་པས་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་

སོ། །ཡུལ་གྱི་འགྲོས་འདི་ལ་ལྷོ་ཡ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱུའི་སྡེ་དུ་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་འགྲོས་དཔྱད་དུ་མེད་དེ། ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འགྲོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་སྒྲ་ཟེན་འདོར་འདོད་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་མ་དགོངས་པ་སྟེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཁན་ཆད་དུ་དབང་ཡིད་གཅིག་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ཉིད་འཛིན་པས་དམིགས་ཏེ་ཐུན་ནས་དབང་ཡིད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་འགྲོས་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་པ་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མཆེད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་ཡོད་ཀྱི། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་ཡིའི་སྡེ་ད་གསལ་རིག་དེ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས། ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་སོ་སོར་འབྱུང་རིགས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དབང་ཡོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྐྱེ་མ་བསྟན་ན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མའི་སྒྲ་ནས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མ་དེ་དང་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་བཞིན་ནོ། །པཾ་ཆེན་གྱིས་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་པོའི་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མ་རེ་རེ་བསྟན་པར་གསུངས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་འགྲོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་དུས་མཉམ་པ་ཞེག་དགོས་ཤིང་། ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་མ་རྣམས་ནི་འདིར་བསྟན་འགྲོས་ཙམ་བའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་རོལ་དུ་བྱུང་

TI656 - 386

།།ཞེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིད་བྱེད་སྟབས་ནི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡིན་པས། དང་པོ་དེ་རྒྱུན་བཅས་སུ་བྱུག དང་པོའི་ཉེར་ལེན་ཡིད་བྱེད་སྟབས་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྟབས་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་རིགས་མཐུན་པ་བྱེད་ན་རང་གི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་གཞན་ཞེན་གལ་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཏུ་ཞེན་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤྲུལ་འཛིན་དབང་མངོན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་ཡོད་ཟིན་པས་དེ་སྤྲུལ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་ནམ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་སོང་བའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་ལ་དབང་ཤེས་སྤྱ་མ་དེ་མ་ཐག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཐ་མ་དེ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་མ་ཐག་པའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མེད་མངོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྟོབ་ནས་སྨར་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ན། དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་

TI656 - 387

གསལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེར་ལེན་ལ་དངོས་རྒྱས་མ་ཁྱབ་པ་དམིགས་གསལ་ལ་འཇུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། རྣ་བ་ཕུག་པ་ན་རེ། ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིན་དབང་མངོན་གྱིས་བཟུང་ཟིན་པའི་གཟུང་ཡུལ་སྐྱ་མ་འཛིན་ནམ། དེས་མ་བཟུང་བའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དཔྱད་ཤེས་སུ་འཐུར་ཏེ། རང་རྒྱུ་དབང་ཤེས་སྐྱ་མས་བཟུང་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འོན་པས་སྐྱེ་སོགས་སུ་འཐུར་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དང་དེའི་རྒྱུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ལྡོག་བྱེད་ཡུལ་མི་གཅིག་ན་ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡིད་མངོན་འབྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐོང་པར་བྱེད་དོ། །ལན་ནི་དཔྱད་ཤེས་སུམི་འཐུར་ཏེ། དབང་ཤེས་སྐྱ་མའི་གཟུང་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་དེ་མ་ཐག་པ་གཞན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོགས་འཐུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་རང་གི་སྐྱ་རོལ་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་མངོན་ལ་དེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ལོང་བས་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། འདིར་ཡང་། ཡུལ་གཞན་འཛིན་དང་དབང་པོ་ལ། །སྟོས་ཕྱིར་འདི་ལ་སྐྱོན་གཉིས་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལོང་བའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་པ་འདིས་མཚོན་ནས། བདག་ཉིན་མིག་དབང་གི་བྱེད་པ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་

།ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་མེད་པར་བསྟན་པས་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཟློག་པ་མི་སྲིད་སྟེ། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་མངོན་སྤྱ་མ་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་ཤིང་། དབང་མངོན་ནི་བདག་ཏུ་བ་ཡོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ཉེད་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གཅིག་ཡིད་མངོན་དུ་མ་སྐྱེ་ན་ཡང་། ནང་ལྟ་རང་རིག་རིགས་གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཚུལ་གཞན་དུ་མར་འཛུར་བའི་སྐྱོན་ལས་བྱོལ། །འགྲུལ་མེད་ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །འོན་ཀྱང་གཞན་དེས་ཡིན་ཕྱིར་དེས་ཤེས་ཀྱིས། །ཐ་སྙད་སྨོ་ནས་ཚད་མར་ཐ་སྙད་མེད། །བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱ་མ་ལས། །གཟུགས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་བདག་འབྲས་ཀྱིས། །དབང་ཤེས་ཆུན་བཅས་བདག་ཏུ་ཞེན་དབང་ལས། །ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་ཡིད་མངོན་ཆུན་མེད་གྱུབ། །འདི་ལ་མ་ཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པའི་སྐོལ། ཁྱེ་ཅེར་རྟུལ་བཞིན་གྲངས་དང་མུ་མེད་ཀྱང་། །ཟློ་གས་ལ་མཁུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་གཏམ། །ཤུ་དུམ་ཕྲ་རའི་ཚལ་བཞིན་ཆེས་དགོན་ནོ། །དབང་ཡིད་སྤེལ་མར་སྐྱེ་དང་དབང་མངོན་ཆུན། །ཆུན་མཐར་ཡིད་མངོན་ཐང་གཅིག་སྐྱེ་བ་ནི། །རིམ་བཞིན་ཆུན་དང་ཆོས་མཆོག་བཞེད་པར་བསྟན། །རང་ལུགས་དང་པོར་དབང་མངོན་ཟློ་མེད་སྐྱེ། །དེ་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། །ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྫས་ཐ་དད། །མཉམ་སྐྱེ་སྐྱོང་བྱེད་རང་རིག་རིགས་གཅིག་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་བཞེད། །དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ། །འཇུག་པའི་བྱོ་བྱོས་འཇུག་སྐྱོ་མ་ཕྱེ་བར། །འགྲོས་གསུམ་ཐ་སྙད་

འདི་ལ་ཉ་དབོན་དང་། ཨ་ཐམ་གཡག་སོགས་རྩོད་པའི་ངར་བྱེལ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་རང་རིག་གཏད་སྟོམས་སུ། ཐཞག་སྟེ་ཡུལ་ལྷའཛིན་བྱེད་མདོན་སུམ་ལྟ། དུས་གཅིག་བསྟུད་པ་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་ལྟ་ཡིན། དེ་སྟེང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲོས་བསྟན་པས། འདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེས་ཡིད་མདོན་གཞན་དེས་ཕྱིར། ཐ་ཅིག་ཡིད་བྱེད་སྤྲ་མ་འགྲོས་ཉིད་དོ། འདོད་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་འགྲོས་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི། ཁྱད་པར་མ་སྤྲེ་ཡུལ་ལའང་མི་མཚུངས་སམ། འགྲོས་ནི་དུས་མཉམ་དགོས་པས་སྤྲ་ཕྱིའང་མིན། ཡིད་མདོན་དཔྱད་ཤེས་འགྱུར་རམ་ལོང་བས་ཀྱང་། གཟུགས་མཐོ་ཐལ་བས་ཡིད་མདོན་འགོག་བསྟེན་ཀྱང་། ཡུལ་གཞན་འཛིན་དང་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། སྐྱོན་གཉིས་ཐོལ་བའི་ལེགས་བྱས་སུ་ཡིས་ཞེགས། ཡིད་མདོན་བསྟན་ཟེན་ཏོ།། ༈ །།གསུམ་པ་རང་རིག་མདོན་སུམ་ནི། ཚད་མ་མདོར། ཚགས་ལ་སོགས། རང་རིག་ཏོག་པ་མེད་པ་ཅན། ཞེས་པའི་དོན་གཉན་ལ་དབང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རང་རིག་གི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤྱངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟཁད། ཡང་ན་རང་འཛིལ་ལས། རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ན། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱང་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཛིན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། མདོན་སུམ་ཡིན་

།དེ་མ་ཐག་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་རས་ཡིན་ཞིང་། དངོས་གཞི་མངོན་སུམ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་རས་ཡིན་ཞིང་། དངོས་གཞི་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚན་གྱིས། འཇུག་ཡུལ་དོན་དངོས་མཚན་ལ་མ་ཡེངས་པར་ཤེས་པ་དང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བཅས་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་ནི་དངོས་གཞི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཁྱབ་ཚེས་ཏེ། འོ་ན་ཚོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཚེན་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཚེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དངོ་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོ་ངོ་བོ་སྣང་དོན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་གྲངས་དེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞེག ཁྱད་དེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་སོ་རང་དོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་དོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་ལན་བྱ་སྟེ། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་ཀ་ལ་རྣམ་མཚན་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཟུགས་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཚེ། རང་རིག་གི་མིང་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཡམ་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་རིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འཛིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དོན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་བརྟུད་རྣམ་དང་རང་གི་ངོ་བོའཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས། གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་རིག་བྱར་བྱེད་པས་ཡང་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཡང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོའཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་རིག་བྱར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁམ་གཡག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བར་སྐྱེས་པའི་ཚ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་རིག་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། རང་རིག་པ་ཞེས་པ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་

།།ཕྱེ་བའི་རང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱིས། བེམ་པོ་ལས་བརྟེག་ནས་རིག་པར་སྐྱེས་ཚམ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གི་ཡུལ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། སྒོན་མེ་སྒོན་མེ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་རང་རིག་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། བློ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གསུང་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་བཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་འབྲུལ་པའི་ངོར་དང་། ཤེལ་དོར་ཡིན་པས་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐཁད་པ་རྣམས་ཤེལ་དོར་དགོངས་པ་ཡིན། ཡང་བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཤེས་ཞེས་སོགས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་རིག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་བྱགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཐྱར་ལ། གང་གཅོ་ཆེ་ན་ཡིན་ལུགས་གཅོ་ཆེ་བས། ཤེལ་དོར་རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཐྱར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་བ་གསལ་རིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔང་མདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་

རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་རང་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྒྲེད་པའི་ཆ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཅེ། དེའི་བདག་ཅུན་དང་དམིགས་ཅུན་གྱི་ལག་རྟེས་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཅུན་གྱི་ལག་རྟེས་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་ངོས་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་མདོན་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཏས། རང་རིག་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་རྣམས་སེལ་ངོར་ཡིན་པས་ཞལ་ཀྱིས་མི་བཞེད་ན་ཏྲག་ཏས་ཆོས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་དང་། ཏྲག་ཡང་དག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་གཞུང་ལ་བྱག་པའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་ཆ་བ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་ངོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་ན། ཏྲག་ཆོས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཞུང་འདིར་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་སེལ་ངོ་གཅོ་ཆེ་བམང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་ཡང་སེལ་ངོའི་རྣམ་གཞག་

།།ཞེས་བོ་བྱས་ཏེ། འགལ་འཚེལ་གྱི་རིགས་པ་ཐུབ་མོས་དེན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འཇེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་ན་རིག་གཏེར་དང་འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་གྱི་སྣོན་ནས་བཞེར་དབྱེ་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་སྣོན་ནས་བཞེར་ཕྱེ་སྟེ། ཞེས་པའི་འཕྲེལ་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་དཔྱོད་ལྡན་གྱི་མགས་པ་ཁ་ཅིག བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དར་ཇི་ཀ་པ་ཡང་། རྟོག་པ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མ་ཡིན། དེ་ཁྱིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེག་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁས་ལྡངས་གང་ཞེག རང་རིག་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་ཇི་ས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོན་གཉིས་སྤང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་རྟོག་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞེས་མིན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡང་མྱུར་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་མཆོངས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་རང་གི་འཇིག་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔའ་ཞིག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡང་ལྟར་སྣང་དུ་བས་ཀྱི། སྔར་ཆོས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྟུད་རྣམ་སོགས་གང་ལ་རང་རིག་ཡིན་རྟུད་ནས། བརྟུད་རྣམ་ལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་བརྟུད་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་འདི་འདྲ། སྔར་ཆོས་ཀྱི་གང་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་སྣང་མ་ཁྱབ་པ་ཤཱཀས་ཙོམ་ལས་རྒྱས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྨྲང་བས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རིག་བྱ་ཡུལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་རིག་བྱེད་ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རིག་ཅིང་། དེ་ཡང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྫས་གཅིག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་འགྱུར་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་ཡུལ་དུ་སྐྱར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཇུག་གཞིའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་འདུ་བ་

།།ཁཉེན་ནོ། དེ་སྐད་དུ། ཚད་མ་མདོར། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། ཁོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་སོགས་ཚོག་ཏུ་རང་རིག་ཅེས་དང་། འདིར་ཤེས་པའི་སྒྲ་ནས་རང་རིག་གཅིག་ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དབྱེ་སྒྲོ་གསུམ་པོ་དེའང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིག་པ་ཁོ་ནར་འདུ་ལ། དེས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འདུའོ། །ཞེས་དང་། ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་གཅིག་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཚད་མ་གཅིས་ཀ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་ལ། ཡུལ་གཅིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འདུ། ཞེས་པའི་ཚོག་ཟིན་དང་། རང་རིག་བེམ་པོ་རྨོག་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིའི་དོན་ཕྱི་དོན་སོགས་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། ཕྱི་དོན་རང་མཚན་ཀྱི་ནང་སེལ་ཡིན་པས། རང་མཚན་ཀྱི་ནང་སེལ་རང་མཚན་དུ་འདུ་མི་འདུ་ཤཱཀ་པ་ལ་འབྱེལ་ཅི་འབྱུང་བ་སོམས་ཤིག དེས་ན་ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཚད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དང་འཇོག་ཚུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཚད་མ་གཅིས་ཀ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདུ་ལ་ཡུལ་གཅིས་ཀ་ཡང་ཞེས་

ཁའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། བྱམས་འཕེན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བཞག འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་འཕེན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལ་གོ་དོན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཞིག གོ་དོན་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པར་མ་ཟད་རྟོག་པའང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་ རང་གི་ཞེན་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་པའི་དོན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞེན་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་ཞེས་པ་རང་གི་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དེ་ལ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་པའམ་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚྭས་ཕྱེ་བའི་དོན་ལ་འབྱུལ་པར་མི་བྱའོ། །ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པས་རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་འཛུལ་པ་དང་། དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་མ་འཛུལ་བར་བཞག་པ་ལ། དགོངས་པ་ནི། ཡུལ་སོགས་སྒོ་ནས་དུ་མར་འཇུར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུལ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་ལ་མཛད་ནས། དེ་ལ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱུལ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛིག་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ངོ་

།ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེའུ་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

ནོ་ཞེ་ན་རང་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རང་ཉིད་བེམ་པོ་ལས་ལོག་ནས་རང་གི་ལྟོག་ཚ་རིག་པར་སྐྱེས་ཙམ་དེ་ཉིད་རང་རིག་གི་དོན་དུ་འཛིག་སྟེ། རྒྱུན་ལས་རྣམ་ཤེས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྟོག་པ་རང་ཀུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། བེམ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། དེ་འདིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདི་ཡང་། རང་རིག་བེམ་པོ་ལྟོག་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནད་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་བེམ་པོ་ལས་ལྟོག་ནས་རྒྱོང་བ་གསལ་རིག་ཀུ་སྐྱེས་པའི་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་སྐྱོང་ཙམ་ར་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཕྱིགས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མི་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་རང་གི་རང་ལྟོག་ནས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྟོག་ཚ་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱིས། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་ཡུལ་མི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕེལ་པར་རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཡང་ཡུལ་གཞན་མཐོང་བ་དོན་རིག་གིས་དང་ཞེས་ཚོག་བྱོགས་སྟ་མའི་ཤུགས་ལས། ཡུལ་རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང་། ཞེས་པ་བསྟོན་མེད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ཡུལ་མེད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་པར་

།ཞེས། ཆོད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟེས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ཆོད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྒྲུ། འདི་དག་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་གསུངས་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བྱ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་འདོད་པ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་མདོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞན་ལ་བྱ། །ཞེས་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱ་རྣམ་གཉིས་སྣང་ཆས་གསུངས་བཞིན་དུ། ཚད་མའི་ནང་སེལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་མེད་གསུངས་པ་ནི། རིགས་གཞུང་གི་གྲགས་ཚོད་དང་འགལ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱོང་དགའ་བས། བདག་ཅག་གི་འདྲེན་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མཁས་སྐྱེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་ལས་ཁ་ཅིག་རང་སྐྱེ་རང་དུས་ན་གསལ་པོར་མེད་པ་སྣང་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས། རང་ཉིད་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་དགོས་རུས་མེད་ལ། རང་རིག་ནི། བེམ་པོ་ལས། ཞེས་གསལ་རང་ཉིད་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པ་

TI656 - 401

ལ་རང་རིག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། དེ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་སྐྱེ་སྟོན་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན། །རང་རིག་བེམ་པོ་ལོག་ཙམ་ཡིན། །དེས་ན་རང་རིག་རང་སྐྱེ་གཉིས། །མཚུངས་པའི་སྒྲ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་རང་རང་ངོ་བོ་སྐྱོང་བྱེད་ལ། །མ་འགྲུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོ་ལ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཐོག་ཏུང་དང་། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་གཞུང་གིས་གསལ་བར་བསྟན། །རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་ལས། །གཉིས་སྣང་ཅན་ཀུན་གཟུང་རྣམ་རིག་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་ལ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མ་ཁས་པས་རྟོགས། །ཤེས་ཀུན་རང་རིག་ངོ་བོའཛིན་རྣམ་ལ། །མངོན་འགྱུར་ཕྱིར་དང་རིག་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཐ་སྙད་ཐོབ། །ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རིག་གིས། །ཁྱབ་པར་སྣང་བ་སྐྱེ་ཞིན་ཙམ་ལ་ཞེན། །འོན་ཀ་ཁཉ་བྱ་ཀུན་ཀྱང་རང་མཚན་དུ། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་ཞིན་མཚུངས་ཕྱིར་རོ། །དཔྱོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་བྱམ་བར་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེ་ལྟོ་ངོ་བོ་ལྟ་བར་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེ་ལ་བློ་རིགས་གང་ཡང་མེད་གསུངས་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་དེ་ཡི་སྣང་ཡུལ་བྱེད། །ཤེས་ཀུན་རང་རང་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་ཡུལ་རང་མཚན་སྣང་བས་འཛིན་པ་ལ། །རྟོག་མེད་ཤེས་པར་ཐཁད་པ་འགོག་རིགས་སམ། །མ་ཕམ་གཡག་པས་རང་རིག་ཡུལ་མེད་དུ། །ཞན་གྱིས་བཞེད་འདི་འགྲེལ་པའི་སྐྱེ་ཞིན་འགས། །འགྲུལ་གཞིའི་ཅ་ཅོ་གླེང་ཀྱང་དངོས་བསྟན་

།།ཀཱ།། ། །

མོད་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིན་བསྟོམ་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་དུས་ན་ཉམས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡང་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་བཞལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇོག་ན་ཡང་སྐྱེ་བྱེད་མ་ངེས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡིན་ན་དེའི་སྐྱེ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་ཅཊ་ཙ་ཏཱ་ན་རེ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེག མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྟོམ་བྱུང་གཅོ་ཙར་གྱུར་པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མངོན་

།སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཅུན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒོམ་བྱང་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཞིན་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་བྱང་འཁྲུལ་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །འཁྲུལ་པ་ཅན་རྣམས་ལྟར་སྣང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཞིང་། མཚན་གཞི་ནི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་སུ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་གཙོ་ཟད་པར་ས་ལ་གསོས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྒོམ་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རྟོག་མེད་དང་། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསླང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་དོན་ནི། བསྒོམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས། དེར་ཐུབ་པའི་མངོན་སུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མམ། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ནི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིམཚན་ཉིད་ནི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བམ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཕིག་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམ་པའི་རབ་ཀྱིམཐའ་ལས་བྱུང་

བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྟའི་འགྲེལ་པ་བར་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཕྲུང་བྱེད་ལོ་སྟྲ་བའི་སྐྱེས་ལས་འོས་མེད་དེ། སྒྲ་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་ཁྱེད་རང་གིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟོམ་བྱང་ཁའུལ་མེད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱིས་བསྟོམ་བྱང་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་། བསྟོམ་བྱང་དེར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཞེས་གཞི་མཐུན་ཕྱི་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །རང་འགྲེལ་ཕྱི་ཚོགས་ཟིན་ལས། ཤེས་རབ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བ་ན། དེའི་སྟོབས་ལས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚོས་མངོན་པར། དོན་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་འཇོག་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་པ་དབུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་དང་། ངོ་བོའི་སྐྱོན་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ། རང་རྒྱུད་འཕགས་

།།ལ། ཞེག་ཆེན་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ། དེ་ལ་སྤྲོབ་མི་སྤྲོབ་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཕྱེ་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། ཉན་ཐོས་མི་སྤྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲོབ་པ་མེད་པས། དེའི་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཅིག ཞེག་ཆེན་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་མངོན་སུམ། ཞེག་ཆེན་མི་སྤྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་སྟེ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ། །སྤྲོབ་དང་མི་སྤྲོབ་སྐོན་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བཏེན་སྟོར་ལམ་དོད་ནས་བརྟུབ། མི་སྤྲོབ་ལམ་གྱི་བར་སྟོར་ལམ་བཞི། མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག བསྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ། །རྣམ་འགྲོལ་ལམ་དགུ། མི་སྤྲོབ་ལམ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ཀྱི་བར་མ་ཆོད་པར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྦྱན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དང་བས་རྣ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་སྤྲོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤར་གྱི་རི་བའི་སྟེ་པ་དང་། །ནུབ་ཀྱི་རི་བའི་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག ཏྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཕོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་བྱང་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ལ། མཚོད་ཀྱི་གླུབ་མཐའ་བཞིན་སྐྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མཉམ་གཞག་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྒོམ་ལམ་དགུ་ཚན་གཉིས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་བར་མ་ཆོད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ཞེག དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡེས་རབ་རྒྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཡེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཉིས་ཡོད། ཡེས་རབ་རྒྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་ནས་ངོས་སྐལ་བྱི་སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ངོས་སྐལ་བྱི་སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན། འགོག་པའི་སྙོམ་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། འགོག་ཐོག་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཡེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཏོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་ཞེག་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལས་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་འདོད་པ་བྱུང་ལ། འདིའི་དོན་འཛིན་ནི་གློ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མཛད་དོ། །འདིར་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་

།ཀཽ།། །།བྱགས་པས། འཕགས་པ་ལྷ་ཀ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞེད་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ཏེ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་ཀ་ཡིད་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་ལ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འཕགས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཆ་དང་བཅས་པའི་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྣང་ཆ་དེ་མེད་པའི་སྣང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་། ཉན་ཐོས་མི་སློབ་པའི་སྣང་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབུ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ལ་འཇོག་ཅེད། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབུ་བཅོམ་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྟོང་གཉིས་བར་མ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བས་ངུ་ལྷ་བུའི་རང་བདག་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ལྷའི་མིག་

གི་མངོན་ཤེས་དེས། ས་བཅུའི་རིམ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱད་སྟོང་དང་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པའི་གཟུགས་ཉེ་རིང་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གི་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དེ་དང་དེས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྐར་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲ་ཉེ་རིང་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཇོད་ལས། དག་བཅོམ་བས་ཟུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་བྲག་མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། སྣང་བཅས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆར་ལ་མ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་ཞེད། མི་སློབ་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་མེད་ལ། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལ་རྣམ་གྲོལ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ན་མངོན་ཤེས་འཆར་ལ་མ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་མངོན་ཤེས་ཡིན་ན། བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བསྟོམ་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་པ་འཆར་ལ། མ་ཐོབ་ན་མངོན་ཤེས་སུམ་བཏགས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་སོ། །འདིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་

།འདི་ཙཱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་རྣམས་ལ་སྣང་བཅས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཇོད་པས། མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག་རྣམ་གྲོལ་བློ་ལྡན། ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་ཆུན་པས། མངོན་ཤེས་དྲུག་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོལ་པ་འདི་མངོན་ཤེས་ལྟ་ལས་དྲུག་གི་གསལ་ཁ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་བསམ་ཚོད་སྨིན་མངོན་ཤེས་དྲུག་གི་ཤཀ་ཚོད་ཡོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་འཐྲུར་བའི་ལྟའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས། ཇུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡ་ཆར་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡ་སྟོས་པས་ཆོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོགས་པ་འདི་འབྱུང་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ལྟའི་མིག་གིས་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མིག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་རྟ་བའི་མངོན་ཤེས་ལ་ཡང་འགྲེའོ་ཞེ་ན། ལྟའི་མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མིག་དང་རྟ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། དཔེར་བརྗོད་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མཐའ་དག་གིས་མ་དེས་སོ། །ཡང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཆོས་

ཙན༏ དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བས
དགེ་བ་དེའང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུ
བཙོས་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་ལས། མངོན
གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ར
མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེས།

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན
མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི
པའི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་གཞི
པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་དགེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།
བ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཆཤད་པ་དང་ནང་འགལ་ཏེ། ཕོ་རང་གི་གྲུབ་མ
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས། ཉན་ཐོས་མི་སློ

་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མངོན་ཤེས

་མཐུན་ཡོད་པ་ཡང་དཀའ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་དང་།

།ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མངོན་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདོད

ཐའི་རང་སྒྲོན་ཡིན་ནོ། །སྣང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། །བདག

བ་པའི་དེས་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས། རང་སངས

པའི་བདག་རྐྱེན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ས་མཐའ་དག་རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང
མངོན་ཤེས་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ།
ཀྱང་། མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག་རྣམ་གྲོལ་བློ། ཞེས་མངོན་ཤེས་དྲུག
ག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པའི་སློབ
རྒྱུས་ཀྱི་ངེས་དེའི་སྟེང་དུ་བཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ

རང་གི་

། ངོ་བོ་

བསྟན་

་ཆར་རྣམ་

་པའི་སྣང་

ས་བདག་

408

TI656 - 412

།མེད་ཐུབ་དང་གཉིས་རྟོགས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེའི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡང་རྟོགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྟོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་སར་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་གི་ངོས་འཛིན་ནི། གྲངས་ཅན་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་ལྟན་ཀྱི་བདག་དང་། ཉན་ཐོས་མང་བསྐུར་བའི་བརྟགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་བདག་ཚོགས་ལ་བྱ་ཞེད། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚད་དུ་འཛོག རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེས་སྤང་བས་པའི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞི་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་པས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་དང་བཞིན་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོས་འཛིན་དང་། གང་ཟག་དེ་བདེན་མེད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེས་སྤང་བའི་སྤང་བྱ་བསྒོམ་སྤང་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་བརྩང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བརྩང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕབས་ཏེ་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་མེད་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྩང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་

ཕབས་ཅིང་། བཟུང་རྣམ་སྐྱོ་བཏགས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པའི་སྐབས་བཞིན་མཛད་པ་རྣམ་འགྲེལ་དང་། རིགས་གཉིར་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བ་རྣམ་རྫུན་དུ་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་བཞུགས་པ་ན་ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ། རང་འགྲེལ་ལས། བདག་མེད་དབྱེ་བ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་ཀྱི། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་བདག་མེད་ཏོག་གས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་དམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་མེ་སྦྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཚོག་དམན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བག་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མ་ཏོག་གས་པར་བདེན་མཐོང་མི་འདོད་པ་ནི་ཚད་མ་སྐྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་པའི་བཞེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་ཏོག་གས་པར་བདེན་མཐོང་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་རྩེ་སྐྱ་སྐྱེས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན། རང་རང་གི་གཞུང་དུ་དེ་ལྟར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་གསལ་དུ་ཡང་། སྐྱེ་བ་དཔེན་འཕགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདག་མེད་ཏོག་གས་པའི་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་པ་འདི་དང་འབྲེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྒྱུ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་

།།ཤེས་པ། །ཁན་ཚུན་རྒྱུ་དང་ཉེན་སྐེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་སའི་སྤྱང་བཅས་དང་སྤྱང་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ནི། ཉན་ཐོས་བཙོན་འགྲུས་སྡུར་བས་ཆོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་བཙོན་འགྲུས་སྡུར་བས་བསྒོམ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འཁྲུང་བ་མཉེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་བསྒོམ་པས་རང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་དེའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན། བྱང་སེམས་བཙོན་འགྲུས་སྡུར་ཞིང་དང་པོ་རྣོ་བས་བསྒོམ་པ་བྱང་སར་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་དང་དེའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་པས་སོ། །འདི་ནི། ཆོ་གསུམ་བསྒོམ་པ་བརྒྱད་ན། །བྱང་མེད་གསུམ་གྱིས་དེ་མཐར་ཕྱིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །པཾ་ཆེན་གྱིས། ཉན་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བཤད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡམ་ཚོགས་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ནི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཁྲད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕེལ་པར་བསྒོམ་པ་བརྒྱའི་ཚོགས་དང་ཞེས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཆམཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཀུན་ཚོགས་སྦྱི་ཙམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་དེ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་པ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་ལྷོས་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྲད་པར་ནི། ཉན་རང་གིས་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པས། དཔུང་ཐུགས་མི་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཐབས་ལ་ཡུན་རིང་གོམས་པས་དཔུང་ཐུགས་གསལ་ཞིང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྲིན་པ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། རྣམ་པ་དྲུག་ཅ་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཐབས་ཞན་པས་ན་རྣམ་གྲོལ་གཏིས། ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཐབས་མང་ཞེས་པའི་མང་ཚིག་གིས། །བསྡུ་བ་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོ་ཐབས་སྦྱི་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཟེ་བྲག་ཀུན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཚ་རྣམས་ཐབས་དང་། ལྟ་བའི་ཚ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོགས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་དཔྱོད་ལྡན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་བསྟུབ་པ་ནི། བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་ཅིང། དེ་ཚད་མར་འཛིག་པ་ལ་འཇུག་ཡུལ་དེས་པ་དགོས་ཏེ། ཚད་

།མར་འཛོག་པ་ལ་ཆྭོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་འགོག་པར་བཞེད་ནས། བཅད་ཤེས་དང་ནི་དེས་པ་གཉིས། །རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན། །མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཚད་མར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། བཅད་ཤེས་དང་དེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་མངོན་སུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྤིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་ནུས་མི་ནུས་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མར་གྱུར་པ་གཞིར་བཞག་པས་སོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་དེས་འདྲུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱིས། །རང་གི་འདྲུག་ཡུལ་མ་དེས་ན་རང་ཡུལ་ལ་འདྲུག་ལྟོག་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རང་གི་འདྲུག་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་དང་གཞན་སྟོབས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་དེས་པ་དང་ནས་འདྲུག་ལྟོག་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་ཉན་རང་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་རང་གཞིན་དུ་གནས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མཐའ་དག་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མ་དང་འདྲ་བར་འདྲུག་ལྟོག་བྱེད་ལ། སྒོམ་ནས་ཤེས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་

འཇུག་པ་ལྟོག་བྱེད། རྟོག་པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་གསུངས་པ་འདི་ལ་ལུང་ཁུངས་ཞེག་ཡོད་སྣང་བ་སྟོན་གྱི་མཆན་ཆ་ནི་སོགས་ལས་བཅོལ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དམྱལ་པ་ནི། འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་མི་མཁྱེན་ནམ་ཞེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པར་མི་རུང་ལ། མཁྱེན་ན་འདས་མ་འོང་གི་རྣམ་པ་སྣང་ནས་མཁྱེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་རྫོས་སུ་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་སོགས་སོ་སོར་སྐྱེ་བོའི་བློས་དཔག་པར་མི་ནུས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྣང་ཚ་འདི་ཀུན་དག་པའི་སྣང་བར་གཞས་ཐྱར་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་། བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དེ་ཡི་མཁྱེན་པ་དཔག་མེ་ནུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོ་བོ་སྣང་བ། མཚན་ཉིད་སྣང་བ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་པ་སྟངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འདས་པ་སྣང་བ་ནི། གང་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་དམྱད་གསུམ་ཀྱིས་དག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་ཐྱར་ན་སྟོན་བྱང་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་དཔག་པར་ནུས་ཏེ། རྟག་སྐྱོར་དུ་བཀོད་ན། གང་རང་གི་བརྟོད་

།།ཞེས།། །།བྱ་སྟོན་པ་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོགས་ཆུད་པར་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་བརྡོད་དོན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཆུད། དཔེར་ན་གཞུང་འཆད་པ་པོ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཁཤད་པའི་རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་བཀག་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡང་རང་གི་བརྡོད་དོན་སྟོན་པ་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོགས་ཆུད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དཔྱོད་པ་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཚེས་ཚོགའི་མི་བསླུ་བའི། །སྒྲིལ་ལས་འདི་ཡུལ་ལྟོག་ཐྱུར་ནའང་། །ཞེས་པ་དེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཞིང་། འདིར་ཚོགས་གི་ཁྱད་པར་དེས་ཐུར་ན། སྔོན་བྱུང་བའང་དཔག་པར་རྩུས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཀཱཀྵི་པ་མ་འོངས་པ་འབྱུང་བ་སྨྲའོ། གང་ཅི་ནས་རྟོག་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཐུར་བ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ན། གོམས་པ་རྟོགས་གོམས་བྱའི་དོན་དེ་ལ་གསལ་སྣང་འཐུད་བས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདོད་འཇིགས་གོམས་པའི་ཁྱོ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཁྱོ་ཡང་དེ་ཡི་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྟོར་འདི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འཁེན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་སྤྲུ་ཕྱི་མི་འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྐྱིང་རྡེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དུམ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པ་མི་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས། དེ་དག་ཡུན་རིང་དུ་གོམ་པ་ལས་གོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བསྒྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཚོགས་བྱངས་ཚང་གི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་

འཚུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣམ་འཕེལ་པ་ལས། གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམ་ཚུར་པ། །བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ཉེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། གོམས་པ་རྫོགས་ནས་དེ་གསལ་བ། །མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་དེས་པས་འགྲུབ། །ཅེས་པས་བསྟན་ནོ། །རྣགས་དེའི་ཚུལ་སྣང་བ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག འདི་པའི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པས་སྟུ་ཕྱིའི་རྒྱུན་བརྟན་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དེག་མངོན་སུམ་ཁྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མདུན་ཀྱི་དུ་བ་ཙམ་མེ་ལས་བྱུང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བའི་རིགས་མཐའ་དག་ལེགས་པ་དང་། མདུན་ཀྱི་སྤྲིན་མེ་ཙམ་ཤིས་འོད་འབྱིན་པར་གྲུབ་པས་འོད་མི་འབྱིན་པའི་སྤྲིན་མེ་མཐའ་དག་དོས་སུ་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དེག་གིས་དུ་ལྡུར་ཀྱི་རིག་པ་ཙམ་རིག་པས་སྟུ་མ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པས་རིག་པ་སྟུ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པ་ཙམ་ལེགས། རིག་པ་དུ་ལྡུར་བས་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྒྲིད་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་སྒྲིད་པའི་རིག་པ་ཙམ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེས་དུ་ལྡུར་ཀྱི་རིག་པ་ཙམ་རིག་པ་སྟུ་ཕྱི་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རིག་པས་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་དང་སྤྲིན་མེའང་འདིའི་དཔེ་རྟ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ་འདས་པ་ཐུག་མེད་དུ་མཐོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་

།།ཀུགས་འགོད་པ་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་ཀུགས་འདི་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར་ཡང་། སེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི། ।ཀུགས་ཀྱིས་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། ।ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ।གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་རྟེན་བཏན་པའམ་རྒྱུན་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རང་འགྲེལ་དུ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ས་བཅད་གཉིས་མཛད་ནས། སྐར་ས་བཅད་ཕྱི་མ་རང་གི་ཐད་དུ་གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟེན་པར་བསྐྱབ་ཞེས་སྟ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏཡང་སྣང་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གཡག་པ་དང་། སྤོ་བོམ་ཁན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས། འགྲེལ་པའི་དབེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཀ་སོར་བཞག་མཛད། པཊ་ཆེན་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཅད་ཕྱི་མའི་ཐད་རང་དུ། ཚོག་རང་འགྲེལ་ཀྱི་དེ་ལས་འདོན་པམ་བསྐྱར་ཡང་། དོན་བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད། རྗེ་བཙུན་མྱས་རབ་འབྱམས་པས། གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པར་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྟར་ཀྱི་ས་བཅད་གཉིས་པ་དེ་དོས་སུ་བཞེས་པར་མཛད། རང་གི་བསམ་ཚོད་སྟར་ཀྱི་བཅད་གཉིས་པ་བསྟེབས་པ་གནང་བའི་སྐབས་སུ། གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་པར་འོས་ཤེས། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་ནི་ཚོག་གོགས་སྟ་མའི་འགྲོས་ལས་གཞན་ཞེག་གི་བློས་བཏགས་ཤོར་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་

ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣགས་འགོད་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་ཆོ་ཕྲེ་མའི་སེམས་བསྒྲེད་དེས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཆོག་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆོགས་པ་ཐ་མའི་སྐུ་གུ་བཞིན། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཕྱི་མཐའ་བདག་འཛིན་མ་སྤྲངས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི། །རྣགས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐའ་ཐུགས་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་བ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་བསྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འགོང་བའི་འཇུག་ལྟོག་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་བཞག་སྤྲངས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་དང་ལུས་སེམས་འགོང་བའི་རྒྱུ། །གཉིས་པ་སྤྲངས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱོད་ཟེར། ཞེས་སོགས་ཚིག་བཅད་ཀྱིས་བསྟན། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཉིད་ཆེན་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་སྤྱོད་པ་དང་། གློ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་ཀྱིས་གཅེར་བུ་ཁ་དོས་བཟུང་བ་ལས་ཕྱི་མ་ཁཐད་པར་སེམས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་མེ་ལྟ་བཏེན་པ་སོགས་ཐར་ལམ་བུ་འདོད་པ་གཅེར་བུ་བའི་ལུགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སྤྱིར་ཡང་སྲིད་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བྱ་འཁྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན། །དེ་ཡི་བཟང་ངན་ལས་ཀྱི་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན། འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཉེ་ལེན་བྱས། འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ། འཆི་ཁའི་ནང་

།དེ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། འཆི་ཁའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྡུག་ཅིག་བྱེད་ཅྱེན་བྱས་པ་ལས། ཕྱི་མའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པོ་དེའི་བར་དན་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །པཉྩ་ཆེན་ཀྱིས། ཡང་སྲིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་རིག་པའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིམ་འཐད་དེ། ལས་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མ་རིག་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་འཁོར་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་སྐའི་དབང་ཤེས་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཕྱི་མའི་དབང་ཤེས་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཟུགས་མེད་ལམས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་དབང་ཤེས་དང་། གཟུགས་སྐྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཚོད་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་དང་སྦྱར་བ་ནི། བློ་གྲོས་གསར་བུ་བ་དག་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བར་འཇུར་བས་རེ་ཞིག་མ་སྦྱོས་སོ། །འགོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི། །བདག་མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། །བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་སུན་འབྱིན། །ཞེས་པ་ལྟར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉེན་ལྟན་ཏིག་མི་གནས་འགལ་ཀྱི་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པས། ཚ་བྱང་བཞིན་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་འཛིན་སྐྱར་དུ་ཡུལ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བུ་འགོར་བའི་སྐྱེ་བ་ལས་ཐོལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྟག་མི་རྟག་གམ་ཞེས་པའི་འདམ་ཁ་ཅན་ཀྱི་དེ་གསུངས་པ་ནི། ཡུལ་བདག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་འགལ་བའི་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཁན་ཆུན་སྐྱང་འགལ་ལས་འོས་མེད་པས་བདག་སྐྱི་ཙམ་པ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ཞེ་

ནུས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤངས་ལ། སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། འགལ་བ་སྤང་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་འགྲེལ་པར་གསལ། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟ་ཆོག་དངོས་སུམེད་ཀྱང་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཚུལ་བརྗོད་ན། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བམི་ལེན་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བམི་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྩོད་ན། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ཏེ། མཐོང་ལམ་པས་མ་རིག་པ་ཀུན་བཏགས་སྤང་ཀའོ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉུང་བའི་ལྟུན་སྐྱེས་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྟུན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྤང་ཕྱིར། །སྤང་ན་ཡང་སྲིད་གཅལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དབྱ་བཅོམ་པས་ལྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་སྤངས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་པས་ལྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་སྤངས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེན། འདིའི་ལན་ལ་རང་འགྲེལ་དུ་བྱབ་མཐའ་སྦྱ་བ་དག་གི་ལན་འདེབས་བཞིར་བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། བློ་བོ་མཁན་ཆེན་ཀྱིས། དང་པོ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དག་དང་། གཉེས་པ་སྒོམ་འཇུག་ལས། སྲིད་འདི་ཉེན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན། དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ངང་ངམ་གཞན་ཀྱིས་སད་ནས་ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱང་མཐའ་དང་སྦྱར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ངོ་མཚར་བའི་གསལ་ཁ་རེ་

།མཛད། གཞན་དགོངས་འགྲེལ་ཕལ་ཆེར་ན་གསལ་ཁ་ཆེར་མི་སྣང་། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་བློ་གྲོས་རྩལ་དུ་བརྩེ་ན་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་གང་ལོང་དང་གསལ་ཁ་དགོས་པ་ཐོབ་ས་དོས་འཛིན་དང་ལུང་ལྟུང་འཆོལ་དགོས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གསལ་ཁ་ཐོན་པ་རང་ཅག་རྣེས་འབྲང་ཀུན་ཀྱི་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་སྣང་བས་དང་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཅིན་རླབས་འཛུག་པ་སོགས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །ཀུ་ཡེ་གྲོགས་དག་དོན་མེད་བྱ་བ་ཀུན། ཁགཞི་མདོའི་རྩ་བཞིན་དོར་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་རྣམ། །དཔྱོད་ལྡན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་ནུས་པ། །གཅིག་ཙམ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་སྐྱང་བར་ནུས། ཁྱེ་མཚན་བར་རེ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། །གྲིང་བཞིན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་ལ་ལྟོས། །ཐོས་དང་བསམ་པའི་བག་ཆགས་གོང་འཕེལ་བས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུའང་མ་ལུས་པའི་རྒྱལ་ས་ཐོབ། །བར་གྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། །གཅེན་པོ་ལ་རྩོད་སྤང་གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་སྤྲངས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ན། བདག་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་མི་འགྱུབ་པ་ཞེ་ན། ལན་ནི། ས་བོན་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། ཤེས་བསྟེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་འགོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྐྱེས་ཏེ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཉེ་བར་བསྟེགས་པ་ན་འགོར་

བའི་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ་ལ། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྟེན་བརྟན་པས་ཆོག་མོད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་རྟེན་བརྟན་ན། གང་ཟག་སོ་སོ་བས་ལམ་ཇི་ཙམ་བསྒོམ་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོ་བའི་འཁོར་བརྒྱུན་མི་འཆད་པས་སོ། །གཉིས་པ་གསལ་བ་ཙམ་རྟེན་བརྟན་པར་སྨྲའོ། གསལ་བ་བསྟེད་ལ་རྒྱུ་ཚང་ཞེད། །གེགས་མེད་ཕྱིར་ན་བསྟེད་པར་དེས། །ཞེས་པ་ལྟར། གང་སེམས་གསལ་ལ་ཙམ་བསྟེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚང་ཞེད་གེགས་མེད་ན། རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པར་དེས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གེགས་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ས་བོན་བཞིན་སེམས་ཕྱི་མ་བསྟེད་པ་ལ་གེགས་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་སེམས་གསལ་བ་ཙམ་བསྟེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞེད་གེགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །པཊ་ཚེན་ཁྱིས། དབུ་བཅོམ་པ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྱས་ཕྱི་མ་བསྟེད་པར་དེས་ཏེ། གསལ་བ་ཙམ་བསྟེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞེད་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་བཅོམ་ཐ་མའི་རིག་པ་དེས་གསལ་བ་ཙམ་བསྟེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་དང་། རང་འབྱས་གསལ་རིག་ཕྱི་མ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས། རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་པཊ་ཚེན་ཁྱིས། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་རྒྱུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ནི། གཞུང་འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་དཔེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚོར་ལན་དུ་སྐྱར་ན་

།ལེགས་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་བྱིས་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མི་དམྱོད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གཞི་མེད་དུ་རྟོལ་བར་སྣང་ཡང་། གཞུང་འདིར་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི། །དཔག་ཏིས་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །ཅེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་ལ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྣང་བ་གཉིས་ཀའང་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྟེར་འཁོར་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་། བྱེ་བྲག་ཚ་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སོགས་གསུངས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བས་དེ་ལ་སྐྱོན་གཏོང་ཅི་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ཐུན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་གཞིར་བཞག་ལ། དོན་ཐུན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྣང་བས་སྣོང་རྟེན་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་ལན་དུ་སྨྲོས་རྒྱུ་མི་ཡོང་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མ་རིག་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་འབྱུང་རྒྱུ་བསྟན་པས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཐུབ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམ་པ་འགྲུབ་པ་ཁྱེད་ལ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གསལ་བསྟེན་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ཞིང་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས་དང་སྤར་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚོགས་ཚང་ཞིང་གེགས་མེད་པའི་སོགས་ཤུང་པ་གཉིས། སྤྱི་ཕྱིའི་བརྗོད་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས་བློས་སོ་ཞེན། རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་དམ་དོན་གཞན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དགོས་པར་སྣང་བས། དམྱོད་ལྟན་དག་གིས་ཐོས་བསམ་རྒྱུ་བསྟེན་ལ་དམྱད་པར་བྱའོ། །ཅུ་བའི་གཉིས་པ་གོམས་པ་དང་

གིས་ཆུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་བསྒོམ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྩ་བའི་ཁྲག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། འཇིགས་སོགས་གོམས་ལས་གསལ་སྣང་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲག་པ་འགྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་འཇིགས་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་། པཊ་ཆེན་གྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྲག་པ་ཆམཐུན་ཙོམ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། གོང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་གོམས་པ་རང་གི་དང་གིས་ཁྲག་པ་རྒྱུ་བའི་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆམཐུན་ཙོམ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སེམས་ལ་བཟུང་སོགས་གོམས་སྐྱེ་བ། །རང་གི་དང་གིས་འཛུགས་འགྱུར་ཏེ། །མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་དག་དང་། །དབུལ་ཆུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན་གསུངས་པ་ཡང་། འཇམ་དབྱངས་ལ་ཆུང་ཟད་ཆོག་འདོད་དུ་སྣང་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་དེ་ལ་མཁྱེན་པའི་སྐྱན་རས་མ་ཞུགས་པ་གལ་ཡིན། ཁྱེད་རང་གཞུང་དེས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་བསྟན་གསུངས་པའོལ་སྟོང་དེ། གཞུང་དེས་དེ་ཙོམ་ལྟག་པོམ་གོ་ཀོགས་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་དངོས་སུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགླྀཀང་སྦྱམ་གཉིས་ཀྱི་ནི་རྩེ་སོགས་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྲག་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་ཚོས་ཙོམ་ཞེས་པ་ཅོག་ཏུ་ཞེས་པ་དོག་ཏུ་དེ་འབྲེལ་བ་ཙོམ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་རྗེར་པ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་ཐུགས་གཟུངོར་གནས་པ་ཞུ་ཞེས་ཐལ་མོ་

ཀཾ ཀྵཱ་ཏྲཱི་ཡཱ་ཏྲཱ་ཀཱ་ཡཱ་ཨ

བའི་གོལ་བ་མེད་ཅེ་ན། །ཞེས་བའི་དོན། ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག ངེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྟོང་མི་རུས་པ་དང་། ནུས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ཤིང་ཤེས་རབ་ལན་གཅིག་སྟུང་སེམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་ལྟར་སྣང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། སྟུང་པ་ཕུན་ཚོགས་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། དེའི་ལན་ནི། རང་བཞིན་མིན་ཕྱིར་ཐབས་ཡོད་ཕྱིར། །རྒྱུ་སྟོང་ཕྱིར་ན་རྣམ་གྲོལ་འཐད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རིམ་བཞིན། ངེ་མ་ནི་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ། སྟོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟོམ་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་བདག་འཛིན་སྟངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་མ་སྣང་མི་སྟོག་པའི་ཕྱིར་ན་སྟངས་པ་ཕུན་ཚོགས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་པཱ་ཚན་གྱིས་སྟོང་པ་པ་ལ་སྨྲས་ཤ། འགྲེལ་པ་སོགས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་ཞེས་པ་ལས་གསལ་ཁ་མི་སྣང་། རང་གི་གོ་ཚོད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྐྱོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྱང་ནི། །ཞེས་པ་འདི། རྒྱལ་དཔོག་བའི་འདོད་པ་བརྟོད་པ་ཡིན་པས། རིགས་གཉིས་ཀྱི་འདི་ཡང་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སྟོང་དགོས་སམ་སྣམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཕུན་ཚོགས་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་པ་ཙོ་དེ་དག་རྣམ་རིགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་འདུས་པས་ཚོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཡང་གཅིག་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་། སྟོང་པ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ཟཁ་དོ་སྣམ་ན། དེ་ཟཁ་ཀྱང་བྱུབ་མཐའ་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཡོད་པས། ཕྱོགས་སྔ་དོས་འཛིན་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་

།ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། ། །

བའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་གོམས་ན་བཟུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་དེས་འདི་ཡང་མི་རུང་ལ། ཡང་གསེར་བཞུ་བ་ནི་རང་རྒྱུ་ལས་སྐར་སྲ་བར་འབྱུང་བ་བསྟེན་ལ། ཆུ་སོགས་གོམས་པས་ནི་སྐར་ལྟོགས་མི་རུང་དུ་རང་རྒྱུས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེས་དེ་འདིར་མི་རུང་ཞིང་དེས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཕེན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པ་ཐལ་བ་སྐྱབ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྐྱེང་རྩེ་ཐོམས་པ་ལས། ཤེ་ཡི་དང་དུ་འགྱུར་སྲིད་མོད། །ཞེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་སྐྱབ་པ་དཀའ་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་ཏེ་རྩོད་པ་པོ་ནི། འགྲེལ་པར་སྐུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་ཅེས་བཤད་པ། །པཊ་ཆེན་གྱིས་སྒྲོས་པ་བ་ལ་རོས་བཟུང་། །ཁྱོ་བོ་མ་ཁན་ཆེན་གྱིས་ཆད་ལྟ་བ་ལ་རོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་འཐད་དེ། ཆད་ལྟ་བ་རང་གི་གཞུང་ལས། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀུན་ཤེས་མིན། །ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད། །གཅིག་གི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་བ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་མི་ནུས། །སྒྲོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་ཤེས་གཅིག་ལ་སྲིད། །རིག་བྱེད་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འདོད་པ་གང་དག་མི་སྲིད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། །སུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉིར་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་བར་མ་གོ་བའི་གཙོ་བོ་འཛིན་བར་འཛུགས་པ་ལྟོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བའི་ནུས་ཀྱི་ཆེ་མ་ཚོགས་པར་སྟོན་ཤེས་ན། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་ཀེ། མི་ཀུན་ཚོགས་སྨན་ཀུན་ཚང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་རྟུལ་ཐུན་

།དང་སྲིན་བུའི་གྲངས་སོགས་མི་མཐུན་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིན་བུའི་གྲངས་སོགས་ནི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེར་མཁོའི་མེད་པས་མཐུན་ཀྱང་རུང་། མི་མཐུན་ཡང་རུང་བའི་གཙོ་བོ་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་གིན་འདུག་ཅེས་པ་ལ། བ་གླང་མ་འདུས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རྟ་བར། དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ། །མ་ཁས་རྟམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅེས་ཟེར། །ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ། །བ་གླང་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་སྲིན་བུའི་གྲངས་སོགས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་གཞིའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་ན་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟུལ་ཐན་གྱི་གྲངས་སོགས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཏོགས་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུ་ཞིང་དཀའ་བ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐུ་ཀ་ཟེར་གྱི་རྟུལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏད་ན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་སྐྱ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོག་མར་སྐྱབས། དེ་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཐུན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་འདོད་པའི་ཟློག་བའི་ངོར་དེ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་བྱང་བ་ཡིན་གྱིས། མཚན་གཞི་སོ་སོར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གནས་ཚུལ་

TI656 - 433

དེ་གཉིས་ལ་བྱང་པར་མེད་ཅིང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མཆེན་བློ་མའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གནད་དམ་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྐྱིད་ལ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཚོར་བའི་ངོར་རིམ་ཅན་དུ་བགོས་ཚུལ་ནི། དང་པོར་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཆེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་སྨྲས་ན་སྨྲས་དགག་ཞིང་ཁོས་ཀྱང་རྟོགས་དགའ་བ་ཡིན་པས། དང་པོར་ཁ་ཁྱིད་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་མཁའ་བའི་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཆེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་སྨྲས་ན་སྨྲས་ནས། དེ་གྱུབ་ན་དེའི་རྟགས་ལས་རྟུལ་ཐུན་ཀྱི་དོན་སོགས་ཤེས་བྱའི་དོན་གཞན་དག་ཀྱང་མཆེན་སྟེ་བར་སྨྲས་པས་མཐར་ཤེས་བྱའི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གྱུབ་ཀེ། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་ནས་ཡོད་པའི་དེས་ཤེས་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱ་བར། ཡང་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡང་། །མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ། །མཆེན་པའི་སྐད་ཅིག་ཅིག་གིས་མཆེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། །།ཡང་དག་དོན་ལ་སྒོམ་བྱང་གསལ་སྣང་གི །འཕགས་པའི་ཐུབ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན། །དབྱེ་ན་ཐེག་གསུམ་འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ། །སྒོམ་དང་མི་སྒོམ་སྒོམ་ནས་ཕྱེ་ན་ལྔ། །དེ་དག་རང་ཡུལ་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱིས། །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ་རྟའང་འགྱུར། །ཐབས་ཤེས་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་དང་ཐྱེད་ཀྱེན་དུ། །ལེགས་སྨྲངས་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་གཉིས་འགྲུབ། །ཐེག་གསུམ་རང་རང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི། །ཐེག་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མཐར་

།།ཕྱིན་ཚད། །ཉན་རང་ཐབས་མ་གོམ་པས་སྟོན་པ་མིན། །ཐབས་ཡུན་གོམ་པས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་གྱུར། །སྐུ་རབས་མཁས་འགའ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དག །བཅད་ཤེས་གཞི་མཐུན་འདོད་ཀྱང་རིགས་པས་གནོད། །སོ་སྐྱེ་ཀུན་དང་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི། །ཚད་མས་དེས་དྲངས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཡོངས་ཀྱི། །ཏིག་བྲལ་འཕགས་རྣམས་ཉིད་ཟིན་སྟོང་ལས་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བློ་འདས་སུ་ཡིས་བརྗོད། །ཚོག་གི་ཁྱད་པར་དེས་ལས་སྟོན་ཁྱང་དང་། །ཉེན་བཉེན་གོམས་པ་རྗོགས་ལས་གསལ་སྣང་བློ། །འཁྱུད་བར་སྐྱབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱིས། །སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་འབྲས་དང་རང་བཞིན་ཡིན། །ཉགས་རྟུར་ཉེན་བཉབ་སྐྱབ་ལ་སྡུ་པ་སོགས། །མེ་དང་སྐོན་མེ་དཔེར་མཚོད་འདིར་མི་འཐད། །དེག་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་མེམས་སྐྱམ། །སྟོན་སོང་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྱུབ། །ཕྱི་མ་བསྒྲེད་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་གེགས་མེད་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་བསྒྲེད་ཅེས་ཕྱི་མཐའ་འང་ཐུག་མེད་འགྱུབ། །གཅེར་བུ་བ་དག་ལུས་མེམས་འགོར་བའི་རྒྱུ། །ཡིན་ཕྱིར་ལུས་ལ་དཀའ་ཐུབ་ཉེན་ཞེས་ཟེར། །འདིར་ནི་འགོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་ཡིན། །གཉེན་པོ་བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་སུན་འབྱིན། །དེ་ཚེ་འགོར་བའི་སྟོན་མཐའ་མ་དམིགས་ཀྱང་། །ཕྱི་མཐའམངོན་ཉེ་ཉ་ཐར་པའི་རྒྱལ་ས་ཟིན། གསལ་བ་བསྒྲེད་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་གེགས་མེད་ཕྱིར། །ཕྱི་མ་བསྒྲེད་པའང་ཚོས་སྐྱབ་ཉེད་ཡིན། །འཇིགས་སོགས་གསལ་སྣང་དུ་ཡིས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ། །དེ་དག་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྐྱབ་ཡིན། །དོན་འདི་མ་གོ་འཇམ་དབྱངས་བློ་མ་ལ། །ཚོལ་འདོད་ངེགས་པའི་

ངར་ཆེར་འབྱིན་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུམ་བརྟགས་ཆེས་རྩོལ་རྣམ་ཐར་བཞིན། རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཙམ། དེ་བས་རང་རང་ངོ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱིས། འབད་པས་འཇམ་དབྱངས་དགོངས་པ་ཅི་ལོང་ཞུ། གཟུང་འཛིན་མེད་དང་འགྲུབ་པ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་མ་འགྲུབ་འགྱུར། སྒོང་བར་མི་ནུས་སྒོང་བའི་ཐབས་མི་ཤེས། མི་བརྟན་ཕྱིར་ན་སྤང་བ་མེད་ཅེས་བཙོད། རང་བཞིན་མེད་དང་ཐབས་ཡོད་རྒྱུ་སྒོང་ཕྱིར། སྤྲང་པ་ཀུན་ཆོགས་རྣལ་བ་སུ་ཡིས་འགོག ཆད་ལྟ་བ་དག་མཆོངས་དང་ཆུ་སོགས་དེས། ཐུབ་སོགས་གོམས་པ་མེད་དང་ཤེས་བྱ་ལ། མཐའ་མེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། ངགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། ངེ་པར་ན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཆོས་ཉན་བཞིན། ཡང་ན་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕན་གྲངས་སོགས་མི་མཁྱེན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པར་གྱུར། བསྐལ་པར་བརྩེ་རྒྱུའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་ཀྱང་། མཁྱེན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་མཁྱེན། སྟོན་ཚོག་འདི་དག་ཀྱང་གོང་གི་བརྩེ་དོན་ཐད་སོར་སྨྲོས་ཤེས་ན། གོ་རིམ་མི་འཐུག་ཅིང་དོན་རྣམས་ཧྲིལ་ལ་འཇམ་ཤེད་འཇགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲུལ་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། འགྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྟེས་དཔག་རྟེས་སུ་

།།ཞེས། །དཔལ་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དྲུག་གསུངས་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱགས་པས་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་འཕྲལ་དང་ཞེས་པས་དོན་གཞན་ལ་སྒོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། རྨི་གསྐྱེ་ལ་ཆུར་འགྲལ་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པས་བརྗེན་ཅན་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྟན། མཚན་གཞི་ནི། བ་གླང་གི་སྐྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་ཤེས་སྤུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡོད་པས་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གྲངས་འཛིན། རྗེས་དཔག་གི་མིང་ཅན་ཏུག་གས་འཛིན་སེམས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཏུག་ས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། མངོན་སུམ་དང་ཏུག་གས་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པ་འདས་པའི་དོན་བྱན་པའི་བྱན་ལེས་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའི་བློ་དང་བཞི་ནི། ལྷག་ཏུ་ཐུར་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གསུམ་དུ་འདུ་ཞེད། གསུམ་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པས་བཞིར་འཐུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྟོག་མེད་པ། །ཅེས་པའི་ཚེས་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ཉེན་བསླབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་གླང་གིས་ལྷོག་ཏུ་ཐུར་པའི་དོན་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བཞིར་ཕྱེ་ནས་སོ་སོར་མཛད་པ་ནི། རྟོག་པ་སྔ་མ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དུ་ལ་མངར་དུ་ཡོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་དགོས་པའི་སྐོར་ནས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྱུར་དོན་དུ། །གཉིས་ཀཡང་

འཁྲུལ་པ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་དཔག་སོགས་གླུད་བརྟོད་པ་ནི། །སྤྱན་གཉིས་ཉིད་བསྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དུག་བཞད་པ། །ལོག་རྟོག་ལྡོག་ཕྱིར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ། མཚན་གཞི་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱ་བཞག་འཛོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་མའོ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དང་གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟ་གླང་སོགས་གནས་ལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོས་བདག་ཏུ་ཟན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པ་དང་། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་ཏྲི་གང་། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་གང་ཞེག འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཤེས་འཁྲུལ་པ་དེ་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཞེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །འཁྲུལ་པའི་ཤེས་ཀུན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན། དེ་ལ་གཉིས་དབྱེ་དང་པོ་རྟོག་པ་ལ། །མདོ་ལས་བྱུང་

།།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཀུན་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་ཡོད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རྣམ་པྱན་དུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཡང་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དཔྱད་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འོ་ན་དཔྱད་པའི་ཚེའང་དོན་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་དོན་མ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་དམ་ཅང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་ཚོགས་འདི་དག་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྟེན་འཇིན་རིག་གསུམ་ལ་ཚད་འབྲས་གཞན་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོན་པ་ལ། བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཅང་། །ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་ཅེས་ནི་རང་ཉུ་ཟཁའ། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚད་འབྲས་བཞི་པའི་གཞུང་ཚོགས་འདི་དག་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག ཞར་བྱུང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དག་ག རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རང་ལུགས་བཞག རྫས་གཞན་མིན་པ་ལ་རྟོད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འཕྲོལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཐོང་དང་དབང་འཕྲོལ་དང་། །ཕྲད་པར་གྱི་ཞེས་དག །ཅེས་དང་། དེའི་དོན་རིགས་གཏེར་ལས། ལྟ་དང་དེས་པ་ཚད་

།ཞེས། །འབྱས་དང་། །ཕྱང་དང་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྱས་འདོད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་སྐྱེ། །ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྱས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱོད་པ་བས། དོན་དངོས་གཞལ་བྱ། དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུང་བའི་དངོས་ཚོས་དང་། རིགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེན་པའི་བློ་འབྲས་བུཞེས་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས། དོན་གཞལ་བྱ། དབང་པོ་དང་དོན་འཕྲད་པ་ཚད་མ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་བློ་འབྲས་བུཞེས་དང་། ཇི་བཏགས་པས། དོན་གཞལ་བྱ། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཚད་མ། ཁྱད་པར་ཅན་རྗེས་འཛིན་པའི་བློ་འབྲས་བུཞེས་དང་། ཇི་བཏགས་སྨོས། དོན་གཞལ་བྱ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བུཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དེ་དག་སྨྲའ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉར་གཞན་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་ལ་ནི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཞི་པོ་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཇེལ་པ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མཚོན་ཀྱི་འཇེལ་པ་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དཔོན་ཆོས་དང་རིགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་ཅཤག མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐལ། དངོས་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བར་འདོད་ན། ཞེན་བློ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ཕྱི་དོན་འཕྲད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དབང་དོན་འཕྲད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་དོན་འཕྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐལ། དབང་དོན་གཟུགས་ཅན་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཕྲད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཀྱི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཅམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཅམ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་

།ཤྱིན། བཞི་པ་ལ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། འབྱས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་འབྱས་བུ་གཉིས་ཏོན་གཞན་མི་འཐད་པ་དེས་ན་འཐད་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཚད་མ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྱས་བུ་ལ་འབྱས་བུར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྱས་བུ་ནི་མཚོན་བྱར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཀྱི་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བླུན་བྱེད་དང་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡང་དེ་འཐད་ལྡན་ཀྱི་འབྱས་བུ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་བྱ་བ་དང་མཚོན་བྱ་དང་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ། ཚད་མ་ལས་འབྱས་བུ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན། །ཅེས་དང་། འདིར། དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་གི །རྒྱུ་འབྱས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྱས་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚད་འབྱས་རྫས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཟེར་བ་ཞེས་ཚམ་སྨྲེད་པ་སྟེ། ངོ་ན་ཚད་འབྱས་རྫས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟར་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

དེ་ལ་ཚོད་པ་དང་མ་ཚོད་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་དབང་བློའི་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འདི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ཚོད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་དོན་ནི་འཐད་ལྡན་ཀྱི་དཔང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ཏེ་འདི་མཚོན་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཞེས་འཇིག་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱུ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་དེ་ཡིས་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །ཞེས་གསུངས། པཊ་ཆེན་གྱིས། འདི་ཙ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་དགོས་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འཛིག་ན། སྐབས་འདིའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་རྫས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་ནི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཚད་འབྲས་གཉིས་བསྟུན་བྱ་སྟུན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་སྙམ། རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་ཡིན་ན་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟུབ་བྱེད་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་

།།ལགས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྨྲས་ནུས་པ་དེ་ནི་འདིར་སྨྲས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ལས་འབྲས། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་སྨྲས་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱས་ཀྱི་བསྨྲས་བྱ་སྨྲས་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་དང་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱས་ཀྱི་བསྨྲས་བྱ་སྨྲས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ལ། །འཕྲོས་ནས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིས། །སྨྲས་བྱེད་འཆད་ལ་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་བྱུང་། །རྟོགས་བྱ་ཉིད་ལ་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དང་། །ཤེས་པ་རང་མཚན་གཉིས་ཡིན་དང་པོ་དེ། །རྟོགས་པའི་སྨྲས་བྱེད་ཚད་འབྲས་དང་པོས་བསྟན། །གཉིས་པ་རྟོགས་ཚུལ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་དང་། །བཞི་པས་བསྟན་ཡིན་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟོག་ལྡན་པས་བར། སྨྲས་པ་ཉིད་རང་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དོན། །འདི་དག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་སྨྲས་དུ་ཡོད། །གཞན་སྡེ་རིགས་པ་ཅན་ལས་ཀང་ཁོ་ན་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷག་མེད། །འདིར་ནི་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་ཚད་འབྲས་ཏེ། །མཚན་ཉིད་རྟགས་ལས་མཚོན་བྱ་སྨྲས་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་སྨྲས་རོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། དོན་རིགས་སྨྲས་བའི་ཚད་འབྲས། རྣམ་རིགས་སྨྲས་བའི་ཚད་འབྲས། དོན་རིགས་གྲི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་ནས་དཔྱད་ན་རང་རིགས་འབྲས་བུར་བསྟན་པ། རྣམ་རིགས་གྲི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་

ནས་གཞལ་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཚད་འབྲས་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཉན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།། ཚད་མ་མདོར། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་དུ་ཞེས་པ་ནས།། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པའི་བར་ཀྱིས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ཆུང་ཟད་ཅཕད་ན། བྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་བསྟན། །རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་བསྟན།། འཇལ་བྱེད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ་ཞེས་པས་ཚད་མ་བསྟན། བྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་དོན་བསྡུས་ཏེ་བྱ་བ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། དེ་དག་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚང་ཚད་སྟེ།། གཞལ་བྱ་ནི་ལས། ཚད་མ་ནི་བྱེད་པ་པོ། འབྲས་བུ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་དེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །ཞེས་དང་།། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་བྱ་བྱེད་རྟེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་དོན་ནི། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་སྐྱོད་པ་ག། རིགས་པ་ཅན། བྱ་བྱག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞེན་དུ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་

།དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་ནི་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་ནི་མེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ན། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རྒྱུ་བྱམི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ལས་ཀྱི་ཉིད་གཞལ་བྱར་ཉེ་བར་བླང་ནས་འཇལ་བྱེད་ལ་རང་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱ་བ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། འབྲས་བུར་འཛིན་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉེ་བར་བླང་ནས། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་དག་གི་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བུ་ཕའི་གཟུགས་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཏོན་དུ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་ལས། རང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱུའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པས། བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཀག་ལ་མངོན་

འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ། བྱ་བ་སྣང་བར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀག་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སྐྱོང་ཙམ་དུ་ན། འདྲ་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་དུག་བྱུང་། དེ་སྐད་དུ། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཇོག་ནུས་སྣང་བྱེད་ཡིན། འཇོག་ནུས་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་དགོས། དེས་ན་ཚད་འབྲས་དོན་གཞན་མིན། ཞེས་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དགོས། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱབ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀག་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་དོན་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་པས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ། བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། ཉེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དཔེར་ན་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀག་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་ཁའི་གཟུགས་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། ཁའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ། རང་གི་བརྒྱད་དོན་སྒྲོན་པོ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བརྒྱད་དོན་སྒྲོན་པོ་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན་

།འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བྱུང་། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཕྱི་རོལ་པས་ཚད་འབྲས་ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། དེའི་ལན་དགག་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱི་རམཐོང་དང་ཞེས་པ་ནས། །སྨྲོ་འདོ་གས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིར་དབང་འབྱེལ་ཞེས་པ་དབང་པོ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལ་ཟེར་བས། རིག་པ་ཅན་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཞེས་པས་བྱེ་སྨའི་འདོད་པ་སྟོན་མི་སྟོན་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་འདི་སྐྱོར་དགོས་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཕྱི་རོལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དོན་ཙམ་མཐོང་དང་དབང་པོ་ལྷད་པ་དང་ཞུད་པར་ཀྱི་ཏློ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མཐོང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། འབྱེལ་པ་དང་། ཞུད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་ཏློ་དག་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་དང་མི་སྨྲ་བ་ཕྱི་རུ། འདིར། ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྲས་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། མཐོ་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཕྱོགས་སྔར་བཞེས་ནས་འགོག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ཉིད་ལས། ཚོགས་བཅད་དེ་དྲངས་རྟེས་ཞེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ཙམ་དོན་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཅིང་། བེམ་པོས་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་མ་ཁས་པ་བློ་གོས་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་ལྟ་དང་ཅེས་སོགས་

འདོད་ཚུལ་སྦ་མ་གསུམ་ཕྱི་རོལ་པ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ཚད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ན་གསལ་བར་ཡོད། འདོད་ཚུལ་བཞི་པ་ཉེ་བྱག་སྨྲ་བའི་འདོད་པར་བོད་རྣམས་འཚད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་ན་དངོས་སུ་བཀོད་པ་མེད་ཅེས་ཁ་མཚོན་གཅོད་པར་མཛད་མོད།། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི། །མངོན་ཀྱི་ཉེ་ཕྱོགས་སྦར་བཞེས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཚད་མའི་རྒྱུ་གཞུང་གི་བསྟན་བཅོས་ན་ཡོད་མེད་རག་ལས་ཤེད། ཡང་ལེའུ་གཉིས་པར། བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། བློ་དང་དོན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིས། །འཇུག་ལ་དེ་གཅོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་གཞུང་གིས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྦ་མ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་ག་ཞན་བྱ་རྟོགས་པའི་བློ་ཁོ་ན་ཚད་མར་སྨྲ་བ་ཉིད། མ་ཚོད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟའི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྦ་མ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་དོས་འཛིན་ནམ་མི་འཛིན། འཛིན་ན་ཚད་མའི་རྒྱུ་གཞུང་ན་མེད་པ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། མི་འཛིན་ན་ཕྱོགས་སྦ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཡིད་ཆས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཅས་པ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག གང་ལུགས་བཞག སྐབས་སུ་བབས་པའི་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་རྟོག་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག སྟོན་

།།ཤེས་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་རང་དོན་ནས་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་མདོན་སུམ་འབྱས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་དོན་དངོས་བྱ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞེག ཁྱོད་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་ཉོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་ཉོན་གས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་དོན་སྒྲིབ་ཚུལ་ཀྱི་ཉོན་གས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་རང་དོན་ནས་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཉོན་གས་པའི་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་

ཅད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པམ་ཀར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཚར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་རྗེན་ཚར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་ཆུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་དུ་ལྡུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་ལྡུར་པའི་སྟོན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞེག ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཆུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། ཚུར་མཐོང་གི་ཆུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དུ་ལྡུར་པའི་སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྟོན་པོ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་

།སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕངས་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོན་དེ་འདྲའི་ཚད་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཏོགས་པ་ཡི། །སྨྲས་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་རྟོགས་དང་ཡོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཕངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཕངས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འཕགས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱར་པའི་འཕགས་བྱ་ཡིན་ན། དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོན་པོ་དེ་ཚད་འཕགས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞེག སྟོན་པོ་དེའི་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་དེའི་ཚད་འཕགས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་བྱར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་བྱར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དེའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། སྟོན་པོ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཤཱཀ་རྒྱས་སྐྱ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་རང་དོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་པོ་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤཱཀ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བརྒྱད་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་ཤཱཀ་ཐ་མལ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་མངོན་ལ་སྟོན་པོ་ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པའི་རྣམ་པཿཡིན་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་བུ་ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་

།དབང་མངོན་དེས་དེ་རྟོགས་པ་འབྱས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྱས་དང་པོའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམ་བཅའ་དང་པོ་དེ་ལ། སྔོན་པོལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁས་ལེན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁས་ལེན་ཀྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁས་ལེན་ཀྱིམདོ་སྡེ་སྣོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་ཀྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་དེའི་ནང་ཚན་ཀྱི་ཚད་མ་ཁས་ལེན་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད། ཁྱོད་ཀྱི་དེའི་ནང་མཚན་ཀྱི་འབྱས་བུ་ཁས་ལེན་ཀྱི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་རིམ་བཞིན་གྱུར་སྟེ། སྐྱོན་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འཛེད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་སྔོན་པོལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་

པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པོ་ལྷོག་ན་མོ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁས་ལེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པོ་ལྷོག་ན་མོ་མི་རྟག་པར་སྣང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་འཕེན་ཡུལ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འཕེལ་ལས། དཔྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །རབ་ཏུགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་གྲུབ་ཏེ། ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱིས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། གཟུགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་མདོན་སུམ་འབྱས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྱས་རྟོགས་དང་པོའི་དོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་རིག་མདོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་། དོན་ཀྱི་གོ་བཞས་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། ཚོག་ལ་འཁྲིས་ན། གཟུགས་ཀྱིས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། འབྱས་བུ་དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཀྱིས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་

།།ཕྱིར། དངོས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་བགྲུ། ཁ་ཅིག ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དོན་རེགས་པའི་ནུས་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡང་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེར་ན། མི་འཐད་དེ། དངོས་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་

བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་སྦྱོན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ལས། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་དངོས་སུ་བསྟན་པ། རིགས་གཉིས་ལས། རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། བརྟུད་དོན་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་ལྷོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་

།།ལྷག་མ། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཞིག ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྱས་གཞན་ལ་སུམ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གྲུབ་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲལ་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྣང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། གཟུངས་དོན་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ཕྱིར་གཉིས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོན་པ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོན་པའི་རྣམ་པ་ཤཱཀ་བ་ཚད་མ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྲོན་པ་རྟོགས་པ་འབྱས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དོན་རིག་

T1656 - 459

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་རྟག་པར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་གང་ཞེག ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ་རྟག་པར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞེག ཁྱོད་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན་ཡང་། རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཚད་འབྲས་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་ཡི། བ་སྐྱ་དུ་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཨཱཌ་མ་ཐག་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡང་མ་ཡིན། གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན། གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་

།ཡང་མ་ཡིན། བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་རེ་རེ་ནས་བྱས་ཏེ། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཏྲ་མས་ཉཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་རང་ལྟོག་ལ་འཁྱིས་ན་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་སྣང་བས། ཞེབ་ཏུ་མ་བརྟག་པ་དག་གི་སྣང་དོར་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཚད་འབྲས་དང་ཡོའི་འབྲས་བུ་ལ་དོགས་པ་བཅད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྣང་བ་གཅིག་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དོགས་པ་བཅད་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྣང་བ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སོ་སོར་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀ་མོ་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་པའི་ཚུལ་སྐར་ཁཉ་ཁ་ནས་འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་ཡང་སྣང་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བའི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མ་ཟད། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡང་ཞེས་སྣང་ལ། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་སྣང་

བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། འདིས་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས། ཚོད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གུ་ལ་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་ནམདོ་སྟེ་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ཞེས་སོ་སོར་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འགའ་ཞེ་གསུངས། གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཁས་པ་སྔ་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་ཀྱི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མི་སྣོང་བར་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྣོང་ལ། སྣོང་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་མི་སྣོང་བར་སོ་སོར་མ་འདེས་པར་སྣོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་འབྲས་དང་པོའི་དོགས་དཔྱོད་ལ་སྣང་བ་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་སྟེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྣང་བ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞེས་བྱ་བ་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞེས་བྱ་བ་ན། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དཔང་ཐུག་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་རྒྱན་ལས་བྱང་བ་རང་གི་བློ་ལ་ཞེན་ཏུ་འཛགས་པ་རྣམས་བྱིས་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྒྱར་

།།ཞེས་བྱ་ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་དང་། རྟོགས་པ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་དང་། གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པས་ཚད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྐབས་དོན་ཚན་གཞི་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུང་དོན་སྔོན་པོའི་སྤྱོད་ལམ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུས་སྐྱེས་པ་ཚད་མ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་བྱེད་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་ཅམ་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་རེགས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་མཆོག་གིས། དོན་གཞལ་བྱ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་ནི་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་པས་དོན་ལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་སྔར་བྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་སྔོན་པོའི་སྤྱོད་ལམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བྱེད་ན། སྒྲུབ་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་གཟུང་དོན་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སྨྲ་རེ། །ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་ན་མོ་སྔོན་པོ་བདེན་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་མངོན་ལ་དེས་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེ་འཛིན་

བའི་ཚུར་མཐོང་དབང་མངོན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་སྡེ་པས་ཐུན་མོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པས་སེམས་ཙམ་པ་གཙོར། ཡོག་ན་མོ་ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་གཙོར། བདེན་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་གཙོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡོག་ན་མོ་བྱེ་སྨྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུར་མཚན་ནི། ཡོག་ན་མོའི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་ཚུར་ལ་འཇོག་པས། རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་གི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་དོས་ནས་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཉིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུར་གྱུར་པའི་ཕྱི་དོན་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོག་ན་མོར་འཇོག་རིགས་ཞེད། དེ་བྱེ་སྨྲས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་བློ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིད་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཅིག ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་ཏུ། རིགས་གཏེར་ལས། རང་ལ་ཤར་ན་རང་ཡུལ་ཡིན། །མ་ཤར་ན་ནི་དེ་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྟོན་པོའཛིན་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་པོའཛིན་ནམ། རང་གི་སྤུ་ལོགས་སུབྱུང་བའི་སྟོན་པོའཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་པོ་དམིགས་རྒྱུན་དུབྱས་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་པ་གང་ཞེག དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་ཚུལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་

།དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་གི་སྡུ་ལོགས་སུ་འཇུག་བའི་སྟོན་པོ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྡུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་ཅིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྡུ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པོ་འགགས་ཅིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་རྟོགས་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོགས་ཅིན་ལ་བརྟེན། པཊ་ཆེན་གྱིས། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རེག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོན་དང་འབྲ་བ་དེ་འབྲས་བུ་རང་རིག་གཅིག་པུའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དོན་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུར་འཛོག་པ། མདོ་སྡེ་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་བཀོད་དོ། །འདི་དག་ནི་མཁས་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་པས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བས་གསན་ཅིག དང་པོ་ལ་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤར་བ་ཐལ། དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ན་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་

རྣམ་གྲོལ་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པ་སོགས་གྲངས་དང་མུ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པར་ཤད་པ་ནི། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་གཞལ་བྱའི་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་། བདག་ཉེན་དབང་པོ་བསྟད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད། གསུམ་པ་ནི་དབང་ཤེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས་གསུངས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །དབང་ཤེས་འབྱུང་པས་མཚོན་ནས་རྟོག་མེད་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོ་བསྟད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དོགས་པ་གཉིས་པ་ལ་དྲུག་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་སྔ་ཕྱིའི་རིགས་པ་དེ་དག་ནི་དྲུག་པའི་རིགས་པར་སོང་བས་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོའའི་དག་རྣམ་དྲུག་ན། ཅེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུར་རོལ་དུ། །གནས་སྐབས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དྲུག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བུ་གཟུགས་ཤའི་གཟུགས་དང་འབྲས་པ་ལ་ཤའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟར་དང་འབྲས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།

TI656 - 466

།།ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ།

ཕྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ
ཀྱི་དོན་ནི། མཁས་འཇུག་ལས། ཕྱི་རོལ་
བཀག་ནས། ཕྱི་དོན་ལྐོག་ན་མོ་རིགས་པས་
འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་
གཉིས་པོ་དེ་རང་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་བས་
བཀའ་སྐུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཁྲུལ་པ་མི་སྣང་བ

ལས། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་བཟློག་སྡེ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང
ཕྱོད་ན་མདོ་སྡེ་པའི། །གྲུབ་མཐའ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས
སྒྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དོན་རིག
མཐའི་གཞུང་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འབྲས་རྟགས
། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་ཁྱབ། དོན་རིག་མངོན
ས་སོ། །འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་བྱ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི། །ཚད

ར་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བྱས་ནས། དོན་རིག་འབྲས

ས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐ

་མངོན་སུམ་གྱིས། གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེ

་དང་པོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐ

སུམ་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།

མ་བྱེད་པོ་གཞལ་བྱ་ལས་ཡིན་པས། །ཚད་འབྲས་ཉིད་འ

ས་ཐུར་མི་བྱེད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཞལ་གྱི་བ
འི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པམ
ད་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་རིགས་པ་འདི་དག་བཀོད་པས་ཁས་ལེན་གྱི
ད་ལྡན་ཡིན་ན། ཁྲོད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་མཚན
ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། ཕྱི་དོན་ལས་བྱུང་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཕ
བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི། །རྣམ་གཞག་ཀུན་བཏུས་སོགས་བཅད

ཞེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
་ཤར་བའི་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་
གཙོ་བོ་ཕྱི་དོན་ལྐོག་ན་མོ་
ཀྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་
ད། །ཅེས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་
་དེ་ཡིས་བསྟན། །ཚད་

ཀཱ་ཤྱ་པ་པ་རི་པ་རྟ་ཝཱ་ཏ་ཀ་ཤ་ཏ་ཀ་ཤ་ཏ་ཀ་ཤ

ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པས་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དང་པོ་བསྟན་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་བཞད་པ་དེ་ལས་ཡང་ན། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྣུབ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པ་བྱུང་། འོ་ན་རང་རིག་དེའི་གཞལ་བྱ་གང་། ཤེས་པ་གང་རང་རིག་པ་ལ་འདིའི་འབྲས་བུར་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིར་གཞལ་བྱའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་སྣང་བ་འཛིན་རྣམ་དང་། ཡུལ་གཞན་གྱི་སྣང་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྟེ། རང་གི་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །ཞེས་པ་བྱུང་། སྣང་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལས། གཟུང་རྣམ་གང་ཡིན་པ་ནི་འདིར་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་རང་གི་རིག་བྱར་རིག་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོས་པ་ལ། སྣང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་དང་། རང་རིག་པ་ནི། ཞེས་པས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཚད་མ་དོན་ཐོབ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོར་འདིའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་ལས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

།བསྟན་པས། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་འཛས་གཉིས་པཞེག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཤེས་པ་རང་དུས་སུ་ཡུལ་སྟོན་པོ་སོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྟོན་པོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཐ་སྙད་དུ་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཕས་བུ་ཡང་བ་སྟོང་དུ་དོན་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་པ་བྱུང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞལ་བྱ་དེ་དང་རྗེས་སུམཐུན་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་འདོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་མཇོས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། མི་འདོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་མཇོས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་དབང་ལས། ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་དང་རྗེས་སུམཐུན་པའི་རང་རིག་པ་ལས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་ཞེས་པས་གཞལ་བྱ་དང་། རང་རིག་པ་ལས་ཞེས་པས་ཚད་མ་དང་། འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལ། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ། རྟ་འགྲེལ་ཐ་དོན་འགྲེལ་བ་དང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་རྟ་འགྲེལ་ཐ་དོན་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པས། སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་སྟོན་པོ་སོགས་ཐ་སྙད་

T1656 - 471

དོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། རང་རིག་འབྲས་བུར་སྨྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་ཅེས་པ་ནས། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཙུ་གསུམ་དང་། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། སྣང་བ་དོན་འབྲས་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ། ཅེས་པ་བྱུང་། ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲུབས་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོར་སོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེ་བཀག་ནས། བརྒྱད་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་ཅེས་པ་ནས་ཤིས་སོགས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོར་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེ་བཀག་ནས། བརྒྱད་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྨྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྡོང་ཐྲུང་ན། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། སྡོང་བཅིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་བཅད་ལྟ་དང་། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། སྣང་བ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྒྲུབ། ཅེས་པ་བྱུང་། བོད་སྤྱི་མ་དག་སྣང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན

།དོན་བསྡུར་དེས་ན་གཞན་རིགས་སོགས་ཚོགཔ་ཀང་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་བསྡུར་ལྟོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་འབྱུང་བས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གྱུབ་དོན་དེ་གཉིས་རྟོགས་པའམ། ཕྱི་མ་དེ་གྱུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེད་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྐྱབ་ཚུལ་ལན་གཉིས་སོང་བས་སོ། །སྟོན་པོར་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མེད། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་དོར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པས་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པས། དེའི་ངོར་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས། མདོ་སྡེ་པ་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་དེས། །ཞེས་པ་རྟ་འབྲེལ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕྲེལ་བ་ལ། གང་ཚེ་རྟམ་རིག་རྫུ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་བྱུང་། དེ་ཡང་གང་ཚེ་རྟམ་རིག་ཞེས་པའི་རྟམ་རིག་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། རྫུ་ཡི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྫེན་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྫུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པས། སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྫུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ནི། སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་མངོན་ཀྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྫེན་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་རྫེན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགཔ་ཀང་དང་པོ་དེ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟོན་ཟེད་དང་། གཞན་འདོད་པའམ་མི་འདོད་

པ། དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ། དེ་ནི་ཞེས་པ་ཚད་མ་སྟོན་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན། གང་ཚེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། གཞག་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ནང་ཤེས་པའི་ཚར་རྒྱུར་པའི་བརྟུང་རྣམ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་ཤེས་ཀྱིས། ཕྱི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་བཞག་ཀྱང་། དོན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་སྐད་དུ། དམིགས་རྣམ་ལས་ཀྱང་། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོའི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ཉིད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་དུ། ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དོན་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན། གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྣམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པས་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་འདོད་པའི་མ་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། མདོར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་ཞེས་པ་དོན་གཞད་གཅིག་པས་ཚད་མ་བསྟན། འདིར་དོན་རིག་པར་ནི་འཚྱར་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། མདོར་དོན་དེས་ཞེས་པ་དོན་གཞད་གཅིག་པས་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟུང་རྣམ་ལ་བྱ་རིགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། དོན་དམ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་བཞག། །ཐ་སྙད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་བཞག། །ཅེས་

།།ཞེས། །གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་དང་། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྱས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྱས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་སྤྱིར་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྱས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་དངོས་སྨན་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་དང་། སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་བརྟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རང་རིག་འབྱས་བྱ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་བམི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞེག་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། གཉིས་སྣང་སྣང་བ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱི། རང་རིག་ཚད་འབྱས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྣང་བར་གསུངས་པ་ཡང་གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ཁྱོད་དང་གཉིས་སྣང་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་གཞི་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་

ངོ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ལ། འོན་བཟུང་རྣམ་དེ་ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་ཚོས་ཅན། རང་གི་འཛིག་གཞི་དཔང་མདོན་དང་ཡིད་མདོན་གང་རུང་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་བཟུང་རྣམ་དེ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བཟུང་རྣམ་མ་ཁཟད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པས་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་བདེན་པས་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཐལ་བ་དང་པོ་ལ་འདོད་ན། ཁྱོད་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་མདོན་གྱི་གཟུང་

།རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་ལ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་རྟོག་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞན་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། རྣམ་རྟོག་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་རྣམ་རྟོག་པས་ལེན་པ་གང་ཞེག དེ་རྣམ་རྟོག་པས་ལས་ལེན་ན། དེ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་པས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་རྣམ་རྟོག་པས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟར་ན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་ལ། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རི་ལྟར་རྟེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་བཅས་པ་དག །བཟུང་བར་སྣང་བ་གཞལ་བྱ་དེ་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཚད་མ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པས། གཞལ་བྱ་དང་། ཚད་འབྲས་བའི་སྤྱ་སྒོར་བ་ལྟར་དུས་དང་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་མ་འབྱུལ་བའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། གཟུང་རྣམ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་ཅམ་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་

T1656 - 477

འབྲས་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་ཙམ་འདི་རྣམ་རྫུན་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྤྱད་པའི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་བརྫུན་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་བདེན་རྫུན་གང་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་གཞིའ་ཡང་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཐོག་མར་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཆར་ཐྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་རིས་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཀག་ནས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཅེས་པ་ནས། འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་བར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་དབེན་པའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པའི་ལུགས་དང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། བག་ཆགས་བརྟན་བྱེད་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱེ་མོད་གཉིས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱེད་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཁས་མི་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པ་དང་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་བཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་བདེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ

།བྱང་བོ། ཀེ་སྐད་དུ། རྒྱང་ཁྲིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འཐད་ཀྱི་ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ན་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་བླངས་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་མེད་པ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མེད་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྒྱད་རྣམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་ཐ་རྫུན་གྱིས་ཕྱི་དོན་དང་། ཕྱི་དོན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པས། དེ་གཉིས་དོན་རིག་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་འཐད། །མི་འཐད་ན། དོན་རིག་སྣང་བ་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤོངས་ཀྱི་ཚོད་འབྲས་འཇོག །ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་དོན་རིག་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཁས་ལེན་པས། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དོན་རིག་སྣང་བ་རང་རང་གི་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་སྟོན་པའི་གཞི་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ན་ཞེ། བཀའ་ཆགས་བརྟན་བྱེད་གྱི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་སྟོན་པ་

ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བག་ཚགས་བཏུན་བྱང་གི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ནམ། གཞན་རིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་ཀྱི། ཁྱོད་ཚོས་དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྟུན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ལས་བློང་དང་ཚད་འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོང་། རྟགས་གྲུབ་ཀྱི། གཟུང་རྣམ་དེ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་དེ་ལ་གཞན་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བག་ཚགས་བརྟན་བྱང་གི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་རང་གི་དོ་བོ་ལ་གཞན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་གཞན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཚགས་བརྟན་བྱང་གི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། སྐྱོན་དེ་ཉིད་གཞས་ཏེ། འོ་ན་བག་ཚགས་བརྟན་བྱང་གི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞེག ཐ་སྙད་དུ་སྔོན་པོ་ནི་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ལས། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ལྟས་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་དོན་

།དུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་གྱི་རྣམ་པཤེར་བར་ཐལ། དེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་པའི་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་སྟོན་པོ་རིག་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འདིར་བསྟན་ཐ་སྐད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཏེ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལྷས་ནས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེད། དོན་སྟོང་ཐ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཉམཐང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་། མཚན་གཞི་ཉམཐང་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཟུང་བས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་འཛལ་བྱེད་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་དོགས་པ་འཇུག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་དེ་བཟུང་རྣམ་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་སྟོང་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པཤེར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག དེ་འདིར་བསྟན་ཐ་སྐད་དུ་དོན་རིག

གི་འབྲས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བརྟུད་ནས་ཐུབ་འཐད་མ་ཁས་པས་དམྱལ་བར་བྱ་སྟེ། བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་གཞལ་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤཱར་ཀྱང་། སྒྲིབ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤཱར་བ་ཙམ་དུ་ཁས་བླང་ན་སྐྱོན་ཆེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པས། དོན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དོན་དང་འབྲེལ་བར་ཞུགས་ཀྱིས་བཞེས་ལ། དོན་དང་འབྲེལ་ནི་དོན་གྱི་རྣམ་པཤཱར་དགོས་པ་གཞི་གྲུབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་ན། བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་དབང་ཡིད་གང་རུང་གི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིག་གཞི་བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་གི་དབང་ཡིད་གང་རུང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་བཞག་པའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། བག་ཆགས་བཏུན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་བཞག། །ཅེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་ཚོག་བཀའ་སྩལ་པས་སོ། །ཕྱི་དོན་འཛལ་བྱེད་དོན་རིག་འབྲས་བུ་ལས། །ཡང་ན་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སྐྱོང་རིག་རིག་ནི། །འབྲས་བུར་བྱེད་པའི་རང་རིག་ཚད་འབྲས་དང་། །དབང་ཤེས་དོ་བོ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལས། །ཐ་སྙད་དོན་རྟོགས་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི །ཚད་འབྲས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བདེན་ལུགས། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ལེགས་བསྟན་

TI656 - 482

།ཚོས་བྱགས་ཀྱི། །ལེགས་པར་བཀླལ་བའི་གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་ཡིན། །སྣང་བ་དོན་འབྲས་བཀག་ནས་རང་རིག་དང་། །སྣང་བཕྱི་དོན་བཀག་ནས་རང་རིག་ནི། །འབྲས་བུར་སྣང་བ་རིམ་བཞིན་མདོ་སྡེ་དང་། །ཉེ་སྐྱའི་ལུགས་སྲོལ་འགོག་ཕྱིར་བཤད་ཚུལ་གཉིས། །ཐ་སྙད་དོན་རིག་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་ལ། །ཐ་སྙད་ཕྱི་དོན་བཤད་ཀྱང་གཟུང་རྣམ་ལ། །རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་ཕྱིར། །ཤེས་པའི་ཉེ་བྱག་ཆ་ལ་དོན་དུ་བརྟགས། །འདི་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་ཉེད་ཚད་མ་གཉིས། །གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཏེ་བཟུང་རྣམ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །སྣང་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་རིགས་དཔྱོད་ལྡན་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་སྐྱེས་བར་རིགས། །ཚོད་འབྲས་འདི་དག་བག་ཚགས་བརྟན་བྱུང་གི །གཟུང་རྣམ་སོགས་དང་དེ་ལ་འཇོག་གཞིའི་ཕྱིར། །བག་ཚགས་བརྟན་བྱུང་རྣམ་རིག་ཚད་འབྲས་ཞེས། །ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས་བཀའ་སྩལ་རྗེའི་ཚོག །ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།གསུམ་པ་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་དམྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་གཉན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དེ་ཡི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་པར་དོད། །དག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན། །དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་རིག་པའི་

ཤེས་པ་དུམ་ཉེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པའི་སྐབས་གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་གཞལ་བྱར་མ་བྱས་པར། ཕྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྣམ་དེ་དང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། གང་གི་ཚེ་ཞེས་པ་ནས་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཐད་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་ཅི་ལྟ་འཇལ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་། དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་སེར་ལ་སོགས་པ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་པོ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་ཀྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ། ཅི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། འཇལ་བར་བྱེད་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཆུ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དུམ་རིག་པའི་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དུམ་ཉེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་དོན་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་ནི་ཚད་མ་དང་དོན་སོ་སོ་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམྱད་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བྲལ་བས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རེས་པར་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ་དང་། དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཟཁད་

།ཞེས་བྱ། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡི་སོགས་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཕྱི་དོན་དངོས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ། ཕྱི་དོན་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ལ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚད་འབྱས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཚད་འབྱས་དང་པོར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་དེ་ཉིག་འབྱས་བུར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་འབྱས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་གཞལ་བྱ་ལ་འཕྲོས་ནས་འོན་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་ཏུ་འབྱས་བུར་དེས་སམ་ཞེ་ན།། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྱས་བུར་མ་ཟད། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་རང་རིག་འབྱས་བུར་འཛོག་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྷོངས་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་།། དེ་ཕྱི་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལ་འདོད་པ། །རང་ཉིད་ཉམས་ལྷོངས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྱས་བུར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏྱིས། འཛིན་རྣམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་རྣམ་དེ་གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ན། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི། །དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །འཛིན་བདག་ཉྱེས་པར་བྱ་བ་མིན། །ཞེས་

པས་བསྟན། འོན་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་ཚད་མ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འཛུལ་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་དང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དུ་འཛིག་ཅིང་། དཔྱད་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སྔར་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདིར་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྔར་བྱི་དོན་རིག་དེ་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །དོན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་རིག་པ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་གྱི་རང་དོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་ཤར་བའམ། གཞན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཡིན་ཡིན་ཡང་རུང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རང་དོས་ནས་རང་འདྲའམ་གཞན་བག་ཆགས་གང་ཟུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེའི་ཚུན་ནི། གཞལ་བྱ་ཕྱི་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་དང་འདྲའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན། །ཚུན་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་སྐབས་

།།ཀོན་ཁག་ཆེ་བའི་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་རྣམས་དེ་ཙམ་དུ་འདུས་པས། དེ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཐོག་གསལ་དག་གི་སྙིང་ལ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་། དོན་དེ་ས་བཅད་དུ་དྲིལ་ན། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྨྲའོ། །གཟུང་རྣམ་ཚོད་མ་ཡིན་པར་སྨྲའོ། །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །ཅེས་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པར་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱན་ཀྱི་མགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམྱད་པའི་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མའི་དགོངས་དོན་བཞག་པ། དགོངས་དོན་ཀྱི་མཚན་གཞི་རོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མགས་པའི་བཞེད་ལུགས་མི་འདུ་བ་ལྟ་ཙམ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་དུང་ཅོད་པ་ཡིན་ཀྱིས། བྱིས་མཐའ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་ལུགས་མ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདི་བྱིས་མཐའ་སྟེ་བཞི་པོ་གང་གིས་ཀྱང་ལུགས་མ་ཡིན་པར། ཕྱོགས་བླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མིན་ལ། དམྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པས་བྱེ་བག་སྣ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། མདོ་སྡེ་པ་ཙོ་ནའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་གསུང་བ་དང་། མགས་པ་ཁ་ཅིག འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པས་སེམས་ཙམ་པ་

ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འདི་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པ་དང་། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་དང་ལྡུང་འབྱུང་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློན་མའི་དགོངས་དོན་བཤད་པ་ནི། སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། གཞུང་གི་སྐབས་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་སྣུམ་དུ། །ཚད་མ་འབྱས་བུ་དཔྱད་དང་མ་དཔྱད་དུ། །ཡིད་ཆེས་ལྟང་ལས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ། །འབྱས་རྟོགས་ཚུལ་འདི་འཐད་པ་ཁོ་བོས་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ན། འདི་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། ཚད་འབྱས་དང་པོ་རྟོགས་མཚམས་ཉིད་དུ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེར་མ་བྱུང་། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ན། རང་རིག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་ཅེས་པའི་ཁོག་ཏུ་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེར་ཡང་མ་བྱུང་བར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་དོན་རིག་འབྱས་བུ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྱས་བུ་དང་། དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་འབྱས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྱས་བུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྱས་བུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྱས་བུར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚད་འབྱས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པས་གསུམ་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཚན་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བཞེན་དུ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་

TI656 - 488

།།ཞེས་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཐད་པའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི་དོན་ཚན་གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མ་ཟད་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་ཞེས་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཚེ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་ཡང་སྒྲའི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲོར་བ་དོན་ཚན་གསུམ་པ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་དོན་ཟློག་ན་མོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་དེས་བཞག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འདོད་པས། རྣམ་རིག་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་གི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཐྱུར་པའི་དོན་ཕྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱི་གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འདོད་པས། ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་བ་དོན་ཚན་གཞི་པ། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མེད་པས་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བ་ནི་དོན་ཚན་པྱ་པ། དེ་བཞིན་དུ། དབང་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་སོགས་མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་པས་དཔྱད་མ་དཔྱད་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི་དོན་ཚན་དྲུག་པ། དེ་བཞིན་དུ། གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་དང་འདྲ་བའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། ཞེས་ཕྱི་དོན་གྲུབ་རང་དོས་ནས་རང་

T1656 - 489

འདུ་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས། གཞན་བཀ་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདུ་བ་མེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་མེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་བརྫུན་ཀྱི་ཚད་འབྱས་བཞི་ཡཁད་ཟིན་ནས། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས། སྒོམ་དཔོན་ནི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནམདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མཐོང་ལ། ཤེས་བྱ་ནང་ལ་འཛིན་པ་ན་རྣམ་མེད་ཁུལ་ཀྱིས་བཞེས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་དོགས་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་དམྱོད་པ་ན། རང་རིག་འབྱས་བུ་ཡིན་པར་ཁཁད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་དོན་རིགས་ཀྱི་ཚད་འབྱས་ཡིན་ཏེ། དོན་ཁཏོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པས་དོན་ཤེས་པ་དང་། བློ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས། བློ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ཁོད་ཐལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངམོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་

།ལྷ།། །།ལུང་ལས་འབྱས་རྟོགས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཚན་བདུན་པའོ། །གཞན་དུ་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྱས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རང་གི་ངོ་བོ་དམྱལ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་བྱང་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་འབྱས་བུ་ཡིན་པར་ཤཀ་ཅེས་པའི་འབྱས་བུ་དང་། ཚད་འབྱས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྱས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་འབྱས་བུ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞེག དེའི་ནང་ཚན་ཀྱི་འབྱས་བུ་དེ་ཞུན་ལྟར་ན་མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ལས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དང་པོ་བྱུང་ཏེ། རང་ཉིད་ཉམས་སྐྱོང་འབྱས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པའི་འབྱས་བུ་དང་། ཚད་འབྱས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྱས་ཀྱི་ནང་ཚན་ཀྱི་འབྱས་བུ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། ཚད་འབྱས་གསུམ་པར་འབྱས་བུ་དངོས་སུ་སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚད་འབྱས་གསུམ་པའི་འབྱས་བུ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་པའི་གཞུང་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དུ་མཛད་དེ། སྦྱར་པར་མཛད་པ་རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འབྱས་བུའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཚད་འབྱས་གསུམ་པའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། གཞུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲའམ་གཞན་འདྲའང་རུང་། །ཞེས་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚད་མ་རིམ་བཞིན་གསུངས་པས་ན། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས་ཚད་འབྱས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་ཤཀ་སྤོལ་འདི་

TI656 - 491

ནི།། ཕྱོགས་བླང་ཆོས་བྱགས་ས་སྐྱ་པཊ་ཆེན་གསུམ་ཀ་དགོངས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་འཁྲིལ་ཚུལ་བློ་ནམ་མཆིས་པ། འགྲན་ཟླ་ཀུན་བྱལ་གྱི་ལེགས་བཤད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་རིགས་དང་བཅས་ཏེ་རྩོད་མེད་དུ་གསལ་བ་འདི་ཡིན་པས། ཀུན་ཁྱེན་ཆེན་པོའི་ལུ་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྗེས་ཞུགས་མཐའ་དག་ཀྱང་བསྒལ་པ་བཟང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ཞེས་མདོ་སྡེ་པ་དཔེར་མཛོད་པས་སེམས་ཙམ་པས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོག་ལ་འཁྲིས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས་དགོངས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དོན་རིགས་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པར་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་དྲངས་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་ཐུབ་པའི་ཚིག་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུབ་ཏེན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། །མདོར་ན་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་ཕྱོགས་རེ་བ་སྣ་བ་རྣམས་ལ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་རང་འཁྲིལ་གྱི་ཆོག་དེ་དག་ལ་དོན་དང་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་གསུང་རྒྱུ་མེད་སྟེ། འདི་མདོ་སེམས་ཕྱོགས་རེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་དོན་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྣོད་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ནའི་གཞུང་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྔར་དོན་རིགས་སྣ་ཚང་རང་གི་ཞེས་པའི་སྣབས་སུ་ཁཀ་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚད་འབྲས་སུ་འདུས་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་མདོ་སེམས་གང་རུང་ཕྱོགས་རེ་བ་གཅིག་གི་ལུགས་སུ་གྲུབ་

།ཞེས་བྱ་བ། རྒྱས་ཤས། འདོད་ན། བྱེ་མདོ་གཉིས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་བརྫུན་དང་བཞིའི་ཚད་འབྲས་བཤད་ཟིན་པས་རྗེས་སོགས་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་དང་སྦྱར་བ་འདི་དག་འབྱུང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚད་འབྲས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པར་སྣང་ནས། མཚན་གཞི་སོ་སོར་འཛིན་པས་ན་སྔར་བཤད་པའི་མདོ་སེམས་གང་རུང་གི་ཚད་འབྲས་སུ་འདུས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་འཛིན་ཀྱང་སྔར་ཤི་དེར་འདུས་མི་དགོས་ཏེ། འདི་སྔར་ཤི་དེ་ལ་སྣང་དོགས་པ་དཔྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་ཤི་དེ་ནི་སྣང་འབྲས་བུ་ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་དགོས་པའི་གཞིར་ཐུབ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་། དོན་རིགས་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་རང་གཞན་ཀུན་ཀྱི་གོ་དགོས་ཏེ། དོགས་པ་དཔྱོད་ཁྱེད་དང་། དོགས་པ་དཔྱོད་པའི་གཞི་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདེས་པ་གལ་ཆེ་བས་སོ། །གཞད་ཀྱི་དོན་ནི། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་གནོད་མེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་ཤེས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བློས་ཀང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྣང་། །ཅེས་པའི་རྗེ་རྗེའི་ཚོག་བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་

མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་དང་། མྱས་ཚེན་གྱི་སྟེ་བདུན་ཉི་ཙེད་གཉིས་ཀ་ལས། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཚད་འབྲས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བྱས་ནས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུཞེས་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། འབྲས་ཀྱིགས་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བཞག་ལ། འབྲས་བུའི་ཚེ་དཔྱད་ན་རང་རིག་དང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་བསྡུ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པ་ན། ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་གཞིར་བཞག་ལ། འབྲས་བུའི་ཚེ་དཔྱད་ན་རང་རིག་བསྡུ་ནི། ། དེ་ཡང་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་ན། སྟོན་པོ་སྐྱོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་བཟུང་དོན་སྟོན་པོའི་སྐྱེ་བས་ལས་སྟོན་པའི་རྣམ་པྱན་དུ་སྐྱེས་པ་ཚད་མ། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མད་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ། བག་ཚགས་བརྟན་བྱེད་གི་སྟོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚད་མ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་འབྲས་བུཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་

།བསྟན་བྱ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞིང་། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་མི་འབྲེ་བའི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀྱི། སྔོ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། དངོས་བསྟན་གྱི་ཚད་འབྲས་འདི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སུ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། རང་རིག་གི་སྐྱོང་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ད་དུང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མ་ཁན་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ཀྱི་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་ཆེའི་དོག་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མ་ཡིན་པས་ཀྱི། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྣ་ཚ་དག་ལ་བློ་གོས་དང་ལྡན་པ་དག་བཟོ་རྩོལ་མེད་ཅིག དེ་ལྟར་ན་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པས། ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་འདིར་ཡང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ན། མདོ་སེམས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞུགས་ནས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ལན་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི

ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྟྱིར་ཚོད་འབྲས་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་ལུགས་ཡོད་ཅེས་ཁས་བླངས་བར་བྱ། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཚོད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཁས་བླངས་མའི་ལུགས་མ་བསྒྲུངས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་ར། ཚོད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚོད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚོད་འབྲས་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་སྔར་ལྟར་རིམ་བཞིན་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཚོད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་དང་བཞི་པའི་དངོས་བསྟན་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་མཚན་གཞི་རྣམས་རྩོད་གཞིར་

།ལས་བ་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ན། མདོ་སེམས་གང་གི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་རུང་། སྟོན་པོ་ལྷོག་ན་མོ་གཞལ་བྱ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་དེའི་རང་དོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ཚོད་མ། དེས་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚད་འབྲས་དང་པོའི་དོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཞེས་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་དངོས་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱང་ཆོད་གཞིར་བཟུང་ནས་འཐེན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གི་ཞལ་རྒྱུན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་རང་རིག་ཁོ་ནར་དེས་སམ་དོན་རིག་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་སྐབས་འདིར་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོགས་པར་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཁོ་ནར་དེས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མདོན་སུམ་ཡིན་པས་ཐུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཅེས་བསྟན་ཀྱང་དོན་རིག་མདོན་

སུམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་རིག་ཡིན་ན། དོན་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལམ་དུ་གསལ་བར་བརྗོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཚོས་ཅན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རིག་བྱ་རང་དང་ཤ་ཐ་ཚེག་ཁོ་ན་རིག་པའི་མདོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱིར་དོན་ལྟོག་ན་མོ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་དེ་ཙམ་ཀྱི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་མཚོག་གི་ཞལ་རྒྱུན་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ།། །།དེས་ན་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འདི་ནི་སྔར་ཚད་འབྲས་དང་པོ་བཀོད་ཟིན་པའི་ཆོས་པ་ལ། སྒོར་དོགས་དཔྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ལ་ཚད་འབྲས་དང་པོ་བཀོད་པས་ཆོལ་བ་དེས་དབང་ཡིད་ཀྱི་མདོན་སུམ་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པར་དེས་ཏེ། དཔྱད་པའི་ཚེའང་དོན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ན་དེའི་ངོར་ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་བཀོད་པས་སྟར་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་ཏེ། དཔྱད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སེམས་

།ཚེམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འདི་ཡང་། ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་བཅོད་ཟིན་པའི་ཆོལ་བ་ལ་སྐུར་དོགས་དཔྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཀུན་ཟྱིན་ཆེན་པོས། དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འབྱུལ་མེད་དུ་གོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ། ངཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུའི་རྟོག་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞུས་པ་ཡི་ནོ། །ཚད་འབྲས་གསུམ་པའི་བསྟན་དོན་སྟོང་པོ་ཡིན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ནི། །གཟུང་རྟོག་ཉམ་ཐིའི་ཡི་ཞུང་ཆོས་ཡིན། །སྟོན་ཚད་བོད་འདིར་ཚད་འབྲས་གསུམ་པ་ལ། །རང་རང་བློ་ཡིས་འཞེལ་ཚུལ་མང་བྱུང་ཀྱང་། །ཕལ་ཆེར་ཆོས་བྱགས་དགེས་པའི་ལམ་དུ་མིན། །འབྲན་ཟླ་ཀུན་བྱལ་འཛམ་མགོན་ས་སྐྱ་པས། །མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་དཔྱད་ན་རང་རིག་དང་། །ཐ་སྙད་དོན་རིག་འབྲས་བུར་སྟོན་ཟེད་དུ། །གསུངས་ཀྱང་རང་རང་རྟོང་པས་པས་སྤྲིད་པ་བཞིན། །དེ་ལ་རང་རིག་བཀྲགས་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་རྫུན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེད་། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཞལ་བྱ་ནི་གཟུང་རྣམ། ཚད་མ་ནི་འཛིན་རྣམ། འབྲས་བུ་ནི་རང་རིག་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱི་ངང་། རང་འཛིལ་ལས་གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཅེས་སོགས་དྲངས་པ་དེ་ཡང་། རྣམ་བདེན་བརྫུན་

གཉིས་ཀའི་ལུང་དུ་བརས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་ཉག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གཞལ་བྱ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་འབྲས་བུ་སྒྲིང་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་གཞལ་བྱ་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་ཐ་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་རིག་བྱ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། ས་བཅད་ལས། རྣམ་པ་ཅུན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་འདི་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་རིག་བྱར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་རིག་བྱ་རང་དང་རྗེས་གཅིག་ཁོ་ན་རིག་པས་མ་ཞུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བདེན་པས་བཟུང་རྣམ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཞུབ། གཟུང་རྣམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། རྣམ་རྟོག་པས་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པར་མི་འདོད་པར་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་གཟུང་རྣམ་དང་། བཟུང་རྣམ་ལ་ལྷོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་། རང་རིག་རྣམས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཟུང་འཛིན་གཅིག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་དང་། རང་རིག་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་བྱོལ་བའི། །རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་གཞུང་ཆུ་མཚོ་ཡི། །ཚ་རོལ་ཕྱིན་རྣམས་དེ་སྐད་སྦྱོག །ཅེས་གསུངས་པའི་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྟོག་པའི་འདོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་

།།ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཚད་འབྲས་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་ས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་སྐྱབས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ས་བཅད་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་འཇལ་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རིགས་འཁྲུལ་བ་མ་གཏོགས་ཤིང་ཁའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ནི། །རྣམ་དག་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་ཆེར་མཐུན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། །གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྣང་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལྷུང་དུ་འདེན་པར་མཛད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བརྟག་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ངོས་འཛིན་ན་གཟུང་རྣམ་དང་དེ་ལ་

ལྟོས་པའི་འཇིན་རྟོག་ཀ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་བདེན་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཇིན་རྟོག་ཚད་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚོད་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། བཟུང་རྟོག་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འཇིན་རྟོག་བདེན་པས་སྟོང་པས། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྟོག་བདེན་པ་གཅོད། རང་རིག་གིས་བྱེ་བྲག་སྣང་བ་གཅོད། བདེན་གྲུབ་ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚད་འབྲས་བཞི་པ་འདི། ཐོག་མར་རྟོག་བདེན་རྫུན་ཞུན་མོང་དུ་སྦྱར་ཀྱི་ཚད་འབྲས་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ་ངོ་གས་པ་དཔྱད་སྟེ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ངོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་བསྟན། དེ་ནས་རྟོག་བརྫུན་པས་ཁྱབ་ཅིང་དུ་སྣང་བ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཏེ། རྟོག་བདེན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན། དེ་ནས་རང་རིག་ཁས་ལེན་ཀྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཇིན་རྟོག་ཚད་མ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་གཞག་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟང་ཉིད་དེ་ཚད་བདག །ཀུན་བྱ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྟོག་ཤཀད་ཀུན་བཟང་ལས། རྟོག་པ་རྗེན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྣུབ། །ཅེས་དང་། སྟེ་བདུན་རབ་གསལ་ལས། རྟོག་རིག་ཚད་འབྲས་ལ་དོགས་པ་བཅད་ནས་རང་རིག་མཚན་ཉིད་བའི་ཚད་འབྲས་དོས་བཟུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།། །།ཚད་འབྲས་གཉིས་པར་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ལ། །ཚད་འབྲས་ཀུན་ལ་གསུམ་

།ཞེས་བ། །བཞག་པ་འགྲུལ་བའི་དོན། །རྗེ་ལྟར་སྐྱང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། །དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ། །བས་ལེན་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟག་གིས་ཀ་མཐུན། །གཞན་དུ་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྟག་ལུང་སྨོས་དུ། །སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་ཚོགས་བཅད་དྲངས་པ་ཡིས། །འཇམ་དབྱངས་གསུང་གི་བདུད་རྩིའི་རང་འགྲེལ་འདི། །སྟོན་ཆད་རྣམ་དམྱོད་ལྷ་ཡི་མ་སྒོང་དམ། །སྒོ་བཏགས་གཞལ་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འདིས། །འབྲས་བུ་རང་རིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ། །རང་རིག་མིན་པས་དེ་ལ་རང་རིག་པ། །བཏགས་པ་ཅི་དོན་ལ་རང་རིག་སྟེ། །གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་ཚད་འབྲས་དངོས་པོ་ཡིས། །གཅིག་བཀག་ཐ་དད་བགལ་པའི་ནུས་པ་སྒྲོང་། །གཞན་དུ་རང་རིག་མིན་ན་བློ་རིག་གཞག་གང་། །རྣམ་རྟོག་གཟུང་རྣམ་རིག་པས་བདེན་བཀག་ནས། །བཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་རང་རིག་རང་གསལ་འདོད། །དེ་ཉིད་གཞལ་བྱ་དེ་ཡི་འཛིན་རྣམ་སོགས། །ཚད་མ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡིན་ཚད་འབྲས་ནི། །གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་ལ་ལྷོས་རང་རིག་ནི། །བཏགས་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་གྲུབ། །རང་རིག་མཚན་ཉིད་ཚད་འབྲས་ཐལ་ཆེར་མཐུན། །ཚད་འབྲས་བཞི་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། །།གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་རྟེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ནི། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་གཞལ་བྱ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་གི་བློ་ཚད་མ། དེའི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པའི་རྟེས་དཔག་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། མེའི་རང་མཚན་གཞལ་བྱ་ལ། །

དུ་བ་ལས་བྱུང་གཞན་སེལ་བློ། །ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལ་དང་མེའི་ཚོགས་དོན་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཁྲུལ་པ་སྤྲུལ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་སོང་ཚད་ལ་དགོངས་པས། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱིས་གཞན་སེལ་གྱིས་གཞན་སེལ་གོ་མི་ཚེད། སོང་ཚོད་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། གཞན་སེལ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པའི་ཏུགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་ཏུག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཏུགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཀ་ཡང་སོང་ཚོད་ལ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་གུ་དང་། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་བས་ན་ལར་སྣང་དང་མེར་སྣང་གི་ཚོགས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཞེན་རིག་གི་བློ་ཚད་མ། དེའི་ཏུགས་ལས་དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲས་བུ། ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་གསད་པ་ཅན། །མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཉིད་ཏེ། །རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་མེར་སྣང་བག་ཆགས་སྐྱིད་པོ་ལས། །དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སྐྱེ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུའི་བསྟུ་བ། །རྗེས་དཔག་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་འོད་འཕྲེང་གི །རྣམ་བྱང་རིགས་ལམ་བྱེད་བ་གསལ་བྱེད་པའི། །མཁས་པའི་ལེགས་བྱས་ཡིད་བཞིན་ཕུང་པོའི། །དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་

།ཡིད་འཕྲོག་སྙིད་ནམཚར། །འཇམ་དབྱངས་དེ་བོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི། །ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་རིགས་པའི་གཏེར། །གང་རིའི་ཁྲོངའདིར་ཕྱོགས་བྱང་གྲགས་པའི་གཞུང་། །མ་ཧོར་འཆད་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན། །དེ་སྐབས་བསྐལ་བར་ལྷན་པའི་མཁས་པ་ནི། །བྱེ་བ་གྲངས་ཀྱིམཐའ་མེད་ན་ཡིས། །འདིར་རྗེས་ཞུགས་ནས་རྟོག་གེའི་གནས་ཚུལ་བཞིན། །རྩོགས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེས་མཐོར་བརྟུད། །ཁྱད་པར་གཞུང་འདིའི་དགོངས་དོན་རྣམ་དཔྱོད་བསོད་ནམས་ཕུལ་ཕྱིན་མཐུས། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པ་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་བློ་མ་ལས་ལྷག་སྲིད་འདིར་སྐྱ། །བདག་ཀྱང་མགོན་དེའི་རྗེས་ཞུགས་གུས་པ་ཡིས། །འཇམ་དབྱངས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་ལྟ་བ་ལ། །བསྟོན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོར་གསུམ་སྨིན་བྱས་པའི། །རྣམ་དག་བ་བྱ་བས་དལ་བ་དོན་ཆེན་ལྡན། །ཅེ་ལྟ་མ་ནོར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དཔྱིད། །ཚངས་ལྡན་གོང་མའི་ལེགས་བཤད་ཡས། །ངོམ་པར་འཕྲང་པའི་དགེ་བསྙེན་སྟོང་ཕྲག་ཀུན་ཀྱི་ངོ་ཤེས་ཉིད། །ཡབ་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་དོ་ཤེས། །འཇམ་མགོན་མཁྱེན་པའི་རང་གཟུགས་བློ་རྗེ། །བཀའ་དྲིན་འགོངས་མེད་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི། །འདྲེན་བྱེད་ལམ་དུ་འདི་འབྱལ་བསྟེ་བས་བཞེས། །ཅེ་ལྟར་ཕུལ་བས་འདྲེན་མཚོག་བློ་མ་ཡིས། །ཐུགས་ཀྱིདགེས་པ་ཆེན་པོས་ཉེར་བཞེས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་ལ། །སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཅི་བསམ་སྒྲུབ། །གཞན་ཡང་འདིས་མཚོན་དགེ་

བའི་རྩ་བ་ཀུན། །གཅིག་ཏུ་སྡོམ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོ་ཡིས། །མཁའ་མཉམ་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེ་ཐོབ་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤོག །བདག་ནི་ནམ་ཡང་སྐྲ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་བློ་མཐའ་དག་ཏུ། །མི་ནུབ་འཕེལ་བ་ཁོ་ནའི་ཚེད་ཅིག་ལས། །རང་དོན་ཞི་བའི་ངེ་བསམ་པ་གར་ཡང་ཅི། །དེ་ཕྱིར་ལྷག་བསམ་མི་དམན་སྐྱིང་སྟོང་བས་ཀྱིས། །སྐྱབ་དང་སུན་འབྱིན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ལེགས་སྦྱངས་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་འཇྱེད་པའི་ བློས། །ཚད་མར་ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་བྱི་དོར་སྤྱད་ནས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་གཅེས་པར་བཟུང་བ་ལ། །མ་རྟད་ཀློན་པོས་ལན་བརྒྱར་འདི་བརྗེས་ཡང་། །བཅོད་པའི་ཉིད་འཛིན་དང་དུ་ཁྲོ་བཞག་ནས། །རང་ཉིད་བདེན་པའི་ནགས་ཚལ་དོན་གཉེར་མིན། །བདག་ནི་མཐོ་དམན་འཇོར་རྒྱུ་ཅི་འདྲ་ཡང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རེ་ལྟོས་རྩེ་གཅིག་དང་། །འཕལ་དང་ཡུན་གྱི་སྤྲོ་གསུམ་བྱ་བྱེད་ཀྱིན། །གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་དམིགས་སོ་གཞན་ཕན་སློག། །རང་ཉིད་གསུང་རབ་ཟབ་མོར་ཁྱོད་སྐྱེས་ པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་སྐྱོན་མེད་པར། །ཐོབ་པར་ནུས་དང་རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་དུ་ནི། །རྒྱས་པར་འགྲུར་རོ་བྱོགས་དག་སྣལ་ཅ་བཟང་། །དེ་ལྟར་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་ངེ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བས་རབ་བྱེད་དང་པོ་དགུའི་མཐའ་དཔྱོད་གཞུང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་རྗེ་རིགས་གཏེར་རྩ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཞུང་

།ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བློགས་བམ་གཅིག་ཐུར་ཀུན་མཁྱེན་བློ་མ་ཆེན་པོའི་སྡེ་བདུན་རབ་གསལ་ལ་གཙོ་བོར་གཞི་བཏེན། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་བློ་མ་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལགྷུམཆོག་ལྡན་དང་། རང་ཅག་གི་འདྲེན་པ་རྒྱལ་བ་མུས་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་རིགས་གཏེར་ཉི་ཟླ་ས་སངས་རྒྱས་དཔལ་དང་པཾ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རིགས་གཏེར་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོ། རིག་པ་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་བསྒྲུབས་ནས་ཁ་རྒྱན། ཡོངས་འཛིན་ཏུ་མའི་གསུང་གི་ཟབ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་མཆིས་པ་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་མདའ་བདག་མ་ཁན་ཏན་པོ་ཆེ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གཏུགས་པའི་དགེ་སློང་སྡེ་སྙོད་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། ལྷག་མོ་ཕག་གི་ལོ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་ཆུ་དང་ཕུར་བུ་འཛིམ་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་འཕེལ་ཆུ་མཚོས་མཁྱོགས་པར་བཀྲིས་པ་ཡུལ་དུས་ཕྱོགས་དང་གཤེས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤཱཀ་བསྟན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་མཚོག་དམ་པར་སྐྱེ་ཅིག།

།།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། ཞུས་དག།

།།

།།ཞེས། །རྣམ་འདྲེན་རྒྱུ་མཚོའི་དབུས་ན་པད་དཀར་ལྟར། །ཆེས་བསྟོགས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱ་བྱང་བའི་ཚོགས། །དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་སྦྱང་རྩི་ཚོམ་མཛོད་པ། །རྒྱ་མཚོ་སྟོན་པ་ལགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ། ། ། ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་བཙུན་མ་ལྷུ། །གང་རས་ཅན་མཆོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་སོགས། །གདུན་རབས་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མར་བྱོན་པས། །ཐུབ་བསྟན་པཎ་ཆེན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། །འཛད་མེད་ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་བའི་ལས་འདི་བཅུམས། ། ། དགེ་བ་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་ཚོགས། །མ་ལུས་ཏྲི་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་བྱས་ནས། །འཕོ་ལ་ཕན་བདེའི་འདོད་རྒུ་འཐུང་བའི་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་དཔག་བསམ་ལྷོོན་པ་རྒྱས་ཕྱིར་བསྡོ། ། ། རི་སྣེའ་གདམས་པའི་ཆུ་ཀླུང་གྱན་སྤྱད་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་ཆ་གཏིར་སྐྱ་པའི། ། རིང་ལུགས་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་ཅིག ། ། བསྟན་འཛིན་སྤྱི་དང་གངས་ལྷོོར་འཕྲོ་བའི་མགོན། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དུར་སྤྱི་འཆང་བའི་གཙོ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚོ་ཡི། །ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ་བྱུང་ཅིག ། ། ། དགེ་འདུན་སྡེ་རྣམས་ཁཁང་སྤྱན་ཆོས་སྤྱོད་འཕེལ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ནད་མུག་འབྲུག་རྩོད་ཞི། །འཕྲོ་ཀུན་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་། །རང་བཞིན་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་འགྲུབ་པར་ཤོག ། ། ། ཅེས་པ་འདི་ཡང་རིམ་

།སྒྲིག་ཁཤད་སྒྲ་སྐྱ་ཆོས་འཕེལ་བྱིང་གི་མཁན་པོ་དག་དབང་ཆུམཆོ་ནས་རང་ལུགས་གཞུང་ཆེ། མགོ་གལ་ཆེ་རིགས་པར་བསྒྲུན་བྱ་རྒྱུར་པར་བྱང་སྒོན་ཆོག་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡིག་ལམ་ནས་ཏེན་བཅས་བསྐུལ་བ་བཞིན། སྐྱ་བྱི་འཛིན་སྒོལ་མ་ཕོ་བྲང་པ་དག་དབང་ཀུན་དགས། བྱིས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་ཐྱེར་ཅིག ॥ཁལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཆེན་ཞེས་པ་ལས་གུ་རུས་པར་རྩ་ཞུས།། ॥

TI656 - 509

།།ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོས་སྐོར་པོད་བྱངས་པ། ཀྱི་རྣང་གི་དཀར་ཆག་བཞུགས་སོ།།

།ཞེས། ། ཐོག་མས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། དབུམའི་ཚོས་སྐོར་པོད། ཁཀ། དབུམ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ། ་ ཅ། ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལ། ཅ། ་ ཀཅ། ཁཁ། རེད་མདའ་གཞོན་ནུབྱོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུམ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་འཐད་པའི་སྣང་བ་ལ། ། ་ ཨཨཤ ངོང་སྟོན་ཡཱུ་རུལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུམ་རྩ་བའི་རྣམ་བཤད་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣང་བ་ལ། ཨཅ ་ ཁཅ། ཁག། རྩ་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་བསྟོན་འགྲེལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུམ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འཐད་པའི་རྒྱན་ལ། ། ་ ཨཅཟ སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཅཅཟ ་ ཨཁཟ སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལ། ཨཁཟ ་ ཨཁ། ཟླ་གྲགས་ཆུང་བས་མཛད་པའི་སྟོང་ཉིད་

།བདུན་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལ། ཟཀཀ ཀ ཅ་ཅོ་ཟེགས་པ་དྲུག་རྩ་བའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཅ་ཀ ཀ ཅ་ཅོ་རླུ་གཡས་ཀྱིས་མཛོད་བའི་ཟེགས་པ་དྲུག་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ལ། ཅ་ཅ ཀ ཆ་ཆ་ཆོད་རྟེན་བཟློག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཆ་ཆ ཀ ཆ་ཇ་ཆོད་རྟེན་བཟློག་པའི་རང་འགྲེལ་ལ། ཆ་ཇ ཀ ཆ་ཉ ཁང་པ། ཞེས་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལ། ། ཀ ཅ་ཅོ་ཞེས་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་ཉ་བྱེད་པའི་འགྲེལ་པ་ལ། ། ཀ ཇ་ཉེ ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལ། ཇཅ ཀ ཉ་ཉོ རོང་སྟོན་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་སྨྲིན་ལ། ཉ་ཅ ཀ ཅ་ཅཉ བློ་མ་བློ་བྱོས་རྒྱམཚོས་མཛོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྡུ་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་རེས་དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཅ་ཉ ཀ ཉཉཉ བཤེས་པའི་སྨྲིང་ཡིག་ལ། ཉཉཇ ཀ ཉ་ཉ རོང་སྟོན་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ལེགས་པར་བཤེས་པའི་སྨྲིང་ཡིག་གི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་བདེ་བའི་ཐེམ་སྐས་ལ། ཉ་ཉ ཀ ཆཅ རེད་མདའ་བས་མཛོད་པའི་བཤེས་པའི་སྨྲིངས་ཡིག་གི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ། ཆཅ ཀ ཇཇ བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཇཇ ཀ ཇ་ཆ རླུ་གཡས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལ། ཇ་ཉ ཀ ཅཉ་ཅྭ རེད་མདའ་བས་མཛོད་པའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལ། ། ཀ ཅ་ཇ དབུ་མ་རྒྱན་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཅ་ཇ ཀ ཅ་ཉོ དབུ་

མའི་རྒྱན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལ། ༢༥༩ ། ཟེའུ་རང་གྱིས་མཛོད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཚོག་དོན་གསལ་བའི་མེ་ཏོག་ལ། ཟེའུ ། ༦༨ དབུམ་ལ་འཇུག་པ། ༦༣ ། ཅ་ཀ དབུམ་ལ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་པ་ལ། ཅ་ཀ ། ༢༥ ཬ་ཆ། རེད་མདའ་བས་མཛོད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལ། ། ཟེའུ ། ཟོང་སྟོན་གྱིས་མཛོད་པའི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་བསྟན་པ་རིགས་ལམ་གྱན་གསལ་ལ། ཟེའུ ། ཅ་ཀ ཟོང་སྟོན་གྱིས་མཛོད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་སྙིང་པོའི་གསལ་བྱེད་ལ། ཅ་ཀ ། ཅ་ཁ ཟོང་སྟོན་གྱིས་མཛོད་པའི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་རྣམ་བཤད་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལ། ཅ་ཅ ། ཅ་ཀ གྱན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། ལྟ་བའི་ཤན་འབྱེད་ཐེག་མཆོག་གནད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་ལ། ཅ་ཀ ། ཅ་ཁ ཀྱན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་དགྱེས་ཀྱི་ས་བཅད་པ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དཔྱད་པ་ལྟ་བ་བན་སེལ་ལ། ། ཟ་ཅ ཀྱན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། དབུམའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྨིའི་དག་གིས་སྟོན་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ་ལ། ཟ་ཀ ། ཅ་ཁ སྤྲག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་རྣམ་མཐའ་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྣམ་བཤད་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལ། ། ཟ་ཤ ཤཱཀ་མཆོག་བཀའ་འབུམ་ལས། དབུ་མ་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ལེའུ་དང་པོ་ལ། ཟ་ཤ ། ཅ་ཟ ཤཱཀ་མཆོག་

།བཀའ་འདུལ་ལས། དབུམ་ཐལ་རང་གི་ཆྭེས་མཚམས་དང་བྲུབ་མཐའི་གནས་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལ། ༣༦ - ༤༦ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ༤༧ - ༥༢ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རྣམས་ཡང་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ༥༣ - ༥༨ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་བཞད་པའི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལ། ༥༩ - ༦༣ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཚན་སོ་སོར་ལམ་ལས་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་དྲུག་པ་ལ། ༦ - ༡༡ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་མ་ལས་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་བདུན་པ་ལ། ༡༡ - ༡༨ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་གནས་ལ་མ་ལས་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པ་ལ། ༡༩ - ༢༤ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། ལྟ་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མ་ལས་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པ་ལ། ༢༥ - ༣༩ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། ལམ་དབུམ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལ། ༣༩ - ༤༤ ཞུགས་མཆོག་བཀའ་འདུལ་ལས། འབས་བུ་དབུམ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་བཤད་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བརྩོད་བྱལ་གྱི་དབུམ་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ༤༥ - ༥༡ དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་

མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲི་དོན་ཟེག་པ་མཆོག་གི་གནད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་དགོངས་རྒྱན་ལ། ༤༡ ། ༡༣ བཅས་དབུ་མའི་ཚོས་སྐོར་པོད་གྲངས་བརྒྱད་བཞུགས་སོ།།

༄༅ ། གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ནམ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཚོས་སྐོར་པོད། ༈ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ། ། ་ ་ ་

༄༅། ། [illegible] ཙོ

གསལ་ལ། [illegible] ཀུན་མཁྱེན

བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞུང་སྤྱ

རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཔ

[illegible] ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས།

[illegible] མཁན་ཆེན་ངག་ཆོས

ཕ། ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོ

བཀའ་འབུམ་ལས། ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེས་བུ

ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་དཀའ་གནས་ལ་དཔྱད་པ་སྙིང་དོན་ཟབ་མོའི་

དོན་སྙིང་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལ། ༧༧༡

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁོར་འདས་རབ་གསལ་ལ

ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི

ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན

མཆོག་གི་གསལ་བྱེད་ལ། ༦༨༣ " ༧༦ ཁ

ཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ལ། ༡ " ༨༨༠ ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ

༥༤༨ ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། མཐར་གྱིས་གནས་པའི

། ༧༣༣ " ༧༤༠ མ འབྲས་ཡུལ་ཀུན་དགའ་ཆོས་

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་བཀའ་འགྲེལ་སྦས་དོན་

་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡུམ

ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མ

ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མ

་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སྙོམས་འཇུག་རབ་གསལ་ལ།

བཟང་གིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ

ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ༡ ˉ ༣༢༨

དོན་རབ་
ནང་གི
དོན་པར་
༥༦༥
། ༡
ཐེག་པ་

512

TI656 - 516

ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཨཨ་ - ཅ་ཅ་ རོང་སྤྱོན་ལྷུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཞེག་ཆེན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལ། ཅ་ཀ་ ༡ཅ་ ཁཆེ། ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལ། ། - ཀྱཅ་ དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཀྱཀ་ - ཀཀཨ་ རོང་སྤྱོན་ལྷུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཐམ་དགོངས་རྒྱན་ལ། ཀཀཨ་ - ཀཅཅ་ གཞས་བྱུག་པས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དབུ་མའི་རྒྱན་ལ། ཀཅཀ་ - ཇཀྵ་ ཁཇེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། ། - ཀ་ ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ཀཀ་ - ཅ་ རོང་སྤྱོན་ལྷུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལྟའི་རྗ་བོ་ཆེ་ལ། ཅ་ - ཅ་ཅ་ སྐག་ཚང་ལོ་སྟོས་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཅཅ་ - ཆ་ བེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཆཀ་ - ཀཀཅ་ ས་བཅད་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེས་དོན་རབ་གསལ་སྣང་བ་ལ། ཀཀཀ་ - ཆཅཅ་ ཁཕེ། རོང་སྤྱོན་ལྷུག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། ། - ཀཅཆ་ དེལ་བོ་པས་མཛད་པའི་བེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་

TI656 - 517

།ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ། ༣༤ - ༢༥༠ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། ༢༥༧ - ༩༤༩ ལྟོ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རིན་ཆེན་གྱི་ས་པཾ་གསུང་ཟིན་བྲིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལ། ༩༤ - ༧༢༤ ཁཱ། ས་བཟང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གཞུང་དོན་རབ་གསལ་སྣང་བ་ལ། ། - ༩༧༢ དཏུལ་ཆུ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱམཚོ་ལ། ༩༧༤ - ༧༣༨ བླ་མ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་ཤེར་ལེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཆན་སྙིང་པོའི་དོན་གསལ་ཉེན་བྱེད་ཆེན་པོ་ལ། ༧༣༤ - ༡༧༤ ཁི། བུ་སྟོན་ལོ་ཙྪ་བ་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་ཏོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལུང་གི་སྙིང་མ་ལ། ། - ༩༧༤ ཁཻ། བསྟན་འགྱུར་ནས། སྒོག་དཔོན་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་བཏུན་པས་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་པོད་གཉིས་ལས་སྣོད་ཆ་ལ། ། - ༧༡༤ ཁཽ། བསྟན་འགྱུར་ནས། སྒོག་དཔོན་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་བཏུན་པས་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་པོད་གཉིས་ལས་སྡེ་ཚན་སྐོར་པོད་གྲངས་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་སོ།།

ནེ། བྱགས་ཚེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། མངོན་པའི་ཚོས་སྐོར་པོད། ཁའི། ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པཞེས་བྱ་བ་ལ། ། ཨ ཨཀ རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བྱོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ལ། ཨཀ ཨཤ ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། ཕུང་པམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་ཤེས་བྱའི་སྒོ་འཕྱེད་ལ། ཨཤ ཨཉ ས་བཟང་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་སྣང་བ་ལ། ། ཨ ཉཉ དཔངས་ལོ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ཤེས་བྱ་གསལ་བྱེད་ལ། ། ཨ ཉཨ ཁལ། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ། ཨ ཅ མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཡལ་དུ་རབ་འགྲེལ་པ་ལ། ཅཀ ཉཅ ཁཀ། མཆིམས་ཆེ་བའཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལ། ། ཨ ཀཅཤ ཁས། མཆིམས་ཆུང་བ་བློ་གཉིས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚོས་མངོན་པ་གསལ་བྱེད་ལེགས་པར་ཡལ་དུའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། ། ཨ ཅཀཅ ཁག། མཆིམས་ཆུང་བཀའ་འབུམ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཡལ་ཐབས་མན་ངག་ངོ་མཚར་གསུམ་ལྡན་ལ། ། ཨ ཀཀཀ སུས་ཆེན་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཞུང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལ། ཀཀཉ ཅཉ ཁཨ། མཁན་

TI656 - 519

།ཚེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་སྟེང་ཞེས་བྱའི་གསལ་བྱེད་དག་གི་སྒྲོན་མེ་ལ། ། ་ ༢༤༠ བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ༢༤༡ ་ ༤༠ བཅས་མདོན་པའི་ཆོས་སྐོར་བོད་ཀྱངས་བརྒྱད་བཞུགས་སོ།།

ཅ། གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། འདུལ་བའི་ཆོས་སྐོར་བོད། ཀཱི། དགེ་སློང་ཕའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལ། ། ་ ༤༢ སྒོམ་ཁང་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་ལེགས་བཤད། འདུལ་བའི་སྡེ་སྒོང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལ། ༤༣ ་ ༢༠༡ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལ། ༢༠༩ ་ ༤༥ ཀཱུ། མཆོ་སྤྲའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱམཚོ་ལ། ། ་ ༡༡༠༣ ཀཱི། མཆོ་སྤྲའི་འདུལ་བའི་ལྟུ་ཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱམཚོ་ལས་དགེ་སློང་ངེས་ཚིག་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་བསྡུན་གཞི་སྣང་བ། ། ་ ༦༠༤ ཀཱི། མཆོ་སྤྲའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩའི་རྣམ་བཤད་བློ་བའི་འོད་ཟེར་ལེགས་བཤད་ལུང་གི་རྒྱམཚོ་ལ། ། ་ ཀཱ། ཀོང་སྤྲུལ་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་སྒྲིབ་ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་ལ། ། ་ ༩༡༩ འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་ཕྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་

པ་ལ། ༤༣༤ - ༤༤༨ ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་མཛོད་པའི་དགེ་སློང་གི་ཀུ་རི་ཀུ་ལུ་བཅུ་པའི་ཚོགས་གི་བརྟེད་བྱང་དུ་བྱས་པ་ལ། ༤༤༧ - ༤༥ འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ་ལ། ༤༧ - ༤༢༢ ཏིཏྟི། འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པའི་འདོད་ལྡན་ལ། རབ་འབྱེད། ། - ༢༤༤ རོང་སྤྱོན་ལྷུག་རྒྱུ་ལ་མཚན་གྱིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བ་མ་ཀོག་ཐེང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཉི་ཧོད་ལ། ༢༤༥ - ༢༧༠ ཏིཏྟི། འབྲས་ཡུལ་སྒྲིབ་ཚལ་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་ཚོས་བཟང་གིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བའི་རྣམ་པར་ཐཝཏ་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ལ། ། - ༤༥ ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབྱམ་པས། རབ་ཏུ་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཉམས་སུ་ལྡན་བའི་ཚོས་འདུལ་བ་རྒྱམཚོའི་སྙིང་པོ་ལ། ༤༧ - ༤༨ ཏིཏྟི། ཤུགས་མཆོག་བཀའ་འབྱམ་པས། པས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་གི་དཀའ་གནས་སོ་སོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཟབ་བའི་ཤིང་རྟ་ལ། ། - ༢༩༨ མཁན་ཆེན་དགའ་ཚོས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བའི་སྙིང་དོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད་ལ། ༢༩༧ - ༣༥ སྡེ་གཞུང་སྨྱལ་སྐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛོད་པའི་འདུལ་བའི་ཡག་ལེན་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལ། ༣༤ - ༤༧ བཅས་འདུལ་བའི་ཚོས་སྐོར་ཡོད་གྲངས་བརྒྱད་བཞུགས་སོ།།

།།ཞེས། ། །

གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། ༈ ཞེས་ཆེན་དག་ཆོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡོམ་གསུམ་ཁ་སྐོང་གི་རྣམ་བཤད་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ། ༄༅ ། ཅཅ་ བཅས་སྡོམ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐོར་པོད་གྲངས་བཞི་བཞུགས་སོ།།

༄༅། བྱགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ལས། ཚད་མའི་ཆོས་སྐོར་པོད། ༄༅ ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་མདོ་ལ། ། ༈ ནུ་ལཆྭའི་མཁན་རབས་གསུམ་པ་དགེ་བ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱན་ལ། ། ༈ ། ཅཅ་ ཅ་ ༄༅ ། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ། ། ༈ ། ཅ་ ཅ་ ཅ་ ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་རྗེ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞོད་ཟེར་ལ། ། ༈ ། ཅ་ ཅ་ ཅ་ ། ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཉིམ་ལ། ། ཅ་ ཅ་ ། ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་འབུམ་ལས། རང་དོན་རྣམ་གྲངས་

།དཔག་བའི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ཀུན་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རོལ་མཚོ་ལ། ། །

བཀའ་འབུམ་ལས། སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཁྲིལ་པ་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ། ཞེས་ ཐུགས་ཆེན་བྱམས་པ་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཏེར་གྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་ལམ་རབ་གསལ་ལ། ཞེས་ ཀུན་མཆོག་གིས་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་རྒྱན་ལྟང་དང་རིགས་པའི་འགོར་ལོས་ལུགས་དན་ཐམ་བྱེད་ཅེས་པའམ། མིང་གཞན་རྣོག་གེའི་འབྲུལ་འཕྲོམས་ཆེན་མོ་པོད་གཉིས་ལས་དང་པོར། ། ཞེས་ ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་རྒྱན་ལྟང་དང་རིགས་པའི་འགོར་ལོས་ལུགས་དན་ཐམ་བྱེད་ཅེས་པའམ། མིང་གཞན་རྣོག་གེའི་འབྲུལ་འཕྲོམས་ཆེན་མོ་པོད་གཉིས་པ་ལ། ། ཞེས་ མགན་ཆེན་དགའ་ཚོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་དགའ་གི་དཔལ་སྟེར་ལ། ། ཞེས་ བྱགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་པོད་ཀུཀྱི་དཀར་ཆག་ལ། ཞེས་ ཞེས་ བཅས་ཚད་མའི་ཚོས་སྒོར་པོད་བྱངས་བཅུ་བཞི་བཞུགས་སོ།། །།མདོར་ན་བྱགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོས་སྒོར་གཅེས་བཏུས་པོད་བྱངས་ཀུ། ཡོད་པ་འདི་ཉིད་མཁན་ཆེན་ཞ་པད་རིན་པོ་ཆེམཚོགས་ནས་བཀའ་བཀོད་སྒྲོན་སྟེན་འོག མཁན་པོ་ངག་དབང་རྒྱམཚོས་ལྷག་བསམ་ཀྱི་འཕྲོས་ཀྱིན་འཚོལ་སྒྲུབ་དང་། གུས་པ་གུ་རུས་པར་རྩ་བཟོ་བསྒྲུན་ཀྱི་དཔལ་བ་བཀྱིས་པའི་དགེ་བ་གང་ཐོབ་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཆེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོའོ།། །།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 HOMAGE TO AMITABHA!

《藏文：西藏佛教十八部重要大論 第五十六冊》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email:overseas@budaedu.org , http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 3,000 copies, May 2013
TI656 - 11070